

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

FATMA YILDIZ YÜKSEK LİSANS TEZİ GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ TARİH ABD 2015

**42 NUMARALI AYNTÂB ŞERİYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H.992-994/1003-1004 M. 1584-1586/1594-1595)
(s.339-450)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FATMA YILDIZ

GAZİANTEP
HAZİRAN 2015

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

**42 NUMARALI AYNTÂB ŞERİYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H.992-994/1003-1004 M. 1584-1586/1594-1595)
(s.339-450)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FATMA YILDIZ

Tez Danışmanı:
Prof. Dr. Bilgehan PAMUK

GAZİANTEP
HAZİRAN2015

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

**42 NUMARALI AYNTÂB ŞERİYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H.992-994/1003-1004 M. 1584-1586/1594-1595)
(s.339-450)**

FATMA YILDIZ

Tez Savunma Tarihi: 11.06.2015

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Prof. Dr. Hilmi BAYRAKTAR
SBE Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları sağladığımı onaylarım.

Prof. Dr. Hilmi BAYRAKTAR
Enstitü ABD Başkanı

Bu tez tarafımda okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Bilgehan PAMUK
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

Prof. Dr. Mehmet İNBAŞI (Jüri Başkanı)

Prof. Dr. Bilgehan PAMUK

Doç. Dr. İsmail KIVRIM

ÖZET

42 NUMARALI AYNTÂB ŞERİYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ (H.992-994/1003-1004 M. 1584-1586/1594-1595) (s.339-450)

YILDIZ, Fatma

Yüksek Lisans Tezi, Tarih Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Bilgehan PAMUK

Haziran 2015, 297 sayfa

Mahkeme kayıtları olan Şer'iyye Sicilleri ait olduğu dönemin siyasi ve sosyal yapısını, kültürünü ve ekonomik yapısını yansıtmaktadır. Zengin içeriğiyle Osmanlı tarihi ve şehir tarihçiliğinin gelişmesinde önemli rol oynamaktadır. 42 numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicili toplam 450 sayfa olup bu çalışmada defterin son 112 sayfası (s.339-450) değerlendirilmiştir. Sicilde, evlilik, boşanma, alacak-verecek davaları, hırsızlık, vasi tayini, katl olaylarının yanı sıra merkezden gönderilen ferman ve berat gibi mühim konuları içeren belgeler ile vakfiye, hüccet, mektub, tezkire kayıtları bulunmaktadır. Bu belgeler ışığında XVI. yüzyılın sonunda Ayntâb'ın sosyal ve siyasi yapısı hakkında bilgi edinilebilir.

Anahtar kelimeler: Ayntâb, Şer'iyye Sicili, Osmanlı Devleti, Hukuk, Ferman, Berat, Hüccet

ABSTRACT

TRANSCRIPTION AND ANALYSIS OF AYNTÂB ŞER'İYYE SICILSNUMBERED 42 (H.992-994/1003-1004 M. 1584-1586/1594-1595) (s.339-450)

YILDIZ, Fatma

M. A. Thesis, Department of History

Supervisor: Prof. Dr. Bilgehan PAmuk

June 2015, 297 pages

Ser'iyye Sicils reflects the political, social and economical structure, culture of the era it belongs. With its rich content, it carries a huge role in the development of Ottoman History and urban historiography. Numbered as 42, AyntâbSer'iyye Sicils consists of 450 pages in total, and the last 112 pages of it (p.339-450) are evaluated in this work. In the Sicils, besides marriage, divorcement, assets-liabilities cases, robbery, appointment of guardianship and murder events, there are documents including important subjects sent from center and endowment, hujjat, letter and collection of biographies are kept. In the light of these documents, information about the end of XVI. Ayntâb's social and political structure can be gained.

Key Words: Ayntâb, Ser'iyye Registry, Ottoman Empire, Law, Edict, Certificate, Hujjat

ÖNSÖZ

Türk tarihinin hukukunu, siyasi, sosyal ve kültürel hayatını anlatan birinci elden kaynaklar olan Şer'iyye sicilleri kadıların verdikleri kararları, tuttukları zabıtları, hukuki ve siyasi münasebetlerine ait kaynakları ihtiva eden belgelerdir. Türk halkının hayat ve geçim tarzını, ticari hayatını, sosyal ve idari teşkilatının doğru olarak tesbiti şer'iyye sicilleri sayesinde olmaktadır.

Ayntâb Şer'iyye Sicilleri toplam 174 adettir. Bu çalışmada 42 numaralı Şer'iyye Sicili değerlendirilmiştir. Sicil, H.992-994/1003-1004 M. 1584-1586/1594-1595 tarihlidir. Defter toplamda 450 sayfa olup çalışmada defterin 339-450 sayfaları arası değerlendirilmiştir. Değerlendirilen kısmın ilk 50 sayfasında alacak-verecek davaları, kira akidleri, vasi tayinleri, evlilik, boşanma, yaralama-katl davaları ile hüccet türünden belgelerdir. Geriye kalan 62 sayfada ise ferman, berat, vakfiye, tezkire, arz, temessük türünden belgeleri ihtiva etmektedir. Çalışmanın birinci bölümünde Ayntâb'ın tarihi hakkında kısa bilgi yer almaktadır. İkinci bölümünde sicilin transkripsiyonu ve üçüncü bölümünde de sicilin değerlendirilmesi yer almaktadır. Transkripsiyon yapılırken yazım ve transkripsiyon kurallarına uyulmaya çalışılmıştır. Ayın harfleri (‘) üstten tırnak işareti ile belirtilmiştir. Uzatma yerleri ise (^) harfin üzerine uzatma işareti konarak belirtilmiştir. Okunamayan yerler (...) ile belirtilmiştir. Ayrıca tahrip olan yerler (tahrip olunmuş) diye not düşülmüştür.

Tezimi yazarken hiçbir yardımını esirgemeyen, engin bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım değerli hocam ve tez danışmanım Prof. Dr. Bilgehan PAMUK'a, değerli hocam İsmail KIVRIM'a, Gaziantep Üniversitesi Tarih Bölümü öğretim üyeleri ve görevlilerine teşekkürü borç bilirim. Ayrıca başta annem ve babam olmak üzere, kardeşlerime ve değerli arkadaşlarıma da bu çalışmamda yardımlarını esirgemedikleri ve her zaman bana destek oldukları için sonsuz müteşekkirim.

Fatma YILDIZ

GAZİANTEP-2015

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ.....	iii
TABLoların LİSTESİ	iv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	iv
HİCRÎ AYLAR VE İLGİLİ KISALTMALAR.....	iv
GİRİŞ	1
1. GİRİŞ	1
1.1. AYNTÂB'IN COĞRAFI ÖZELLİKLERİ VE TARİHÇESİ	1
1.1.1. Ayntâb'ın Coğrafi Özellikleri.....	1
1.1.2. Ayntâb Adının Menşei.....	2
1.1.3. Ayntâb'ın Tarihçesi	3
1.2. OSMANLI HUKUKU VE ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN ÖNEMİ.....	5
1.3. ŞER'İYYE MAHKEMELERİ GÖREVLİLERİ.....	6
1.3.1. Kadı.....	7
1.3.2. Nâib.....	8
1.3.3. Kâtip.....	8
1.3.4. Kassâm.....	9
1.3.5. Muhzır (Çuhadar) ve Muhzırbaşı	9
1.3.6. Şühûdü'l-Hâl	9
1.3.7. Müftü	9
1.3.8. Subaşı.....	10
1.3.9. Ases.....	10
1.4. KADI SİCİLLERİNDE GEÇEN BELGE TÜRLERİ.....	10
1.4.1. Hüccet	10
1.4.2. İ'lam.....	10
1.4.3. Mürâsele.....	11
1.4.4. Ma'ruz.....	11
1.4.5. Buyrultu	11
1.4.6. Ferman	12
1.4.7. Berat.....	12

1.4.7.1. Menşur	13
1.4.7.2. Tımar Beratı	13
1.4.7.3. Beylerbeyi Beratı	13
1.4.8. Vakfiye.....	13
1.4.9. Fetva.....	14
1.4.10. Tezkire	15
1.4.11. Temessük	15
1.5. AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLLERİ	15
1.5.1. Çalışılan Aynâtâb Şer'iyye Sicilleri	15
2. 42 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU	19
3. MATERYAL VE YÖNTEM.....	207
4. BULGULAR VE TARTIŞMA	209
4.1.1. 42 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ	209
4.1.2. Evlilik.....	209
4.1.3. Mehir.....	211
4.1.4. Talak	211
4.1.5. Nafaka	213
4.1.6. Vesâyet (Vasilik)	214
4.1.7. Alacak Verecek Davaları (Deyn).....	214
4.1.8. Kira (İcâre) Davaları.....	215
4.1.9. Hırsızlık, Yaralama ve Katl Olayları	216
4.2. 42 NUMARALI SİCİLDE TESPİT EDİLEN DİĞER BELGELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	217
4.2.1. Hüccetler.....	217
4.2.2. Vakfiyeler	218
4.2.3. Fermanlar	220
4.2.4. Beratlar.....	224
4.2.5. Fetvalar	225
4.2.6. Temessükler	226
4.2.7. Arzlar	226
4.2.8. Tezkireler	227
4.3. Sicilde Geçen Görevliler	227
4.4. Sicilde Geçen İsimler	229
4.4.1. Sicilde Geçen Köy Adları	229
4.4.2. Sicilde Geçen Mahalle Adları.....	229
4.4.3. Sicilde Geçen Müslüman Erkek Adları	230
4.4.4. Sicilde Geçen Müslüman Kadın İsimleri.....	231

4.4.5. Sicilde Geçen Gayrimüslim Erkek İsimleri	231
4.4.6. Sicilde Geçen Medreseler	232
SONUÇ	233
KAYNAKÇA	235
EKLER	239
BELGE ÖZETLERİ	250
İNDEKS	280
ÖZGEÇMİŞ	284

TABLÖLARIN LİSTESİ

Tablo 1: Köy Adları

Tablo 2: Mahalle Adları

Tablo 3: Müslüman Erkek Adları

Tablo 4: Müslüman Bayan Adları

Tablo 5: Gayrimüslim Erkek Adları

Tablo 6: Medreseler

KISALTMALAR LİSTESİ

a.g.e.	Adı geçen eser
a.g.m.	Adı geçen makale
a.g.t.	Adı geçen tez
AÜHFD	Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
Ansk.	Ansiklopedi
A.Ş.S	Ayntâb Şer'iyeye Sicili
Bk.	Bakınız
C.	Cilt
DİA	Diyanet İslam Ansiklopedisi
H.	Hicri
İ.A.	İslam Ansiklopedisi
İHAD	İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi
M.E. B.	Milli Eğitim Bakanlığı
M.	Miladi
mad.	Madde
Üniv.	Üniversite
s.	Sayfa
S.	Sayı
S.B.E.D	Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
T.D.V.	Türkiye Diyanet Vakfı
T.T.K.	Türk Tarih Kurumu
Yay.	Yayınları

HİCRÎ AYLAR VE İLGİLİ KISALTMALAR

محرم	م	M	Muharrem
صفر	ص	S	Safer
ربيع الاول	ر	R	Rebî ‘ü’l-evvel
ربيع الآخر	را	Ra	Rebî ‘ü’l-âhir
جمادياول	ج	C	Cemâziye’l-evvel
جمادياآخر	جا	Ca	Cemâziye’l-âhire
رجب	ب	B	Receb
شعبان	ش	Ş	Şa‘bân
رمضان	ن	N	Ramazân
شوال	ل	L	Şevvâl
ذى القعدة	ذا	Za	Zilka‘de
الحججهذى	ذ	Z	Zilhicce

اوائل	Evâ’il	Ayın başındaki günler (1-10)
اواسط	Evâsıt	Ayın ortasındaki günler (11-20)
اواخر	Evâhir	Ayın sonundaki günleri (21-30)

غره	Gurre	Ayın ilk gecesi ve günü
منتصف	Muntasıf	Ayın ortası (15. günü)
سلخ	Selh	Ayın son günü

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1. GİRİŞ

1.1. AYNTÂB'IN COĞRAFI ÖZELLİKLERİ VE TARİHÇESİ

1.1.1. Ayntâb'ın Coğrafi Özellikleri

Ayntâb, Fırat nehrine karışan Sacur çayının yukarı kollarından Alleben deresinin üzerinde bulunmaktadır. Fırat nehrine 55, Halep şehrine ise 100 km. mesafede bulunmaktadır¹. Şehir, 1921 senesinde verilen “Gazi” unvanıyla beraber Gaziantep adını almıştır. Güney Doğu Anadolu'nun en büyük vilayet merkezlerinden biri olan şehir, deniz seviyesinden ortalama 900 m. yükseklikte, engebeli bir arazide tepeler üzerine kurulmuştur².

Ayntâb, Akdeniz ve kara ikliminin geçiş noktasında bulunmaktadır. İlin güney kesimleri Akdeniz ikliminin etkisinde kalmakla beraber, genel olarak yazlar sıcak ve kurak, kışlar ise soğuk ve yağışlıdır. Şehirde yağış en çok kış ve ilkbahar aylarında görülür. Akdeniz ile Ayntâb arasında yer alan Amanos dağlarının sıcaklığa ve yağışa oldukça etkisi bulunmaktadır. Bundan dolayı Ayntâb, deniz ile kara iklimi arasında kalan geçit bölgesi konumundadır³.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin en eski kültür merkezlerinden olan Ayntâb, ilk uygarlıkların doğduğu, Mezopotamya ve Akdeniz arasında, tarihi İpek yolu üzerinde bulunmaktadır. Ulaşım yollarının ve bazı stratejik konumların birleştiği, savunmaya ve saldırıya elverişli bir kavşakta bulunması nedeniyle tarihi süreçte pek çok medeniyetin mücadelesine sahne olmuştur⁴.

¹ Besim Darkot, Hikmet Turhan Dağlıoğlu. (1979). “Ayıntab”. *İA*, II, s.64.

² Hüseyin Özdeğer. (1988). *On Altıncı Asırda Ayntâb Livası*, C.I, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Türk İktisat ve İctimaiyet Tarihi Araştırmaları Merkezi Yayınları, İstanbul, s.1.

³ Bilgehan PAmuk. (2009). *Bir Şehrin Direnişi Antep Savunması*, IQ Kültür Sanat Yayınları, İstanbul, s.27.

⁴ Hüseyin Özdeğer. (1996). “Gaziantep”, *DİA*, XIII, s.466.

1.1.2. Ayntâb Adının Menşei

İlkçağ'a ait belli başlı kaynak ve araştırmalarda Ayntâb adına rastlanmamakla birlikte Ayntâb'ın 12 km. kuzeyinde Ayntab-Maraş yolu üzerindeki Dülük'ün oldukça eski bir mevki olduğu bilinmektedir. Antik devirlerde iktisadi ve siyasi bütün faaliyetlerin yoğun bir şekilde sürdüğü Kuzey Suriye ile Mezopotamya'yı iç Anadolu'ya bağlayan yolların geçtiği yerler o devirlerde Dülük bölgesi olarak anılmaktaydı. Yine Eski ve Ortaçağ'larda Fırat nehrini takip ederek Mezopotamya'dan gelen kervanların bu nehri terkettikleri Birecik ile Maraş arasında bir kavşak noktası da Dülük adıyla bilinmekteydi. Bu kavşak aynı zamanda Urfa Maraş ve Halep yollarının da kesiştiği yeri teşkil ediyordu. Bugün de Dülük adıyla anılan yere Asurlular Babiğü. Bilabhi. Doluk: Romalılar *Dolichenus*, *Douluchia*, *Doliche*⁵: Bizanslılar ise Tolonbh demekteydiler⁶.

X. yüzyıldan itibaren kaynaklarda yer alan Ayntâb'ın ayrı bir yerleşim merkezi mi olarak tesis edildiği ya da Dülük'ün yerini aldığı hususu tam anlamıyla netlik kazanmamıştır. Ancak bölgeyle ilgili bilgi veren kaynaklara göre; Dülük, harap olduktan sonra ona bağlı küçük bir köy olan Ayntâb büyüyerek onun yerini aldı. Dolayısıyla ismi de Dülük bölgesinden gelmekteydi. Hatta Ayntâb'ın eski adının Dülük olduğu dahi iddia edilmekteydi. Kesin olmamakla beraber XI. yüzyılda Müslüman Arapların bölgeye hâkim olmalarıyla Antep ve Dülük isimleri birlikte kullanıldı⁷.

Haçlı seferleri sırasında Ayntâb ismi, Hamtab şeklini aldı. Ermeni kaynaklarında Anthaph şeklinde ve diğer bazı kaynaklarda ise Entab, Hantab ve Hatab olarak yer aldı. Netice itibariyle Antep ismi “Hantab”, “Entab”, “Hamtab”, “Hatab”, “Ayntâb” olmak üzere değişik isimlerle söylenmekle birlikte, Selçuklular döneminde de “Ayntâb” olarak kullanıldı⁸. Memalik-i Devlet-i Osmaniyye adlı eserde “âtab” (عتاب) şeklinde geçmektedir. Ayrıca aynı eserde sahip olduğu güzel havası ve temiz suları nedeniyle âtab kazasına Arabistan'ın Güneşi yani ârus-ı ârabistan (عروس)

⁵ W. M. Ramsay. (1960). *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası*. Mihri P. (Çev), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, s.307.

⁶ Özdeğer, a.g.m., s.466.

⁷ Darkot ve Dağlıoğlu, a.g.e., s.65.

⁸ PAmuk, a.g.e, s.31; Yâkût el-Hamevî (1178-1229), Ayntab'ın (عينتاب) eski adının Dülük (دلولك) olduğunu ve Halep ile Antakya arasında yer aldığını ifade etmiştir. Bk. Şemseddin Sâmî. (1996). *Kâmûsü'l A'lâm*. c. 5, Kaşgar Neşriyat, Ankara, s.3232.

(عربستان) denildiği de belirtilmektedir⁹. Osmanlı Yer Adları adlı eserde ise Ayntâb (عينتاب) şeklinde yazılmaktadır¹⁰.

1.1.3. Ayntâb'ın Tarihçesi

Bugünkü Ayntâb'ın yerinde kurulduğu düşünülen eski şehir hakkında kaynaklarda net bir bilgi bulunmamaktadır. Eski ve orta çağda Fırat nehri ve Mezopotamya'dan gelen kervanların önemli bir kavşak noktası olan Dülük, şimdiki Ayntâb'ın çevresindedir¹¹. Bu bölge M.Ö. 1800-1200 yılları arasında hüküm süren Hititlerin ardından da Asurlular ve Medlerin hâkimiyeti altına girmiştir. Daha sonraları M.Ö. 334'te Asya seferine çıkan Büyük İskender'in nüfuzuna girmiştir. Bu bölge Doğu Roma hâkimiyeti sırasında Arap-Doğu Roma arasındaki çatışmaların odağında kalmış ve bu mücadeleler esnasında Dülük yakınlarında inşa edilen kaleşehrin ilk çekirdeğini oluşturmuştur. Miladi 499 yılında büyük bir depremle kale tahrip olmuş ve I. Justinianos devrinde (527-565) Ayntâb Kalesi inşa edilmiştir. Kalenin inşasından sonra Ayntâb yerleşim yeri olmaya başlamıştır. Ancak Ayntâb adıyla ne zaman anıldığı tam olarak bilinmemektedir¹².

Orta Çağ'da büyük bir mücadele alanı haline gelen Dülük bölgesi, Hz. Ömer döneminde kumandanlarından İyad B. Ğanm, tarafından 642-643 yılında İslam topraklarına katılmıştır. İyad B. Ğanm, Dülük'ü ele geçirdikten sonra halkıyla bir antlaşma yaptı. Antlaşmaya göre, Dülük halkı Rumların durumunu takip edecek ve Müslümanlara bu konuda haber verecekti¹³. Daha sonraki dönemlerde Doğu Romalıların eline geçen bölge Abbasi hükümdarı Harun er-Reşid tarafından 782 yılında geri alınmıştır. Ayntâb'ın Dülük şehrinin yerini ne zaman aldığı bilinmemektedir. M.S. 962 yılında Hemadâni hükümdarı Seyfû'd-Devle yönetimi altındaki Dülük şehrinin önemini kaybederek Ayntâb şehrinin önem kazandığı ileri sürülmüştür. Ancak bu konuda kesin bir bilgi yoktur¹⁴.

Ayntâb şehri, XI. yüzyılın ikinci yarısında Türk hâkimiyetine girmiştir. Selçuklu hükümdarı Alparslan'ın komutanlarından Afşin, 1066-1067'de Antakya, Raban ve Dülük'ü ele geçirmiş, Süleyman Şah 1084 yılında Antakya ve çevresinin

⁹ Ali Saib. (1304). *Coğrafya-ı Mufasssal Memalik-i Devlet-i Osmaniyye*, Def'a-i Evvel, Matba-i Ebu'z-Ziya, Kostantiniyye, s.467.

¹⁰ Tahir Sezen. (2006). *Osmanlı Yer Adları (Alfabetik Sırayla)*, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Yayın Nu:21, Ankara, s.472-634.

¹¹ Darkot ve Dağlıoğlu, a.g.e., s.64-65.

¹² Özdeğer, a.g.m., s.466.

¹³ El-Belâzurî. (1987). *Fütuhu'l Buldan*. Mustafa F. (Çev), Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, s.214.

¹⁴ Özdeğer, a.g.m., s.466.

yeniden ele geçirmiştir. Böylece Ayntâb ve çevresi Selçukluların hâkimiyetine girmiştir¹⁵. Ancak bu hâkimiyet kısa sürmüş XI. yüzyılın sonlarında başlayan Haçlı Seferleri ile bölge Haçlıların kontrolü altına girmiştir.

Ayntâb, XII. yüzyılın ortalarına kadar Urfa Haçlı Kontluğudaha sonra Maraş Senyörlüğü idaresinde kaldı. Selçuklu hükümdarı I. Mesud, veliaht oğlu Kılıç Arslan'ın bir yöre oluşturmaya çalışmaktaydı. Bu amaçla Göksun, Behisni, Raban, Maraş ve 1151'de Antep'i Haçlılardan aldı¹⁶. Sultan I. Mesud'un ölümünden sonra İmameddin Zengin'in oğlu Nureddin, Kılıçaslan'ın elindeki sağlam kalelere sahip Ayntâb şehrini zapt etti¹⁷. Bölge 1183 yılında Eyyûbiler'in hâkimiyetine girmiştir.

XIII. yüzyılın ilk yarısında Ayntâb, Halep Emirliği yönetiminde kalmış ancak 1259'da Moğolların eline geçmiştir¹⁸. Daha sonra Memlük Sultanı Seyfettin Kutuz Moğollarla mücadeleye girerek 1260 yılında Ayn'ı Calut Savaşında Moğolları yenmiş Halep ve Ayntâb bölgesini nüfuzu altına almıştır. Bundan sonra Antep ve bölgesi Memlük Sultanlığı ile Maraş Elbistan'a hâkim Dulkadir Beyliği arasında hâkimiyet mücadelelerine sahne oldu. Bu mücadeleler devam ederken Timur da ordusuyla Anadolu'ya gelerek Mardin ve Diyarbakir'i zapt ettikten sonra Antep'i ele geçirmiştir¹⁹. 1400 de Timur'un idaresi altına alınan Ayntâb bu dönemde tahribata uğratıldı²⁰.

Timur istilasından sonra tekrar Memlük idaresine geçen şehir ve yöresi 1418 yılında Akkoyunlu istilasına uğradı. Bu tarihlerden sonra yeniden başlayan Dulkadirli-Memlük mücadelesi Osmanlılar'ın da devreye girmesiyle farklı bir konuma büründü. Osmanlı himayesine giren Dulkadirli Beyliği, Şehsüvaroğlu Ali Bey'in idaresine verilirken Memlüklüler bu fırsattan faydalanarak Antep şehrini işgal ettiler²¹. Yavuz Sultan Selim İran Seferi sırasında Memlük topraklarına doğru ilerleyerek Antep yakınlarındaki Merzüban suyu kenarında ordugâh kurmuş

¹⁵ Ali Sevim ve Erdoğan Merçil. (1995). *Selçuklu Devletleri Tarihi (Siyaset, Teşkilât ve Kültür)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, s.54.

¹⁶ El-Bundârî. (1943). *Irak ve Horasan Selçukluları Tarihi*. Kivameddin B. (Çev), Türk Tarih Kurumu Yayınları, İstanbul, s. 205; İbrahim Kafesoğlu. (1972). *Selçuklu Tarihi*. Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Kültür Yayınları, İstanbul, s.93; Claude Chan. (1979) *Osmanlılardan Önce Anadolu'da Türkler*. Yıldız M. (Çev), E Yayınları, İstanbul, s.111; Claude Chan. (2000) *Osmanlılardan Önce Anadolu*. Erol Ü. (Çev), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, s.33.

¹⁷ Urfalı Mateos. (2000). *Urfalı Mateos Vekai-namesi (952-1136) ve Papaz Grigor'un Zeyli*. Hrant D. A. (Çev), Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, s.319.

¹⁸ İbrahim Ethem Çakır. (2010). *XVI. Yüzyılda Ayntâb Şehri*. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Erzurum.

¹⁹ Altan Çetin. (2009). *Memlük Devleti'nin Kuzey Sınırı*. Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, s.75-86.

²⁰ Ahmet Rifat. (2004). *Lügât-i Tarihiyye ve Coğrafiyye*. C. 5-6-7, Keygar Neşriyat, Ankara, s.98.

²¹ Çetin, a.g.e., s.75-86.

ve Memlûklülerin Antep naibi Yunus Bey Osmanlı hizmetine girmiştir. Yavuz Sultan Selim 20 Ağustos 1516'da Antep'e gelerek üç gün konaklamış bu suretle Antep şehri Osmanlı topraklarına katılmış oldu²².

Osmanlı idaresinde Antep'te önemli bir olay meydana gelmemiştir. I. Dünya Savaşından sonra ilk olarak 17 Aralık 1918'de İngilizler tarafından işgal edildi. Yaklaşık bir yıl süren işgalin ardından İngilizler, Fransızlar ile yaptıkları anlaşma ile bölgeyi onlara terk ettiler. Gerek Fransızların gerekse Ermenilerin baskı ve zulümleri Antep halkının direnişine yol açtı. Şahin Bey liderliğinde büyük bir müdafaa başladı ancak onun şehit edilmesiyle çatışmalar şiddetlendi²³. Antep halkı 1 Nisan 1920'den 7 Şubat 1921'e kadar Fransız kuvvetlerine karşı büyük bir mücadele verdi. Ancak 9 Şubatta Fransızlar bölgeye hâkim oldular. Türkiye Büyük Millet Meclisi, işgale on ay dayanan Antep'e 9 Şubatta gazilik unvanı verdi. Böylece şehir Gaziantep adıyla anılmaya başlandı. Daha sonra Fransızlar Ankara Anlaşmasıyla 25 Aralık 1921'de şehri boşaltmış böylece Gaziantep işgalden kurtulmuştur²⁴.

1.2. OSMANLI HUKUKU VE ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN ÖNEMİ

Osmanlı hukukunun esas temelini İslam hukuku oluşturmaktadır. Bu gerçek Osmanlı Devleti'nin çağdaşı veya daha önce kurulmuş bulunan diğer İslam devletleri için de geçerlidir. Ancak her devletin İslam hukuku uygulamasında farklılıklar vardır. Bu farklılıkları Osmanlı Devleti'nde gözlemlemek mümkündür. Ayrıca buna İslam hukukunun ayrıntılı olarak düzenlemediği veya düzenlenmesini devlet başkanlarına havale ettiği alanlarda Osmanlı padişahları tarafından dönemin ihtiyaçları ve anlayışı ışığında hukuk kurallarının konduğu olgusu da eklenmelidir. Bütün bunlar birlikte değerlendirildiğinde altı asırlık Osmanlı uygulamasının nasıl kendine özgü bir hukuki yapı ortaya koyduğu kolayca anlaşılır²⁵.

Osmanlı hukukunu oluşturan iki unsurdan İslam hukukuna "şer'", "ahkam-ı şer'iyye", Osmanlı hükümdarları tarafından konan hukuk kurallarına da "örf", "kanun", "kavain-i örfiyye" gibi isimler verilmiştir. Ferman, berat, hüküm, kanunname, siyasetname, adaletname tarzındaki Osmanlı hukuk belgelerinde Osmanlı hukukunun bu ikili yapısı "şer" ve kanun" şeklinde sürekli birlikte

²² Bilgehan Pamuk. (2014). XVI. Yüzyılda Ayntâb Şehri ve Ermeniler. C. IV, *Tarihte Türkler ve Ermeniler Birlikte Yaşama Kültürü*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, s.188.

²³ Özdeğer, a.g.m., s. 467.

²⁴ Darkot ve Dağlıoğlu, a.g.e., s. 66.

²⁵ Mehmed Akif Aydın. (2002). Osmanlı Hukukunun Genel Yapısı ve İşleyişi. *Türkler*, C. X, s.15.

anılmıştır. Örfi hukukun bir anda oluştuğunu söylemek mümkün değildir. Bu hukuku oluşturan kurallar Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren ihtiyaç oldukça teker teker konan kanun hükümlerinden oluşmuştur. Bu şekilde konan kurallar belli bir toplama ulaşıncaya oluşum biçiminin klasik İslam hukukundan farklı oluşu göz önüne alınarak ayrı bir isim verilmiş, örf veya örfi hukuk denilmiştir²⁶.

Osmanlı hukuk nizâmı hakkında mevcut olan çelişkili görüşler arasından doğruyu tesbit etmemize yarayacak en önemli delil, Şer'îye mahkemelerince tutulan ve bize kadar intikal eden Şer'îye Sicilleridir²⁷. Şer'i mahkeme sicilleri, Şer'i mahkemelerin tarih sırasıyla tutulan kayıtlarına verilen addır²⁸. Şer'îyye mahkemeleri Osmanlı Devletinin başlangıcından Tanzimat dönemine kadar uzun asırlar her türlü hukuki ihtilafların çözüldüğü bir yer olmuştur²⁹.

Kadılar görev yaptıkları mahkemelerde birer sicil defteri tutarlar ve gördükleri bütün davalara dair hükümleri en az iki şahit tutarak buraya tescil ederlerdi. 15. yüzyıl sonlarından başlayarak günümüze ulaşmış mahkeme kayıtları mahkeme gözetiminde olağanüstü çeşitlilikte işin yürütüldüğünü ortaya koymuştur³⁰. Buraya merkezden gönderilen ferman, berat, hüküm ve kanunnamelerin de kaydedilmesi örnek olarak gösterilebilir³¹. Kadılar özellikle örfi hukukla ilgili ihtilafları bu defterlerdeki hüküm irade ve fermanlar istikametinde çözmekteydi³².

Şer'îyye sicillerinin tetkiki, bize Osmanlı Devleti'nin şahsın hukuku, aile hukuku, miras hukuku, borçlar hukuku ve devletler hususi hukuku ve mali hukuk gibi konularda bilgi edinmemizi sağlamaktadır³³.

1.3. ŞER'İYYE MAHKEMELERİ GÖREVLİLERİ

Osmanlılarda şer'i mahkemelerde kadılar, nâibler, kâtipler, kassamlar, muhızrlar, tercümanlar, şühûdü'l-hâller, müftüler, dava vekilleri, subaşıl ve asesler görev almıştır.

²⁶ Aydın, a.g.m, s. 16.

²⁷ Ahmed Akgündüz. (2002). İslâm Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'îye Mahkemeleri ve Şer'îye Sicilleri. *Türkler*, C.X. s.58.

²⁸ Zeki Pakalın. (1983). Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü. C.III, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, s. 343.

²⁹ M.Akif Aydın. (2009). *Türk Hukuk Tarihi*, Beta yay., İstanbul, s.78.

³⁰ Leslie Peirce. (2005). *Ahlak Oyunları 1540-1541 Osmanlı'da Ayntâb Mahkemesi ve Toplumsal Cinisayet*. Ülkün Tansel (çev) Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, s. 116.

³¹ Ekrem Buğra Ekinci. (2008). *Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk*. Arı yay, İstanbul, s. 184.

³² Aydın, a.g.e, s.100-101.

³³ Ahmet Akgündüz. *Zül-Kadriye Kanunnameleri ve Şer'i Tahlilleri*. Kahramanmaraş Sempozyumu, s. 474.

1.3.1. Kadı

Arapça’da kaza kökünden gelen kâdı, fıkıh terimi olarak insanlar arasında meydana gelen çekişme ve davaları şer’i hükümlere göre çözümlemek için yetkili makamca tayin edilen kişidir. Kadıların tayin, terfî ve azilleriyle yetkili kimseye “kâdılkudât” veya “kadılcemâa”, kadı tarafından yargılama yapmak üzere görevlendirilen kişiye de “halife, nâib” veya “vekil” adı verilirdi³⁴.

Kadılar medrese tahsili görüp icâzet alan kimseler arasından seçilerek tayin edilirdi. Medreselerden çıkıp kazasker divanına mülazemet edenler, müderris olmak istemeyip kadılık etmek isterlerse doğrudan doğruya kaza kadılıklarına tayin edildikleri gibi bir müddet müderrislik edip sonra da kadı olmak isteyenler de müderrisliklerinin derecesine göre kaza, sancak ve eyaletlerden birinin kadısı olababilirlerdi³⁵.

Kadı, doğrudan merkezle muhatap, mahalli otoriteden bağımsız ancak çok geniş mahalli idarede yetkiye sahiptir³⁶. Osmanlı Devleti’nde kadılar ilk kuruluş yılları belirli sürelerle sınırlı olarak tayin edilmişlerdir. Bu süre on altıncı asırdan itibaren 3 yıl, daha sonra 2 yıl, on yedinci asrın ikinci yarısından itibaren de 1 yıl olmuştur. Kaza süreleri bir yıla sınırlı olanlar mevleviyet denilen büyük kadılıklardır. Küçük kadılıkların görev süreleri de sonraki yıllarda iki yılda 20 aya indirilmiştir. Görev süreleri sona eren (ma’zul) kadı tayin olacağı yeni bir kadılık boşalıncaya kadar İstanbul’da beklemek zorunda idi³⁷.

Kadılar görevlerini ifa ederken sadece şer’i davalara değil örfi davalara bakmakla yükümlüdürler. Hüküm ve karalarında hiç kimseye danışmak mecburiyetinde değillerdi. Tereddüt ettikleri bazı konularda merkezden fetva isteyebilirlerdi³⁸. Kadılar, 1574 yılına kadar kazaskerlerin Divan-ı Hümayun toplantılarında adatları belirleyip vezir-i azama arz etmişler ve daha sonra padişah beratı ile atanmışlardır. Ancak bu tarihten sonra direk padişah beratıyla tayin edilmişlerdir³⁹.

Yargı görevlerinin yanı sıra kadılar birçok idari görevi de üstlenmişlerdir. Aynı zamanda kadılar çarşı-pazarı, satılan malları, bu mallarda bulunması gereken vasıfları, fiyatları denetleyen, narh koyan ve bugün büyük ölçüde belediyeler

³⁴ Fahrettin Atar. (2001). “Kadı”, *DİA*, XXIV, s. 66.

³⁵ İsmail Hakkı Uzunçarşılı. (1988). *Osmanlı Devleti’nin İlmiye Teşkilatı*. TTK, Ankara, s.87.

³⁶ Zeynel Özlü. (2006). “XVIII. ve XIX. Yüzyılda Göynük’te Fiyatlar”. *Bilgi*, S.39, s. 136.

³⁷ Uzunçarşılı, a.g.e, s. 88.

³⁸ Münir Atlar. “Şer’iye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe”. *dergiler.ankara.edu.tr*, s. 309.

³⁹ Halil Cin- Gül Akyılmaz. (2011). *Türk Hukuk Tarihi*. Sayram Yayınları, Konya, s. 174.

tarafından yapılan birçok görevi yerine getiren bir mahalli yöneticilerdir⁴⁰. Onların bu konudaki en büyük yardımcıları ihtisab ağası veya muhtesib denen görevlilerdir. Kadılar yapmış oldukları yargı görevleri ve mahkemelerce yapılan her türlü hukuki işlem için taraflardan miktarları kanunnamelerde belirlenen bir harç almakta ve geçimlerini bu harçla sağlamaktaydılar⁴¹.

1.3.2. Nâib

Çeşitli İslam devletlerinde kendilerine yardımcı olmak veya bulunmadıkları yerlerde ve zamanlarda işlerini yürütmek üzere tayin ettikleri görevlilere nâib adı veriliyordu⁴². XVI yüzyıl sonlarından itibaren kadılar tarafından iltizam usulüyle atanan naiblerin atandığı bölgenin yerlisi olmaması esas alınmıştır⁴³.

Mahkeme-i şer'iyelerde kadılar namına muhtelif hizmetlerde vazife gören nâibler vardır. Nâibin bir veya birkaç olması kadının tayin edildiği kazanın büyük veya küçük olmasına muamelatinin geniş olup olmamasına bağlı idi⁴⁴.

Kaza nâibleri, kadıların kendi kazaları dahilindeki nahiyeleri nâib ismiyle tayin ettiği bir şer'i memura iltizama verip o memur, kaza kadısı adına o nahiyenin şer'i muamelelerine bakardı. Kadı nâibi kadının yanında bulunup icabında ona vekalet eder veya herhangi bir şer'i muameleye bakmak üzere kadı tarafından köylere gönderilirdi. Kadı nâibleri, kazalarda aynı zamanda bâb nâibliğini görürdü.⁴⁵

1.3.3. Kâtip

Mahkeme kâtipleri, yargılama sırasında kadı'nın önemli bir yardımcısıdır. Kadının vermiş olduğu kararları bunlar için belirlenmiş usule uygun olarak deftere geçiren görevlilerdir⁴⁶. Osmanlı bürokrasisindeki işlerin yürütülmesinde en önemli rol kâtiplerindi. Devlet yazışmaları bunların elinden çıktığı ve devletin her türlü sırrına vakıf oldukları için kâtiplik mesleğine büyük önem verilirdi. Merkeze gelen arz, arzuhal, mazhar türü belgeleri hazırlamak gibi işler çoğunlukla kâtipler tarafından gerçekleştirilirdi⁴⁷.

⁴⁰ Ekinci, *Osmanlı Hukuku*, s.73.

⁴¹ Aydın, a.g.e, s.85.

⁴² Casim Avcı. (2006). "Nâib", *DİA*, III, s.311.

⁴³ Mehmet Akman. (2004). *Osmanlı Devletinde Ceza Yargılaması*, Eren yay., İstanbul, s. 44.

⁴⁴ Avcı, s.311.

⁴⁵ Uzunçarşılı, a.g.e, s.117.

⁴⁶ Aydın, a.g.e, s.86

⁴⁷ Erhan Afyoncu-Recep Ahıskalı. (2002). "Kâtip", *DİA*, XXV, s.53.

1.3.4. Kassâm

Kassam, miras davalarında bizzat dava mahalline giderek gerekli tahkikatı yapıp ihtilaf hakkında bir neticeye vardıldıktan sonra davayı hükme bağlayan ve terekeyi varisler arasında paylaştıran şer'i memuru ifade etmektedir⁴⁸.

Kassamlar; askeri sınıfın terekesini tutan kazasker kassamları ve halkdan vefat edenlerin terekesini tutan kassamlar olmak üzere iki kısma ayrılmaktaydılar. Kazasker Kassamları her kazada bulunabildikleri gibi, birden fazla kaza için bir tek Kazasker kassamı görevlendirilebilmekteydi. Bu kassamlar kazaskerlere bağlıydılar. Halktan vefat edenlerin terekesini tutan kassamlar ise şer'i mahkemede bulunur ve doğrudan doğruya kadı tarafından tayin olunurlardı⁴⁹.

1.3.5. Muhzır (Çuhadar) ve Muhzırbaşı

Mahkemelerde davalı ve davacıyı mahkeme huzuruna celbeden görevli, yüksek rütbeli bir yeniçeri kumandanının ünvanıdır. Sözlükte “huzura getiren, hazır duran” anlamına gelmektedir. Muhzır, mahkemenin bulunduğu yerin ahalisi arasından özellikle daha önce bu görevi yapmış kişilerden veya bir şekilde devlet görevi almış (askeri) gurupların mensuplarından seçilirdi. Sivil halktan muhzır seçilemezdi⁵⁰.

1.3.6. Şühûdü'l-Hâl

Mahkemedeki yargılamayı bir tür gözlemci sıfatı ile izleyen görevlilere Şühûdü'l-hal denirdi. Şühûdü'l-hal tanık olmayıp mahkemede yapılan yargılamanın gözlemcisidirler. Sayıları beş altı, bazen daha fazla olan bu şahitler yargılayan bir jüri mahiyeti vermektedirler. Şühûdü'l-hâl olarak görev yapan kişiler bölgenin ileri gelenlerinden seçilirdi. Büyük alimler, müderrisler, müftüler, eski kadılar, ayan ve eşraftan olan saygın kişiler heyete dahil olurdu⁵¹. Gerek müftü ve gerekse şühûdü'l-hâl denilen kimselerin, kadı hükmünün hukuka uygun ve âdil verilmesi için bir çeşit temyiz görevi yaptığı anlaşılabılır⁵².

1.3.7. Müftü

Yürütme ve karar yetkisi olmayan fakat bütün hukuk literatürünü inceleyerek ortaya çıkan meseleler hakkında görüş bildiren kişilerdir. Müftüler, belirli davalarda

⁴⁸ Sait Öztürk. (2001). “Kassâm”, *DİA*, XXIV, s. 579.

⁴⁹ Uzunçarşılı, a.g.e., s. 121-125.

⁵⁰ Recep Ahıskalı. (2006). “Muhzır”, *DİA*, XXXI, s.85.

⁵¹ Nâsi Aslan. (1999). *İslâm Yargılama Hukukunda Şühûdü'l-Hal Jüri Osmanlı Devri Uygulaması*. Beyan yay, İstanbul, s.54.

⁵² Ekrem Buğra Ekinci. “Osmanlı Hukukunda Mahkeme Kararlarının Kontrolü (Klasik Devir)” *Bellekten*, C.64, S.244, s. 976.

durumlarını sağlamlaştırmak için hukuk otoritelerine gerek duyan kadılar, memurlar veya özel kişilerin sorularına cevap olarak görüş hazırlarlardı ki, bu görüşe fetva denirdi. Zaten müftü de fetva veren demektir⁵³.

1.3.8. Subaşı

Türk devletlerinde ordu kumandanı, Osmanlılarda ise şehirlerin güvenliğini sağlayan görevlidir. Subaşı Osmanlıların ilk devirlerinde şehir muhafızı konumundaydı. Bir şehrin fethinden sonra kadı ve dizdar tayin edilirken subaşı da görevlendirilirdi⁵⁴.

1.3.9. Ases

Ases, kelime anlamı olarak Arapça "bekçi" anlamına gelen "ass" fiilinin çoğuludur. Asayiş için kol gezen gece bekçileri için “ases” tabiri kullanılırdı⁵⁵. Aynı zamanda bunlara yakçı da denilmiştir⁵⁶.

1.4. KADI SİCİLLERİNDE GEÇEN BELGE TÜRLERİ

1.4.1. Hüccet

Arapça asıllı bir kelime olan “hüccet”, delil, vesika, sened manalarına gelmektedir. Osmanlı diplomatiğinde ise şer’i mahkemeler tarafından verilen, fakat i’lamdan farklı olarak hüküm ihtiva etmeyen, sadece kadı huzurunda iki tarafın anlaşmaya vardıklarına dair kadı’nın tasdikini içeren bir belgedir. Hüccetler çok çeşitli hususların tesbiti için tertib edilmiş olup kadılar tarafından tanzim edilen bir nevi noterlik belgeleri olarak kabul edilebilir⁵⁷.

Şer’iye sicillerinde, alışveriş muamelesi için genellikle bey’ kelimesi kullanılmıştır. Bu tür belgelerin büyük çoğunluğu hüccet türünden kayıtlardır⁵⁸. Bey’, İslam hukuku terimi olarak satım akdini ifade etmektedir⁵⁹.

1.4.2. İ’lam

Mahkemece verilen şer’i hükmün kaydedildiği yazılı belgedir. Sözlükte "bildirmek, öğretmek, işaret koymak" manalarına gelen i’lam, terim olarak şer’i bir

⁵³ Bahaeddin Yediyıldız. (2002). “Klasik Dönem Osmanlı Toplumuna Genel Bir Bakış”, *Türkler*, Ankara, C.X. s.359.

⁵⁴ Mücteba İlgürel. (2009). “Subaşı”, *DİA*, XXXVII, s.447.

⁵⁵ Abdülkadir Özcan. (1991). “Ases”, *DİA*, III, s.464.

⁵⁶ Akman, s.49.

⁵⁷ Mübahat S. Kütükoğlu. (1994). *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*. Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı, İstanbul, s.350.

⁵⁸ Ramazan Günay. (2012). “Şer’iye Sicillerinde Mülk Alışverişleri: Kullanılan Usul ve Dil”, *SDÜ FenEdebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.27, s. 17.

⁵⁹ Ali Bardakoğlu. (1992). “Bey”, *DİA*, VI, s. 13.

hükmü ve altında kararı veren hakimın imza ve mührünü taşıyan yazılı belge demektir⁶⁰. Osmanlı diplomatiğinde kadıların şer'i mahkemeye intikal eden bir davanın kararının tasdikini temin maksadıyla şeyhülislâmlığa veya her hangi bir konuda bilgi vermek üzere üst makamlara yazdıkları resmi yazılar için de i'lam tabiri kullanılmıştır⁶¹.

1.4.3. Mürâsele

Haberleşme, mektuplaşma, resmi kadı mektubu⁶² anlamına gelmektedir. Kadılar merkezden gelen bir ferman veya buyrultu üzerine, herhangi bir sanığın yakalanması için mahallin voyvodasına veya kethüdasına resmi bir yazı yazabilirler. Yahut tayin edildikleri kadılık görevini yine resmi bir yazı ile her hangi bir naibe devredebilirler. İşte Şer'îye Sicillerinde yer alan ve kadının kendisine denk veya daha aşağı rütbedeki şahıs yahut makamlara hitaben kaleme aldığı yazılı belgelere mürâsele veya çoğulu olan mürâselat adı verilmektedir. Mürâseleler genellikle ya sanığın mahkemeye celbi isteğini havi mürâseleleri veya değişik konulara dair mürâseleler olabilirler⁶³.

1.4.4. Ma'ruz

Kelime olarak arz olunmuş, arz olunan, bir şeyin karşısında te'sir altında bulunan demektir⁶⁴. Terim olarak ise kadı tarafından kaleme alındığı halde kadının kararını ihtiva etmeyen ve hüccet gibi hukuki bir durumun tesbiti açısından yazılı delil olarak kabul edilemeyen ve sadece kadının icra makamlarına idari bir durumu arz ettiği yazılı kayıtlara veya halkın icra makamına yahut kadıya hitaben yazdığı şikayet dilekçelerine denir. Kısaca astın üste yazdığı bir isteği veya bir durumun arzını içeren yazılı belge ve kayıtlardır⁶⁵.

1.4.5. Buyrultu

Buyuruldu, Osmanlı diplomatiğinde sadrazam, vezir, defterdar, kazasker, kapdan paşa, beylerbeyi gibi yüksek rütbeli vazifelilerin, kendilerinden aşağı mevkilerde bulunanlara gönderdikleri emirler için kullanılan bir terimdir⁶⁶.

⁶⁰ Ahmed Akgündüz. (2000). "İ'lam", *DİA*, XXII, s.73.

⁶¹ Kütükoğlu, a.g.e, s.345.

⁶² Mehmet Kanar. (2009). Osmanlı Türkçesi Sözlüğü, C.II, Say yay, s. 330.

⁶³ Akgündüz, a.g.m, s.113.

⁶⁴ Devellioğlu. (2010). Osmanlı Türkçe Ansiklopedik Lügat, s. 1100.

⁶⁵ Akgündüz, *Şer'îye Mahkemeleri*, s.112.

⁶⁶ Kütükoğlu, a.g.e, s.197.

1.4.6. Ferman

Fermân; Farsça bir kelime olup, emir, irâde ve buyruk anlamına gelmektedir. Osmanlı diplomatiğinde ise her hangi bir iş hakkında ısdar olunan, padişahın alâmet-i şerîfe adı verilen tuğralı emri demektir. Bu emre fermân-ı hümayun ve emr-i şerîf denilmiştir⁶⁷.

Padişah'tan sadır olan, ferman-ı hümayun ve emr-i şerif de denilen fermanlar, bazı esaslar üzerine yazılmaktadır. Osmanlı belgelerinin muhtevası veya özellikleri, konusuna, muhatabına ve yazıldığı tarihe bağlıdır. Ancak genel olarak düzenlenme şekli değişmemiştir⁶⁸.

Fermanlar ferman kelimesinin zikri ile başlayıp fermanın muhatabının rütbesine göre dua ile devam eder, fermanın gönderilme sebebi, verilen işin bitirilmesi için temennide bulunma ve son olarak fermanın tarihi ve gönderildiği yerin ismi yer alır⁶⁹. Çoğu zaman, “imdi vehc-i meşrûh üzere amel olunmak babında” ibaresiyle başlayıp, “fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur” şeklinde son bulur. Emir rüknünden sonra ise “şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfeye i’timad kılâsız şeklinde te’kid tehdid rüknü yer alır. Bu rükünden sonra da tarih bulunmaktadır. Tarihlerin başında genellikle “tahriren fî, bazen de hurrîre fî ibaresi yer alır. Fermanların son rüknü, mahall-i tahrir denilen “Be-makam-ı Konstantiniyye el-mahrûsa”, “Be-makam-ı Edirne el-mahrûsa” gibi fermânın nerede yazıldığını gösteren kısımdır⁷⁰.

Fermanlar, hususi şahısları ilgilendiren ve vazife tevcihi, tımar tefvizi, ticaret beratı ve benzeri konulara ilişkin olarak da kaleme alınırdı. Bu ferman ve beratların bir sureti ilgili yerdeki Şer’iyye Sicillerine kaydedilmekteydi⁷¹.

1.4.7. Berat

Arapça “yazılı kağıt ve mektup” manalarına gelen berat, Osmanlı Devleti teşkilatında bazı vazife, hizmet ve memuriyetlere tayin edilenlere vazifelerini yapmak yetkisini tevdi etmek üzere, padişahın tuğrası ile verilen izin, mezuniyet ya da atama emirleri hakkında kullanılan terimdir. Beratlı, müsaadeli ve imtiyazlı anlamına gelmektedir. Osmanlı vesikalarında berat için, berat-ı şerif, nişan, nişan-ı

⁶⁷ Nejdet Gök. (2001). “Osmanlı Diplomatiğinde Ferman ve Berat Arasındaki Benzerlik ve Farklar”, *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, S.XI, s.211.

⁶⁸ Jan Reychnan-Ananiasz Zajaczkowski (1993). *Osmanlı-Türk Diplomatiği El Kitabı*, (düz, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü), İstanbul, s.161.

⁶⁹ İsmail Hakkı Uzunçarşılı. (1964). Ferman. *İ.A*, C.IV, s.572.

⁷⁰ Kütükoğlu, a.g.e., s. 101-109.

⁷¹ Ahmet Akgündüz, Şer’iyye Mahkemeleri, s.114.

şerif ifadeleri kullanılmaktadır⁷². Kendisine berat verilen kişi beratlı olduktan sonra sosyal statüsü yükselmekte ve askeri sınıfa dahil olmaktadır⁷³. Kırım hanları, Eflak ve Bağdan voyvodaları tayinlerinde, Osmanlı tebaası olup Avrupa tüccarı statüsündeki ticaret yapacak kişilere de berat verilirdi⁷⁴.

Beratların tımar, iltizam, muafiyet, mukataa, malikane, vezaret, memurluk, beylerbeyilik vb. türleri vardır⁷⁵.

1.4.7.1. Menşur

Osmanlı bürokrasisinde sadrazam, vezir, beylerbeyi gibi devletin en yüksek mevkilerindeki şahıslara göreve tayin veya bir hizmetle görevlendirme dolayısıyla verilen berat cinsidir⁷⁶.

1.4.7.2. Tımar Beratı

Berat çeşitleri içersinde yazılışı farklıdır. Berat sahibinin eşkali “uzun boylu”, “ela gözlü”, “kara gözlü”, “açık kaşlı” gibi tabir edilir. Tımar beratlarının nakil kısmı da farklılık gösterir. Naklin sonunda “Tevcih edüp verdim ki zıkr olunur” şeklinde ifade edildikten sonra tımar gelirlerinin hangi köyden yahut köyler, çiftlikler ve mezralardan meydana geldiği belirtilir. Bu kısımlar siyakat yazı türüyle yazılmıştır⁷⁷.

1.4.7.3. Beylerbeyi Beratı

Senelik geliri 6000 akçeyi geçmeyen tımarları dirlik olarak beylerbeyi de erbab-ı tımara verebilirdi. Bunun için de berat tanzim edilebilirdi ki, padişah beratına berat-ı hümayun, beylerbeyi beratına da beylerbeyi beratı denilirdi⁷⁸.

1.4.8. Vakfiye

İslam medeniyetinde önemli bir hayır müessesesi olan vakfın temelinde insanlığa karşı şahsi ve vicdani sorumluk hissi, iyilik ve yardımlaşma gibi değerler

⁷² M.Tayyib Gökbilgin. (1992). *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmî*. Enderun Kitabevi, İstanbul, s. 85.

⁷³ Nejdî Gök. (2002). “Osmanlı Diplomatikasında Berat Formu ve Berat Anlamında Kullanılan Diğer Terimler”. *Türkler*, C.IX, s. 870.

⁷⁴ Mübahat Kütükoğlu. (1992). Berat. *D.İ.A.*, İstanbul, C.V, s.472.

⁷⁵ İsmail Hakkı Uzunçarşılı. (1961). Berat. *İ.A.*, C.II, s.523.

⁷⁶ DİA. (2004). “Menşur”, *DİA*, XXIX, s. 150.

⁷⁷ Kütükoğlu, a.g.e, s. 138.

⁷⁸ Gökbilgin, s. 86.

ve bu değerleri kendine ilke edinmiş kişilerin hür iradesi yatmaktadır⁷⁹. Vakfiye, vakfedilen bir malın hangi hayır işlerinde kullanılacağını, ne şekilde yönetileceğini gösteren senet” anlamına gelmektedir⁸⁰. Vakıf sistemi, Osmanlı Devleti'nin keşfedip ortaya çıkardığı bir kurum değildir. Kendinden önceki toplulukların ve İslâm devletlerinin tatbikatında yer alan ve yaşanan tecrübelerle Osmanlı'ya intikal etmiştir. Fakat Osmanlı döneminde olduğu kadar, hiçbir İslâm devletinde, vakıf sisteminden yararlanarak ülke zenginliklerinin paylaşılması, adil devlet yönetiminin tesisi ve erdemli şehirlerin kurulması konularında aynı başarı gösterilememiştir⁸¹.

Vakıflar başlangıçta ferdi ihtiyaçların giderilmesi amacıyla ortaya çıkmışken daha sonraları, bu müesseseye ilgi gösteren milletlerin sosyo-kültürel yapısı, ihtiyaçları, eğilimleri ve zenginliklerine göre gelişerek hayatın her safhasında yerini almıştır⁸².

Vakıf sisteminde finanse eden ve edilen olmak üzere iki unsur vardır. Finanse eden mallar ise taşınır ve taşınmaz olarak ikiye ayrılmaktadır. Asıl vakıf, akar da denilen taşınmaz malların vakfıdır⁸³. Vakıf yoluyla medreseler, mektebler, tekkeler, türbeler, kervansaraylar, köprüler, sulama kanalları, hastane gibi tesisler meydana getirilmiştir. Bu kuruluşlar da vakıf müessesesinin sermayesinin artmasına yardımcı olmuştur⁸⁴.

1.4.9. Fetva

Sözlük anlamı, bir olayın hükmünü beyan eden veya hükmünü koyan, güçlükleri çözen kuvvetli cevaplar olan fetvanın terim anlamı ise fakihin hüküm niteliğinde olmaksızın verdiği cevap anlamına gelmektedir. Fetvayı veren fakihe müftü denilirken hüküm vermeye memur edilen fakihe de kadı denilmektedir⁸⁵. Gerek müftü gerekse kadı Kur'an ve Sünnet'in hükümlerine bağlı olup bu çerçevede hüküm vermekle yükümlüdürler⁸⁶. Kadı ile müftü arasındaki fark şudur; müftü, şariat kanunlarını delillerinden meydana çıkararak müdevven hale getirirken kadı, bu kanunlardan kendisine arz olunan hadiseye temas eden hükmü bulup uygulamaya

⁷⁹ Bahaeddin Yediyıldız. (2012). Vakıf. *D.İ.A.*, C.42, s.479.

⁸⁰ Osman Gazi Özgüdenli. (2012). Vakfiye. *D.İ.A.*, İstanbul, C.42, s.465.

⁸¹ Nazif Öztürk. (2002). Osmanlı Döneminde Vakıflar. *Türkler*, Ankara, c.10, s.434.

⁸² Nazif Öztürk. (1995). *Türk Yenileşme Tarihi Çerçevesinde Vakıf Müessesesi*, Türkiye Diyanet Vakfı yay, Ankara, s.19

⁸³ Ahmet Tabakoğlu. (2009). *Türkiye İktisat Tarihi*. Dergah Yayınları, İstanbul, s. 241.

⁸⁴ Yılmaz Kurt. *Vakıf Müessesesi XV ve XVI. Asır Vakıfları*, s.504.

⁸⁵ Gökbilgin, s.113.

⁸⁶ Fahrettin Atar. (1995). “Fetva”, *DİA*, XII, s. 495.

koyar. Fetvalarda mesele ve cevabı vardır⁸⁷. Fetva metinlerinde genellikle soru kısmı daha ayrıntılı olmaktadır. Bu kısım bir veya daha fazla soru içerebilir ve sorulan soruya “olur, olmaz, caizdir, caiz değildir” gibi kısaca cevap verildiği gibi gerektiğinde de cevap uzatılabilir⁸⁸.

1.4.10. Tezkire

Osmanlı diplomatiğinde tezkire, başta sadrazam olmak üzere yüksek devlet memurlarının alt makamdaki görevlilere yazdıkları belgelerdir. Bu belgeler tezkereciler tarafından kaleme alınır. Bu belgelerin bir sureti de şer’iyye sicillerine kaydedilirdi⁸⁹. Tezkireler, maksadı tam ve açık bir şekilde anlatacak şekilde lüzumsuz teferruata kaçmadan sade bir dille kaleme alınır⁹⁰.

1.4.11. Temessük

Temessük, bir borcun ödenmesinin kabul edilmesi, birşeyin teslim alındığının gösterilmesi gibi hususlarda karşı tarafa verilen bir nevi senedir⁹¹.

1.5. AYNTÂB ŞER’İYYE SİCİLLERİ

Ayntâb’a ait Şer’iyye sicilleri tasnif edilmiş olarak toplam 174 defter halindedir. Bu sicillerden üzerinde çalışılmış olanlar aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

1.5.1. Çalışılan Ayntâb Şer’iyye Sicilleri

C. Cahit GÜZELBEY. (1966) Ayntâb Şer’i Mahkeme Sicilleri. M. 1886-1909.C 153-160. Fasikül 1. Gaziantep

C. Cahit GÜZELBEY. (1966) Ayntâb Şer’i Mahkeme Sicilleri. M. 1841-1886. C 144-152. Fasikül 2. Gaziantep

C. Cahit GÜZELBEY. (1966) Ayntâb Şer’i Mahkeme Sicilleri. M. 1828-1838.C 142-143. Fasikül 3. Gaziantep

C. Cahit GÜZELBEY-Hulusi Yetkin (1970) Ayntâb Şer’i Mahkeme Sicillerinden Örnekler. C 81-141.M.1729-1825. Gaziantep

⁸⁷ Gökbilgin, s.113.

⁸⁸ Atar, Fetva, s.494.

⁸⁹ Ahmed Akgündüz. (1988). *Şer’iyye Sicilleri Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*. Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, C.I., s.46.

⁹⁰ Kütükoğlu, a.g.e, s.245-281.

⁹¹ Mübahat Kütükoğlu. (2011). “Temessük”, *DİA*, XL, s. 413.

- Fuat Yıldırım. (1995). 108 Nolu Antep Şer'iyye Sicili. Yüksek Lisans Tezi. FıratÜniv.. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ
- Adnan Arslantaş. (1997). 141 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Kataloğu. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya
- Ahmed Yılmaz (1997).19. Yüzyılın İlk Çeyreğinde Şer'iye Sicilleri ve Tereke Defterlerine Göre Medine-i Ayntâb'ın İktisadi ve İçtimai Durumu. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü Ankara
- Zeynel Özlü. (1999). 120 nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon veDeğerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü Ankara.
- Zeynel Özlü. (1999) Kassâm Defterlerine göre 18. Yüzyılın İkinci YarısındaAyntâb. Doktora Tezi. Gazi Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü Ankara.
- Hüseyin Çınar. (2000). 18. Yüzyılın İlk Yarısında Ayntâb Şehri'nin Sosyal ve Ekonomik Durumu. Doktora Tezi. İstanbul Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsüİstanbul
- Handan Bozkurt. (2002). 17 Nolu Antep Şer'iyye Sicili. Transkripsiyon veDeğerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Malatya.
- Rabia Sultan Timbil. (2003). 19 Nolu Antep Şer'iyye Siciline Göre Mülk Satışları.Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.
- Yüksel Babınoğlu. (2004). 155 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon veDeğerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.
- Aişe Erkmen - Havva Yıldız. (2005) 156 Nolu Antep Şer'iyye SicilininTranskripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.
- Nalan Özel. (2006). 23 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon veDeğerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Muğla.
- Hüsniye Güner. (2006). 21 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon veDeğerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Muğla.
- Mehmed Ali Yıldırım. (2006). 152 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gaziantep.

Serhat Kuzucu (2006). 123 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Hasan Karakuş.(2006). 121 numaralı '□Ayntâb Şer□'iyye Sicili (H.1179-1200/M.1765-1785). Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Aynur Geçgil.(2006). 141 numaralı Gaziantep Şer'iyye sicili, metin-değerlendirme (h. 1234-1236/m. 1818/1821). Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Faruk Yılmaz. (2007) 151 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Cuma Çam. (2008). 11 Nolu Antep Şer'iyye Sicili Yüksek Lisans Tezi. Kafkas Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kars.

Zemzem Yüçetürk. (2009). 98/3 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kayseri.

İlkay Köroğlu.(2009). 131 nolu Gaziantep şer'iye sicilinin H. (1182-1196) Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sıtkı Dal.(2009). 139 numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicilinin transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Neşe Toğrul. (2010). 129 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep

Ökkeş Nariñ.(2010) 64 Nolu Gaziantep Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi(H.1123/1124- M.1711-1713). Yüksek Lisans Tezi. Kilis 7 Aralık Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü

Ahmet Külek.(2010). 71 Numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicili Transkripsiyonu(1-101. sayfalar-H. 1132/M. 1720). Yüksek Lisans Tezi. Yüzüncü Yıl Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ömer Faruk Yılmaz.(2010). 98/1 numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicili (H.1155/M.1742-1743) Transkripsiyon ve Değerlendirme .Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Adem Çalışkan. (2011).159 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Mehmed Karasakal. (2011). 109 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Mustafa Can. (2011).157 Nolu Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Murat Eryetgin. (2011).149 Nolu Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gaziantep.

Enver Demir.(2013). 148 Nolu Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniv., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Mustafa Cavdaroglu (2013).61 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi.Yüksek Lisans Tezi.Gaziantep Üniv.Sosyal Bilimler Enstitüsü,Gaziantep

Mine Kartal. (2014). 20 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, GaziantepÜniv.Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep

Veli Altuntaş. (2014). 44 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, GaziantepÜniv.Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep

Yılmaz Deniz Ateş. (2014). 40 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, GaziantepÜniv.Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. 42 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU

Sayfa 339 Belge 1

Süleyman bin Veli'nin Mirza bin İskender'den bocunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Süleyman b. Veli mahfil-i şer'î gelub Mirza bin İskender mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûrda iki altun hakkım vardır talep ederim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûrdan sual olundukda ikrâr edüb edasına hükm olunub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 339 Belge 2

Ahmed bin Mahmud'un İsmail bin Ömer'den borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Ahmed bin Mahmud mahfil-i şer'î gelub İsmail bin Ömer mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûrda on dokuz altun ile on dokuz pare hakkım vardır talep ederim deyûb bi'l-muvacehe mezbûr İsmail'den sual olundukda ikrâr edüb muceb ikâr ile meblâğ-ı mezkûrun edasına hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 339 Belge 3

Hüseyin bin Hasan'ın Ramazan bin Bayram'dan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Hüseyin bin Hasan mahfil-i şer'î gelub Ramazan bin Bayram mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûrdan dört guruş hakkım vardır talep ederim deyûb bi'l-muvacehe mezbûr Ramazandan sual olundukda ikrâr edüb edasına hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, İbrahimbin Mehmed, Turmuş bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 339 Belge 4

Osman bin Ahmed'in babasından kendisine kalan hissesini talep etmesi hakkında

Oldur ki müteveffa Ahmed'in Osman nam sagîr oğluna babasından intikâl eden hissesinin ahz ve kabzına dahi lüzum olmağın işbu hamil El-Hac Hüseyin bin Ahmed her vechile vesayit uhdesinden gelur kimesne olmağın kıbel-i şer'iden dahi nasb olundukda mezbûr dahi vesayite kabul edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla Hasan bin Mahmud, Mehmed bin Ali Şahvelid, Mehmed bin Ali ve gayrühümKayd fi şehr-i şevvali'l-mükerrem sene erbaa ve elf Yevm'ül-erbaai'l mübarek

Sayfa 339 Belge 5

Kızılca Mescid mahallesinden Hatun'un kızı için nafaka istemesi ve yevmi iki pare nafaka tayin edilmesi hakkında

Oldur ki mahmiye-i Ayntâb mahallatından Kızılca Mescid mahallesinde Hatun nam avrat mahfil-i kazaya gelub takrîr-i kelâm kılub zevci sâbıkım Bayramdan Kaya Süleyman nam bir yaşında bir sagîr kızım olub hala benim mecrimde olub nafakaya ziyade ihtiyacı vardır takdir nafaka olunmasını taleb ederim deyûb kıbel-i şer'ide mezbûr Kaya Sultanın nafaka ve kisvesine babası mezbûr Bayramdan yevmi ikişer pare nafaka karz ve takdir olunub istidabına ahren birle ketb olındı

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Cafer bin Hasan, Mehmed Ağa bin Şahvelid, Molla Hasan bin Mahmud ve gayrühüm

Sayfa 339 Belge 6

Hacı Osman bin Ali'nin eşi Aişe'yi şahidler huzurunda talak-ı selase ile boşaması hakkında

Oldur ki mahalle-i Şehreküstiden olub hala Diyarbekirde sakin olan Hacı Osman bin Ali tarafından husus ati'z-zıkr hasm-ı şer'i mahzarında vekâleti sâbite olan validesi Sabbah binti Ahmed mahfil-i şer'i gelub mezbûr Hacı Osman'ın zevcesi Aişe binti Hacı Mustafa mahzarında takrîr-i kelâm kılub oğlum mezbûr El-Hac Osman Diyarbekirde Müslümanlar huzurunda mezbûr Aişeye talak-ı selase ile tatlik itmiş didikde gıbbe's-sual ve'l-inkâr taleb eline udulunden Selim bin Abdulkadir ve Molla İsmail bin Hızır İlyas hazırân olub mezbûr Hacı Osman Diyarbekirde mezbûr Aişe benden üç talak boş olsun mezbûrı işhad eyledi hasbinallah şahadetlerin didklerinde müşahitleri hin-i kabulde vaki' olub kayd-ı sicil olındı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Ağa bin Şahvelid, Mehmed bin Fazıl, Mahmud Çelebi bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 339 Belge 7

Cüneyd bin İbrahim ve Hasan bin Bayındır'ın Hacı Mahmud'a kalaylamak için verdikleri teşt ve kazganın çalınması üzerine mahkemeye başvurmaları hakkında

Oldur ki mahmiye-i Ayntâb sükkânından Cüneyd bin İbrahim ve Hasan bin Bayındır meclis-i şer'î gelub Hacı Mahmud bin Hamza mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûr Hacı Mahmudda kalaylamak için mezbûr Cüneyd bir kazgan ve mezbûr Hasan bir teşt verdik şer'î ali taleb ederiz didiklerinden bi'l-muvacehe mezbûr Hacı Mahmuddan tahsil olundıkda fi'l-vaki' mezbûr Cüneyd bir kazgan ve merkum Hasan bir teşt bana kalaylamak için geturdiler velakin gece ile dükkanım açılub zikr olunan teşt ve kazgan ve bundan gayri nice sahan ve kazgan dahi sereka olunmışdır didikde mezbûran Cüneyd ve Hasan mezbûr Hacı Mahmudun dükkanı açılduğın bilmez didiklerinde udulunden Mehmed bin Hasan ve Ali ve Veli hazırân olub mezbûr Cüneyd merkûm Hacı Mahmud kalaylamak için bir don kazganı ve mezbûr Hasan bir teştı olub mezbûr

Sayfa 340 Belge 7'nin Devamı

Hacı Mahmudun gice ile dükkanı açılub zikr olunan teşt ve kazgan ve bundan gayri nice sahan ve kazgan dahi sereka olunduğı beyye'n-nas olunmışdır hasbinallah şahidlerin didiklerinde şehadetleri hin-i kabulde vaki' olub kayd-ı sicil olundı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mahmud Çelebi bin Ali, Hacı Emin bin Süleyman ve gayrühüm

Sayfa 340 Belge 8

Mehmed Subaşı'nın Akyol mahallesinden Cüneyd bin İbrahim'den borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki sabık şehir subaşı olan Mehmed subaşı mahfil-i kazada Akyol mahallesinden Cüneyd bin İbrahim mahzarında takrîr-i kelâm kılub bundan akdem mezbûr bir husus için ahz olunmağın üç gurus icabedüb bir vakte götürmesine şart etmiş idim şartına bulunmayub gelmedi şer'î ali muceb icrâ olunmasın taleb ederim deyûb bi'l-muvacehe mezbûr Cüneyden sual olundıkda fi'l-vaki' şartlayub ben dahi meclis-i şer'î gelub kibel-i şer'ide mahsar ile ta'yin olunan vakit kendunun yanına vardum deyûb fi'l-hakika mahsar ile canib-i şer'iden gönderulub şartına bulunduğı takdir olubine's-şer'î üzerine nesnesin lüzum gelmediğın kayd-ı sicil olundı

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Emin bin Süleyman, Hacı Osman bin Mehmed, Mehmed Hamza bin Mehmed, Mehmed Çelebi bin Hüseyin ve gayrühüm

Sayfa 340 Belge 9

Hayık mahallesinden Hacı Osman bin Mehmed'in İbrahim Çelebi bin Hamza Bey'de olan yüz otuz altun borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Hayıktan Hacı Osman bin Mehmed meclis-i şer'î gelub İbrahim Çelebi bin Hamza Bey mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûr İbrahim Çelebide karz cihetinden yüz altun ve ...bahasından on beş gurus ve üç buçuk zira' mahmur bahasından dört altun ve yedi zira' tafta bahasından dört altundan altı pare nakıs cem'an yüz otuz altun ile on dört pare hakkım vardır talep ederim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr İbrahim Çelebiden sual olundukda ikrâr edüb muceb ikrâr ile meblağ-ı mezkûrun edasına hükm olundı

Şuhûdü'l-hâl

Mahmud Çelebi bin Ali, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Molla Hasan bin Mahmud, Şeyh Mehmed bin Firuz, Mevlana Mehmed Efendi, Hacı Emin bin Süleyman ve gayrühüm

Sayfa 340 Belge 10

İbrahim Çelebi bin Hamza'nın tımarını zabt eden Ali Çelebi ile anlaşması hakkında

Oldur ki erbab-ı tımarlardan İbrahim Çelebi bin Hamza Bey mahfil-i kazada karındaşı Ali Çelebi mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûr Ali Çelebiye babamdan ırsen intikâl eden hisse-i şer'îyesi hesab ve kitab olunub ve tımarı iki sene zabt ve tasarrıf etmişdir deyûb ve bi'l-cümle tarih-i kitaba gelince mabeynimizde olan hukuk her ne ise görölüb kendünün zimmetinde iki yüz elli altun zuhur edüb ba'de meblağ-ı mezkûrun elli altunun Mahbube nam hatuna havale edüb havaleyi kabul edüb baki zimmetinde iki yüz altun kalmış idi hala benim niza'mden hali olmağın araya müslimin girub cemi' davadan ferağat edüb niza' olunmamak üzre meblağ-ı mezkûrdan otuz altunun işar varulub ve yüz otuz altunluk mezbûr Ali Çelebi ve bazı harc maktûl için işbu seyyid el-hâc Osman bin Mehmedden deyn alınmış idi hali zikr olunan yüz otuz altunı dahi zimmetinde olan meblağ-ı mezkûrdan havale edüb havaleyi kabul edüb meblağ-ı mezkûrdan zimmetinde baki kırk altunım kaldı ba'de'l-yevm niza' mutasarrıf olmayub meblağ-ı mezkûrı eda ve teslim etmesinve niza' itmemek üzre mabeynimizi Müslümanlar islah eyledi didikde mukırr-ı

mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Ali Çelebi tasarrıf edüb sıhhate ikrâr ve kati' niza' hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mevlana Ali bin Halil, Hacı Emin bin Süleyman, Hacı Cuma bin Hamza, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Molla Hasan bin Mahmud ve gayrühüm

Sayfa 341 Belge 11

Zeynep binti Mehmed'in çocukları için mahkemeden nafaka talep etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Şekerde Zeyneb binti Mehmed tarafından karındaşı Süleyman meclis-i şer'i gelub takrîr-i kelâm kılub mezbûrun zevci olan Hüdaverdi bundan akdem üç mezbûr Zeyneb birağub gedüb Ümmügülsüm nam bir sagîr kızı kalub mezbûr Zeynebin mecrinde olub ziyade nafaka ve kisve muhtacdır kıbel-i şer'iden takdir nafaka ve kisve olumasın taleb iderim deyûb mezbûr Hüdaverdinin malından sagîre-i mezbûre yevmi iki pare nafaka karz takrîr olunub ahren birle ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla Ali bin Halil, Mahmud Çelebi bin Ali, Ahmed Çelebi bin Hasan, İbrahim bin Mehmed ve gayrühüm

Sayfa 341 Belge 12

Mehmed bin Molla Ali'nin Yusuf oğlu Osman'dan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Tevbe mahallesinde Mehmed bin Molla Ali mahfil-i kazaya gelub mahalle-i İbn Körde El-Hac Yusuf oğlu Osman mahzarında ikrâr edüb mezbûr Osman babamdan bana intikâl eden hisse-i şer'iyeden elli dört altun hakkım var idi kırk iki altunun mukaddemâ mezbûrdan kabz edüb baki on iki altun hakkım kalmış idi hala meblağ-ı mezbûrî işbu meclis-i hazır Hacı Hüseyin bin Abdullah olan lüzum-ı bahasından on iki altun deynimden havale edüb min ba'de husus-ı mezkûr mütealîk – da'vam ve niza'm yokdır zimmetin ibrâ ve iskât itdi didikde mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Osman tasdik edüb sıhhate ikrâr ve kati' niza'm hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Cuma bin Hamza, Mevlana Mehmed Efendi, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Fethi Çelebi bin Hüseyin, Şeyh Mehmed bin Firuz ve gayrühüm

Sayfa 341 Belge 13

Sainaaddin bin Ramazan'ın bahçesini elli altına Musullu Çelebi'ye sattığına dair hüccet

Oldur ki mahmiye-i Ayntâb mahallatından Cabi mahallesinden Sinaaddin bin Ramazan mahfil-i kazaya gelub Musullu Çelebi bin Ahmed mahzarında ikrâr edüb şehir kurbinde Çakırca nam mevzi vaki‘ bir kıta‘ eşcâr müsemmir-i muhtelif bahçenin kıblesi Kôr oğlu Hacı İbrahim bahçesi ve şarkı Kasım Fakih oğlu Ramazan bahçesi ve şimali nehr-i cari ve garbi Ali Şekeroğlu Muhsin bahçesi ile mahdûd olan bahçenin yeri mezbûr Musullu Çelebinin olub selase benim ve selase kendünün olmak üzre bana verub ben dahi eşcârı gars edüb yitirmiş idim hala zikr olunan selase hisse mezbûr Musullu Çelebiye elli altuna bey-i bât kıta’ ile bey‘ edüb ve meblağ-ı mezkûrı yedinden bi’t-tamam alub kabz etdim bahçenin tamamı mezbûr Musullu Çelebinin olub ba‘del-yevm keyfe mâ-yeşa mutasarrıf olub deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun ve Hasan mukırrı’l-mezkûr Musullu Çelebi tasarrıf edüb sıhhate bey‘ ve şera‘ye hükm olundu

Şuhûdü’l-hâl

Hacı Hasan bin Hacı Yusuf mahalle-i Şeker, Hüseyin bin Ahmed mahalle-i Cabi, Hacı İsmail bin Mustafa Tarla ve gayrühüm

Sayfa 341 Belge 14

Mehmed Çavuş bin Timur’un bostanını sattığına dair hüccet

Oldur ki mahmiye-i Ayntâb sükkanından dergâh-ı ali çavuşundan fahrû’l-akrân Mehmed Çavuş bin Timur mahfil-i şer‘i gelub Hacı Mehmed bin Hacı Ramazan mahzarında idâ‘ kılub bi’l-fiil Şirvan defterdarı olan kıdvetü’l-ematicid ve’l-akran Sefer Efendi dam-ı mecduhuya üç yüz altun deynim olub yüz elli altunun benim malımdan ida ve def‘ olunub baki kalan yüz elli altuna mukabil karye-i Çağdıgın türabında vaki‘ bir kıta’ işbu beş yüz aded eşcâr müsemmir-i muhtelif bostanım kıblesi değirmen dahi ve şarkı arz vakf ve şimali sacur ve garbi Rıdvan ağa ile mahdûd olan bostanın üç hissesi müşârün ileyh Efendiye mezbûr el-hâc Mehmed vekilim değil iken fuzulen bey‘ etdikden gayri gayz ile vermiş makbulum değildir tayin kabul etmezse zimmetimde olan üç yüz altundan baki kalan yüz elli altını mezbûr Hacı Mehmede verub teslim edüb müşârün ileyh Efendiye vermek üzre didikde bi’l-muvacehe mezbûr Hacı Mehmedden sual olundıkda fi’l-vaki zikr olunan bostanın üç rub‘ hissesini müşârün ileyh Efendiye yüz elli altını verdim vekili değil idim fuzulen bey‘ itdim ve mezbûr elli altunun müşârün ileyh çavuşun malından teslim etmiş idim hala zikr olunan bahçenin dahi kıymeti yüz elli altını bundan alub kabz itdim müşârün ileyh Efendiye eda etmek deyûb mâ vaka‘ ketb olundu

Şuhûdü’l-hâl

Mehmed Ali bin Aladdin, Hacı Hüseyin bin Hacı Yusuf, Hacı Osman bin Hacı Yunus, Molla Abdullah Hacı Abdurrahman, Hacı Mahmud bin Ali, Hacı Mustafa bin İbrahim ve gayrühüm

Sayfa 342 Belge 15

Hacı Mehmed Çavuş'un bostanını sattığına dair hüccet

Oldur ki dergâh-ı ali çavuşlarından mahmiye-i Ayntâbda mümekkin el-hâc Mehmed Çavuş bin Timur mahfil-i şer'î ali gelub Hacı Mehmed bin Ramazan mahzarında takrîr-i kelâm kılub karye-i Çağdıgın türabında vaki bir kıta' beş yüz aded eşcâr müsemmir-i muhtelif bostanın kıblesi değirmen ve şarkı arz vakf ve şimali sacur ve garbi Rıdvan ağa ile mahdûd olan bahçenin yeri kadimden benim olub rub' hissesi kendünün olmak üzere eşcâr gars edüb yetiştirmek karye-i mezkûrdan Hüseyin bin Mustafaya vermiş idim biz seferde iken bi'l-fiil Şirvan defterdarı olan Ali Cenab Sefer Efendi dam-ı mecuduhu altmış iki altun deyn olmağın zikr olunan bahçenin rub' hissesinitaksim müşârün ileyh efendiye bey' itmiş caiz olmadığına bir fetva-yı şerif vardır ve hissesi henüz ta'yin olmamışdır müşârün ileyh efendiye bey' itdiği altmış iki altunı kendu malımdan müşârün ileyh efendiye vermek üzere mezbûr Hacı Mehmed varub teslim etdim fetva-yı şerif mucebince zikr olunan rub' hissesi kendu mülküm ile muhalif olmağın ba'del-yevm zabt iderim didikde mezbûr Hacı Mehmed vech-i meşrûh üzere zikr olunan rub' hissenin kıymeti altmış iki altunı kabz etdiğine takrir olmağın kayd-ı sicil olundı

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 342 Belge 16

Ali Çelebi bin Hamza'nın bahçesini sattığına dair hüccet

Oldur ki mahmiye-i Ayntâb mahallatından Eblehan mahallesinden Ali Çelebi bin Hamza Bey mahfil-i şer'î gelub Seyyid Hacı Osman bin Mehmed mahzarında ikrâr edüb mezbûr Seyyid Hacı Osmana yüz otuz altun deynim olub meblağ-ı mezkûrun elli beş altunına mukabil tifah hamamı kurbinde vaki' bir kıta' eşcâr müsemmir-i muhtelif bahçenin bir tarafı hark bir tarafı Şeyh Tahir Efendi ve bir tarafı zikr olunan hamamın külhanı ve bir tarafı tarik ile mahdûd olan bahçeyi bey' bat kati' ile bey' itdim ba'del-yevm keyfe mâ yeşa mutasarrıf olub deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Esseyyid Hacı Osman tasarrıf edüb sıhhate bey' ve şer'aye hükm olundı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Hacı Emin bin Süleyman, Hacı Mustafa bin Karagöz, Mehmed bin İbrahim, Hacı Mustafa bin kitabçı, Pir Mahmud bin Süleyman ve gayrühüm

Sayfa 342 Belge 17

Bayram Hoca bin Sultan'ın müvekkilinin yaralanması üzerine mahkemeden konunun araştırılmasını istemesi hakkında

Oldur ki karye-i Görenizden Bayram Hoca bin Sultan tarafından nehy-i şer'î üzre vekaleti sabite olan Ali bin Bayram Hoca mahfil-i kazaya gelub nefsi-i Ayntâb sükkânından odabaşı bin Abdullah muvacehesinde edâ' kılub bundan akdem bir gündür mezbûr odabaşı müvekkilim mezbûr Bayram Hoca'nın böğrüne bir kılınc ile vurub mecrûh edüb hala sahib-i firaşdır şer'î ali sual olunub muceb ecri olunmasın taleb ederum deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr odabaşından sual olundukda bir aher kimesneye kılınc çekub vururken mezbûr Bayram Hoca aracı olmağla borküne rast gelub itdim deyû bi't-tai ve'r-rıza ikrâr ve itiraf etdikden sonra bi'l-fiil kaim makam mir liva-i Ayntâb fahrû'l-akran Ömer kethüda zide kadruhu tarafından ta'yin olunan Ferhad Çavuş mahzarında bi-taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Cuma bin Hamza, Mevlana Mehmed Efendi, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Fethi Çelebi bin İbrahim ve gayrühüm

Sayfa 343 Belge 18

Hacı Halil bin Ebubekir'in Leylencik çevresindeki tut bahçesini sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Eyübden Zeynelarab ve Fatıma tarafından Hacı Halil bin Ebu Bekir ve Cuma bin Pervane nam kimesneler şehadetleriyle bi-hasb-i şer'î üzre vekâleti sabite olan Satılmış bin Hacı Şaban meclis-i şer'î gelub Halil bin Abdullatif mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûr Halil'in Leylencik türabında vaki' tasarrıf ettiği bir kıta' tut bahçesi büyük bahçe demekle marûf kıblesi cebele ve şarkı Hacı Satı bahçesi ve şimali Hacı babalu bahçesi ve garbi Furuş oğlu bahçesi ile mahdûd olan bahçe mezbûr Fatıma'nın zevci müteveffa İsmail ile mezbûr Halil'in babalarından intikâl edüb ber vech-i iştirâk ali vech-i nısf zabt edüb mezbûr İsmail fevt oldukdan sonra yedi sene uslûb-ı sâbık üzre zabt olunub bade zikr olunan bahçe ile bölünüb nısf-ı mezbûr Halil ta'yin olunub ve nısfı aheri kıblesi ve şarkı cebel ve şimali mezbûr Halil ve garbi tarik ile mahdûd olan bahçenin yirmi dört kıratın on altı kıratı müteveffa-yı mezbûrun kızları Aişe ve Zeynelarab ta'yin olunub ve üç kıratı

mezbûr Fatımaya ve beş kıratı mezbûr Halil ile Hadice binti Mehmed nam hatuna ta'yin olunub vakitle niza' olundukda herkesin hissesi ta'yin olunub hüccet-i şer'îye dahi olmuşdır deyû bir hüccet-i şer'îye ibrâz edüb nazır olundıkda minvâl-i meşrû üzre olduğu mestur bulunub mezbûr Halilden sual olundıkda ikrâr ve mazmûn-ı hüccet tasarrıf etdikden sonra zikr olunan beş kıratı mezbûr Halil ile mezbûr Hadiceye ve ma'ada on altı sehmdir mezbûrdan Aişe ve Zeynelarab ve üç kıratı mezbûr Fatıma'nın olduğu taahhüd olmağın mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla Ali bin Halil, Mahmud Çelebi bin Ali, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Fethi Çelebi bin İbrahim, Mehmed bin Şahvelid ve gayrühüm

Sayfa 343 Belge 19

Mehmed bin Mustafa'nın Dülük çevresindeki bir kıta altı yüz tiğek bağını Ali bin Mehmed'e sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Kayserden Mehmed bin Mustafa meclis-i şer'ide mahalle-i Şekerden Ali bin Mehmed mahzarında edâ kılub Dülük türabında vaki' bir kıta' altı yüz aded tiğek bağ içinde olan on iki dib badam eşcârı ve elli dib ceviz eşcârı sumak eşcârı ile kıblesi Ali ve şarkı Hacı Hamza ve şimali Ali evladı ve garbi Fetha oğlu İbrahim bağı ile mahdûd olan bağı ve eşcârı iki kıst ile doksan altuna mezbûr bey-i bât ile bey' edüb otuz iki bucuk altını yedinden ahz ve kabz etdim bakisi zimmetindedir şer'î ali sual olunmasın taleb iderim didikde bi'l-muvacehe mezbûr Aliden sual olundıkda zikr olunan bağı üç ramazana her gün iki pare virmek üzre doksan altuna iştirâ edüb tarih-i kitaba iştirâ olunduğu günden hesablaşub otuz iki bucuk altun makbuz olub baki elli yedi bucuk altını kaldı ve ad olunan üzre her gün iki pare değin eda ve vakf idesiz didikde gıbbe's-sual ve'l-inkâr ve taleb eline udulunde Mehmed bin İshak ve Hasan bin Esseyid Ahmed hazıran olub mezbûr Mehmed bizim huzurumuzda mezbûr Ali ile hesablaşub tarih-i kitaba gelince bağ bahasından her gün iki pareden otuz iki bucuk altun makbuzı olub baki elli yedi bucuk altını kalub her gün ikişer pare virmek üzre üç kıst üç ramazana bey' itdim deyû mezbûr Mehmed ikrâr etdi hasbinallah şahidlerin didiklerinden şahadetleri hin-i kabul vaki' olub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi Hüseyin, Molla Hasan bin Mahmud, Katibü'l-huruf Mahmud Ali ve gayrühüm

Sayfa 343 Belge 20

Mehmed Çelebi bin Gazi'nin beş bin yedi yüz seksen dokuz akçe tımarını kiraya verdiği hakkında

Oldur ki erbâb-ı tımaran Mehmed Çelebi bin Gazi Bey mahfil-i kazaya gelub zevcesi Zeyneb hatun ibnetü Hüsrev Ağa tarafından şer'an vekâleti sabite olan İskender bin Hızır mahzarında ikrâr edüb menkûhum mezbûr Zeyneb hatundan yüz altun karz alub lazım ve lüzum deynim olmağın karye-i Zülfikar ve karye-i Keret ve mezra-i Savdın beş bin yedi yüz seksen dokuz akçe tımarın işbu sene erbaa' ve elf tarihinde vaki' mahsulın mezbûr Zeyneb hatuna icare verdim ve tımarın mahsulun zabt ve kabz etmek mezbûr İskenderi vekil nasb ve ta'yin itdim didikde mukırr-ı mezkûrun ikrâr-ı meşrûhun vekili mezbûr İskender vekâlete vazi tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

İbrahim Çelebi bin Hacı Mehmed, Zeynel Abidin bin Yusuf, Molla Ali bin Halil, Mehmed Çelebi bin Hüseyin ve gayrühüm

Sayfa 344 Belge 21

Hüseyin bin Hacı Mustafa'nın Hacı Mehmed'de olan on altın borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Hüseyin bin Hacı Mustafa mahfil-i şer'î gelub Hacı Mehmed bin Ali mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûr Hacı Mehmedde on altunım vardır taleb iderim deyûb bi'l-muvacehe mezbûr Hacı Mehmedden sual olundıkda ikâr edüb edâsına hükm olundu meblağ-ı mezbûr mezkûr Hacı Mehmed geturub muhızırbaşına gelub muhızırbaşına virdi gelub muhızırbaşından aldı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mahmud Çelebi bin Ali, Ali bin Kasım ve gayrühüm

Sayfa 344 Belge 22

Hacı Mehmed Tanrıverdi'nin Mehmed bin Sinan'dan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki el-hâc Mehmed Tanrıverdi mahfil-i kazada Mehmed bin Sinan mahzarında edâ kılub mezbûrda mektub bahası bakisinden yedi altun yirmi dört pare hakkım vardır şer' ali taleb iderim deyûb bi'l-muvacehe mezbûr Mehmedden sual olundıkda takrîr olub edâsına iltizam olundu

Şuhûdü'l-hâl ,

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Molla Hasan bin Mahmud, Mahmud bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 344 Belge 23

Hacı Emin bin Süleyman'ın İbrahim Çelebi'den beş buçuk altın borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Eblehanda vaki' Behram mescidinin mütevellisi olan el-hâc Emin bin Süleyman mahfil-i kazaya İbrahim Çelebibin Ahmed Bey mahzarında edâ kılub mezbûrda mescid-i mezbûrun vakıf akçesinden beş bucuk altın vardır şer'i ali taleb iderim deyûb bi'l-muvacehe mezbûr İbrahim Çelebiden sual olundıkda vech-i meşrûh üzre tasarrıf olunub edâsına iltizam olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-hâc Osman bin Karatam, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Molla Hasan bin Mahmud ve gayrühüm

Sayfa 344 Belge 24

Ahmed bin Abdulhalim'in Hasan bin Mahmud'dan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Ahmed bin Abdulalim mahfil-i kazada Hasan bin Mahmud Bey mahzarında edâ kılub mezbûrda dört guruşum var idi üç şahisi aldım bakisi zimmetinden taleb iderim deyûb bi'l-muvacehe sual olundıkda ikrâr ile cevap verub bi't-taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 344 Belge 25

Ahmed bin İsmail'in Cuma bin Pervane'den borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Ahmed bin İsmail mahfil-i kazada Cuma bin Pervane mahzarında idâ kılub mezbûrun bahasında on altunım vardır şer'i ali taleb iderim deyûb bi'l-muvacehe sual olundıkda dokuz altuna takrîr olub ziyadesin inkâr edüb ikrârı mucebince dokuz altunun edâsına iltizam olunub bir altun isbate mevsûk kaldı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Ali bin Kasım, Mahmud bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 344 Belge 26

Şami ve Tamam binti Hacı Yusuf'un amcalarının davlarına vekil olması hakkında

Oldur ki Şami ve Tamam binti el-hâc Yusuf nam hatunlar ammuleri el-hâc Mehmed ibn el-hâc Ali ile olan cemi' da'valarına murafaa ve muhasaa mezbûr Tamamın zevci işbu Salih bin Aliyi vekil nasb etdiler deyû udulunde mezbûr Şaminin vekil etdiğine el-hâc Yunus bin Abdi ve Hasan Mahmud ve mezbûr Tamamın vekil etdiğine Hızır Nasuh ve Cafer Hasan nam kimesneler hasm-ı şer'i mahzarında şehadet etdiklerine

şahidleri hin-i kabulde vaki‘ olub mezbûr Salih ve sabık üzre vekâleti kabul etmeğin bi’t-taleb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü’l-hâl

El-esbak

Sayfa 344 Belge 27

Mehmed Ali bin Alaaddin’in Pervane Beşe’de olan dört re’s devesini istemesi hakkında

Oldur ki nefis-i Ayntâb sükkânından Mehmed Ali bin Alaaddin mahfil-i şer‘i gelub Şam yeniçerilerinden Pervane Beşe bin Abdullah mahzarında ikrâr ve itiraf kılub mezbûrda dört re’s devam var idi hala zikr olunan dört re’s deve alub kabul etdim didikde mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı’l-mezkûr Pervane Beşe tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü’l-hâl

Fahrü’l-akrân Mehmed Çavuş dergâh-ı ali, el-hâc Mehmed bin Hacı Ramazan, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed ağa bin Şahvelid ve gayrühüm

Sayfa 344 Belge 28

Pervane Beşe bin İbrahim’in Mehmed Ali bin Alaaddin’dan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Şam yeniçerilerinden Kasım Beşe tarafından husus ati’z-zikrelindeki udul-ı müsliminden Hasan Beşe bin Abdullah ve diğer Hasan Beşe bin İbrahim şهادetleri ile hasm-ı şer‘i mahzarında vekâlet-i sabite olan Pervane Beşe bin Abdullah meclis-i şer‘i gelub Mehmed Ali bin Alaaddin mahzarında ikrâr edüb vekilim mezbûr Kasım Beşenin mezbûr Mehmed Ali’de doksan guruş olub yedimde mahtûm temessükü var idi hala zikr olunan doksan guruş mezbûr Mehmed Aliden bi’t-taleb ahz ve kabz itdim ve bundan gayri mezbûr Mehmed Alinin benim yanımda dört re’s devesi var idi zikr olunan

Sayfa 345 Belge 28’in Devamı

Develerin bazı harclarına kendu yanımdan akçe sarf etmiş idim hala işbu guruş dahi haric etdiğim akçem için yedinden kabz etdim ve bundan ma‘ada on bir re’s keçiyi on altuna virmiş idi hala zikr olunan on altunı yedinden kabz edüb on bir re’s keçiyi işbu Ebu Bekir bin Mehmed mezbûr Mehmed Ali’ye selam idecek oldu didikde mezbûr Ebi Bekir dahi zikr olunan on bir keçiyi mezbûr Mehmed Aliye teslim idesiz deyüb mezbûr Mehmed Ali vech-i meşrûh üzre tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü’l-hâl

El-esbak

Sayfa 345 Belge 29

Ali bin Abdullatif'in tımarını seksen altına kiraya vermesi hakkında

Oldur ki erbâb-ı tımdan Ali Bey bin Abdullatif mahfil-i şer'î Gayib Bey bin Emin mahzarında ikrâr edüb ikrâr edüb karye-i Sevindiden bana aid olan iki bin akçe tımarın sene erbaa' ve elfde vaki' olan mahsulun mezbûr seksen altuna icare verdim meblağ-ı mezkûrun elli altunun alub kabz itdim baki kalan otuz altuna beş vadede verdim deyûb mezbûr tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Turmuş bin Hacı Süleyman, Abdulkerim bin Molla Seyfeddin, Hacı Kasım bin Mahmud ve gayrühüm

Sayfa 345 Belge 30

Veli bin Halil'in ilaç yapmak için on altına ihtiyacıolduğunu belirtmesi hakkında

Oldur ki karye-i Samdan Veli bin Halil mahfil-i şer'î gelub Kasım bin Mahmud mahzarında ikâr edüb hala kabz oldum ilaç etmek için on altuna kuyl eyledim eğer ecelim erişirse min ba'de da'vam yokdur deyûb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 345 Belge 31

Mehmed bin Hacı Ramazan'ın Kasım bin Tahir'den borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Şehreküstiden Mehmed bin Hacı Ramazan mahfil-i şer'ide Kasım bin Tahir mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûrda on kile buğday hakkım vardır taleb iderim deyûcek gıbbe's-sual ve'l-inkâr ve taleb udul-ı müsliminden Ali bin Mahmud ve diğer Ali bin Yunus hazıran olub mezbûr Kasım bizim huzurumuzda mezkûr Mehmede on kile buğday deyn ikrâr eyledi hasbinallah şahidlerin didiklerinden şهادetleri hin-i kabulde vaki' olub mâ vaka' kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla Hasan bin Mahmud, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed Ağa bin Şahvelid ve gayrühüm

Sayfa 345 Belge 32

Canpolad bin Hamza'nın Hızır bin Hızır'dan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Eblehandan Canpolad bin Hamza mahfil-i şer'ide Hızır bin Hızır mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûr Hızırda tarih-i kitabda iki ay vaat ile on bir

altunım vardır şer'î ali sual olunub sicil olunmasın taleb iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Hızırdan sual olundukda ikrâr edüb mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mahmud Çelebi bin Ali, Ali bin Mahmud ve gayrühüm

Sayfa 345 Belge 33

Eşi vefat eden Zeliha binti Ali'nin mahkemeden çocukları için nafaka talep etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Tışlakiden fevt olan Hacı Mahmud'un zevcesi Zeliha binti Ali mahfil-i kazaya gelub müteveffâ-yı mezbûrun yetim sagîri olan Abdullah ve vasisi olan Abdulfani bin Hasan mahzarında edâ kılub yetim-i mezbûr hala benim mecrimde olub nafakaya ihtiyac tam vardır takdîr nafaka olunmasın taleb iderim deyûcek vusûh-ı mezbûr cevap virub sagîr-i mezbûrun nafakası için bir mikdar zahire vermiş idim nihayet bu sene nafakası için elli altun versin diyub sene tamamından sonra ikişer pare babası malından karz ve takdir olundukdan sonra işbu vesika tahrir olundu

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Üveys bin Hoca, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Molla Hasan bin Mahmud ve gayrühüm

Yevmü'l-ahedi'l-mübarek

Tahriren elf 4 şehr-i şevvâl sene erbaa ve elf

Sayfa 346 Belge 34

İbn-i Kör mahallesinden Mehmed Ali bin Alaaddin'in malını sattığına dair hüccet

Vech-i tahrir-i sicil budur ki nefis-i Ayntâbda İbni Kör mahallesinden Mehmed Ali bin Alaaddin mahfil-i kazada bi'l-fiil Ayntâb Efendisi olan fahrü'l-kuzatü'l-müslimin vülâdeti'l-muvahhidin Mevlana Yakub Efendi zide fazlühû mahzarında ikrâr ve itiraf edüb müşarün-ileyh Efendi hazretlerine elli altuna bey-i bât-ı sahih ile bey' edüb meblağ-ı mezkûrun bi't-tamam ve'l-kemal yedlerinde ahz ve kabz itdim didikde mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırr-ı mumâ ileyh tasarrıf ve tahkîk edüb sıhhate bey' ve şer'aye hükm olundukdan sonra bi taleb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mevlana Ali bin Halil, Seyyid Üveys bin Hoca Ali, el-hâc Mustafa bin el-hâc İbrahim, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, KatibMahmud

Sayfa 346 Belge 35

Ayntâb'da kalacak yeri olmayan Aişe binti Ali'in Hayık mahallesinden Süleyman'ın evinde kalmak istemesi hakkında

Oldur ki Aişe binti Ali mahfil-i şer'î gelub takrîr-i kelâm kılub nefsi-i Ayntâbda akraba ve teallukatım olmayub mahalle-i Hayıktan Süleyman nam kimesnenin evinde sâkin olmağa aherden taleb iderim deyüb kayd-ı şer'ide mezbûrun evinde sâkin olmağa ahren verildi

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Molla Halil bin Receb, Mehmed bin Şahvelid ve gayrühüm

Sayfa 346 Belge 36

Eşinden boşanan Habibe binti Mehmed'in çocuğu için mahkemeden nafaka talep etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Şehreküstiden zevcesi Habibe binti Mehmed tarafından husus-ı ati'z-zikr nehy-i şer'î üzre hasm-ı şer'î mahzarında vekâleti sâbite olan Süleyman ibni seyyid Ahmed mahfil-i kazaya gelub takrîr-i kelâm kılub vekilim mezbûrun zevci sâbık müteveffa Hamsin Fatıma nam bir sagır kızı olub hala validesi mahremindedir nafakaya ziyade ihtiyacı vardır takdir olunmasın taleb iderim deyûcek kayd-ı şer'idin mezbûr Fatımaya babası malından yevmi ikişer pare karz ve takrîr olundukdan sonra kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Ramazan bin Mehmed, Mehmed bin Fazıl, İsmail mahalle-i Şehreküsti, Musa bin İbadullah ve gayrühüm

Sayfa 346 Belge 37

Şaban bin Abdullah ile Hacı Mehmed bin Elengör'ün borçları hususunda anlaşmaları hakkında

Oldur ki Şaban bin Abdullah mahfil-i şer'î gelub Hacı Mehmed bin Elengör mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûr Hacı Mehmedde kırk üç aded gurus ve yirmi beş altun hakkım olub taleb itdikde inkâr edüb Ali bin İskender ve Halil bin Cuma nam şahidlerum huzzâr edüb şehadet-i şer'iiye edüb mezbûr Hacı Mehmed mezbûrân Halil ve Aliye sebep-i cürmim vardır deyû bir fetva-yı şerife ibrâz edüb mabeynimizde münâza'-i kesire ve muhâsam-ı şedid vaki olmağın araya müslimun-ı muslihun tavassuf olub es-sulh amil olub mukaddem on bir gurus kabz edüb hala yirmi beş gurus dahi cem'an otuz altı gurus üzerine es-sulh itdiklerinde sulh-i mezbûrı kabul ve bedel-i sulh otuz altı gurus yedinden bi't-tamam alub kabz

itdiğimiz ba'de husus-ı mezbûr mütealîk min bade dav'am ve niza'm kalmayub zimmetin ibrâ ve iskât eyledim eğer ba'del-yevm husus-ı mezbûr mütealîk dava ve niza' sadr olursa inde's- şer'i makbul olmayub hamil olmağın deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l- mezkûr Hacı Mehmed tasarrıf edüb sıhhate ve ibraye ve kıta' niza' ve fazl husumuna hükm olundukdan sonra işbu vesika tahrir olundu

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Hacı Osman bin Hacı Mehmed, Molla Ali bin Halil, Hacı Mustafa bin Karagöz, Mehmed Çelebi bin Hüseyin ve gayrühüm

Sayfa 347 Belge 38

Satılmış bin Hacı Şaban'ın bir kıta tut bahçesini sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Eyubden Zeynelarab ve Fatıma taraflarından Hacı Halil bin Ebubekir ve Cuma bin Pervane şehadetleriyle vekâleti sâbite olan Satılmış bin Hacı Şaban meclis-i şer'i gelub Halil bin Abdullatif mahzarında vekâlete takrîr-i kelâm kılub mezbûr Halilin Leylencik türabında vaki tasarrıf ettiği bir kıta tut bahçesi büyük bahçe demekle maruf kıblesi cebel şarkı Hacı Satı bahçesi ve şimali Hacı babalu bahçesi ve garbi Furuş oğlu bahçesi ile mahdûd olan bahçe mezbûr Fatımanın zevci mütevellî İsmail ile mezbûr Halilin babalarından intikâl edüb ber vechi iştiraki Ali cech-i nisf zabt edüb mezbûr İsmail fevt oldukdan sonra yedi sene uslûb-ı sâbık üzre zabt olunub hali mabeyyinelerinde niza' vaki olub canib-i şer'iden üzerine varulub herkesin hisseleri ta'yin olunmasın taleb iderim deyûcek kıbel-i şer'iden bu ...mestur olan Müslümanlar ile zikr olunan bahçenin üzerine varulub zikr olunan bahçe iki bulunub bir bölüğü mezbûr Halil ta'yin olunub ve aher bölüğü kıblesi ve şarkı cebel ve şimali mezbûr Halil bahçesi ve garbi tarik ile mahdûd bahçenin yirmi dört kıratı on altı kıratı müteveffâ-yı mezbûrun kızları Aişe ve Zeynelarabüç kıratı müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi mezbûr Fatımaya ve beş kıratı mezbûr Halil ile Hadice binti Mehmed nam hatuna ta'yin olundukda mezbûr Halile ta'yin olunan bahçe ila olub mezbûr Halile zikr olunan beş kıratdan ferağat edüb zikr olunan bahçenin kıble tarafından mezbûr Zeynelarab ve Aişe ve Fatımaya yedlerinde olan hüccet-i şer'iyeye ve fetvâ-yı şerife mucibince ta'yin olunub tarafının rızaları ile işbu vesika tahrir olundu

Şuhûdü'l-hâl

Zeynel Abidin bin Osman Mahmud, Hüseyin Es-seyyid Şehreküstiden, Hamza bin Hasan, Ali bin İsa, Mevlana Şaban ve gayrühüm

Sayfa 347 Belge 39

Hacı Mehmed bin Hacı Mahmud'un kasap dükkanını kiraya verdiği hakkında

Oldur ki nefis-i Ayntâbda vaki Ali Neccar câmi-i şerifinin evkâfına müteveli olan Hacı Mehmed bin Hacı Mahmud meclis-i şer'î gelub Mustafa bin Cuma mahzarında ikrâr edüb cami-i mezkûrun vakfından camiinin kubbesi kurbinde vaki kasab dükkanı tarih-i sicilden üç seneye ayda sekiz pareye mezbûr Mustafaya icare verdim mâh bi mâh icâr akçesin vermek üzre deyûcek müteveli-i mezbûrun kelâmın tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Molla Hasan bin Mahmud, katibü'l-huruf Mahmud ve gayrühüm

Sayfa 347 Belge 40

Hasan bin Hacı Yusuf'un evini ve bağını vakf ettiğine dair vakfiyesi

Bismillahirrahmanirrahim

Elhamdülillah vakfû'l-zemair ve alimü's-sair ... olmağın işbu hayrât ve'l-hasenât mahmiye-i Ayntâbmahallatından İbn Şeker mahallesi sükkanından el-hâc Hasan bin el-hâc Yusuf el-meşhur meclis-i şer'î gelub sulbi oğlu el-hâc Mahmud muvacehesinde ikrâr ve şer'î ve itirâf meri kılub mahalle-i mezkûrda vaki mülk-i meşrûm olan kıblesi tarîk-i âmm ve şarkı el-hâc Ebubekir bin Ömer evi ve şimali elkici evi ve garbi mescid-i hoşkadem ile mahdûd olan bir büyük ve bir küçük ev ve iki tabaka ve bir matbah ve müstemiledarın ve İbn Kôr mahallesinde vaki mülk-i meşrûm olan bir ... demekle mevkûf kıblesi el-hâc Muhsin ibn el-hâc Yusuf mülki ve şarkı tarik ve şimali vakf-ı mezbûr mülki ve garbi sevtunlu vaki bir kıta' eşcâr-ı müsemmire-i muhtelif müstemil iki yüz aded eşcâr ve içinde ceviz eşcâr ile kıblesi ve şimali tarîk-i âmm ve şarkı Terkiz oğlu bahçesi ve garbi Şaban Bey oğlu bahçesi ile mahdûd olan bahçe ve sâbıkı'z-zikr dar ve mevziyi vakf itdim şol şartla kendiye verdim oldıkca kabz-ı tasarrıfda olub evladımın kimesne taarruz etmeye vefatımdan sonra sulbi oğullarım sâkin ve tasarrıf ideler ba'de vefatımdan sonra oğulları sâkin ve tasarrıf kılalar

Sayfa 348 Belge 40'ın Devamı

Ve batın-ı evvel mevcud iken batıl-ı sani dahl etmeye evlâd-ı zukûr münâ'ırız oldıktan sonra inasa vakf olub anlar dahi vech-i meşrûh üzre batın-ı evvelde olanlar mutasarrıf olub sani dahl ve niza' itmeyeler evlâd-ı zukûr ve inâs mütearrız oldıktan sonra haremeyn-i şerifeyne vakf itdim zabiti evkâf-ı haremeyn olan kimesne zabt

edemedim sıyanet oldıkca evkâf-ı mezbûre mütevellî nasb etdiğim merkûm el-hâc Mahmudun tevliyetine evladım taarruz etmeye mütevellî-i mezbûrun vefatından sonra mevcut olan evladan ba'de evlad-ı evladdan hangısı erşed ise evel mütevellî ola deyub mezbûr el-hâc Mahmud tevliyeti kabul edüb vaki mezbûrun cemi' kelamın tasarrıf etdikden sonra imam-ı azam kûfî aliye'r-rahmmetü'r-rafi hazretlerinin rey-i şerifleri üzre hükm-i hakim olmadıkca mücerred vakfın dimekle vakf lüzum olmayub vakf-ı mezbûr vakıfdan rücû' olmağın tekrar vakıfdan rücû' edüb vesair emlakına ilhâk etdikde imameyn-i himâmeyn hazretlerinin yanında lüzum vakıf sıhhate ve vakıfdan münfek olmayub mücerred ve ... vakf-ı mezbûr lüzum olub fi zamanına münkarıb olan kul dahi ikisinin zâhib oldukları mezheb olmağın mütevellî-i mezbûr imameyn hazretlerinin mezheb-i şerifleri üzre sadr kitabda tevki' müstekabı vaki olan hakimü's-şer'ide lüzum vakf-ı mezbûr hükm taleb itdikde hakim müşârün ileyh dahi vakf-ı merkûmunve şartvakf ... mucebince şurut sâbıkü'z-zikr sıhhatine hükm etdi hükmen sahihen şer'an ...muhalif hazalkıtab ve ba'del hükm vakf-ı mezbûr itmeye selase hazretlerinin ittifakı üzre lüzum ve muhakkak ve şurutı dahi sahih ve muteber oldı min ba'de ma vakf-ı Alaeddin...fi elyevmü'l-erbaa şevvâl-i mükerrerrem sene erbaa ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mevlana Mehmed Efendi bin Abdullatif el-hatib kebir, Hacı Süleyman bin Hacı Ali, Hacı Ömer bin Hacı Ebubekir Hacı Mustafa bin Hacı Ali, el-hâc Ebubekir bin Ömer, el-hâc Ahmed bin el-hâc Abdi, el-hâc Hasan bin Neccar İsa ve gayrühüm

Sayfa 348 Belge 41

Hacı İsmail bin Mehmed'in bir kıta bin yüz tiğek bağını sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Ali Neccardan bundan akdem fevt olan Hacı Yusufun eytamına vasi olan Hacı İsmail bin Mehmed mahfil-i şer'i gelub Hacı Hamza bin Hüseyin mahzarında vesayete ikrâr edüb müteveffâ-yı mezbûrun işbu meclis-i hazır Sıddık bin Hacı Ahmed yetmiş iki altun deyn olub mezbûr Sıddık şer'i ali isbât edüb meblağ-ı mezkûrun edasına hükm olunub müteveffâ-yı mezbûrun menkulatından ism-i mal-ı itlak olunub deynine verecek nesnesi olmağın mezra-i Gemerek türabında vaki bir kıta bin yüz aded tiğek bağın bir tarafı Hızır oğlu bahçesi ve bir tarafı Süleyman bahçesi diğer tarafı tarik ile mahdûd olan bahçe kalub zikr olunan bağ bir aydan ziyade talebiyle mabeyninede bey' olundıkda aherden ziyade baha ile talep olur kimesne olmayub yetmiş iki altuna mezbûr Hacı Hamzanın üzerinde kârâr bulub

yetmiş iki altuna mezbûr Hacı Hamzaya zaruret deyn müteveffâ-yı mezbûr için bey-i bât ile bey' edüb meblağ-ı mezkûrun otuz iki altunun mezbûr Sıddıka

Sayfa 349 Belge 41'in Devamı

Havale edüb bakisin kabz itdim mezbûr Sıddıka müteveffâ-yı mezbûrun deyni için virdim ba'de'l-yevm keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olub deyûcek mezbûr Sıddıka dahi meblağ-ı mezkûrı bi-tamam alub kabz eyledim deyû ikrâr olunub mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Mehmed bin İskender, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Sulh bin Ali, İbrahim bin Gaib, Mahmud Çelebi bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 349 Belge 42

Ömer Çelebi'ye borcu olanların borçlarını ödedikleri hakkında

Oldur ki Ayntâb kazasında vaki havâs-ı hümayûnda karye-i Arabkendden El-Hac Hasan ve oğlu Hacı Hamza ve El-HacÖmer ibn El-Hac Hüseyin ve karye-i Tüffahdan Ali bin Ali ve karye-i Mervaneden Ali bin Abdi ve El-HacMahmud ve El-Hac Ali ve Hüseyin bin Ramazan ve Ali ve Turmuş ve karye-i Mervaneden El-Hac İsmail ve El-Hac Hasan Abdi karye-i Küçükden Osman halife ve El-Hac İshak ve İbrahim bin Hasan ve Hacı Ömer bin Hacı Abdi ve Ali bin Hakkı ve karye-i Kızılhisardan Ali bin Hacı Kulu ve Hacı Cuma ve Hacı Ali ve Hacı Velid ve karye-i Oruldan Hacı Hamza ve Hüseyin ve Hasan bin Veli ve Mehmed bin Ömer han nam kimesneler meclis-i şer'i gelub mahmiye-i Ayntâb mahallatından İbni Cabi mahallesinden Ömer Çelebi bin Hacı Hamza muvacehesinde ikrâr edüb işbu sene hamsin ve elf muharremi'l-haram guresine va'at ile mezbûr Ömer Çelebiye akmişe-i mütenevvia bahalarından yedi yüz ...tamamotuz gurus vacibü'l-izan lazım el-kaza deynimiz vardır vakt-i mezbûrun hülalisinde meblağ-ı mezkûrı bi'tamam merkum Ömer Çelebiye edâ ve def' itmek üzere bir birimize kefil bi'l-mal olduk didiklerinden mukırrı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı lehü'l-mezkûr Ömer Çelebi tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hoca Sıddık bin Hacı Hasan, Hacı Mehmed bin Kurd, Mehmed Çelebi bin Hacı Hamza, El-Hac Abdurrahman bin İbrahim Molla Hüseyin bin Mehmed, Hamza Ağa bin Mehmed, Mehmed bin İskender, Hacı Mustafa bin Ahmed, Ali bin Halil Canbaz, Abdussamed bin Hacı Yusuf ve gayrühüm

Sayfa 349 Belge 43

Molla Ali bin Eyüb'un yedi yüz tiğek bağını sattığına dair hüccet

Oldur ki mahmiye-i Ayntâb mahallatından Kızılca Mescid mahallesinde vaki mescidin imamı olan Molla Ali bin Eyub meclis-i şer'î Fatıma binti Avşar mahzarında takrîr-i kalam kılub mezbûrun karındaşı mütevellî Mehmed hal-i hayatında iken karye-i Dülük türabında vaki bir kıst yedi yüz aded tiğek bağın kibleli Mehmed bağı ve garbi Mucurlu bağı ve şimali Şah Bey bağı ve şarkı bağı ile mahdûd olan bahçenin kible tarafından cümle malının sülüsünde iki yüz aded tiğek mescid-i mezbûr vakf edüb vasiyet eyledi hala mezbûr Fatıma hilâf-ı şer'î tasarrıf ider şer'î ali sual olunub men' olmasın taleb iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Fatımadan sual olundıkda inkar edüb mezbûr Molla Aliden beyyine taleb olundıkda udulunden Kalender bin Hasan ve İbrahim bin Hamza hazıran olub edâ-i şahadet edüb mezbûr Fatımaya babasından kenduye aid olan hisse-i şer'îyesin aher terekelerinden alub zikr olunan bağı müşkil müteveffâ-yı mezbûrun olub müteveffâ-yı mezbûr dahi hali hayatında iken mescid-i mezbûr vakf edüb vasiyet eyledi hasbinallah şahidlerin didiklerinde şahadetleri hin-i kabul vaki oldukdan sonra zikr olunan vasiyet-i selaseden mümeyyiz olub ve selase malından dahi vefâ itmeğin zikr olunan iki yüz aded tiğek bağ mescid-i mezbûr için zabt olmak için kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Şeyh Mehmed bin Firuz, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed Çelebi bin Ali, Molla Hasan bin Mahmud ve gayrühüm

Sayfa 349 Belge 44

Hacı Mustafa bin Karagöz'ün Muhsin bin Mehmed'den borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Hacı Mustafa bin Karagöz mahfil-i şer'î gelub Muhsin bin Mehmed ve oğlu Mehmed mahzarında edâ kılub mezbûrân Muhsin ve Mehmedde on altı gurus ile iki altunum olub birbirlerine kefil bi'l-maldan taleb iderim deyub sual olundukda on dört gurus ikrâr edüb velakin verdik didiklerinden mezbûr Hacı Mustafa inkar edüb mezbûrân Muhsin ve Mehmed beyine taleb olundıkda şahidlerimiz yokdur yemin eyleyesuz didiklerinde mezbûr Hacı Mustafa yemin edüb mâ vaka' kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hasan Çelebi bin Molla Ali, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Molla Ali bin Halil, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 350 Belge 45

Zeliha binti Hacı Hasan'ın davasına Cuma bin Bali'yi şahid tutuğu hakkında

Oldur ki mahalle-i Çukurdan Zeliha binti Hacı Hasanı Cuma bin Bali ile olan da'vasına vekil eylediğine udulunden Mehmed bin Emin ve Menteş bin Hızır İlyas şahadet itdiklerinde şahadetleri hin-i kabulde vaki oldukdan sonra mezbûr Abdi vekaletle ikrâr ve itirâf edüb mezbûrenin mezkûr Cumada on sekiz aded gurus vardır deyû da'va itdikde mezbûr inkâr etmeğin mabeynimize gidüb es-sulh hin-i amil olub bir gümüş levha üzerine es-sulh itdiklerinden sulh-i mezbûr kabul ve bedel-i sulh kabz itdiğimiz bade da'vam ve niza'm yokdur didikde mezbûr Cuma mezkûr Abdinin kelimânın tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Hacı, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Ali bin Cuma ve gayrühüm

Sayfa 350 Belge 46

Babası vefat eden Emine binti Ramazan'ın babasından intikal eden malları alması hakkında

Oldur ki Emine binti Ramazan tarafından Hamza bin Sıddık ve Mehmed bin Burak nam kimesneler şahadetleri ile vekâleti sâbite olan Şam yeniçerilerinden Hasan Beşe mahfil-i şer'î gelub Hüseyin bin Ali Kaya mahzarında vekâlete takrîr-i kelâm kılub karye-i Hümânız türabında vaki bir kıta' bostanın kıblesi ve garbi tarik ve şimali Yusuf Ağa bostanı ve şarkı mezbûr Hüseyin bostanı ile mahdûd olan bostan-ı mezbûr Emine'nin babası Ramazanın olub fevt oldukdan mezbûreye intikâl edüb hala mezbûr Hüseyin hilâf-ı şer'î tasarrıf emr-i şer'î ali sual olunub men' olunmasın taleb iderim deyûcek gıbbe's-sual mezbûr Hüseyin cevap verub zikr olunan bostanı Mahmud Çelebi nam kimesne ile bir kıta' yoncalık ile istibdâ eyledim mezbûre babasından intikâl itdiğin bilmezim didikde mezbûr Hasan Beşeden beyyine taleb olundukda udulunden Seyyid Ramazan bin Mehmed ve Mehmed bin Burak hazıran olub zikr olunan bostan mezbûrun babası Ramazanın olub fevt olub mezbûre intikâl itmiştir hasbinallah şahidlerin didiklerinde şahadetleri hin-i kabulde vaki olub mucibiyle hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed Ağa bin Şahvelid, Tanrıverdi bin Mustafa, Mahmud Çelebi bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 350 Belge 47

Eşinden boşanan Aişe binti Hacı Mustafa'nın mahkemeden çocukları için nafaka talep etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Şhreküstüden Aîşe binti Hacı Mustafa mahfil-i şer'î gelub zevcem olan Osman beni tatlık edüb Ömer nam bir sagîr oğlu olub hala benim mahremimdir nafakaya ziyade muhtacdır kîbel-i şer'iden takdir nafaka ve kisve olunmasın taleb iderim deyûcek mezbûr Osmannın malından yevmi iki pare nafaka karz ve takrir olunub istidabına ahren birle ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla Hasan bin Mahmud, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Kızıl, Ali bin Ahmed, Tanrıverdi Mustafa katib ve gayrühüm

Sayfa 350 Belge 48

Hacı Hasan bin Halil'in Ferhad Ağa'ya borcunu ödemesi hakkında

Oldur ki Beğ mahallesinden Hacı Hasan bin Halil mahfi-i şer'î gelub Ferhad Ağa bin Abdullah tarafından şer'ân vekâleti sabite olan Mehmed Çelebi mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûr Ferhad Ağaya Süleyman ile yetmiş beş altun deynimiz olub otuz beş altun bir defa' ve yedi guruş ile iki altun bir defa' verub ve üç sene dahi bir kıta' ma'lumatü'l-hudûd yoncamızdan her birimiz üç altun icâre verdik şer'î ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek mezbûr Mehmed Çelebiden sual olundukda otuz beş altun ile iki altunı ikrâr edüb yedi guruş ile yoncayı inkâr edüb mezbûr Hacı Hasandan beyyine taleb olundukda udulunden Hüseyin bin Pir Veli ve Hacı İbrahim bin Şaban hazıran olub mezbûr Mehmed Çelebi bizim huzurumuzda mezbûrân Hacı Hasan ve Süleymandan yedi guruş alub ve üç sene dahi bir kıta' ma'lumatü'l-hudûd hasbinallah şahidlerin didiklerinden şehadetleri hin-i kabul

Sayfa 351 Belge 48'nin Devamı

Vaki oldukdan sonra zikr olunan yonca ve akçe hesab oldukda cümlesi yetmiş üç altun olub mezbûr Ferhad Ağanın mezbûrân Hacı Hasan ve Süleymanda iki altunı kalub zikr olunan iki altunı dahi mezbûr Mehmed Çelebi mezbûr Hacı Hasan dahi bi't-tamam alub kabz edüb zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe kalmadığın mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Şahvelid, Mahmud Çelebi bin Ali, Molla Ali bin Halil ve gayrühüm

Sayfa 351 Belge 49

Sıddık bin Ahi'nin evine hırsız girmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Kanalcıdan Sıddık bin Ahi mahfil-i kazaya gelub Osman bin Cuma mahzarında edâ kılub dünki gün gündüz evime hırsız girub külli esbabım

sereka olunub manzum mezbûr Osmandan şer'î ali sual olunub muceb edâ olunmasın taleb iderim deyûcek mezbûr Osmandan sual olundukda işbu meclisde hazır olan Hacı Ahmed bin Ebubekir ve Mahmud bin Burak mezbûr Sıddıkın evinden çıkub gider iken görüb mezbûr Hacı Ahmedin koltuğunda bir bohça esbab var idi benim haberim yokdur didikde mezbûrân Mahmud ve Hacı Ahmedden sual olundukda inkâr edüb hala şehir subaşı olan Mehmed subaşı tarafından Mehmed ve İbrahim mahzarında ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla Ali bin Halil, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed Çelebi bin Hacı Hamza, Ömer Çelebi bin Hacı Hamza, Mehmed bin Şahvelid ve gayrühüm

Sayfa 351 Belge 50

Ayntâb ihzariyesinin Mehmed bin Ali Çelebi'nin üzerine kayd olunması hakkında

Oldur ki işbu sene erbaa ve elf şevval-i mükerrerminin dokuzuncu gününden işbu hamil El-HacMehmed bin Ali Mehmed Çelebi bin Hüseyin ile iştirak olmak üzre mezbûr Mehmed bin Alinin üzerine sicil olunduğı üzre Ayntâb ihzâriyesi bir sene tamamına yüz yetmiş altuna üzerlerine kayd olundukda mezbûrân dahi vech-i meşrûh üzre kabul edüb mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Ali, Molla Hasan bin Mahmud, Hasan Ali bin Hacı Pir ve gayrühüm

Sayfa 351 Belge 51

İbrahim Çelebi bin Hacı Mehmed'inüç yüz altmış adet tiğek bağını sattığına dair hüccet

Oldur ki Rahime binti Hüseyin Bey tarafından İbrahim Çelebi bin Hacı Mehmed ve Zeynel Abiidn bin Hacı Yusuf nam kimesneler şehadetleri ile vekâleti sabite olan Hüseyin Bey bin Ali Bey meclis-i şer'î gelub karye-i Ulumasaradan Taşdemur mahzarında ikrâr edüb karye-i mezbûr türabında vaki bir kıta' dört yüz adet tiğek bağın bir tarafı Mahmud bahçesi ve bir tarafı Muhsin bahçesi ve bir tarafı diğer Mehmed bağı ve bir tarafı tarik ve mezra-i Ağca türabında vaki bir kıta' üç yüz altmış adet tiğek bağın bir tarafı Abdulfani bağı ve bir tarafı Halil bağı ve bir tarafı Hacı Tanrıverdi bağı ve bir tarafı tarik ile mahdûd olan bağ sabıku'z-zikr dört yüz adet tiğek bağ müvekkilim mezbûr Rahime hatunun olub hala zikr olunan bahçeleri mezbûra yirmi altuna bey-i bât kati' ile bey' itdim ve meblağ-ı mezkûrı yedinden alub kabz itdim ve bundan akdem zikr olunan bağlar ve mezbûre icâresinde idi zikr

olunan icâr için on altın dahi alub kabz itdiğimiz bade da‘vam yokdur ba‘del-yevm keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olmağın deyûcek mukırr-ımezkûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı’l-mezkûr emr-i tasarrıf edüb sıhhate bey‘ ve şeraye hükm olundu

Şuhûdü’l-hâl

Hoca Sıddık bin Hasan, Ömer Çelebi bin Hacı Hamza, Mehmed Çelebi bin Hacı Hamza, Hamza Ağa bin Mehmed -, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 351 Belge 52

Hacı Cuma bin Hamza’nın Ferhad Ağa’ya kırk altın borcunu verdiği hakkında

Oldur ki Hacı Cuma bin Hamza mahfil-i şer‘i gelub Ferhad Ağa bin Abdullah tarafından şer‘an vekâleti sabite olan Mehmed Çelebi mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûr Ferhad Ağaya kırk kırmızı altın deynim olub virub hesab-ı muamele on üç altın deynim kalub verdiğim akçeden gayri mezbûr Ferhad Ağaya elli kile buğday virdim taleb iderim deyûcek gıbbe’s-sual ve’l-inkâr ve taleb eline udulunden Hüseyin bin Pir Veli ve Hacı İbrahim bin Şaban hazıran olub mezbûr Ferhad Ağa bizim huzurumuzda mezkûr Hacı Cuma ile hesablaşub mezbûr Hacı Cumanın zimmetinde hesab-ı muamele on üç altını kalub mezbûr Hacı Cumanın dahi mezkûr Ferhad Ağada elli kile buğdayı vardır hasbinallah şahidlerin dididklerinde şehadetleri hin-i kabul vaki olub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü’l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram, Mahmud Çelebi bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 352 Belge 53

Belge yarım

Oldur ki Hasan bin Hüseyin mahfil-i şer‘ide validesi Selma binti Mehmed mahzarında ikrâr edüb mezbûrun nefsine taleb ihzârına kefil oldum deyub (belge eksik)

Şuhûdü’l-hâl

Mehmed bin Hüseyin, Mehmed bin Bayram, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed Çelebi bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 352 Belge 54

Hacı Kasım bin Halil’in evini sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Amudan Hacı Kasım bin Hacı Halil mahfil-i şer‘i gelub nefs-i Ayntâb sükkânından olan farhrü’l-ulema Mevlana Ahmed Efendi Ali mahzarında bi’t-tai ve ikrâr ve itiraf kılub mahalle-i mezkûrdan vaki kıblesi tarik ve şarkı Abdi

mülki ve şimali mumâ ileyh Ahmed Efendi mülki ve garbi Küçük Ceri başı olan Mustafa mülki ile mahdûd olan ev ve içinde olan eşcar müsemmir-i muhtelif fi tarih kitabdan beş sene mukaddem mumâ ileyh Ahmed Efendiye elli beş altuna bey' bât kati' ile bey' edüb meblağ-ı mezkûr bi'tamam ve'l-kemal yedinden alub kabz iyledim deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mumâ ileyh Ahmed Efendi tasarrıf edüb tarafından icab ve kabul kabz ve ıkbâz bulunmağın sıhhate bey' ve şer'aye hükm olmağın mâ vaka bi taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Halil Çelebi bin Şahvelid, Molla Ali bin Halil, Kemal Çavuş dergâh-ı ali, Tanrıverdi bin Mustafa katib, Mevlana Emrullah Efendi ve gayrühüm

Sayfa 352 Belge 55

Hacı Cuma bin Abdi'nin Hacı Ahmed'den otuz altı altınını talep etmesi hakkında

Oldur ki Hacı Cuma bin Hacı Abdi mahfil-i şer'i gelub Hacı Ahmed bin Hacı Turmuş mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûrda altuz altı altun hakkım vardır şer'i ali taleb iderim deyub bi'l-muvacehe mezbûr Hacı Ahmedden sual olundukda ikrâr edüb muceb ikrâr ile meblağ-ı mezkûrun edâsına hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Ali, Hacı Abdurrahman bin Hacı Hamza, Mahmud Çelebi bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 352 Belge 56

Mustafa bin Mehmed'in Hacı Hamza'dan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki erbab-ı tımardan Mustafa bin Mehmed mahfil-i şer'i gelub müezzin Hacı Mustafa bin Hacı Hasan mahzarında ikrâr edüb mezbûr Hacı Mustafaya on iki altun vacibü'l-izan deynim olub zikr olunan meblağı tımarım olan Kefercebelerin mahsulunden ahz ve kabz eylemeğın deyub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla Hasan bin Mahmud, Mehmed bin Şahvelid, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 352 Belge 57

Eşi tarafından terk edilen Elif binti İskender'in mahkemeden nafaka istemesi hakkında

Oldur ki Elif binti İskender tarafından Mehmed Çelebi bin Ali Bey mahfi-i şer'i gelub takrir-i kelâm kılub mezbûrun zevci olan İbrahim mezbûrı bila nafaka birağub gedüb takdir nafaka olunmasın taleb iderim deyûcek mezbûr Elife yevmi beş pare ve

sagır oğlu yevmi iki pare ceman yedi pare olur mezbûr İbrahim'in malından nafaka ve karz takdir ve tayin olup istidabına ahren birle ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mustafa bin Hacı Yusuf, Abdurrahman bin Emir, Abdulfani bin Neccar ve gayrühüm

Sayfa 352 Belge 58

Hacı Bali'nin babasından kalan yüz otuz beş altında hakkının olmadığına dair

Oldur ki nefsi Ayntâbdan Şehreküstü mahallesinden müteveffa El-Hac Hüseyinin mahalle-i Cabiden El-Hac Mehmed bin Bali nam kimesne babamın yüz otuz beş altundan ma'ada hakkı yokdur ve eğer zuhûr iderse zikr olunan meblağ ... deyû büyük oğlu olan Hacı İbrahim ikrâr edüb kayd-ı sicil olundu fi evasit şevval-i mükerrem sene erbaa ve elf

Şuhûdü'l-hâl

İbrahim Çelebi bin Şeyh-i Bazaristan, Mehmed Çelebi bin Hacı Mehmed, Şeyh Mehmed bin Mehmed ve gayrühüm

Sayfa 352 Belge 59

Fatıma binti Ramazan'ın yetim kalan çocuklarına nafaka talep etmesi hakkında

Oldur ki mahmiye-i Ayntâb sükkânından Fatıma binti Ramazan nam hatun tarafından nehy-i şer'î üzre vekâleti sabite olan mezbûrun karındaşı El-Hac Mehmed Şah mahfil-i şer'î gelub takrir-i kelâm kılub mezbûrun zevci müteveffa Ahmedin Ebubekir ve Hadice ve Cebe nam eytamları kalub zikr olunan yetimler mezbûr Fatımanın mecrinde olmağla

Sayfa 353 Belge 59'in Devamı

Her sene yevmi ikişer osmani nafaka takdir olunmuş idi hala zaman kadim olup her bir sene ikişer osmani kifayet eylemeyub ziyade olunmasın taleb ederiz deyub yetimun mezbûrun her bir sene yevmi iki pare ceman altı pare olur müteveffa-yı mezbûrun malından takdir ve karz olunub istidabına ahren birle işbu vesika tahrir olundu tahriren elf 10 şevval-i mükerrem sene erbaa ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mahmud Çelebi bin Ali, Molla Hasan bin Mahmud, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 353 Belge 60

Mehmed bin Osman'ın evine giren eşeği öldürmesi hakkında

Oldur ki karye-i İbrahimiden Mehmed bin Osman mahfil-i şer'î gelub karye-i mezbûrdan Polad bin Polad mahzarında takrir-i da'va kılub mezbûr Polad bir merkebi taş ile vurub öldürdi şer'î ali sual olunmasın taleb iderim deyub bi'l-muvacehe mezbûrdan sual olundukda mezbûrun merkebi evime girub oğlumu depelemek edüb ben dahi taş ile vurub öldürdüm deyû ikrâr edüb mutasarrıf ağa mahzarında ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 353 Belge 61

Ayntâb dizdarının Kantara köyündeki mahsülünü kiraya vermesi hakkında

Oldur ki bi'l-fiil kale-i Ayntâb dizdarı olan fahrü'l-mustahfızın ağa mahfil-i şer'î gelub Hacı Ömer bin Mehmed Sefer mahzarlarında takrir-i kelâm kılub tımarım olan karye-i Kantaranın mahsulu her ne ise sene erbaa ve elfde vaki olan yüz guruş icare virub ve meblağ-ı mezkûrı yedinden bi'tamam meclis-i şer'iden alub kabz eyledim deyub mukırrun lehü'l-mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûrun Hacı Ömer ve Mehmed tasarrıf edüb mâ vaka kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Ali bin Halil, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Molla Hasan bin Mahmud, Kalender bin Murad, Mehmed bin Abdi ve gayrühüm

Sayfa 353 Belge 62

Cuma bin Derviş'in zevcesi Habibey'le üç talak ile boşanması hakkında

Oldur ki Habibe binti Mihal tarafından husus ati'z-zikr udulunden Cuma bin Derviş ve İsmail bin Mahmud şهادetleri hasm-ı şer'î mahzarında vekâleti sabite olan mezbûrun karındaşı Cuma mahfil-i şer'î gelub Ahmed bin Mehmed mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûr Habibe mezkûr Ahmedin zevcesi olub mezbûrı üç talak-ı tatlik eylemiş şer'î ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek mezbûr Ahmedden sual olundukda mezbûrı üç talak boşamadım suret ile benden boş ol didim talak zikr itmedim bu husus talak vaki olmadığına fetva-yı şerif vardır deyû bir fetvâ-yı şerif ibraz edüb mezbûr Ahmed mezbûrı üç talak boşadığına mezbûr Cumadan beyyine taleb olundukda şahidlerim yokdur yemin eylesun deyûcek taleb itdikde mezbûr Ahmed mezbûrı üç talak boşamadığına yemin billah edüb bir mucib fetvâ-yı şerif üç talak vaki olmayub talak rucû vaki olmağın kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Ali, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mahmud Çelebi bin ali, Mehmed bin Şahvelid, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 353 Belge 63

Mehmed bin Bali'nin bağını Rıdvan Ağa'ya kiraya vermesi hakkında

Oldur ki karye-i Şıhmeden iki bin akçe tımar mutasarrıf olan Mehmed bin Bali mahfil-i şer'î gelub Rıdvan ağa bin Abdullah mahzarında ikrâr edüb zikr olunan iki akçeden bana aid olan mahsul gılal çift tiğek bağ her ne ise sene erbaa ve elfde vaki mezbûr Rıdvan ağaya kırk altuna icare virdim ve meblağ-ı mezbûr yedinden alub kabz eyledim deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Rıdvan Ağa tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Musullu Çelebi Ali, Mahmud bin Ali, Molla Hasan bin Mahmud, Zeynel Abidin bin Osman ve gayrühüm

Sayfa 353 Belge 64

Mehmed Çelebi bin İbrahim'in Mustafa Beşe'ye katırını sattığı hakkında

Oldur ki Amudan Mehmed Çelebi bin İbrahim meclis-i şer'î gelub Şam yeniçerilerinden Mustafa Beşe mahzarında ikrâr edüb mezbûr Mustafa Beşeden bir sarı erkek katır ile bir kırzanı yüz on guruşa iştira edüb ve zeametın zabt ve tasarrıfına kendu vekil nasb itdim deyûcek mukırrı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Mustafa Beşe tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Musullu Beşe, Yusuf bin Molla Ali, Hüseyin bin Mehmed, El-Hac Osman bin - , Mehmed Çelebi bin Hüseyin ve gayrühüm

Sayfa 354 Belge 65

Ali bin Hacı Ahmed'in dükkanını kiraya vermesi hakkında

Oldur ki nefsi-i Ayntâb sükkânından Ali bin Hacı Ahmed mahfil-i şer'î gelub Ahmed Çelebi bin Hasan mahzarında ikrâr edüb tahtü'l-kal'ada ecdadımız vakfı olan ma'lumatü'l-hudûd iki bab bakkal dükkanı birbirine muttasıl olan dükkanları boyahane etmek için mezbûr Ahmed Çelebiye tarih kitabda üç seneye ayda altmış pareye mah bimah icar akçesin virmek üzere icare virdim deyûcek mukırr-ı mezkûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Ahmed Çelebi tasarrıf edüb mâ vaka kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Şeyh Mehmed bin Firuz, Gazi bin Sadr, Mahmud Çelebi bin Ali, Molla Hasan bin Mahmud ve gayrühüm

Sayfa 354 Belge 66

Abdurrahman bin İbrahim'in dükkanını altmış altına sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Kürkciyandan Abdurrahman bin İbrahim mahfil-i şer'î gelub Molla Abdullah bin El-Hac Abdurrahman mahzarında takrir-i kelâm kılub haffaf çarşusunda vaki sakın olduğum dükkanıtahliye eyleye deyû İskender şartlayub hala zikr olunan dükkanı tahliye edüb içinde olan esbabın mezbûr Molla Abdullah altmış altun ile otuz pareye bey' edüb meblağ-ı mezkûrun yedinden alub kabz eylediğimiz ba'de mâ vaka ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Ahmed, Hacı Ramazan, Hacı Süleyman bin Hacı İsmail, Şaban ve gayrühüm

Sayfa 354 Belge 67

Kasım bin Minnet ile HacıAhmed'in bostanlarının ayrılması hakkında

Oldur ki hala kaim makam mir liva-i Ayntâb fahrû'lakrân Ömer kethüda tarafından katib Kasım bin Minnet mahfil-i şer'î işbu sene erbaa ve lef şevvali'l-mükerreminin on beşinci günü bir destmal içinde bir mikdar cedit elma ihzâr edüb işbu elma nefsi-i Ayntâbdan Kanalcı oğlu El-HacAhmed Abdulkadirin bostanından ayrışub etrafında olan bahçelerden dahi ayrışub hasad zamanıdır didikde hazıra olan Müslümanlar dahi zikr olunan elma mezbûr El-Hac Abdulkadirin bahçesinden ayrışub ve etrafında olan bahçeden dahi ayrışub hasadı zamanıdır deyû ihbar itdiklerinden mâ vaka ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Fazıl, Mehmed bin Tanrıverdi, Ramazan bin Abdullah, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 354 Belge 68

Ramazan bin Şaban'ın evine hırsız girdiği hakkında

Oldur ki mahalle-i Bekirde Ramazan bin Şaban mahfil-i kazada Emin bin Ali muvacehesinde edâ kılub bundan akdem mezbûr Emin gice ile evim açılub külli esbabım gitdi sereka iyleduk deyû iftira edüb ehl-i örfe şekve eyleyub yirmi altun cürüm etdirub sonra sarik aherden zuhur etdi ehlinin aldığı akçe-i mezbûrdan tazmin fetvâ-yı şerif vardır şer'î ali taleb iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Eminden sual olundukda fi'l-vaki gice ile evim delinib lakin mezbûrı muzannem deyû ehl-i örf ahz itdirmedim deyû inkâr edecek udulunden Adulfani bin Musa ve Hamza bin

Mahmud hazıran olub mezbûr Eminin evi yarılıb mezbûr Ramazana muzanne edüb ehl-i örf tutdurub sonra sarik aherden zuhûr etdi deyû şehadet itdiklerinden sonra El-Hac Emin bin Süleyman ve Hasan bin Hasan dahi bu husus için mezbûr Ramazandan ehl-i örf yirmi altun hasbinallah şahidlerin didiklerinde şehadetleri hini kabulde vaki olub bir muceb fetvâ-yı şerif mezbûrun sebep olub aldırıldığı yirmi altun kendunden tazmin iltizam olunub ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Abdulfani bin Hasan, Molla Halil bin Receb, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Molla Hasan bin Mahmud

Sayfa 354 Belge 69

El-Hac Mehmed bin Tanrıverdi'nin değirmenini kiraya verdiği hakkında

Oldur ki nefsi Ayntâbda El-Hac Mehmed bin Tanrıverdi mahfil-i kazaya gelub karye-i Kayapınardan Emin Hoca bin Bayram Hoca mahzarında takrir-i kelâm kılub bundan akdem mezbûrdan kırk altuna karye-i mezkûr türabında vaki ma'lumatü'l-hudûd bir değirmenin göreziye işтира edüb gördüğüm vakit kabul etmeyub red itmek üzere iken mabeyyineimize gedüb meblağ-ı mezkûrun on altunundan ferağat etdim

Sayfa 355 Belge 69'un Devamı

Baki kalan otuz altunı tarih sicilinde dört aya vade ile bana virmek üzere zikr olunan değirmen kenduye virdiğimiz ba'de birbirimizde da'va ve niza'mız kalmadı vakti'l-mezbûrun hûlulün meblağ-ı mezkûr otuz altunı teallül etmeyub telsim itmek üzere ıslâh olub razı olduk didikde mukırr-ı mezbûr ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Hoca tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Hasan Çelebi bin Mahmud, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 355 Belge 70

Behram bin Abdullah'ın Fatıma bin Abdullah'dan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki nefsi Ayntâb sükkânından Behram bin Abdullah mahfil-i şer'î gelub karye-i Cubbadan Fatıma bin Abdullah mahzarında edâ kılub mezbûrda on altı altunım vardır taleb iderim deyûcek mezbûrdan sual olundukda ikrâr edüb muceb ikrâr ile meblağ-ı mezkûrun edâsına hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 355 Belge 71

Hacı Mehmed bin Hacı Ramazan'ın araziyi Mehmed Ali ile paylaşmaları hakkında

Oldur ki mahalle-i Kızılca Mescidden Hacı Mehmed bin Hacı Ramazan mahfil-i şer'i gelub Hızır bin Burak mahzarında takrir-i kelâm kılub karye-i SimAmun türabında vaki bir kıta' Subasan arazisiyle bir tarafı Mehmed Ali mülki ve bir tarafı hark ve bir tarafı tarik ve bir tarafı Gazi ile mahdûd olan yerin bundan akdem iki senedir eşcarı gars etmek selasani benim ve selase kendunun olub ve her sene altı kere sürüb ve içinde hasıl olan mahsûl Ali vech-i nısfı olmak üzre virdim deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr ve vicahen ve şifahen tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Ali muhızırbaşı, Hacı Hasan bin Neccar, Hacı Hasan bin Hintalu, Hacı Mustafa bin Hacı Yusuf, Hacı İsmail bin Burak, Ali bin Nuh ve gayrühüm

Sayfa 355 Belge 72

Bali bin Emin'in zevcesi Meryem'i bain-i talak ile boşadığı hakkında

Oldur ki mahalle-i Şekerde Bali bin Emin Bey mahfil-i şer'i gelub zevcesi Meryem binti Hızır mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûr ile Hasan hüsn-i zindeganem olmadığı ecelden mezbûr mehr-imukaddem ve mehr-i muahher adet vesair hukuk-ı şer'iyyesinden ferağat edüb zimmetin ibrâ ve iskât edüb ben dahi bâin-i talak boşadım deyûcek mezbûr tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Ali, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Bayram, Mehmed bin Şahvelid ve gayrühüm

Sayfa 355 Belge 73

Derviş Bey'in Hüseyin bin Ahmed'den borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Derviş Bey mahfil-i şer'i gelub Hüseyin bin Ahmed mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûrda bağ bahasından altmış altunım olub elli altı altununu kabz itdim baki dört altunım kalmışdır taleb iderim deyûcek mezbûrdan sual olundukda bağın elli altı altuna aldım ziyadeye almadım deyû inkâr edüb mâ vaka kayd-ı sicil olundı

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 355 Belge 74

Ali bin Mehmed'in zevcesi Selma binti Ömer'i nafakasız bırakıp gitmesi hakkında

Oldur ki Selma binti Ömer mahfil-i şer'ide zevci Ali bin Mehmed mahzarında edâ kılub mezbûr Ali bila nafaka bırağub gidüb şer'i ali sual olunub takdir nafaka olunmasın taleb iderim deyûb kibel-i şer'iden mezbûr Selmaya yevmi üç pare nafaka takdir olundukda mezbûr dahi yevmi üç pareye vermek mukarrer olub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 355 Belge 75

Selma binti Ömer'in zevcesinde olan nafakasını talep etmesi hakkında

Oldur ki Selma binti Ömer mahfil-i şer'ide zevci Ali bin Mehmed mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûrda bir kemha ve bir altun zincir ve bir çift altun küpe ve bir yasdık ve bir bohcam vardır taleb iderim deyûcek gıbbe's-sual mezbûr Ali inkâr edüb isbate mevkûf kalub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 355 Belge 76

Vefat eden Murtaza'nın yetimlerine Ahmed bin Yusuf'un vasi tayin edildiği hakkında

Oldur ki müteveffa Murtaza nam kimesnenin eytamına vasi lazım olmağın işbu hamil El-HacAhmed bin Yusuf vesayet uhdesinden gelurken olmağın kibel-i şer'iden vasi nasb ve ta'yin olundukda vesayete mezkûrı mezbûr dahi kabul edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 356 Belge 77

Ömer bin İvaz'ın kahvehanesinden fincalarının çalınması üzerine mahkemeye başvurması hakkında

Oldur ki Kahveci Ömer bin İvaz mahfil-i şer'i gelub Mehmed bin Sıddık mahzarında edâ kılub mezbûr Mehmed kahvehaneden bir fincanım sereka eyledi şer'i ali sual olunmasın taleb iderim deyub mezbûr Mehmedden sual olundukda inkâr edüb mezbûr Mehmedin keyfiyet-i hali mahallesi halkından vesair a'yan şehirden Hacı Mustafa bin Hacı Mahmud ve Hüseyin bin Hacı Mahmud ve Hacı Abdulkerim bin Neccar ve Rahbe bin Hacı Mehmed ve Hacı Tali ve Abdulfani ve Hacı Ahmed bin Hüseyin ve Kare Hasan bin Süleyman vesair hazırın olub mezbûr Mehmed Sulh ve

müstakim kendi halinde bir Müslüman kimesnedir bu tahmetten Murad ve mezbûr Ömer kumarbaz kimesnedir adam değildir deyû ihbâr itdiklerinde issübaşı olan Ali mahzarında ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Abdulkaki Çelebi bin Hacı Uğurlu, Mehmed bin Bayram, Mehmed bin Ali, Molla Fûruz bin Ali, Ahmed bin Mehmed ve gayrühüm

Fi 16 şehr-i şevvali'l-mükerrem sene erbaa ve elf

Yevmü'l-hamsin mübarek

Sayfa 356 Belge 78

Hacı Emin bin Fazıl'ın Hacı İbrahim'den borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Şehreküstüden Hacı Emin bin Fazıl mahfil-i şer'î gelub Hacı İbrahim bin Mehmed Fakı mahzarında ikrâr edüb Hüsreviye evkafından olub hala yevmi yirmi yedi bin pare ile icâr olan boyahane-i mezbûr Hacı İbrahim ferağat eyledim ve zikr olunan boyahanede yirmi yedi altun var idi meblağ-ı mezkûrun sekiz altunun kabz itdim baki on dokuz altunım kaldı deyucek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr El-Hac İbrahim tasarrıf edüb mâ vaka ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 356 Belge 79

Vefat eden Mehmed'in yetimlerine vasi tayin edilmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Şehraküstüden fevt olan Mehmedin eytamına vasi lazım olmağın işbu hamil El-Hac Halil bin Ahmed sulh olub kıbel-i şer'iden vasi nasb olunub ve üzerine Hacı Emin bin Fazıl nazır nasb olunub mezbûr Halil vesayete mezkûr Hacı Emin nezaret kabul edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Halife, Mehmed bin Fazıl, Ali bin Fazıl ve gayrühüm

Sayfa 356 Belge 80

Halil Çelebi'nin Mehmed'den borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki fahrü'l-züemâ Mehmed Bey tarafından vekil olan fahrü'l-akrân Halil Çelebi mahfil-i şer'ide karye-i Ulumasarada Hacı İbrahim bin Ali ve Abdulfani bin Allahverdi ve Mehmed bin Yazıcı ve Tanrıverdi Bin Cuma ve gayrileri mahzarında takrir-i kelâm kılub karye-i mezbûr mezbûr Mehmedin tımarı olub kendi mahsulleri içün bundan akdem yirmi iki guruş hala üç guruş dahi aldım cem'an yirmi beş guruş

olur didikde mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûrun tasarrıf edüb mâ vaka ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Şahvelid ve gayrühüm

Sayfa 356 Belge 81

Bekir bin Ramazan'ın evine hırsız girmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Bekirden Ramazan bin Şaban meclis-i şer'î gelub Emin bin Ali mahzarında takrir-i kelâm kılub bundan akdem mezbûr Emin gice ile evim açılub külli esbabım kendisi sereka eyledik deyû bana iftira edüb ehl-i örf'e şekve eyleyub yirmi altun cürmüm aldırub sonra sarık aherden zuhûr edüb ehl-i örfün aldığı akçe-i mezbûrdan tazmin yedimde fetvâ-yı şerife vardır taleb etdiğimiz mabeynimizde münaza' kesre vaki olub araya müslümin-i muslihun mütevestûn olub es-sulh-ı amil olub dokuz altun üzerine ıslâh eylediklerinden sulh-ı mezbûr kabul ve bedel-i sulh kabul etdiğimiz ba'de husus mezbûr mütealılık da'vam yokdur eğer ba'de'l-yevm husus-ı mezbûr mütealılık da'vam sadr olursa inde'l-şer'î makbul olmayub mahal olunub deyucek mukırr-ı mezbûrun

Sayfa 357 Belge 81'in Devamı

İkrâr-ı meşrûsun mukırrı'l-mezkûr Emin tasarrıf etdikden sonra benim dahi verdiğim bedel-i sulh dokuz altundan min ba'de da'vam yokdur dedikde sıhhaten sulh ve ibraye ve kati' niza'm fasl-ı husumete hükm olundı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Şahvelid, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 357 Belge 82

Yaramış bin Halil'in Solak veled-i Hubuyan'dan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Yaramış bin Halil mahfil-i şer'î gelub zımmi Solak veled-i Hubayan mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûrda yirmi iki guruş hakkım olub meblağ-ı mezkûrun on dört guruş kabz etdim baki sekiz guruş hakkım kaldı taleb iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Solakdan sual olundukda on beş guruş deynim var idi ziyade yokdur deyub mezbûr Yaramışdan beyyine taleb olundukda udul-ı müsliminden Hacı Mehmed bin Satılmış ve Mehmed bin İskender hazırın olub mezbûr Yaramışın ve mezbûr dahi Solakda yirmi iki guruş hakkım vardır hasbinallah şahidlerin didiklerinde şهادetleri hin-i kabulde vaki olub mâ vaka' bi't-taleb ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Mehmed bin Hasan, Hacı Mehmed bin Ahmed, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 357 Belge 83

Hacı İbrahim bin Hasan'ın Mehmed bin Abdullah'tan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Hacı İbrahim bin Hasan mahfil-i şer'î gelub Mehmed bin Abdullah mahzarında idâ kılub mezbûrda altı altun hakkım vardır şer'î ali taleb iderim deyucek bi'l-muvacehe mezbûr Mehmedden tefahhüs olundukda inkâr ile cevap verub mezbûr Hacı İbrahimden beyyine taleb olundukda şahidlerum yokdur yemin eyleyub tehalif taleb itmeğin mezbûr Mehmed yemin billah edüb mâ vaka' kayd-ı sicil olundı

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 357 Belge 84

Gülefbinti Bayram'ın kocasından boşanması hakkında

Oldur ki mahalle-i Amudan Gülefbinti Bayram meclis-i şer'î gelub Hüseyin bin Mahmud mahzarında edâ kılub zevcem olan Veli bundan akdem bir senedir beni tatlik edüb zimmetinde mehr-i muahherimden üç altunım kalub meblağ-ı mezkûr mezbûr Hüseyin kefil olmuştur şer'î ali taleb iderim deyucek bi'l-muvacehe mezbûr Hüseyinden sual olundukda inkâr ile cevap verub mezbûr Gülefdin beyyine taleb olundukda udul-i müsliminden mahalle-i mezbûrdan Uğurlu bin Musa Ali bin Mustafa hazıran olub bundan akdem bir senedir mezbûr Veli bizim huzurumuzda mezbûr üç talak-ı tatlik edüb mezbûrun mehr-i muahherinden mezbûr Velinin zimmetinde üç altunı kalub meblağ-ı mezkûr mezbûr Hüseyin kefil olmuştur hasbinallah şahidlerun didiklerinden şهادetleri hin-i kabulde vaki olub mâ vaka' bi't-taleb ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Hacı Cafer bin Hasan, Mehmed bin Bayram, Mehmed bin Şahvelid ve gayrühüm

Sayfa 357 Belge 85

Mehmed bin Hoşkadem'in Musa bin Cafer'den iki altın borcunu istemesi hakkında

Oldur ki Mehmed bin Hoşkadem mahfil-i şer'î gelub Mustafa bin Cafer Ali mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûrda iki altunım vardır taleb iderim deyub sual olundukda ikrâr edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 357 Belge 86

Hacı Ebubekir bin Zekeriya'nın Musa bin Ali'ye dükkanını sattığına dair hüccet

Oldur ki nefis-i Ayntâb sükkânından El-Hac Ebubekir bin Zekeriyya mahfil-i şer'î gelub Musa bin Ali mahzarında ikrâr edüb haffaf çarşusunda vaki bir bab dükkanın bir tarafı Mehmed dükkanı ve bir tarafı mihaliye vakıfı ve bir tarafı diğer Mehmed dükkanı ve bir tarafı tarik ile mahdûd olan dükkanı mezbûr Musaya yüz altuna bey-i bât ile bey' edüb ve meblağ-ı mezkûr bi't-tamam yedinden alub kabz etdim bade'l-yevm keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olmağın deyucek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Musa tasarrıf edüb tarafından icab ve kabul kabz ve ikbaz bulunmağın sıhhate bey' ve şer'aye hükm birle ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Şahvelid, Hacı Hamza bin Mehmed ve gayrühüm

Sayfa 357 Belge 87

İbrahim bin Mehmed'in Hasan'dan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki muhzır İbrahim bin Mehmed mahfil-i şer'ide Hasan nam kimesne mahzarında edâ kılub mezbûr Hasandan bir kürek iştira edüb sonra yine küreği kenduye verub bundan bir gurus dahi aldı şer'î ali verdiğim gurusı taleb iderim deyucek bi'l-muvacehe mezbûr Hasandan sual olundukda ikrâr edüb bu takdirce aldığı gurus hilâf-ı şer'î olmağın mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla Hasan bin Mahmud, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram, Hacı İlhan bin Abdullah ve gayrühüm

Sayfa 358 Belge 88

Emin bin Hüseyin'in Ahmed bin Veli'yi kürekle vurup yaralaması hakkında

Oldur ki karye-i Kılavuzdan Emin bin Hüseyin meclis-i şer'î şerife gelub Ahmed bin Veli mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûr Ahmedî kürek ile vurub mezbûr Ahmed dahi ben vurdum didikde mezbûr Ahmed inkâr edüb mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Muhsin Ağa bin Hacı Hamza, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram, Mahmud Çelebi bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 358 Belge 89

İdris bin Mehmed'in Hacı Hüseyin'de olan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki İdris bin Mehmed meclis-i şer'î gelub Hacı Hüseyin bin Mehmed mahzarında takrir-i kelâm kılub Ahmed nam kimesnede kumaş bahasından otuz üç altunım olub meblağ-ı mezkûr mezbûr Hacı Hüseyin kefil olmuştur şer'î ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Hacı Hüseyinden sual olundukda inkâr edüb mezbûr İdrisden beyyine taleb olundukda udulunden Hacı Cuma bin Hacı Abdi ve Hacı Mustafa bin Hacı Nasreddin hazıran olub mezbûr İdrisin mezkûr Ahmedde kumaş bahasından otuz üç altun hakkı olub meblağ-ı mezkûr bizim huzurumuzda mezbûr Hacı Hüseyin kefil olmuştur hasbinallah şahidlerin didiklerinde şهادetleri hin-i kabulde vaki olub mâ vaka' bi't-taleb ketb olundi

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Fi 16 şevvali'l-mükerrem sene erbaa ve elf

Yevmü'l-ahadi'l-mübarek

Sayfa 358 Belge 90

Han Bey'in Muharrem kızı Cemile'ye verdiği nafaka hakkında

Vech-i tahrir-i sicil budur ki mahalle-i Eblehandan Hanbey binti Muharrem ve kızı Cemile taraflarından Abdurrahman bin Ali ve Şaban bin Kulu nam kimesneler şهادetleri ile hasm-ı şer'î mahzarında vekâleti sabite olan Mehmed Bey bin Hacı Ali meclis-i şer'î şerife gelub Musullu Çelebi ibni Arslan Bey mahzarında bi'l-vekâlete takrir-i kelâm kılub mezbûr Han Bey ve Cemile mezbûr Musulluya bir altun zincir ve bir altun boyun kıstı ve beş altun yüzük ve bir çift altun burma ve bir çift gümüş halhal ve on ayaklu sahan ve iki tas ve iki reş kazganı ve bir gümüş kılınc ve iki teşti ve bir büyük kazgan ve bir badiye ve iki sandık ve iki halı ve beş kilim ve iki cam tası ve bir ibrik ve iki münakkaş yasdık ve bir münakkaş döşek ve yetmiş iki altun ve mahalle-i mezkûrda vaki ma'lûmatü'l-hudûd bir büyük ev bir küçük ve bir oda tahtanisiyle mezbûr Musulluya hibe ve temlik ve teslim ve zikr olunan evi ve odayı bade'l-tahliye ve teslim edüb mezbûr zikr olunan şeyleri ve evi ve odayı alub kabz eyledi didikde mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Musullu

zıkr olunan şeyleri ve evi ve odayı alub kabz eyledim deyu tasarrıf edüb sıhhate hibe ve temlik hükm bir le ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mevlana Mehmed imam mahalle-i Eblehan, Abdulfani bin Musa, Mahmud bin oğlu Mehmed, Ali bin Hacı Hasan, Ahmed bin Hacı Çoban ve gayrühüm

Sayfa 358 Belge 91

Fatıma binti Ahmed'in babasından intikal eden yerleri belirtmesi hakkında

Oldur ki karye-i Keretden Fatıma binti Ahmed meclis-i şer'î gelub oğlu Mahmud ve Hacı Hamza mahzarlarında ikrâr edüb karye-i mezbûr türabında vaki bir kıta' yerin bir tarafı tarık ve bir tarafı Mustafa ve bir tarafı nehir ve bir tarafı Cullu mülki ile mahdûd olan yeri Hasan bin Ali nam kimsene ile bir kıta' bağ ile ibtida eyledim hala zıkr olunan yerin nısfın mezbûr Mehmedde nısfın mezbûr Hacı Hamzaya tasarrıf ve hakk-ı kararın hibe ve temlik ve teslim eyledim bade'l-yevm mutasarrıf olanlar deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûran Mahmud ve Hacı Hamza tasarrıf edüb mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Hamza bin Ali, Osman bin Cankulu, Abdi bin İbrahim, Musullu bin Hüseyin, Hüseyin bin Mustafa ve gayrühüm

Sayfa 359 Belge 92

İbrahim subaşının eşi Gülef'i üç talak ile boşadığı hakkında

Oldur ki hala şehir subaşı olan Mehmed subaşı tarafından İbrahim subaşı mahfil-i şer'î gelub mahalle-i Amudan Ali bin Receb mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûr Ali Gülef binti Bayram nam hatunı zevci olan Veli tatlik etmedi şer'î ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek gıbbe's-sual mezbûr Ali cevab verub bundan akdem bir senedir mezbûr Gülef zevci olan Veli üç talak boşayub ben dahi nikah ile aldım didikde mezbûr İbrahim inkar edüb mezbûr Aliden beyyine taleb olundukda udulunden Uğurlu bin Musa ve Ali bin Mustafa hazıran olub bundan akdem bir senedir mezbûr Veli bizim huzurumuzda mezbûr Gülefi üç talak boşadı hasbinallah şahidlerin didiklerinde şehadetleri hin-i kabulde vaki olub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Şahvelid, Ali ve gayrühüm

Sayfa 359 Belge 93

Vefat eden Hacı Hasan'ın yetimlerine Hacı İbrahim'in vasi tayin edildiği hakkında

Oldur ki mahalle-i Şhreküstüden vefat eden Hacı Hasanın eytam-ı sigârına müteveffâ-yı mezbûrdan intikal edeb hissesin ahz ve kabz etmek için vasi lüzum olmağın işbu hamil El-Hac Abdullah salih ve müstakim kimesne olduğu ecelden kıbel-i şer'iden vasi nasb ve üzerine müteveffâ-yı mezbûrun büyük oğlu Hacı İbrahim nazır ta'yin olmağın mezbûr Abdullah vesayite mezkûrı ve merkûm El-Hac İbrahim nezareti mezbûrı kabul etdiklerinden mâ vaka' kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Mehmed, Mehmed Ağa bin Şahvelid, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 359 Belge 94

Selma binti Hacı Ahmed'in babasından kalan mallarını talep etmesi hakkında

Oldur ki Eyub mahallesinden Selma binti Hacı Ahmed meclis-i şer'i gelub oğlu Tanrıverdi bin İsmail mahzarında ikrâr edüb mahalle-i mezbûrda vaki tarîk-i âmm ve şarkı Sitan ağa evi ve şimali Hüseyin Çelebi evi ve garbi Halil evi ile mahdûd olan bir ev ve bir matbah ve cubma ve oda ve bir ev yeri ve müştemiledar müteveli zevcim mezbûrun babası İsmailin mülki olub oğlu mezbûr Tanrıverdiye intikal etmiştir benim alakam yokdur deyû hali hayatında ve kemal-i sıhhatinde hala zevci olan El-Hac Abdulkadir İbnü'l Arab mahzarında ikrâr etdikde mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Tanrıverdi tasarrıf edüb sıhhate ikrâr hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mevlana Mehmed bin El-Hac Kulu, Mustafa bin Ramazan, El-Hac Hasan bin Mustafa nazır, El-Hac Hüseyin bin evliya, Kara Mahmud Hasan bin Hacı Mustafa ve gayrühüm

Sayfa 359 Belge 95

Abdülkadir bin İbn'ül Arabevine hırsız girdiğini belirterek mahkemeden konunun araştırılmasını istemesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Eyubdan El-Hac Abdulkadir bin İbnü'l-Arab mahfil-i kazada mahalle-i mezkûrdan Halil bin Hamza mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûr Halil ve kendunden gayri Hacı Halil ve Abdi ve Kasım ve Hüdaverdi nam kimesneler biz evde yok iken avratımın üzerine gedüb oğlum Tanrıverdinin evi hususuna şahid olmuşlar şer'i ali sual olunmasın taleb ederim deyûcek gıbbe's-sual mezbûr Halil cevab verub mezbûr Abdulkadirin zevcesi Selma kapu ardına gelub ev hususuna bizi şahid tutdu evinin içine girmedik didikde kıbel-i şer'ide ta'yin olunub mezbûr hatuna verilub hakikate hal-i istiğfar olundukda biz kapu ardına gelub ev hususuna kenduleri

şahid etdim evimin içine girmediler demekle inde'ş-şer'i bu hususda mezbûrı nesne lazım gelmeyub vaki'l-hal tahrir olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 359 Belge 96

Tanrıverdi bin İsmail'in Selma binti HacıAhmed'e mehrini verdiği hakkında

Oldur ki mahalle-i Eyubdan Selma binti El-HacAhmed mahfil-i kazada oğlu Tanrıverdi bin İsmail mahzarında ikrâr edüb mezbûrun müteveffa babası İsmail benim zevcem olub yirmi altun mihr-i mehirim olub hali hayatında iken kenduye hibe ve temlik etmiş idim min ba'de husus-ı mezbûr müteallik da'vam ve niza'm yokdur didikde mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l lehü'l-mezkûr Tanrıverdi tasarrıf edüb sıhhate ikrâr ve kıta' niza' hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 360 Belge 97

Süleyman ve Mehmed'in babalarından kalan malları paylaşmaları için mahkemeden şahit talep etmeleri hakkında

Oldur ki mahalle-i Eyubdan Süleyman ve Mehmed ve veledi Halil mahfil-i şer'i gelub ammisı Şaban bin Ahmed mahzarında takrir-i kelâm kılub mahalle-i Şekerde vaki kıblesi ve şarkı Hacı Abdi evi ve şimali Gazi evi ve garbi tarîk ile mahdûd olan darınAhmedin olub fevt oldukda nısf babamız Halil ve nısf aheri mezbûr Şabana intikal edüb babamız Halil dahi fevt olub zikr olunan nısf hissesin intikal eyledi hala mezbûr Şaban hilaf-ı şer'i tasarrıf ider şer'i ali sual olunub men' olunmasın taleb ederim didikde gıbbe's-sual mezbûr Şaban ikrâr edüb velakin babam Ahmed hali hayatında iken zikr olunan darın cümlesin bana hibe ve temlik eyledi didikde mezbûran Süleyman ve Mahmud inkâr edüb mezbûr Şabandan beyyine taleb olundukda beyyineden aciz olub zikr olunan darın nısfı mezbûr Şabana ve nısfı aheri mezbûrân Süleyman ve Mahmudun olub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla Hasan bin Mahmud, Mahmud Çelebi bin Ali, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 360 Belge 98

Burak bin Sinan'ın Hacı Ali bin Osman'dan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Burak bin Sinan mahfil-i şer'î gelub Hacı Ali bin Osman ve Mahmud bin Osman mahzarlarında takrir-i kelâm kılub mezbûr Mahmudda on dört altunum olub mezbûr Hacı Ali kefil bi'l-maldan şer'î ali sual olunmasın taleb iderim deyub bi'l-muvacehe mezbûr Hacı Ali ve Mahmuddan sual olundukda ikrâr etdiklerinde kayd-ı sicil olundı

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 360 Belge 99

Eşinin öldürülen Ahsen bin Hacı Cuma'nın mahkemeden konunun araştırılmasını istemesi hakkında

Oldur ki nefis-i Ayntâbda Ahsen binti Hacı Cuma mahfil-i şer'î gelub Mustafa bin Abdullah ve Yusuf bin Abdullah ve Ahmed bin Abdullah mahzarlarında edâ kılub mezbûrun kimesneler ve kendulerinden gayri iki adam ile zevcim Ali tahti'l-kalede bıçak ve topuz ile vurub mecruhen edüb katl etdiler şer'î ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek gıbbe's-sual ve'l-inkâr ve taleb eline udul-ı müsliminden Abdulfani bin Hasan ve Hacı Halil bin Mustafa ve Yusuf bin Hamza ve Mehmed bin Burak hazırın olub mezbûr Ahmed mezbûr Aliye ...ile başına vurub mezbûr Mustafa topuz ile vurub ve mezbûr Yusuf sağ kolundan ve başından bıçak ile vurub katl etdiler hasbinallah şahidlerin didiklerinden şehadetleri hin-i kabulde vaki oldukdan sonra hala kaim makam mir liva-i Ayntâb fahrû'l-akran Ömer kethüda huzurunda bi't-taleb ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

İbrahim Çelebi bin Hacı Mehmed, Hacı Nuh bin Hacı Hasan, Ömer Çelebi bin Hacı Hamza, Hacı Mustafa bin Ahmed, Müezzîn Tahir bin Abdulkadir ve gayrühüm

Sayfa 360 Belge 100

Burç köyünden Uğurlu bin Mehmed'in iki bin yüz tiğek bağını sattığına dair hüccet

Oldur ki Ayntâb kazasına tabi' Burç nam karyeden Uğurlu bin Mehmed nam kimesne karye-i mezkûrda vaki ma'lumat'ül-hudûd iki evin ve yine karye-i mezkûr tûrabında vaki inde'l-cirân ma'lumat'ül-hudûd iki bin yüz tiğek bağın ve yine karye-i mezkûrda mutasarrıf olduğu bir çiftlik ve mevrû olan arpa ve buğday ve üç re's öküz ve bir merkeb ve bir çırçır bu cümlesin nısfın oğlu oğlu Hüseyin bin Ahmedde ve nısfı aherin aher oğlu Mustafanın oğlu Hasan ve Ömere iki yüz altuna bey' edüb meblağ-ı mezkûrun yüz altunun mezbûr Hasan yedinden ve baki kalan yüz altını

mezbûran Hasan ve Ömer birbirlerinden ahz ve kabz edüb icab sıhhate işbu hamil El-Hac Abdulkadir bin Ali nam kimsene vekil nasb etdi deyû udulunde Mevlana Abdurrahman Halife bin Molla Mehmed ve ve Enbiya bin Şaban nam kimesneler hasım-ı şer'î mahzarında şهادet etdiklerinden şهادetleri hin-i kabul vaki olub mezbûr Abdulkadir dahi minval-i meşrû üzre vekâleti mezkûrı kabul edüb mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Abdulkerim Halife, Yakub bin Abbas, Şaban bin Ali, Yunus bin Ali, Ali bin Mustafa, Hacı Mehmed bin Hacı Halil ve gayrühüm

Sayfa 361 Belge 101

Zulkadriye'den Mehmed'in, babası Ali'nin borçlarını aldığı hakkında

Oldur ki hala Zulkadriye emini olan Mehmed Ali tarafından vekil olan oğlu Mehmed mahfil-i şer'î gelub cemaat-i Kılavuzdan Yusuf bin Mehmed ve Cuma bin Cankara ve Hüseyin bin Kara ve İsmail bin Mahmud ve Hüdaverdi bin Mehmed ve Abdulaziz bin Abdalbaki ve kızı İbrahim bin İlyas Mihal bin Hasan Ali mahzarında ikrâr edüb cemaat-i mezkûr babam mezbûr Mehmed Alinin mukataasına tabi' olub üzerlerinde meri olub hala tarih kitaba gelince üzerlerinde olan şahı meri her ne mikdar akçesi alub kabz itdim zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûrun tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Molla Hasan bin Mahmud, Mahmud bin Hacı Ahmed, Mehmed Çelebi bin Hacı Kökşer, Mustafa bin Mehmed, Hacı Mehmed bin Kasım ve gayrühüm

Sayfa 361 Belge 102

Vefat eden Ramazan'ın yetim kalan oğlu için mahkemeden nafaka talep etmesi hakkında

Oldur ki karye-i Keretden Mahmud bin Şaban mahfil-i şer'î gelub takrir-i kelâm kılub müteveffa Ramazan nam kimesnenin Ramazan nam bir sagîr oğlu kalub hala benim hacrımdadır nafaka ve kisve muhtacdır ve kisvesine yevmi iki pare takdir malından nafaka ve karz ta'yin ve mikdar olmağın istidabına ahren bir le ketb olundu tahriren elf 22 şevvali'l-mükerrem sene erbaa ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Tanrıverdi bin Ahmed, Cafer bin Hasan, Mahmud Çelebi bin Ali, Mehmed bin Ramazan ve gayrühüm

Sayfa 361 Belge 103

Abdulaziz bin Ali'nin üç yüz tiğek bağını sattığına dair hüccet

Oldur ki Ayntâb kazasına tabi' Burç nam karyeden Uğurlu bin Mehmed tarafından husus ati'z-zikr nehy-i şer'î üzre hasm-ı şer'î mahzarında vekâleti sabite olan Abdulaziz bin Ali meclis-i şer'î gelub mezbûr Uğurlunun oğlu oğulları Hasan ve Ömer veledi Mustafa ve Hüseyin bin Ahmed mahzarında bi'l-vekaletle ikrâr edüb karye-i mezkûr türabında Kafir nam mevzid vaki bir canib etmekçi Ali bağı ve bir tarafı Uğurlu oğlu bağı ve bir tarafı Neccar oğlu bağı ve bir tarafı demirci bağı ile mahdûd olan bir kıta' altı yüz tiğek bağ ve yine karye-i mezbûr türabında vaki Kesmez bağ dimekle ma'ruf bir tarafı Kızıl Ahmed bağı ve bir tarafı Kocak oğlu bağı ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd olan bir kıta' yedi yüz tiğek bağ ve yine karye-i mezbûr türabında kazgan dimekle ma'ruf bir canib Kara Vahid oğlu bağı ve iki tarafı Satı oğlu İsmail bağı ve bir tarafı arzihaliye ile mahdûd olan üç yüz tiğek bağ ve bağ-ı mezkûr muttasıl yine karye-i mezkûr türabında bir canib Satı oğlu bağı bir canib Yusuf bağı ve bir ve bir tarafı arzihaliye ve bir tarafı El-Hac Yusuf bağı ile mahdûd olan iki yüz tiğek ceman iki bin yüz tiğek karye-i mezkûrda vaki ind'l-ciran mezbûrun sakin oldukları iki ev ve karye-i mezbûr türabında mutasarrıf olduğu ma'lumat'ül-hudud bir çiftlik ve bu sene mevrû olan arpa ve buğday ve üç re's öküz ve bir merkeb ve bir çırcır cümlesin cümlelerin nısfın mezbûr Hüseyin ve nısfı aherin ve nısfı Hasan ve Ömere iki yüz altuna bey' bât ile bey' etdim meblağ-ı mezkûrun yüz altununun mezbûr Hüseyin yedinden ve baki kalan yüz altını dahi mezbûrân Hasan ve Ömer yedinden vekâletim muktezasınca ahz ve kabz itdim didikde vekil-i mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûrun tasarrıf edüb sıhhate bey' ve şer'aye hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Abdulkerim Halife-i Burç, Yakub bin Abbas, Şaban bin Ali, Musa bin Ali, Ali bin Mustafa, Hacı Mehmed bin Hacı Halil ve gayrühüm

Fi 22 şehr-i şevvali'l-mükerrem sene erbaa ve elf

Yevmü'l-erbai'l-mübarek

Sayfa 362 Belge 104

Ramazan bin Ramazan'ın yetimlerine vasi olan Abdi'nin vefat etmesi üzerine yeni vasi tayin edilmesi hakkında

Oldur ki karye-i Keretden müteveffa Ramazanın Ramazan nam sagîr oğlu ve müteveffa Şabanın Hediye ve Mehmed sagîrelerine vasi olan El-Hac Abdi fevt olub

bir sene işbu hamil El-Hac Hüseyin bin Burhan Salih ve müstakim kimesne olmağın kibel-i şer'iden vasi nasb olundukda vesayeti mezkûrî mezbûr dahi kabul edüb mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Tanrıverdi bin Ahmed, Cafer bin Hasan, Mehmed bin Ramazan, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 362 Belge 105

Hacı Mehmed bin Ramazan'ın kahvehanesini kiraya verdiği hakkında

Oldur ki dergâh-ı ali müteferrikalarından kıldvetü'l-emacid ve'l-ekârim Handan ağa dame mecdühû tarafından vekil olan dergâh-ı ali çavuşlarından Mehmed Çavuş tarafından Hacı Mehmed bin Ramazan mahfil-i şer'ide Hacı Mehmed bin Hacı Ali mahzarında ikrâr edüb muma ileyh Handan ağanın nefsi-i Ayntâbda Sarrac bazarının kurbinde olan kahvehanesinin sene erbaa ve elf zilkadesinin guresinde ayda beş altuna icare virdim deyucek mezbûr dahi tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mahmud Çelebi bin Ali, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Hasan Ali bin Hacı Pirî ve gayrühüm

Sayfa 362 Belge 106

Vefat eden Abdi bin Mehmed'in yetimlerine vasi talep edilmesi hakkında

Oldur ki karye-i Dülükden fevt olan Abdi bin Mehmedin zevcesi hamile olub vaz-ı hamil edinceye değin müteveffâ-yı mezbûrdan intikal iden hissesin hıfz ve zabtına vasi lazım olmağın işbu hamil El-Hac ammisî Hacı Mahmud bin Ali Salih ve müstakim kimesne olmağın kibel-i şer'iden vasi nasb olundukda mezbûr dahi kabul edüb mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram, Mehmed bin Şahvelid ve gayrühüm

Sayfa 362 Belge 107

Seyyid bin Üveys'in yetimlerine vasi tayin edilmesi hakkında

Oldur ki nefsi-i Ayntâb sükkânından Seyyid Üveys bin Hoca Ali mahfil-i şer'i gelub Cafer bin Abdi mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûr Caferin karındaşı müteveffa Ahmed hali hayatında iken eytamına vasi-i muhtar nasb eyledi şer'i ali sual olunmasın taleb iderim deyucek gıbbe's-sual ve'l-inkâr ve taleb eline udulunden Yakub bin Yusuf ve Cuma bin Şaban hazıran olub müteveffâ-yı mezbûr hali

hayatında iken bizim huzurumuzda mezbûr seyyid Üveys eytamına vasi-i muhtar nasb eyledi hasbinallah şahidlerin didiklerinden şehadetleri hin-i kabulde vaki olub mâ vaka ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 362 Belge 108

Mehmed bin Hacı Osman'ın dört yüz aded tiğek bağını sattığına dair hüccet

Oldur ki karye-i Hümanızdan fevt olan Hasancık Ali'nin vasi olan Mehmed bin Hacı Osman ve müteveffâ-yı mezbûrun oğlu Şaban meclis-i şer'î gelub El-HacMehmed ibni El-Hac Kasım ve El-Hac Hasan bin Şahvelid muvacehelerinde vesayit ve asalet ikrâr edüb şehir türabında vaki bir kıta' tahminen dört yüz aded tiğek bağın bir tarafı El-Hac Edhem bağı bir tarafı Şabanın oğlu bağı ve iki canib tarîk ile mahdûd olan bağ bundan akdem bi aydır suk-i sultanide delal tabin mabeyyinelerinde zaruret deyn müteveffâ-yı mezbûr için bey' olunub altmış altunda karar tutdukda bağ-ı mezkûrun içinde olan bir cüz şitil ile on sekiz altun ziyade ile kabul edüb ziyade ile aherden taleb ve râğb olur müsteri olmağın zıkr olunan bağ ve ceviz şecerini mezbûrân El-HacMehmed ve El-Hac Hasana zaruret deyn müteveffâ-yı mezbûr için yetmiş sekiz altuna bey' bât edüb kati' ile bey' itdik ve semen-i mezkûrı bi't-tamam ve'l-kemâl müşriyân-ı mezbûran yedlerinde ahz ve kabz itdik bade'l-yevm keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf olanlar didiklerinde mezbûranın ikrâr-ı meşrûhaların mezkûran El-HacMehmed ve El-Hac Hasan tasarrıf itdikde tarafından icab ve kabul kabz ve ikbâz bulunmağın sıhhate bey' ve şer'aye hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Arab bin İsmail, El-Hac Alaaddin bin El-HacAhmed, Ali bin Hamza, Ali Kaya bin hakim, Ahmed bin Şahvelid, İbrahim bin Mehmed, Mehmed Çelebi bin Hüseyin ve gayrühüm

Sayfa 362 Belge 109

Hüseyin bin Hüseyin'in bir kıta dört yüz aded tiğek bağını sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Bostancıdan Hüseyin bin Hüseyin mahfil-i şer'î gelub Mehmed bin Bayram mahzarında ikrâr edüb Dülük türabında vaki Şükür Deresi nam mevzide vaki bir kıta' dört yüz aded tiğek bağın kıblesi cebeli ve şarkı tarîk ve şimali Ömer Şah bağı ve garbi arzuhalıye ile mahdud olan bağı mezbûr Mehmedde kırk altuna bey' bât kıta' ile bey' edüb

Sayfa 363 Belge 109'un Devamı

Ve meblağ-ı mezkûrî bi't-tamam alub kabz eyledim bade'l-yevm keyfe mâ-yeşâ mutasarrıf olmağın deyucek mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırr-ı mezkûr Mehmed tasarrıf edüb tarafından icab ve kabul kabz ve ikbâz bulunmağın sıhhate bey' ve şer'aye hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa bin Turak, Yusuf bin Abdullah, Hüseyin bin Hüseyin, Ömer Şah bin Hacı Mehmed, Hacı Ali bin Mehmed, Mehmed bin Şahvelid, Halil Ali bin Ahmed, Mehmed Çelebi bin Hüseyin ve gayrühüm

Sayfa 363 Belge 110

Eşi vefat eden Döndü'nün yetim kalan çocuklarına mahkemeden nafaka talep etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Sengden kızı Döndü tarafından Hacı Ali bin Abdurrahman mahfil-i şer'î gelub takrir-i kelâm kılub mezbûrun zevci olan Mehmed fevt olub Hüseyin ve Mehmed nam iki sagîr oğulları kalub hala mezbûrun mahremindedir nafaka ve kisveye muhtaclardır kıbel-i şer'iden takdir nafaka ve kisve olmasın talep iderim deyucek -mezbûranın her birisine müteveffâ-yı mezbûrun malından iki pare yarımın cem'an beş pare olur takdir nafaka ve karz olunub istidabına ahren bir le ketb olundu tahriren fi 27 şevval sene erbaa ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Molla Hasan bin Mahmud, Mahmud Çelebi bin Ali, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 363 Belge 111

Yakub bin Cuma'nın Ramazan bin Şaban'a eşeğini sattığına dair hüccet

Oldur ki Hüsreviye'den Yakub bin Cuma mahfil-i şer'ide Ramazan bin Şaban mahzarında ikrâr edüb işbu meclis hazır bir erkek siyah seyyar merkebi suk-i sultanide mezbûrun altuna bey' bât ile bey' edüb ve meblağ-ı mezkûrî alub kabz eyledim deyu- mezbûr dahi tasarrıf edüb sıhhate bey' ve şer'aye hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 363 Belge 112

Hüseyin bin Ali'nin Ali bin Kalender'e bir buzağı ve eşeğini sattığına dair hüccet

Cemaat-i Karadan Hüseyin bin Ali mahfil-i şer'î gelub Ali bin Kalender mahzarında ikrâr edüb işbu meclisde hazır bir siyah buzağı ve kara erkek üç seyyar merkebi

mezbûrun altuna bey' bât ile bey' edüb ve meblağ-ı mezkûr alub kabz eyledim deyucek mezbûr tasarrıf edüb sıhhate bey' ve şer'aye hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 363 Belge 113

Vefat eden İbrahim bin Cuma'nın yetim kalan çocuklarına vasi talep edilmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Ali Neccardan İbrahim bin Cuma fevt olub İsmail ve Ömer ve Hasan ve Ümmügülsüm nam sagırları kalub babasından kenduye intikâl iden hisselerin ahz ve kabzına vasi lüzum olmağın kıbel-i şer'iden işbu hamil El-Hac Ebubekir bin Ali salih ve müstakim kimesne olmağın vasi nasb olundukda mezbûr dahi vesayit mezkûr kabul edüb mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Ali, Mehmed bin Şahvelid, Mehmed bin Bayram, Hacı İhan bin Abdullah ve gayrühüm

Sayfa 363 Belge 114

Derviş bin Hacı Kayz'ın İbrahim bin Cuma'dan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki mahmiye-i Ayntâb sükkânından Derviş Ali bin Hacı Kayz mahfil-i şer'i gelub Ali Neccar mahallesinden fevt olan İbrahim bin Cuma nam kimesnenin eytamına vasi olan Ebubekir bin Ali ve müteveffâ-yı mezbûrun büyük oğlu Mehmed mahzarında takrir-i kelâm kılub müteveffâ-yı mezbûrda muamele-yi şer'iyeden yüz on altun hakkım olub meblağ-ı mezkûr mukabelesinde müteveffâ-yı mezbûr hali hayatında iken mahalle-i mezkûrda vaki bir tabaka ve bir matbah ve cubbma ve müştemiledarın bir tarafı Mehmed evi ve bir tarafı Receb evi ve bir tarafı diğer Mehmed evi ve bir tarafı tarîk ile mahdûd olan darın bey' bât ile bey' edüb tahliye ve teslim etdikden sonra yine kenduye bir sene tamamına yedi altuna icare virdim şer'i ali sual olunmasın talep iderim deyucek gıbbe's-sual ve'l-inkâr ve talep eline udul-ı müsliminden Ebubekir bin Mehmed ve (silik) bin Osman ve Abdukadir bin Hüseyin hazırın olub müteveffâ-yı mezbûr hali hayatında iken bizim huzurumuzda mezkûr Derviş Aliye muamele-yi şer'iyeden yüz on altun deynim olub meblağ-ı mezkûr mukabelesinde zikr olunan hudud ile mahdûd olan darı bey' bât ile bey' etdim deyû ikrâr edüb ve yine mezbûr Derviş Aliden bir sene tamamına yedi altuna icare aldı hasbinallah şahidlerin didiklerinde şehadetleri hin-i kabulde vaki olub mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Ali, Mehmed bin Şahvelid, Mehmed bin Bayram, Hacı İlhan bin Abdullah ve gayrühüm

Sayfa 364 Belge 115

Derviş Ali bin Hacı Mustafa'nın Abdalbaki bin Mahmud'da olan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Derviş Ali bin Hacı Mustafa mahfil-i şer'î gelub Abdalbaki bin Mahmud mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûrda on dokuz buçuk guruşum vardır taleb iderim deyu- bi'l-muvacehe mezbûr Abdalbakiden sual olundukda ikrâr edâsına hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla Hasan bin Mahmud, Mehmed bin Bayram, Ramazan bin Derviş Ali ve gayrühüm

Sayfa 364 Belge 116

Elif binti İsmail'in Ahsen'le olan davasında anlaştıkları hakkında

Oldur ki mahalle-i Kürkciyandan zevcesi Elif binti İsmail tarafından şer'ân vekâleti sabite olan Ramazan bin Mehmed meclis-i şer'î gelub mezbûrun kız karındaşı Ahsen ve Aişe tarafından vekil olan Hüseyin bin İsmail mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûrun babası mütevelli İsmail hali hayatında iken mezbûr Ahsene bir çift halhal ve Aişeye bir çift çiftu halhal ve bir gümüş kuşak hibe ve temlik eyledi min bade vekaletim mezbûrda da'vam yokdur deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Hüseyin tasarrıf edüb mâ vaka ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla Hasan bin Mahmud, Mahmud Çelebi bin Ali, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Fi gurre-i zilkade sene erbaa ve elf

Yevmü'l-hamisi'l-mübarek

Sayfa 364 Belge 117

Molla Lütfullah'ın Yusuf'dan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Molla Lütfullah bin Hasan mahfil-i şer'î gelub Yusuf mahzarında edâ kılub mezbûrda on altunım olub otuz paresin aldım baki dokuz altun on pare hakkım kaldı taleb iderim deyub mezbûr dan sual olundukda mukırr olub velakin üç altunun virub yedi altun deynim kaldı didikde mezbûr Molla Lütfullah inkâr edüb mezbûr

Yusufdan beyyine taleb olundukda şahidlerum yokdur yemin eylesun didikde mezbûr Molla Lütfullah yemin edüb mâ vaka‘ ketb olundı

Şuhûdü’l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Bayram, Mehmed bin Şahvelid, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 364 Belge 118

İsmail bin Nur’un hizmetlisinin firar etmesi üzerine mahkemeden konunun araştırılmasını talep etmesi hakkında

Oldur ki karye-i Hıltañludan İsmail bin Nur Ali meclis-i şer‘i gelub karye-i Melekden Ali bin Hamza mahzarında takrir-i kelâm kılub bundan akdem ikindi namazı zamanında üç yaşar bir duru kısrak Selman nam kimesne binub firrâr edüb mezbûrun evinde yatmışdır şer‘i ali sual olumasın taleb iderim deyûcek bi’l-muvacehe mezbûr Aliden sual olundukda mezbûr Selman avretim karındaşı olub gelub evinde yatub yine gitdi mezbûr Selman bulub getursun deyû taahhüt etmeğin mâ vaka‘ ketb olundı

Şuhûdü’l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 364 Belge 119

Hasan Beşe atının çaldığını iddia ederek mahkemeden konunun araştırılmasını istemesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Kürkciyandan Şam yeniçerilerinden Hasan Beşe meclis-i şer‘i gelub Şam kazasına tabi‘ Şekerlu nam karyeden Ali bin Hoca mahzarında edâ kılub mezbûr Ali bu gece evime girub ahurumdan atımı alub gider iken ahz eyledim şer‘i ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek gibbe’s-sual ve’l-inkâr ve taleb eline udul-ı müsliminden Ahmed bin Hacı Kökşer ve Osman bin Burak ve Mehmed bin Rasim hazırın olub işbu gece bir feryad olub taş çıkub mezbûr Ali mezkûr Hasan Beşenin evine gedüb ahurından atın alub gider iken ahz olunub ahurun içinde gördük hasbinallah şahidlerun didiklerinde şهادetleri hin-i kabulde vaki oldukdan sonra Hacı Mahmud bin Kasım ve Ali bin Arab ve Halil bin Osman dahi hazırın olub ve mezbûr Ali hırsız ve hırsızlık her vechile lazım bir vacibü’l-katl kimesnedir deyû ihbar etdiklerinde Hüseyin bin Şahveli dahi hazır olub mezbûr Ali benim dahi dükkanım yarub bal ve bağ vesair me’kûlât kısmın alub mülke gelub zikr olunan bal ve bağın bahasın bana versun didi didikde hala kaim makam mir livai Ayntâb fahrü’l-akrân Ömertarafından Hüseyin Ağa mahzarında ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Ali, Molla Ali bin Halil, Mehmed bin Bayram, Hasan Ali bin Hacı Piri ve gayrühüm

Sayfa 365 Belge 120***Eşinden boşanan Fatıma binti Arslan'ın mahkemeden nafaka talep etmesi hakkında***

Oldur ki mahalle-i Şekerden Fatıma binti Arslan meclis-i şer'î gelub zevci Osman bin Ali mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûr Osman her zaman ben ve oğlum Aliye bila nafaka ve kisveye bırağub gedüb şer'î ali sual olunub takdir nafaka olunmasın taleb iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Osmandan sual olundukda nafakasın virdim deyub mezbûr Fatımanın ve oğlu Alinin nafakasına yevmi dört pare nafaka takdir olunub mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 365 Belge 121***Fatıma binti Arslan'ın Hacı Hamza'da olan borcunu talep etmesi hakkında***

Oldur ki mahalle-i Şekerden Fatıma binti Arslan mahfil-i şer'î gelub Hacı Hamza bin Ali mahzarında edâ kılub mezbûrda on beş altunım vardır taleb iderim deyûcek gıbbe's-sual mezbûr Hacı Hamza ikrâr edüb velakin işbu meclisde hazır olan zevci Osman ver deyub ben dahi verdim deyub mezbûr inkâr edüb mezbûr Hacı Hamzadan beyyine taleb olundukda şahidlerim yokdur yemin eylesun didikde mezbûr Fatıma yemin billah edüb mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 365 Belge 122***Halil bin Abdi'nin Ali bin Mehmed'den eşeğini satın aldığına dair hüccet***

Oldur ki karye-i Karacaörenden Halil bin Abdi mahfil-i şer'î gelub Ali bin Mehmed mahzarında ikrâr edüb işbu meclis hazır bir siyah erkek merkebi suk-i sultanide yedi altundan on pare nakısa bey' edüb ve meblağ-ı mezkûr alub kabz eyledim deyûcek mıkırr-ı mezbûr ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Ali tasarrıf edüb mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Musullu Hasan bin Mahmud, Zeynel bin Osman, Mehmed bin İsa muhzır ve gayrühüm

Sayfa 365 Belge 123***Hacı Ömer bin Zekeriyya'nın Hacı Hüseyin'de olan on yedi altın borcunu talep etmesi hakkında***

Oldur ki Hacı Ömer Şah bin Zekeriyya meclis-i şer'î gelub Ali bin Hüseyin ve El-Hac Yunus bin El-Hac Abdurrezzak mahzarlarında takrir-i kelâm kılub mezbûrân Hacı Hüseyin ve Alide on yedi altun hakkım vardır taleb iderim deyûcek gıbbe's-sual on beş altun ikrâr edüb iki altunun inkar etdiklerinde on beş altunun edâsına hükm olunub ve iki altun isbate mevkûf kalub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Zekeriyya, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, El-Hac Mansur bin Hasan, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 365 Belge 124***Hacı Ömer bin Zekeriya'nın Hacı Mahmud bin Şaban'dan borcunu talep etmesi hakkında***

Oldur ki Hacı Ömer bin Zekeriyya mahfil-i şer'ide müteveli Ömerin zevcesi Melek binti Mihal mahzarında takrir-i kelâm kılub müteveffâ-yı mezbûrda işbu Hacı Mahmud bin Şabanın kırk sekiz gurusı olub biz meblağ-ı mezkûr kefil olmuştur şer'î ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek gıbbe's-sual ve'l-inkâr ve taleb eline udulunden Mehmed bin Muhsin ve Ebubekir bin Ali hazıran olub mezbûr El-HacMahmudun müteveffâ-yı mezbûrda kırk sekiz altunı olub meblağ-ı mezkûr mezbûr Hacı Ömer Şah kefil oldı hasbinallah şahidlerun didiklerinde şehadetleri hin-i kabulde vaki olub mâ vaka' kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Fi 4 şehr-i zilkade sene erbaa ve elf

Yevmü'l-ahadi'l-mübarek

Sayfa 365 Belge 125***Fatıma binti Hacı Hamza'nın davasına kardeşi Ömer'in vekil olduğu hakkında***

Oldur ki mahalle-i Tışlakiden Yusuf bin Ali ve Yusuf bin Abdullah mahfil-i şer'î gelub Fatıma binti Hacı Hamza işbu Cuma bin Ramazan ile olan dükkan hususuna karındaşı Ömer Aliye vekil eylediğine şehadet etdiklerinde şehadetleri hin-i kabul vaki olub mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Şahvelid, Mehmed bin Bayram, Katib Hasan bin Mahmud ve gayrühüm

Sayfa 365 Belge 126

Babilge köyünden Mustafa bin Hasan'ın değirmenini kiraya verdiği hakkında

Oldur ki karye-i Babilgede vaki olan mescidin evkafına mütevellî olan Mustafa bin Hasan mahfil-i şer'î gelub Kasım bin Abdullah mahzarında ikrâr edüb mescid-i mezbûrun evkaf-ı mezbûrun vakfından olub Mürtemin nam mezra' türabında vaki bir göz ma'lumatü'l-hudûd değirmenin yirmi dört kıratda üç kıratı mescid-i mezbûrun olub hala zikr olunan dört kıratı tarih kitabda üç sene tamamına her sene üç altın icar virdim

Sayfa 366 Belge 126'nın Devamı

Her sene icar akçesin vermek üzere deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr tasarrıf ve tahkîk etdikden sonra işbu vesika tahrir olundu

Şuhûdü'l-hâl

Abdurrahman Çelebi bin Zekeriyya Efendi, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Seyyid Üveys bin Hoca Ali, Mehmed bin Şahvelid, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 366 Belge 127

Recep bin Hacı Bayındır'ın Mustafa ve Hamza nam kimesnede olan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Receb bin Hacı Bayındır mahfil-i şer'î gelub Mustafa bin Halil mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûr Mustafa ile Hamza nam kimesnede çuka bahasından yirmi altın hakkım olub meblağ-ı mezkûrun üç altının alub kabz itdim baki kalan yedi altınım kalub birbirlerine kefil bi'l-maldan talep iderim deyucek gıbbe's-sual ve'l-inkâr ve talep eline udulunden Hacı Ömer bin Murad ve Hacı Mustafa bin Doğan hazıran olub mezbûr Recebin mezbûr Mustafa ile mezkûr Hamza çuka bahasından yirmi altın hakkı olub birbirlerine kefil bi'l-maldan hasbinallah şahidlerin didiklerinden şهادetleri hin-i kabulde vaki olub mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Şahvelid, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Fi 5 zilkade sene erbaa ve elf

Yevmü'l-isneyn mübarek

Sayfa 366 Belge 128

Ömer bin Ali'nin müvekkili olan Fatıma'nın dükkanını zabt eden Cuma bin Ramazan'ı mahkemeye şikayet etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Tışlakiden kız karındaşı Fatıma tarafından nehy-i şer'î üzre vekâleti sabite olan Ömer Ali ibni El-Hac Hamza meclis-i şer'î gelub Cuma bin Ramazan mahzarında edâ kılub müvekkilim mezbûr Fatımanın Tabakhanede vaki bir bab malumatü'l-hudûd keçeci dükkanı hilâf-ı şer'î mezbûr Cuma zabt ider şer'î ali sual olunub men' olunmasın taleb iderim deyûcek mezbûr Cumadan sual olundukda bundan akdem beş altı sene mikdarı vardır ki zikr olunan dükkanı mezbûr Fatıma ve validesi ve karındaşı Osmandan yirmi iki altuna iştira edüb ve meblağ-ı mezkûrî bi't-tamam virub idâ eyledim deyûcek mezbûr Ömer Ali inkâr edüb mezbûr Cumadan beyyine taleb olundukda udul-ı müsliminden Menallah bin Ramazan ve Fatıma binti Hacı Hamza ve Ümmühan binti İbrahim hazırun olub bundan akdem zikr olunan dükkanı mezbûrun karındaşı işbu Osman mezbûrun validesi mezbûr Cumaya yirmi iki altuna bey' itdikde mezbûr Fatıma validemin ve karındaşım Osmanın deyû bizim huzurumuzda ikrâr eyledi ve meblağ-ı mezkûrî dahi mezbûr Osman ve validesi alub kabz eyledi hasbinallah şahidlerin didiklerinden şهادetleri hin-i kabulde vaki olub vaki'l-hal tahrir olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla Hasan bin Mahmud, Mahmud Çelebi bin Ali, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram, Mehmed bin Şahvelid ve gayrühüm

Sayfa 366 Belge 129

Abdûlbaki Çelebi'nin vasisi olduğu yetimlere borcu olan Hüseyin bin Hamza'dan borçlarını talep etmesi hakkında

Oldur ki müteveffa El-Hac Uğurlunun eytamına vasi olan müteveffâ-yı mezbûrun büyük oğlu Abdûlbaki Çelebi meclis-i şer'î gelub Hüseyin bin Hamza mahzarında takrir-i kelâm kılub ve vasi olduğım eytamın mezbûrda yüz on altını vardır taleb iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Hüseyinden sual olundukda ikrâr edüb velakin on altunını verdim deyub mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 366 Belge 130

Mansur bin Hacı Mehmed'in mahsulunu Kafır Kendi'ye kiraya verdiği hakkında

Oldur ki Haremeyn-i şerifin evkafına cabi olan Mansur bin Hacı Mehmed mahfil-i şer'î gelub mahmiye-i Ayntâb sükkânından Hüseyin bin Mehmed mahzarında ikrâr

edüb evkâf-ı mezbûrenin vakfından olan Kafır Kendi demekle maruf mezranın sene erbaa ve elf tarihinde vaki olan mahsul gılal hakil bağ ve bi'l-cümle vakfa aid olan mahsul her ne ise mezbûr Hüseyin yüz elli altuna icab muamele-i Ayntâb icare virdim ve meblağ-ı mezkûrı yedinden bi't-tamam alub kabz etdim deyub mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l lehü'l-mezkûr Hüseyin tasarrıf ve icare kabul edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Yusuf bin Hasan Ali, Seyyid Üveys bin Hoca Ali, İbrahim bin Hüseyin, Mehmed Çelebi bin Hüseyin ve gayrühüm

Sayfa 367 Belge 131

Ömer Çelebi'nin ekmekçi Bayram'a olan borcunu ödediği hakkında

Oldur ki etmekçi Bayram meclis-i şer'î gelub bi'l-fiil mahkeme nazırı olan Ömer Çelebi mahzarında ikrâr edüb tarih kitaba gelince nehr-i cari üzre her gün verduğum etmekler bahasın bi't-tamam ve'l-kemal yedinden ahz ve kabz itdim bir akçe ve bir habbe kalmadı deyucek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Ömer Çelebi tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu tahriren elf 6 şehr-i zilkade sene erbaa ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Katib Mahmud Çelebi bin Ali, Katib Hasan bin Mahmud, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 367 Belge 132

Hacı Mustafa bin Ali ve Hüseyin bin Hamza'nın babasından kalan malları talep etmesi hakkında

Oldur ki mahmiye-i Ayntâb mahallatından Akyol mahallesinden El-Hac Mustafa bin Ali ve Hüseyin bin Hamza meclis-i şer'î gelub Ahmed bin Mehmed muvacehesinde mezbûr Mustafa edâ kılub mezbûr kız karındaşı müteveffiye Zehra benim menkûhum idi babasından kenduye intikâl iden mezbûrun yedinde olan bahçe bana aid olan hisse-i şeriyyeyi talep iderim deyub mezbûr Hüseyin dahi da'va kılub validem müteveffiye Zeliha mezbûr Ahmedin hemşerisi olub babasından kenduye aid olan hisse-i şeriyyesinden bana raci' hissemi talep iderim didikde gıbbe's-sual mezbûr Ahmed cevap virub babam Mehmed fevt olan kırk senedir ve mezbûr Zehra dahi fevt olan on beş seneden mütecavizdir deyucek talep elinde udulunden Hüseyin bin Abdi bin İsmail hazıran olub mezbûr Ahmedin babası Mehmed fevt olan kırk senedir mezbûr Zehra dahi evt olan on beş seneden mütecavizdir hasbinallah şahidlerin didiklerinden şehadetleri hin-i kabul vaki olub on beş seneden mütecaviz

metrûk olan da‘vanın istimai emr-i şerif-i memnu‘ olmağın hazır üzre beyyine kalmağın mâ vaka‘ tahrir olundu

Şuhûdü’l-hâl

Şaban bin Ebubekir, Hüseyin bin Abdi, Molla Hasan bin Mahmud, Katibü’l-huruf Mahmud ve gayrühüm

Sayfa 367 Belge 133

Hacı Mehmed’in Osman bin Şaban’da olan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Tevbeden Hacı Mehmed bin Hacı Hasan mahfil-i şer‘ide Osman bin Şaban mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûrda üzüm bahasından dokuz altunım vardır taleb iderim deyub bi’l-muvacehe mezbûrdan sual olundukda ikrâr edüb edâsına hükm olundu

Şuhûdü’l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 367 Belge 134

Mahkeme mütevellisinin görevden alınması hakkında

Oldur ki mahkeme mütevellisi olan edâ-yı hidmet etmeyub def‘ olunub yerine işbu Zeynel bin Osman müteveli nasb olunub mezbûr dahi kabul edüb mâ vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu

Şuhûdü’l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 367 Belge 135

Hacı Nuh bin Hacı Hasan’ın Hacı Ömer’de olan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Hacı Nuh ibni Hacı Hasan mahfil-i şer‘ide müteveffâ Hacı Ömer bin Alinin oğlu Hüseyin mahzarında takrir-i kelâm kılub müteveffâ-yı mezbûrda on sekiz altunım vardır şer‘i ali metrukatından taleb iderim deyub gıbbe’s-sual ve’l-inkâr ve taleb eline udulunden Hüseyin bin Hacı Mustafa ve Hacı İbrahim bin Hacı Ahmed hazıran olub mezbûr Hacı Nuhun müteveffâ-yı mezbûrda on sekiz altunı vardır hasbinallah şahidlerin didiklerinde şهادetleri hin-i kabul vaki olub mâ vaka‘ bi’t-taleb ketb olundu

Şuhûdü’l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed Ağa bin Şahvelid, Hacı İlhan bin Abdullah ve gayrühüm

Sayfa 367 Belge 136

Mehmed bin Hüseyin’in zevcesi Kamer’i bayin-i talak ile boşadığı hakkında

Oldur ki mahalle-i Amudan Mehmed bin Hüseyin mahfil-i kazada zevcesi Kamer binti Abdi tarafından vekil olan mezbûrun karındaşı Ali mahzarında ikrâr edüb bundan akdem dört aydır mezbûr Kameri bayin-i talak boşadım min ba'de da'vam yokdur deyucek mukırrı-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Ali tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundı tahriren elf 9 zilkade sene erbaa ve elf

Şuhûdü'l-hâl

İbrahim bin Halid, Hüseyin bin Hacı Abdulkерim, Ali Yunus bin Halil, Mehmed bin Hüseyin ve gayrühüm

Sayfa 367 Belge 137

Timur bin Mehmed, kardeşi Ömer'in dövüldüğünü bildirerek mahkemeden konunun araştırılmasını istemesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Eyübden Timur bin Mehmed meclis-i şer'î gelub Mehmed bin Mahmud mahzarında edâ kılub bundan akdem mezbûr Mehmed ile kulu karındaşım olan Ömeri değnek ile vurub mezbûr yirmi gündür yatıb edüb hala mezbûr Ömer iki gündür hasta oldu mezbûr Mehmedin kulu mezbûr Ömeri değnek ile döğdüm deyû ikrâr eyledi şer'î ali sual olunmasın taleb iderim deyub bi'l-muvacehe mezbûr Mehmedden sual olundukda inkâr edüb hala kaim makam mir liva-i Ayntâb fahrû'l-akran Ömer kethüda tarafından Mehmed Bey mahzarında ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed Ağa bin Şahvelid ve gayrühüm

Sayfa 368 Belge 137'nin Devamı

Kayd fi 10 şehr-i zilkade sene erbaa ve elf

Yevmü'l-sebti'l-mübarek

Sayfa 368 Belge 138

Vefat eden Ali'nin yetim kalan çocuklarına Ramazan bin Hüseyin'in vasi tayin edilmesi hakkında

Vech-i tahrir-i sicil budur ki mahmiye-i Ayntâb kalesinden fevt olan Ali nam kimesnenin Hüseyin ve Raziye nam sagirlerine müteveffâ-yı mezbûrdan ve mezbûr Hüseyinin tımarının mahsulun dahi kabz ve hıfz etmek vasi lüzum olmağın kıbel-i şer'iden işbu hamil El-Hac Ramazan bin Hüseyin her vechile vesayit uhdesinde gelub kimesne olduğu ecelden kıbel-i şer'iden vasi nasb olundukda mezbûr dahi vesayit mezkûri kabul olub kayd-ı sicil olundı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram, İbrahim bin Mehmed ve gayrühüm

Sayfa 368 Belge 139

Fatıma binti Ramazan'ın vefat eden babasından kalan malları satmak için mahkemeden vekil istemesi hakkında

Oldur ki Teybe mahallesinden fevt olan Ahmedin Habibe ve Hadice ve Ebubekir nam eytamına vasi olan müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi Fatıma binti Ramzan meclis-i şer'î gelub Hacı Mehmed Şah mahzarında takrir-i kelâm kılub müteveffâ-yı mezbûr bazı kimesnelere deyn olub zaruret deyn için terekesin bey' itmek lüzum geldikde benim olmağın mezbûr Hacı Mehmed Şahı vekil müteallik nasb eyledim deyûcek mezbûrun ikrâr-ı meşruhun mukırrı'l-mezkûr Hacı Mehmed tasarrıf ve vekâleti mezkûrı kabul edüb mâ vaka' ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 368 Belge 140

Timur bin Mehmed'in kardeşinin yaralanması üzerine konunun araştırılmasını istemesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Eyubdan Timur bin Mehmed meclis-i şer'î gelub Mehmed bin Mahmud mahzarında edâ kılub bundan akdem mezbûr Mehmed ile kul karındaşım olan Emiri değnek ile vurub mezbûr Emir yirmi gündür sıhhate üzre kendu kâr ve kesbi olub hala iki gündür hasta oldu hastalığı mezbûrların değneklerindendir şer'î ali sual olunmasın taleb iderim deyucek bi'l-muvacehe mezbûr Mehmedden sual olundukda inkâr etdiği mezbûr Timur cevap virub mezbûr Mehmedin kulu Timur karındaşıdır deyû sual olundukda min ba'de paresi yokdur didikde mezbûr Mehmed talebiyle ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 368 Belge 141

Hacı Abdulfani bin Hacı Sıddık'ın Emin bin Nahırcıda olan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Hacı Abdulfani bin Hacı Sıddık meclis-i şer'î gelub Emin bin Nahırcı mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûr Eminde elli dört altunum vardır taleb iderim deyucek bi'l-muvacehe mezbûr Eminden sual olundukda ikrâr edüb velakin meblağ-ı

mezkûrun yirmi dokuz altunun kendusune eda ve teslim eyledim deyub mezbûr Hacı Abdulfani inkâr etmeğin mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 368 Belge 142

Halil bin Davud Fakih'in üç bin iki yüz adet tiğek bağını kardeşi İbrahim'e sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Akyoldan Halil bin Davud Fakih meclis-i şer'î gelub Hacı Yunus bin Ali mahzarında ikrâr edüb mezrai-i Tırtırda vaki bir kıta' üç bin iki yüz adet tiğek bağın kibleli İlyas bağı ve şarkı dere ve şimali tarîk ve garbi Gökbayır ile mahdûd olan bağın nısfı benim ve nısfı aheri karındaşım İbrahimin olub mezbûr El-Hac Yunus zikr olunan bağın tamamın karındaşım ile yüz altuna bey' bât kati' ile bey' edüb meblağ-ı mezkûrun elli altunun biz ve elli altunun mezbûr İbrahim alub kabz eyledi deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr El-Hac Yunus tasarrıf edüb sıhhate bey' ve şer'aye hükm olunub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Mahmud, Mehmed Ağa bin Şahvelid, Ali bin Şarklu, İbrahim Çelebi bin Abdi ve gayrühüm

Sayfa 368 Belge 143

Akyol mahallesinden Halil bin Davud'un evini elli dört altına sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Akyoldan Halil bin Davud Fakih meclis-i şer'î gelub karye-i Zulkadirden Hacı İsa bin Hacı Bulgar mahzarında ikrâr edüb mezra-i Tırtır türabında vaki bir kıta' erzin bir tarafı tarîk ve bir tarafı Akbayır ve bir tarafı Cabirunlu yeri ve bir tarafı Sulukaya ile mahdûd olan yerin nısfı benim ve nısfı aheri karındaşım İbrahim babamızdan intikâl edüb zikr olunan yeri karındaşım İbrahim benim haberim yok iken mezbûr elli dört altına bey' bât ile bey' eylemiş hala ben dahi meblağ-ı mezkûrdan yirmi yedi altun hissemi alub kabz itdim min bade da'vam yokdur karındaşımın bey' dahi makbulumdur deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Hacı İsa tasarrıf edüb mâ vaka' kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 369 Belge 144

Ali bin Mehmed'in yanından kaçan hizmetkarı için mahkemeye başvurması hakkında

Oldur ki nefs-i Kilisden dergâh-ı ali müteferrikalarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekarim Hızır Ağa dame mecdühü tarafından husus ati'z-zikr udul-ı müsliminden Mevlana Cafer Efendi bin El-Hac Ali Abbas bin Ali nam kimesneler şehadetleri ile hasm-ı şer'î mahzarında vekâleti sabite olan Ali bin Mehmed meclis-i şer'î gelub nefs-i Ayntâb mahallatından Çukurmahallesi sakinlerinden Abdulfani bin Hacı Mehmed mahzarında vekâlete edâ kılub mezbûrun oğlu olan Abdulfariz müvekkilim muma ileyh Hızır Ağanın yanında hidmet itmek için geldukde mezbûr Abdulfani oğlu mezbûr Abdulfarizin zarar ve ziyan ve nefesine kefil olmuş idi hala mezbûr Abdulfariz ve muma ileyh Hızır Ağanın yanında hizmet edüb ayırub yüz altun ile esbabın alub firar eyledi şer'î ali olmağın mezbûr Abdulfarizin ızhar olunmasın taleb iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Abdulfaniden sual olundukda inkâr edüb mezbûr Aliden beyyine taleb olundukda udul-ı müsliminden İbrahim bin Ali ve Süleyman bin Ahmed hazırân olub mezbûr Abdulfariz muma ileyh Hızır Ağanın yanında hidmet etmek için vardukda mezbûr Abdulfani bizim huzurumuzda oğlu mezbûr Abdulfarizin zarar ve ziyan ve nefesine kefil oldu hasbinallah şahidlerin didiklerinden şehadetleri hin-i kabulde vaki olub hala kaim makam mir liva-i Ayntâb fahrü'l-akran Ömer kethüda tarafından Mehmed Bey mahzarında ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hüseyin bin Hacı Abdulkerim, Mehmed bin Şahvelid, İbrahim bin Halid, Ali subaşı ve gayrühüm

Sayfa 369 Belge 145

Halil kethüdanın Selma binti Ahmed'eevlenmek için verdiği nafakayı Selma'nın evlenmekten vazgeçmesi üzerine geri istemesi hakkında

Oldur ki mahmiye-i Ayntâb sükkânından Halil kethüda bin Emir meclis-i şer'î gelub Selma binti Ahmed mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûr Selma karındaşı olan Gazi nikah ile bana vermek rıza verub nikah-ı temessük dahi aldım velakin dahi nikah olmadı şer'î ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Selmadan sual olundukda mezbûr Halil kethüdaya varmağa rızam yokdur işbu Mehmed bin Mehmede varmağa rızam vardır didikde mezbûr Halil kethüda mezbûr Selmaya sene erbaa ve elf şevvâlinin evahirinden tarih kitaba gelince nafaka verdim ve beş altun dahi karındaşına virdim ve bundan gayri yüz yetmiş sekiz pare dahi nikah temessüküne mezbûreye keten aldım zikr olunan harcıma versin mezbûr Selmadan ferağat eyledim deyûcek mezbûr dahi zikr olunan harcı versin deyub mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mahmud Çelebi bin Ali, Molla Hasan bin Mahmud, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 369 Belge 146

Hasan bin Abdullah'ın kendisine ait olan hamamı yevmi sekiz pareye kiraya verdiği hakkında

Oldur ki Şeyh caminin evkâfına müteveli olan Hasan bin Abdullah mahfil-i şer'ide Ömer bin Hüseyin mahzarında ikrâr edüb cami-i mezkûrun evkâfından olub cami-i mezkûrun kurbinde vaki olan hamamı yevmi sekiz pareye üç sene tamamına icare verdim deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Ömer tasarrıf olub kayd-ı sicil olundı

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 369 Belge 147

Ahsen binti İsmail'in vefat eden babasının borçlarını ödediği hakkında

Oldur ki mahalle-i Şehreküstüden Ahsen binti İsmail nam hatun müteveffa babasından intikâl iden hissesin ve müteveffâ-yı mezbûrda olan on beş altunun dahi ahz ve kabzına ve inde's-şer'i mürafaaya işbu karındaşı Hüseyin vekil eylediğine udulunden Hasan bin Hüseyin ve İbrahim bin Emin şهادet etdiklerinde şهادetleri hin-i kabulde vaki olub mâ vaka' bi't-taleb ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

Molla Hasan bin Mahmud, Mahmud Çelebi bin Ali, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 369 Belge 148

Ahsen binti İsmail'in kardeşi Hüseyin'in vefat eden Ahsen'in babasında olan borcunu metrukasından talep etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Şehreküstüden Ahsen binti İsmail tarafından husus ati'z-zikr hasm-ı şer'i mahzarında nehy-i şer'i üzre vekâleti sabite olan mezbûrun karındaşı Hüseyin meclis-i şer'i şerife gelub müteveffâ İsmailin eytamına vasi olan Hasan mahzarında vekâleti takrir-i kelâm kılub müvekkilim mezbûr Ahsenin babası mezbûr İsmailde on beş altun hakkı olub mezbûr İsmail fevt olub şer'i ali metrûkâtından talep iderim deyûcek gibbe's-sual ve'l-inkâr ve talep eline udul-ı müsliminden Satılmış bin Mehmedve Hasan hazıran olub müteveffâ-yı mezbûr hali hayatında iken bizim huzurumuzda mezbûr Ahsene on beş altun deynim vardır deyû ikrâr eyledi

hasbinallah şahidlerin didiklerinde şehadetleri hin-i kabulde vaki olub mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 370 Belge 149

Hüseyin bin İbrahim'in Ahsen binti İsmail'de olan on beş altın borcunu istemesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Şehreküstüden Ahsen binti İsmail tarafından husus ati'z-zikr nehy-i şer'i üzre hasm-ı şer'i mahzarında vekâleti sabite olan Hüseyin bin İbrahim meclis-i şer'i gelub mahalle-i mezbûrdan fevt olan İsmailin eytamına vasi olan müteveffâ-yı mezbûrun büyük oğlu Hüseyin mahzarında vekâleti eda kılub müvekkilim mezbûr Ahsenin müteveffâ-i mezbûrda on beş altını vardır şer'i aliden taleb iderim deyûcek gibbe's-sual ve'l-inkâr ve taleb eline udulunden Hoca Satılmış bin Mehmed ve Hasan hazıran olub müteveffâ-yı mezbûr hali hayatında iken bizim huzurumuzda mezbûr Ahsene on beş altın deynim vardır deyû inkâr eyledi hasbinallah şahidlerin didiklerinde şehadetleri hin-i kabulde vaki olub mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 370 Belge 150

Cevizlice mahallesinden Ahmed bin Mehmed'in evini on altına sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Cevizliceden Ahmed bin Mehmed Bey meclis-i şer'i gelub kız karındaşı Tursun tarafından nehy-i şer'i üzre vekâleti sabite olan Fatıma binti Mirza mahzarında ikrâr edüb mahalle-i mezbûrda vaki bir tarafı Hasan evi ve iki tarafı Ferc Çavuş evi ve bir tarafı tarik ile mahdûd olan dardan bana aid olan hissemi mezbûr Tursuna on altına bey' bât ile bey' edüb ve meblağ-ı mezkûrı yedinde bi't-tamam alub kabz eyledim deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun lehü'l-mezkûr Fatıma tasarrıf edüb sıhhate bey' ve şer'aye hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Cuma bin Mehmed, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Fi 15 şehr-i zilkade sene erbaa ve elf

Yevmü'l-hamsi'l-mübarek

Sayfa 370 Belge 151

Mihal bin Hacı Mehmed'in davası için kefil talep etmesi hakkında

Oldur ki Mihal bin Hacı Mehmed ve Sıddık meclis-i şer'î şerife gelub Abdulfani bin Hacı Mehmed mahzarında ikâr edüb bundan akdem nefsi-i Kilisden dergâh-ı ali müteferrikalarından kıdvetü'l-ematicid ve'l-ekârim Hızır Ağa dame mecdühü hizmet etmek için mezbûr Abdulfaninin oğlu Abdulfarize varub mezbûr Abdulfani nefesine zarar ve ziyanına kefil olduğu sabit olan hala kaim makam mir liva-i Ayntâb fahrü'l-akran Ömer kethüdanın yanında hesap olmuş idi hala mezbûrun nefesine vech-i taleb ıhzarına kefil oldukdan sonra mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mevlana Cafer Efendi bin El-Hac Ali, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 370 Belge 152

Vefat eden Tanrıverdi bin İbrahim'in yetim kalan çocuklarına vasi tayin edilmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Tevbeden müteveffa Tanrıverdi bin İbrahim nam kimesnenin Fatıma ve Rabia ve Cemile ve Sultan nam yetimlerine müteveffâ-yı mezbûrdan intikâl iden hisselerinin ahz ve kabzına vasi lazım olmağın işbu hamil El-Hac Hacı Üveys bin Kasım kıbel-i şer'iden vasi nasb olundukda mezbûr dahi vesayite mezkûrı kabul edüb mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Mehmed bin Mehmed, Mehmed bin Bayram, Molla Çelebi bin Molla Ali ve gayrühüm

Sayfa 370 Belge 153

Hasan Çelebi bin Molla Ali'nin dükkanını günlük üç buçuk pareye kiraya verdiği hakkında

Oldur ki Mahmud Paşa hazretlerinin nefsi-i Ayntâbda olan evkâfına müteveli olan Hasan Çelebi bin Molla Ali meclis-i şer'î gelub Satılmış bin Mahmud mahzarında ikrâr edüb evkâf-ı mezbûrun vakfindan olub ...vaki malumatü'l-hudûd bir bab Cafer Ağanın dükkanı mezbûr Satılmış yevmi üç buçuk pareye icare virdim mâh bimâh icar akçesin vermek üç sene tamamına icar verdim deyûcek ve yarım paresin zikr olunan dükkanı tımar edüb yevmi üç pare bana versin deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Satılmışa tasarrıf edüb mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Harun Abdullah, Zekeriyya Yunus bin Abdullah, Hüseyin bin Mahmud, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 370 Belge 154

Satılmış'ın Mehmed bin Bali'ye kefil olması hakkında

Sabıkı'z-zikr mezbûr Satılmış işbu Mehmed bin Bali kefil bi'l-mal olub mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 370 Belge 155

Kalender bin Yusuf'un yüz adet eşeğini dört buçuk altına sattığına dair hüceet

Oldur ki Kalender bin Yusuf mahfil-i şer'ide İsmail bin Sadık mahzarında ikrâr edüb bir yüz kancık merkebi suk-i sultanide dört buçuk altına bey' bât ile bey' edüb ve meblağ-ı mezkûr bi't-tamam alub kabz eyledi deyûcek mezbûr tasarrıf edüb mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 371 Belge 156

Kanalıcı mahallesinden Ali bin Hacı Şaban'ın Tefteğinde öldürülen oğlunun katillerinin araştırılmasını istemesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Kanalıcıdan Ali bin Hacı Şaban meclis-i şer'i gelub takrir-i kelâm kılub şehir türabında Tefteğin nam mevzide oğlu Ramazanı işbu El-Hac Hamza Taş ile başına vurub mecrûh eyledi üzerine varulub keşf olunmasın taleb iderim deyûcek cabin şer'i (silik) katib Hasan ve hala kaim makam mir liva-i Ayntâb kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Ömer kethüda zide kadruhu tarafından Mehmed Bey ve zeyl-i kitabda esamisi mestûr olan Müslümanlar ile Tefteğin kurbinde üzerine varilub görüldükde mezbûr Ramazan bir erik ağacının altında tarîk-i âmm arkası üzerine yatub başında bir yerde muhkem yaresi olub mezbûr El-Hac Hamzadan tefhis olundukda benim haberim yokdur işbu erik ağacından düşmüşdür didikde asla zikr olunan erik ağacının mevcud mevzisi olmayub mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Receb bin Bayındır, İlyas bin Hacı Mustafa, Ali bin Mehmed, Zeynel bin Osman, İbrahim bin Mehmed ve gayrühüm

Sayfa 371 Belge 157

Kızılhisar köyünden Hüseyin bin Cuma'nın bir kıta bin tiğek bağını sattığına dair hüccet

Oldur ki karye-i Kızılhisar-ı tahtaniden buluğuna mukırr olub ve tahir hali dahi mutasarrıf olan Hüseyin bin Cuma mahfil-i kazada karye-i mezkûrdan İbrahim bin Mustafa muvacehesinde eda kılub karye-i mezkûr türabında vaki bir kıta' bin tiğek bağın kıblesi ve şimali mezbûr İbrahim mülki ve şarkı Haleb nehri ve garbi Hacı sınıırı ile mahdûd olan bağ bundan akdem mezbûr İbrahim yüz altı altuna El-Hac Ali nam kimesneye bey' edüb bağ-ı mezkûr nısfı beş yüz Tefteğin babam Cumaya bey' edüb bir nicesine bu minval üzre tasarrıf etdikden sonra babam fevt olmağla mezbûr İbrahim zikr olunan bin tiğek bağ zevcemin idi fuzulen bey' itdim deyû bila aher şer'î alub bundan esbak beş senedir tasarrıf ider hala zikr olunan nısf hisse ırsen bana intikâl itdi şer'î ali taleb iderim deyub sual olundukda vech-i meşrûh üzre mukırr ve mu'telif oldukdan sonra aralarına mülhak girub zikr olunan bağın şimal tarafından üç yüz altun tiğek bağ üzerine ıslah edüb mezbûr Hüseyinden sulh-ı mezbûr kabul edüb bağın mugali da'vasında ve gayrinde mezbûr İbrahimin zimmetin ibrâ ve iskât etikde mezbûr İbrahim dahi mezbûr Hüseyinin babalarının deynin eda itdim deyû da'va etmiş idim ben dahi ferağat edüb zimmetin ibrâ ve iskât itdim didikde tarafından hisseleri olan ikrâr ve ibrâ inde'ş-şer'î makbule görölub sıhhate sulh ve ibraye hükm olunub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Davud bin Mansur İbrahim Beşe, El-HacAhmed bin El-Hac Abdulkarim, İbrahim Çelebi bin Abdi, Yusuf bin Mehmed, Mehmed Çelebi bin Hüseyin

Sayfa 371 Belge 158

Kızılhisar-ı Tahtaniden İbrahim bin Seyyid'in babasından intikal eden bağını sattığına dair hüccet

Oldur ki karye-i Kızılhisar-ı tahtanide buluğuna mukırr olub ve zahir hali dahi tasarrıf olan İbrahim bin Seyyid Ahmed mahfil-i kazada karye-i mezkûrdan İbrahim bin Mustafa muvacehesinde eda kılub karye-i mezkûr türabında vaki bir kıta' beş yüz aded tiğek bağın kıblesi İbrahim bağ ve şarkı Haleb nehri ve şimali El-Hac Musa bağ ve garbi Hacurlu bağ ile mahdûd olan bağın nısfı babamın ve nısfı aheri ammim Mehmedin olub babam fevt oldukdan sonra cümlesin mezbûr İbrahim bey' etmiş şer'an nısf hissesin bana intikâl taleb iderim deyub sual olundukda vech-i meşrûh üzre kabul oldukdan sonra zikr olunan bağın şarkı canibden Haleb nehri tarafından iki yüz tiğek bağ üzerine ıslah edüb mezbûr İbrahim Seyyid Ahmed vech-i

meşrûh üzre kabul ve ma'adası davasından ferağat mezbûr İbrahimin zimmetin ibrâ ve iskât etdikde ümmisi Aişe ...zevci olub vekili olan El-HacAhmed bin El-Hac Abdulkerim ve ammisı Abdulkadir hazıran olub miri aliye mezkûr İbrahim ona bağ-ı mezkûr müteallik davamız ve niza'mız yokdur zimmetin ibrâ ve iskât etdik deyû mezbûr İbrahim vech-i meşrûh üzre tasarrıf edüb tarafından sadr olan ikrâr ve ibrâ ve sulh inde's-şer'î makbul görölüb bi't-taleb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 371 Belge 159

Hacı Cuma bin Hamza'nın Ahmed bin Hasan'da olan borcunu aldığı ve anlaştıkları hakkında

Oldur ki nefsi-i Ayntâbda El-Hac Cuma bin Hamza meclis-i şer'î gelub Hüsreviye evkâfına cabi olan Ahmed Çelebi bin Hasan mahzarında ikrâr edüb evkâf-ı mezbûr mütevellisi olan evlad vakfından kıdvetü'l-ümerai'l-kiram Ali Bey dame mecdühü cabi-i mezbûrdan otuz altun mahtûm temessük vermiş idi hala yedimde olan temessük mucebince meblağ-ı mezkûr bi't-tamam alub kabz itdim mezbûr Ahmed Çelebi Bey muma ileyhe Ali Beyler zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkım kalmadı deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Ahmed Çelebi tasarrıf edüb mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram, Molla Hasan bin Mahmud, Mahmud bin Ali, El-Hac İbrahim bin Hacı Mehmed ve gayrühüm

Sayfa 372 Belge 160

Mehmed bin Yusuf'un eşi Can Beşe binti Mehmed'i bayin-i talak ile boşadığı hakkında

Oldur ki Mehmed bin Yusuf mahfil-i şer'ide zevcesi Can Beşe binti Mehmede ikrâr edüb mezbûr ile Hasan zindeganım olmadığı ecelden mezbûr Can Beşe mihr-i mukaddem ve mihr-i müehhir nafaka-i adet vesair hukuk-ı şeriyyesinden ferağat edüb zimmetinde ibkâ ve iskât etmek üzre ben dahi bayin-i talak boşadım deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun lehü'l-mezkûr Can Beşe tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram, Hacı İlhan bin Abdullah, Hüseyin bin Hacı Mahmud ve gayrühüm

Sayfa 372 Belge 161***Şeyh Abdullah Efendi'nin Mevlana Yakup Efendi'den borcunu aldığına dair hüccet***

Oldur ki kasab Musullu bin Şeyh Abdullah meclis-i şer'î gelub bi'l-fiil Ayntâb kazasında olan fahrü'l-kuzatü'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlana Yakub Efendi zide fazlühü mahzarında ikrâr edüb mumâ ileyh Efendiye verdiğim et akçesin hala bi't-tamam ve'l-kemâl alub kabz eyledim tarih kitaba gelince bir akçe ve bir habbe hakkım kalmamışdır deyûcek mumâ ileyhe tasarrıf edüb mâ vaka bi't-taleb ketb olundu tahriren elf 15 Zilkade sene erbaa ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mahmud Çelebi bin Ali, Molla Hasan bin Mahmud, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 372 Belge 162***Ali bin Hacı Şaban Tefteğinde öldürülen oğlu Ramazan'ın katillerinin araştırılması için mahkemeye başvurması hakkında***

Oldur ki mahalle-i Kanalcıdan Ali bin Hacı Şaban meclis-i şer'î gelub takrir-i kelâm kılub işbu sene erbaa ve elf zilkadesinin on beşinci günü şehir kurbinde Tefteğin nam mevzide oğlum Ramazanı El-Hac Hamza nam kimesne taş ile başına vurub mecrûh edüb iki gun feraş olub hala fevt oldı üzerlerine varılub keşf olunmasın taleb iderim deyûcek cabin-i şer'iden katib Hasan ve hala kaim makam mir liva-i Ayntâb fahrü'l-akran Ömer kethüda tarafından Mehmed Bey tarih kitabda esamisi mestur olan Müslümanlar ile mahalle-i mezkûrda mezkûr Alinin evi içinde mezbûr Ramazanın üzerine varulub gördüklerinden başında bir yerde muhkem paresi olub mâ vaka ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa bin Ahmed, Mehmed bin Ahmed, Ali bin Ali, Satılmış bin Şaban, Yusuf bin Hacı Ali ve gayrühüm

Sayfa 372 Belge 163***Hasan bin Mehmed'in Hamza bin Hacı Süleymanda olan on altın borcunu talep etmesi hakkında***

Oldur ki Hasan bin Mehmed meclis-i şer'ide Hamza bin Hacı Süleyman mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûrda on altın hakkım vardır taleb iderim deyûcek mezbûr Hamzadan sual olundukda ikrâr edüb muceb ikâr ile dokuz altunun edasına hükm olunub bir altın isbate mevkûf kalub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 372 Belge 164

Mustafa bin Ahmed'in Ahmed bin Hacı Hüseyin'de olan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Mustafa bin Ahmed meclis-i şer'ide Ahmed bin Hacı Hüseyin mazharında takrir-i kelâm kılub mezbûrda üç altun hakkım vardır taleb iderim deyûb bi'l-muvacehe mezbûr Ahmedden sual olundukda on iki altun ikrâr edüb on iki altunun edasına hükm olunub bir altun isbate mevkûf kalub kayd-ı sicil olundı

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 372 Belge 165

Eşinden boşanan Hind'in kalacak yeri olmadığındayer buluncaya değin eşinin evinde kalabileceğini belirten fetva

Zeyd zevci Hindi talak-ı selase ile tatlik eylediğinde Hind mezbûr aherden sakın olacak mesken bulmağın adet-i münkaziye oluncaya değin Zeyd mezbûrun evinde sakın oldurdum dese şeran Zeyd kadir olur mu bey'an buyurula

El-cevab

Kadir olmaz ...olmaz ise aheri çıkub avreti adet-i mükaziye oluncaya değin evveliki sakın olduğu yerde olmak gerekdir

Abdurrahman afa anhüma

Sayfa 372 Belge 166

Eşinden boşanan Aişe binti Ali'nin kalacak yeri olmadığından yer buluncaya kadar eşinin evinde kalmak istemesi hakkında

Oldur ki Aişe binti Ali meclis-i şer'i gelub takrir-i kelâm kılub zevcim Ramazan beni üç talak boşayub nefsi-i Ayntâbda sakın olcak meskenim olmayub adetim münkaziye oluncaya değin yine sakın olduğum evde sakın olunmasın taleb iderim deyûcek zevci zikr olunan evde durmayub mezbûrun yanında bir ...hatun ile olmak üzre ahren virildi tahriren elf 18 Zilkade sene erbaa ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Molla Hasan bin Mahmud, Mehmed Çelebi bin Hasan, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 373 Belge 167

Keyvan bin Abdullah'ın Hızır bin Bali'ye evini sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Cabiden Keyvan bin Abdullah mahfil-i şer'î gelub Hızır Bali bin İbrahim mazharında ikrâr edüb mahalle-i mezkûrda vaki iki iki ev ve bir hazine matbah ve bir evde tahtanisiyle kıblesi tarîk ve şarkı bostan ve şimali Ferc evi ve garbi El-Hac Mehmed evi ile mahdûd olan darın bundan akdem bir senedir mezbûr Hızır Baliye yüz yirmi altuna bey' bât ile bey' itdim meblağ-ı mezkûrî bi't-tamam ahz ve kabz eyledim deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l mezkûr Hızır tasarrıf edüb sıhhate bey' ve şera'ye hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

İbrahim Çelebi bin Abdi Mehmed bin Şahvelid, El-Hac Emin bin Fazıl, Mehmed bin Fazıl, Hasan bin Mehmed, Molla Ali bin Halil, Ali Bey, Pir Hüseyin bin Şah Hüseyin ve gayrühüm

Sayfa 373 Belge 168

Ayntâb mukataasına tabi Karataş nahiyesindeki hububat ve bağlardan iltizama verileceklerin hesaplanması hakkında

Oldur ki mahmiye-i Ayntâb sükkânından Şeyh Mehmed bin Firuzü'l-meşhûr mahfil-i kazada bi'l-fiil Haleb defterdarı olan Ali Cenab nazar Mehmed Efendi damet ma aliyyehü tezkire-i şerifleri ile husus ati'z-zikre havale ta'yin olunan katib Ramazan Çelebi muvacehesinde takrir-i meram kılub hevâs-ı Ayntâb mukâta'sına tabi' Karataş nahiyesinin sene isneyn ve elf vacib mahsulun erbaa ve elfde cümle mahsul hububat ve bağ ve bi'l-cümle miriye aid olan her ne ise iki bin kile buğday ile beş yüz kile arpa ve beş yüz kile vişne iltizam ve kabul etdikden sonra üç yüz kile ziyade etmişler idi hala ziyade-i mezkûrî kabul ve yüz kile dahi kendum ziyade ile ceman üç bin dört yüz kile iltizam edüb bu minval üzere kefilin alub uhdesine kayd edesiz deyû tezkire-i şerife mestûr bulunmağın bir muceb tezkire-i şerif nahiye-i mezkûrun sene-i merkûmda vaki olan miriye aid mahsulun Kaysar mahallesinden Firuz bin Abdullatif ve Kanalcı mahallesinden Mehmed Gayib nam kimesnelerin harir ve nefsine kefaletleri ile Şeyh mezbûrun uhdesine kayd olundukdan sonra Eblehan mahallesinden olub müştamil ve maldar olan Derviş Bey bin Ali Bey nam kimesne mezbûr Şeyh Mehmedşirkete kabul ve ihbâr etdikde mezbûr Derviş Bey dahi nahiye-i mezbûrun mahsulun bilada zikr olunuşı üzere üç bin dört yüz kile ... mezbûr Şeyh Mehmed ile bir vech-i iştirak kabul aldım deyû tasarrıf etmeğın hala havas-ı mezbûr mukâtaasına ber vech-i emaneten nazır ta'yin olunan dergah-ı ali çavuşlarından fahrü'l-akran Kemal Çavuş zide kadrühü mahzarında tahrir olundu

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Çelebi bin Hasan Cabi, Molla Hasan bin Mahmud, Ramazan bin Ali, İbrahim bin Mehmed ve gayrühüm

Fi 23 şehr-i Zilkade sene erbaa ve elf

Yevmü'l-cumaatü'l-mübarek

Sayfa 373 Belge 169

Mehmed bin Hasan'ın eşeğini Hacı Hüseyin bin Cemal'e sattığına dair hüccet

Oldur ki Malatyadan Mehmed bin Hasan mahfil-i şer'ide Hacı Hüseyin bin Cemal mahzarında ikrâr edüb işbu meclisde hazır yüz erkek merkebi suk-i sultanidedelal ile mezbûr altı altun on beş pareye bey' bât ile bey' etdim ve meblâğ-ı mezkûru yedinden alub kabz eyledim deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Hacı Hüseyin tasarrıf edüb mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla Hasan bin Mahmud, Mahmud Çelebi bin Ali, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 373 Belge 170

Kasım bin Mehmed'in Ali bin Ahmet'den borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Kasım bin Mehmed mahfil-i şer'ide Ali bin Ahmed mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûr Aliden beyyine bahasından yedi buçuk altun hakkım vardır taleb iderim deyûcek mezbûr Aliden sual olundukda ikrâr edüb edasına hükm olunub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 373 Belge 171

Ali bin Hacı Hamza'nın Osman bin Mihalde olan yetmiş beş altununu talep etmesi hakkında

Oldur ki Hacı Ali bin Hacı Hamza mahfil-i şer'i gelub Osman bin Mihal mahzarında eda kılub mezbûrda yetmiş beş altunım vardır taleb iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Osmandan sual olundukda ikrâr ve itiraf edüb velakin üç sene vadesi olub her sene yirmi beş altun vermek üzeredir didikde mezbûr El-Hac ali inkÂr edüb isbate mevkûf kalub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 374 Belge 172

Kanalıcı mahallesinden Cennet binti Mehmed, oğlu Ramazan'ı Hacı Hamza'nın katlettiğini beyan ederek mahkemeden konunun araştırılmasını istemesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Kanalıcıdan Ali bin Şaban zevcesi Cennet binti Mehmed meclis-i şer'î gelub mahalle-i Boyacıdan El-Hac Hamza bin Ahmed mahzarında eda kılub şehir kurbinde Tefteğin nam mevzide oğlum Ramazanı mezbûr El-Hac Hamza bir taş ile vurub mecrûh edüb iki günden sonra cerahatten fevt oldı şer'î ali sual olunub dem ve diyetini taleb iderim didiklerinde bi'l-muvacehe mezbûr El-Hac Hamzadan sual olundukda inkâr ile cevap virub mezbûran Ali ve Cennet beyyine taleb olundukda beyyineden aciz ve kahr olduklarından sonra mabeynlerine müslimun-ı müslihun mütevestun olub ıslah amil olub kırk adet gurus kebiri ile ıslah etdiklerinden mezbûrân Ali ve Cennet sulh-ı mezbûrı kabul ve bedel-i sulh kırk gurus ile bir ...her birimize aid rayiç olan hisselerimizi alub kabz eylediğimiz ba'de oğlum müteveffa Ramazanın dem ve diyeti hususuna mutealik vech-i mine'l vucuh da'vamız ve niza'mız kalmayub zimmetin ibrâ ve iskât eyledik didiklerinde mezbûranın ikrâr-ı meşrûhasın mukırrı'l-mezkûr El-Hac Hamza tasarrıf etdikden sonra takrir-i kelâm kılub ben dahi bedel-i sulh verdiğim kırk gurus ile min ba'de da'vam ve niz'am yokdur didikde tarafının ricaları ile işbu vesika tahrir olunub sıhhate sulh ve ibrâya ve kat'î niza'm ve fasl-ı husumete hükm olunub mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mevlana Kürkçü Efendi, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Cuma bin Hacı Hızır karye-i Arabkendi, Ahmed Çelebi bin Hasan Cabi, Hacı Ahmed bin Şahkulu, Ahmed bin İsmail mahalle-i Eyub, Hacı İbrahim bin Hacı Arabkend ve gayrühüm

Fi 24 Zilkade sene erbaa ve elf

Yevmü'l-sebti'l-mübarek

Sayfa 374 Belge 173

Kayapınar köyünden Ebubekir bin Osman'ın Cüneyd bin Eyübden borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki karye-i Kayapınardan Ebubekir bin Osman meclis-i şer'î gelub El-Hac Cüneyd bin Eyub mahzarında ikrâr edüb mezbûr El-Hac Cüneyd babanda altmış altun hakkım vardır deyû isbat etmemeksizin almış deyû da'va etmiş idim hala mabeynimize müslimun-ı müslihun mütevestun olub es-sulh amil olub on altun üzerine ıslah etdiklerinde sulh-ı mezbûrı kabul ve bedel-i sulh kabz etdiğimiz ba'de da'vam ve niza'm yokdur deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-

mezkûr El-Hac Cüneyd tasarrıf edüb sıhhate sulh ve ibraye hükm olunub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Abdi bin İbrahim, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 374 Belge 174

Şeker mahallesinden Mehmed bin Yusuf'un babasından kalan evimahkemedentalep etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Şekerden Mehmed bin Yusuf meclis-i şer'î gelub ümmisi Esmâ binti Yusuf el-mezbûr tarafından husus ati'z-zikr udulunden El-Hac İsmail bin Ali ve El-Hac Mehmed bin Hasan şهادetleri ile vekâleti sabite olan mezbûrun oğlu Ahmed bin Mehmed mahzarında ikrâr edüb mahalle-i mezbûrda vaki bir tarafı demirci bazarı ve bir tarafı canib tarîk-i âmm ve bir tarafı ma'sara ve bir tarafı El-Hac Mustafa mülki ile mahdûd olan darın ümmitim mezbûr Esmânın hissesi olduğundan gayri babam bazı terekesinde zabt ve kabz eylemiş idi hala ona bedel-i mahdûd mezkûr darın tamamın mezbûr Esmaya verdim min ba'de da'vam ve niza'm kalmadı bade'l-yevm keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olmağın didikde mukırr-ı mezkûrun ikrâr-ı meşrûhun vekil-i mezbûr Ahmed tasarrıf edüb sıhhate ikrâr ve kat'î niza'm hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Zeynel Abidin bin Osman, Molla Hasan bin Mahmud, El-Hac Mustafa bin El-Hac Süleyman, katib Maruf Mahmud ve gayrühüm

Sayfa 375 Belge 175

Kayapınardan köyünden Ebubekir bin Osman'ın br kıta altı yüz tiğek bağını Hacı Halil'e sattığına dair hüccet

Oldur ki karye-i Kayapınardan Ebubekir bin Osman meclis-i şer'î şerifde nefsi Ayntâbdan Kızılca Mescid mahallesinden El-Hac Halil bin Abdulgaffar muvacehesinde ikrâr edüb karye-i mezkûr türabında vaki bir kıta' altı yüz adet tiğek bağın bir canib vakıf ve bir canib Kara Ömer ve bir canib tarîk-i âmm ve bir tarafı arzı haliye ile mahdûd olan bağ müteveffa babamın olub elli dört altuna mezbûr El-Hac Halile bey' etmiş idim on yedi altunun ben kabz yedi altunun karındaşım Mustafa ahz edüb baki otuz dört altun kalmış idi işbu meclis hazır El-Hac Cüneyd bin Eyub Fakih nam kimesne müteveffâ-yı mezbûrda hakkım vardır deyû meblağ-ı mezkûr otuz dört altunı mezbûr El-Hac Halilden kabz etmiş ve bundan akdem mezbûr El-Hac Halil için bağ-ı mezkûrı müteveffâ-yı mezbûr babamın zimmetinde

hakkım vardır deyû isbat etmekin zabt ve tasarrıf etdi deyû da'va edüb bir taraflı sicil etdirmiş idim hala zikr olunan davadan ferağat edüb bağ-ı mezkûrı kenduye teslim etdim bade husus-ı mezkûr mütealîk vech-i mine'l vucuh mezbûr El-Hac Halil ile da'vam ve niza'm yokdur eğer bade'l-yevm bu husus mütealîk benden da'va ve niza' sadr olursa inde'l-hükkâm istima' olunmaya didikde mukırr-ı mezkûr ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr El-Hac Halil tasarrıf edüb sıhhate ikrâr ve kat'-i niza' hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, El-Hac Cafer bin Abdulfariz, İbrahim bin Mehmed ve gayrühüm

Sayfa 375 Belge 176

Hasan bin Hasan ve İbrahim Avcı'ya bıçak çeken Alaeddin ve Hüseyin'imahkemeye şikayet etmeleri hakkında

Oldur ki mahalle-i Çukurdan Hasan bin Hasan ve İbrahim Avcı meclis-i şer'î şerifde Hüseyin bin Ali ve Alaeddin ibni İbrahim ve Mehmed bin Pir Kulı ve Turab bin Mahmud ve Ömer bin Hasan Ali mahzarında eda kılub ahali-i mahalle ile cemaatinde iken mezkûrun kimesne serhoş üzerimize gelub mezbûr Alaeddin ve Hüseyin başımızdan dülbendimizi alub vesairleri bıçak sıyırdılar şer'î ali sual olunub muceb icrâ olunmasın taleb ederiz didiklerinden gıbbe's-sual ve'l-inkâr ve taleb eline udul-ı müsliminden Molla Mehmed bin Molla Binah ve El-Hac Süleyman bin Hacı İsmail hazırân olub mezkûrun kimesne serhoş ahşam namazından sonra ahal-i mahalle mezkûr Kiryaki cemaatinde iken üzerlerine gelub mezbûran Kara Hasan ve İbrahimin başından dülbentlerin mezbûran Alaeddin ve Hüseyin alub ve mezbûrun Mehmed ve Türeb ve Ömer serhoş olub bıçak sıyırdılar hasbinallah şahidlerin didiklerinde şehadetleri hin-i kabulde vaki olub hala şehir subaşı olan Mehmed subaşı mahzarında mezbûran Kara Hasan ve İbrahim talebiyle kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Ömer Çelebi bin El-Hac Hamza, El-Hac Abdurrahman bin İbrahim, Hamza Ağa bin Mehmed Kirko ve gayrühüm

Sayfa 375 Belge 177

Ayntâb'da Ahmed bin Fahreddin'in Tışlaki mahallesindeki Tabak hamamının kendilerinin vakfı olduğunu beyan etmesi hakkında

Oldur ki nefis-i Ayntâbda Emine ve Fatıma ve Ümmühan Hacı Halil taraflarından husus ati'z-zikr tarîk-i subût vekâleti sabite olan Ahmed bin Fahreddin meclis-i şer'î

gelub Yusuf bin Hasan mahzarında vekâlete takrir-i kelâm kılub Tışlaki mahallesinden Tabak hamamı demekle ma'rif hamam vükelalarımın vakıf-ı evladları olub ayda on iki buçuk pare hisseleri dahi var iken zikr olunan hamamı mezbûr Yusuf tarih kitaba gelince on bir senedir zabt edüb mezbûre aid olan hisselerin ahz ve kabz etmişdir şer'î ali sual olunub hisse-i şer'îyyelerin taleb ederim deyûcek gıbbe's-sual mezbûr Yusuf üç sene zabt etdim ziyade zabt etmedim didikde udulunden Ali bin Ömer ve diğer Ali bin Mehmed hazıran olub mezbûr Yusuf zikr olunan hamamı tarih kitaba gelince on senedir zabt etdi hasbinallah şahidlerin didiklerinde şehadetleri hin-i kabulde vaki olub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mahmud Çelebi bin Ali, Molla Hasan bin Mahmud, Mehmed Ağa bin Şahvelid, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Fi 25 Zilkade sene erbaa ve elf

Yevmü'l-ahadi'l-mübarek

Sayfa 376 Belge 178

Mehmed bin Mihal'in iki ev ve bir matbahını seksen altına Pehvedi Ağoba sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Tarla-i Cedidden Mehmed bin Mihal meclis-i şer'î gelub Pehvedi Agob veled-i Şemis mahzarında ikrâr edüb mahalle-i mezkûrda vaki bir tarafı tarîk-i âmm ve bir tarafı Hüseyin evi ve bir tarafı Mihal evi ve bir tarafı dahi Şeker oğlu bahçesi ile mahdûd olan iki ev ve bir matbah ve bir tabaka ve cumba ve saşi müstemile darın mezbûr Ağoba seksen altına bey' bât ile bey' edüb ve meblağ-ı mezkûrun otuz altunun alub kabz eyledim baki kalan elli altını sene hamsin ve elf şevvâlinin guresine vade verdim bade'l-yevm keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olmağın deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Ağob tasarrıf edüb sıhhate bey' ve şer'aye hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mustafa bin Gazi, Halil bin Tuzcu, Molla Mustafa bin Hacı Veli, Ali Çelebi bin Hüseyin, Hacı Mustafa bin Hüseyin

Sayfa 376 Belge 179

Harutanel'in Vartan'dan boyamak için aldıklarını verdiği hakkında

Oldur ki Harutanel veled-i İvaz ve Serkez veled-i Vartan meclis-i şer'ide bi'l-fiil Ayntâb kadısı olan fahrü'l-kuzat ve'l-hükkam Mevlana Yakub Efendi zide fazlühü mahzarında ikrâr edüb mumâ ileyh Efendinin boyamak için bizr eylemiş idik hala

bi't-tamam verub hakkım aldık didiklerinde mukırrân-ı mezbûranın ikrâr-ı meşrûhun mumâ ileyh efendi tasarrıf edüb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mahmud Çelebi bin Ali, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Şahvelid ve gayrühüm

Sayfa 376 Belge 180

Mehmed bin Şeyh'in Hacı Ali bin Receb'den borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Mehmed bin Şeyh mahfil-i şer'ide Hacı Ali bin Receb mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûrda dört buçuk altunım vardır taleb ederim deyub sual olundukda ikrâr edüb edasına hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 376 Belge 181

Mahmud bin Mahmud'un bağını sattığına dair hüccet

Oldur ki nefsi-i Ayntâb kalesinden El-HacMehmed bin Mahmud meclis-i şer'i şerife gelub Yusuf bin Ali mahzarında eda kılub karye-i İbrahimi türabında vaki bir kıta' yüz altun üç aded tiğek bağın kıblesi Kılaç oğlu bağı ve tarik ve şimali benim mülkim ve garbi dar ile mahdûd olan bağ benim mülkim olub hala mezbûr Yusuf hilaf-ı şer'i tasarrıf edüb şer'i ali sual olunub men' olunmasın taleb ederim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Yusufdan sual olundukda zikr olunan bağ mezbûr El-HacMehmedin olub velakin kendusunden on yedi altuna iştira eyledim ve meblağ-ı mezkûr bi't-tamam verub eda eyledim didikde mezbûr El-HacMehmed inkâr edüb mezbûr Yusufdan beyyine taleb olundukda udul-ı müsliminden Ramazan bin Hacı Hüseyin ve Mustafa bin Hacı Yusuf hazıran olub mezbûr El-HacMehmed bizim huzurumuzda zikr olunan bağı mezbûr Yusuf on yedi altuna bey' bât ile bey' edüb ve meblağ-ı mezkûr bi't-tamam alub kabz eyledi hasbinallah şahidlerin didiklerinde şهادetleri hin-i kabulde vaki olub mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram, Mehmed Ağa bin Şahvelid ve gayrühüm

Sayfa 376 Belge 182

Yazıcık mahallesinden Ahmed bin Abdurrahman'ın baliğ olduğu hakkında

Oldur ki nefsi-i Ayntâb mahallatından Yazıcık mahallesinden Ahmed bin Abdurrahman meclis-i şer'i şerifde takrir-i kelâm kılub hala on dört yaşındayım baliğ

oldum deyû bülûğuna takrir olub ve zaher hali dahi musaddık olmağın mâ vaka' ketb olundi

Şuhûdü'l-hâl

Yusuf bin Mehmed muhzır, Molla Hasan bin Mahmud, Zeynel bin Osman ve gayrühüm

Sayfa 376 Belge 183

Yazıcık mahallesinden Ahmed bin Abdurrahman'ın baliğ olup babasından kalan evi sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Yazıcıkdan olub on dört yaşındayım baliğ oldum deyû bülûğuna takrir olub ve zahir hali dahi musaddık olan Ahmed bin Abdurrahman mahall-i kazaya gelub Seyyid Ahmed bin Seyyid Mehmed mahzarında ikrâr edüb mahalle-i mezkûrda vaki kıblesi Mustafa evi ve şarkı Tar Mehmed evi ve şimali Turmuş evi ve garbi tarîk-i âmm ile mahdûd olan bir ev ve bir matbah ve saşi müstemile babamdan intikâl etmiş darı on dokuz altuna mezbûr Seyyid Ahmede bey' bât ile bey' edüb meblağ-ı mezkûrun dört altını kız karındaşım Fatımaya ve beş altını üvey validem Gülhana ve on altını bana aid olub hala bana aid olan on altını müşteri-i mezbûr yedinden ahz ve kabz etdim didikde mukırr-ı mezbûr ikrâr-ı meşrûhun müşteri-i mezbûr vech-i meşrûh üzre tasarrıf edüb tarafından icab ve kabul bulunmağın sıhhate bey' ve şer'aye hükm olundi

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Yusuf bin Mehmed el-muhzır, Molla Hasan bin Mahmud ve gayrühüm

Sayfa 377 Belge 184

Emine binti Mehmed'in evini on sekiz altuna sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Kürkçiyandan Emin binti Hacı Mehmed mahfil-i şer'i gelub Cuma ve Receb ve Bali ve Ramazan mahzarlarında ikrâr edüb mahalle-i mezkûrda vaki bir tarafı Hacı Kücek evi ve bir tarafı Ali evi ve bir tarafı Ramazan evi ve bir tarafı tarik ile mahdûd darı on sekiz altuna mezbûrune bey' bât ile bey' etdim ve meblağ-ı mezkûrı alub kabz etdim bade'l-yevm keyfe mâ yeşa mutasarrıf olanlar didikde mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırr-ı lehü'l-mezkûr Cuma ve Bali ve nasb tasarrıf edüb sıhhate bey' ve şer'aye hükm olundi

Şuhûdü'l-hâl

İbrahim bin Mehmed muhzır, Molla Hasan bin Mahmud katib, Hasan bin Mehmed, Abdulhalim bin Hacı Kücek ve gayrühüm

Sayfa 377 Belge 185***Hacı İbrahim bin Hasan'ın Hüseyin'den borcunu aldığına dair***

Oldur ki sabıka Ayntâb kalesi dizdarı olan Hacı İbrahim bin Hasan meclis-i şer'ide ikrâr edüb bundan akdem mezbûr Hüseyinden on üç altın hakkım var idi meblağ-ı mezkûrî bi't-tamam yedinden ahz ve kabz edüb bir akçe ve bir habbe alakam medhalim kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Hüseyin tasarrıf edüb mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla Hasan bin Mahmud, Mahmud bin Ali, İbrahim bin Mahmud ve gayrühüm
Fi gurre-i şehri-i zilhicce-i haram sene erbaa ve elf
Yevmü'l-Cumatü'l-mubarek

Sayfa 377 Belge 186***Ali bin Ramazanı öldürenlerin araştırılması hakkında***

Oldur ki Hacı Hamza bin Ahmed mahfil-i şer'ide Mehmed bin Hacı Ali ve Mustafa bin Hacı Yusuf ve Mehmed ve Hüseyin mahzarlarında takrir-i kelâm kılub bundan akdem Ali nam kimesnenin oğlu Ramazan benim bahçemin başında mecruhen maktûl bulunub mezbûr Ali ile kırk gurus üzerine ıslah olundukda zikr olunan kırk gurusâ vercek olanlar şer'i ali sual olunmasın taleb ederim deyûcek gibbe's-sual ve'l-inkâr taleb eline yedinden acz olub yemin eylesunler didikde mezbûrun Mehmed ve Mustafa ve Hüseyin zikr olunan kırk gurusâ bedel vercek olmadıklarına yemin billah edüb mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 377 Belge 187***Zekeriyya subaşının Hacı Kasım bin Mehmed'in bağından üzüm çaldığını bildirip mahkemeden konunun araştırılmasını istemesi hakkında***

Oldur ki mahalle-i Eyubdan Hacı Kasım bin Mehmed mahfil-i şer'ide Zekeriyya subaşı bin Abdullah mahzarında eda kılub Tırtır nam mezra türabında mülki bağım olub bundan akdem üzüm zamanında üzümün kati iken mezbûr Zekeriyya subaşı üzerine gelub bir mikdar üzüm tama edüb ve ben dahi muhkem şer'i ali sual olunmasın taleb ederim deyûcek bi'l-muvacehe merkum Zekeriyya subaşıdan sual olundukda inkâr edüb mezkûr El-Hac Kasımdan beyyine taleb olundukda şahidlerum yokdur yemin eylesun deyû taleb etmeğin mezbûr Zekeriyya mezkûr El-

Hackendusune üzümün ...yemin teklif olundukda yemin etmeyub tekrar etmeğin mezbûr Hacı Kasım talebiyle ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 377 Belge 188

Süleyman bin Seyyid Ahmed'in ekmek dükkanını ayda elli pareye kiraya verdiği hakkında

Oldur ki Süleyman bin Seyyid Ahmed mahfil-i şer'ide Ali bin Ramazan ve Ali bin Durdu Han mahzarlarında ikrâr edüb tahtü'l kalade vaki bir bab etmek dükkanı tarih kitabda üç sene tamamına mezbûrlara ayda elli pareye icar virdim mah bimâh icar akçesin vermek üzre deyûcek mukırr-ı mezbûrı ikrâr-ı meşrûhun mukırr-ı lehü'l-mezkûran Ali ve diğer Ali tasarrıf edüb mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 377 Belge 189

Sam köyünden Hacı Tursun bin Tanrıverdi'nin sekiz yüz adet tiğek bağını Hacı İbrahim'e sattığına dair hüccet

Oldur ki karye-i Samdan Hacı Tursun bin Tanrıverdi meclis-i şer'i gelub sabıka Ayntâb kalesi dizdarı olan El-Hac İbrahim bin Hasan mahzarında ikrâr edüb mezbûr ile Amu oğulları olub benden miras da'va edüb mabeynimizde münaza' olmağın aralarına müslimin-i muslihun girub es-sulh amil olub karye-i mezkûr türabında vaki üç dimekle ma'ruf mevzi vaki bir kıta' sekiz yüz adet tiğek bağın bir tarafı Türkmen bağı ve bir tarafı Hacı Mustafa bağı ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd olan bağın ve yine karye-i mezbûr türabında vaki üç dib ceviz eşcarın ve yine karye-i mezbûr türabında vaki tasarrıf etdiğim ma'lumatü'l-hudûd bir çiftlik arazi-i muhtelifenin tasarrıfın ve hakk-ı kararın ve yine karye-i mezbûrda vaki ma'lumat'ül-hudûd sakîn olduğum

Sayfa 378 Belge 189'un Devamı

Evi kenduye bedel-i sulh verdim benim kendu ile da'vam kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr El-Hac İbrahim tasarrıf edüb sıhhate sulh ve ibraye hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hoca bin Hacı Yusuf, Veli bin Murad, Latif bin Mustafa, Hacı Mehmed etmekçi ve gayrühüm

Sayfa 378 Belge 190

Ali Neccar mahallesinden Osman Çelebi bin Halil'in babasından kendisine kalan değirmeni sattığına dair hüccet

Oldur ki nefis-i Ayntâbda Ali Neccar mahallesinden Osman Çelebi bin El-Hac Halil meclis-i şer'î şerifde nefis-i Ayntâb kalesinden El-HacMahmud bin Hasan ve El-Hac Ali ve gayrileri muvacehesinde ikrâr edüb müteveffa babam El-Hac Halil debbağhane kurbinde bir hamam bina edüb kale-i mezkûrda vaki cami-i şerifin mahalle-i mezkûrdan vaki vakıf değirmenin cami-i mezkûr yirmi pare vermek üzere sene erbaa ve elf şevvaline gelince on beş altun üzerinde olup sene-i merkûm zilkadesinin guresinde zikr olunan yirmi pareden gayri on beş altundan dahi kırk pare ceman her birinealtmış pare hamam-ı mezkûrdan verdim didikde mezbûran El-HacMahmud ve El-Hac Ali tasarrıf etdiklerinde mâ vaka ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla Hasan bin Mahmud, Mehmed Çelebi bin Hacı Hüseyin, Seyyid ağa bin Hacı Hamza, El-Hac Cafer bin Hasan ve gayrühüm

Sayfa 378 Belge 191

Amu mahallesinden Cemile binti Mehmed'in babasından kalan yerin satışı için Davud Beşe'yi vekil tayin ettiği hakkında

Oldur ki Amu mahallesinden Cemile binti Mehmed mahfil-i kazaya gelub Şam yeniçerilerinden Davud Beşe mahzarında takrir-i kelâm kılub müteveffa babamdan ırsen ve şer'an intikâl eden ...türabında vaki bir kıta malû'matü'l-hudûd bin beş yüz tiğek bağ ile bir kıta' yeri sagîr iken karındaşım ÖmerEl-Hac İbrahim bin El-Hac Ali nam kimesneye bey' etmiş hala bilğa olup bu husus için mezbûr Davud Beşeyi vekil nasb etdim didikde mezbûr Davud Beşe vech-i meşrûh üzere hin-i kabul edüb bi't-taleb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Seyyid Halil bin Seyyid Mehmed, Mehmed bin Bayram, El-Hac Ali bin El-Hac Abdi ve gayrühüm

Sayfa 378 Belge 192

Cemile binti Mehmed ve kardeşi Ömer'in babalarından kalan bağın paylaşımı için mahkemeye başvurmaları hakkında

Oldur ki Amu mahallesinden Cemile binti Mehmed tarafından tarik-i subut şer'an vekâleti sabite olan Davud Beşe meclis-i şer'î şerifde mahalle-i Çukurdan El-Hac İbrahim ibni El-Hac Ali muvacehesinde vekâlet eda kılub müvekkilim mezbûr

Cemilenin babası fevt oldukda cümle muhalefatı taksim olunub kareye-i Mürane türabında vaki ma‘lûmatü’l-hudud bin beş yüz sekiz bağ ile bir kıta‘ mezbûr Cemileye ta‘yin olunub mezbûr sağ iken karındaşı işbu Ömer zikr olunan bağ ile yeri altmış altuna mezbûr El-Hac İbrahim bey‘ edüb hala mezbûr Cemile bilğa olub karındaşının baini kabul etmedi şer‘i ali sual olunmasın taleb ederim deyûcek bi’l-muvacehe mezbûr El-Hac İbrahimden sual olundukda mezbûr Cemile bilğa idi eğer bilğa etdiğine yemin ederse yemin bana versinler kenduye red ederim didikde mezbûr Cemile meclis-i şer‘i gelub karındaşı mezbûr Ömer bağ-ı mezkûr ve arz-mezbûrı merkûm El-Hac İbrahim bey‘ etdiği zamanda bilğa etdiğine yemin billah etdikden sonra mezbûr El-Hac İbrahim bağın hesab edüb bağ ile yeri mezbûr Cemileye eda etmeğe razı olmağın tarafının ricaları ile işbu vesika tahrir olundu

Şuhûdü’l-hâl

Seyyid Halil bin Seyyid Mehmed, Mehmed bin Bayram, El-Hac Ali bin El-Hac İsa ve gayrühüm

Sayfa 378 Belge 193

Abdulfani bin Hasan’ın dükkânlarını kiraya vermesi hakkında

Oldur ki nefis-i Ayntâbda Tıslaki mahallesinde vaki cami-i şerifin evkâfına mütevellî olan Abdulfani bin Hasan meclis-i şer‘i gelub Turmuş bin Mehmed mahzarında takrir-i kelâm kılub bundan akdem cami-i şerifin dört bab dükkânı harebe müsrif olub zikr olunan dükkânları tamir etmek için mezbûr Turmuşdan altmış altun alub tamir eyledim hala meblağ-ı mezkûr on iki altun verub baki kırk sekiz altunı kalub zikr olunan kırk sekiz altun mukabelesinde cami-i merkûmun evkâfından olub darı bazarında vaki bir bab dükkânın ayda on beş pare kirası olub ve zifaf çarşusunda vaki nısf dükkânın yine ayda on beş pare kirası olub ve yine zifaf bazarında vaki bir bab dükkânın ayda on iki pare kirası olmağın zikr olunan üç dükkânların tarih kitabdan dört sene tamamına değin mezbûr Turmuş kiralarn almağa havale eyledim deyûcek mezbûr Turmuş tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü’l-hâl

Ramazan bin Ali, Hasan bin Mahmud, Mahmud Çelebi bin Ali, Mehmed bin Hasan ve gayrühüm

Sayfa 379 Belge 194

Yazıcık mahallesinden Seyfeddin’in on beş yaşında olup balığ olduğunu belirtmesi hakkında

Oldur ki nefis-i Ayntâb mahallatından Yazıcık mahallesinden Seyfeddin bin El-Hac Korkmaz meclis-i şer'î gelub ikrâr ve itiraf kılub hala on beş yaşındayım balığ oldum deyû buluğuna mutasarrıf olub ve zaher hali dahi mutasarrıf olmağın ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-HacÖmer Şah, Ahmed bin Mehmed, Ramazan bin Mustafa kuyumcı, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 379 Belge 195

Yazıcık mahallesinden Kalender bin Hacı Korkmaz'ın babasından kendisine kalan mirası aldığı hakkında

Oldur ki nefis-i Ayntâb mahallatından Yazıcık mahallesinden olub buluğuna mukarrer olub ve zaher hali dahi mutasarrıf olan Kalender bin Hacı Korkmaz meclis-i şer'î şerifde sagır iken vasisi olan El-Hac Ramazan ibni El-HacMehmed muvacehesinde ikrâr ve itiraf kılub müteveffa babamdan bana ırsen şer'î ali intikâl edüb mezbûr El-Hac Ramazan zabt ve kabz etdiği üç yüz kırk altını hala mezbûr El-Hac Ramazan yerlu yerinde bana gösterub havale edüb anlar dahi bana vercek olub ben dahi kendilerine muamele etdim velakin meblağ-ı mezkûrdan mezbûr El-Hac Ramazanda elli altunım kaldı bundan gayri bir akçe ve bir habbe alaka ve müdahalem kalmayub zimmetin ibrâ ve iskât etdim didikde mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr El-Hac Ramazan tasarrıf edüb sıhhate ikrâr ve ibraye hüküm olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 379 Belge 196

Ayntâb'dan Emine, Fatıma ve Hacı Halil'in tasarrufunda olan Tabak Hamamının otuz pareye kiraya verilmesi hakkında

Oldur ki nefis-i Ayntâbda Emine ve Fatıma ve Hacı Halil taraflarından husus ati'z-zikr vekâleti sabite olan Ahmed bin Seyfeddin meclis-i şer'î şerifde Yusuf bin Hasan mahzarında takrir-i kelâm kılub Tışlaki mahallesinden Tabak hamamı dimekle maruf hamam ecdadının vakfievladların olub ayda otuz pareye icare verub yedi buçuk pasesi Ahi oğlu Aliye verilub ve baki kalanın nısfın mezbûr Yusuf alub ve baki kalan nısfının nısfın müvekkilim olan valideleri Zeyneb ve Zeynebden kenduye intikâl edüb zikr olunan hamam mezbûr Yusuf on bir senedir zabt edüb mezbûra aid olan hisselerin ahz ve kabz eylemişdir şer'î ali sual olunub hisse-i şeriyyelerin taleb ederim deyûcek gibbe's-sual mezbûr Yusuf üç sene zabt itdim ziyade zabt etmedim

didikde udul-ı müsliminden Ali bin Ömer ve diğer ali bin Mehmed hazıran olub mezbûr Yusuf zikr olunan hamamı tarih kitaba gelince on senedir zabt etdi hasbinallah şahidlerin didiklerinde şahadetleri hin-i kabulde vaki olub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mahmud Çelebi bin Ali, Molla Hasan bin Mahmud, Mahmud Ağa bin Şahvelid, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 379 Belge 197

Mehmed Çelebi bin Hüseyin'in dergah-ı ali bevvablarından Bedreddin ile üç aylık ihzariyelerinde anlaştıkları hakkında

Oldur ki Mehmed Çelebi bin Hüseyin mahfil-i şer'ide Mehmed ağa bin Ali mahzarında ikrâr edüb Ayntâb ızhariyesin muhzır başı olan dergâh-ı ali bevvablarından Bedreddin nam kimesne üç aylık ihzariye akçesinin nısfı benim ve nısfı Mehmed ağanıdır didikde mezbûr Mehmed ağa tasarrıf edüb mâ vaka' ketb olundu

Sayfa 379 Belge 198

Mehmed Çelebi bin Hüseyin'in dergah-ı ali bevvablarından Bedreddinden borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki muhzırbaşı Mehmed Çelebi bin Hüseyin meclis-i şer'i gelub ortağı Mehmed ağa bin Ali mahzarında ikrâr edüb hala Ayntâb ızhariyesine muhzır başı olan dergâh-ı ali bevvablarından Bedreddin nam cevaz verdiğim üç aylığın kırk iki buçuk altundan meblağ-ı mezkûrun on üç altını mezbûr Mehmed ağanıdır didikde mezbûr Mehmed ağa tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Bayram, Molla Hasan bin Mahmud, Mahmud Çelebi bin Ali ve gayrühüm

Kayd fi 3 şehr-i zilhicce sene erbaa ve elf

Yevmü'l-ahadi'l-mubarek

Sayfa 379 Belge 199

Bostancı mahallesinden Hacı Hamza'nın oğlu Ramazan'ın Tefteğinde bir bahçede ölü bulunması üzerine mahkemeden konunun araştırılmasının talep edilmesi hakkında

Vech-i tahrir-i sicil budur ki mahalle-i Bostancıdan Hacı Hamza bin Ahmed ve oğlu Hasan meclis-i şer'ide Cennet binti Mehmed mahzarında ikrâr edüb bundan

mezbûrun oğlu Ramazan Tefteğin nam mevzide olan bahçemin başında mecruh'en maktûl bulunmağın katl eylediği

Sayfa 380 Belge 199'un Devamı

Deyû da'va edüb mabeynimizde münazi' küsrde vaki oldukda mabeynimize müslimun-ı muslihun girub kırk gurus ile bir üzerine ıslâh eylediklerinden zikr olunan bedel-i sulh kırk gurus ile mezbûr Cennet ile zevci olan Ali bin Şabana verdiğimiz ba'de bedel-i sulh husûsunda ve bundan gayri ehl-i örf bir mikdar harcım girub zikr olunan harc-ı husûs dahî da'vamız ve niza'm yokdur eğer da'va edecek olursa ve şeri makûl olmayub amil olunub dedikde mezbûr Cennet tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmet Çelebi Hüseyin, Mehmed Ali, Mahmud Çelebi Ali, Mehmed Bayram ve gayrühüm

Sayfa 380 Belge 200

Müteveffa Kara Ahmed'in yetim kalan çocuklarına Cumabin Mehmed'in vasi tayin edilmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Cevizliceden müteveffa Kara Ahmed'in eytâmına müteveffâ-yı mezbûrdan intikâl eden hissesinin ahz ve kabzına kıbel-i şer'iden vasi lazım olmağın işbu hamil el-hâc Cuma bin Mehmed sâlih ve müstakim kimesne olmağın kıbel-i şer'-i den vasi nasb olundukda mezkûr Cuma dahi ve sâbite mezkûrı kabul edüb mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hasan Çelebi bin Molla Ali, Mehmedbin Bayram, Mehmedbin Ali, Molla Hasan binMahmudve gayrühüm

Sayfa 380 Belge 201

Ahmed bin Cuma'nın Halil bin Mehmed'de olan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Ahmed bin Cuma mahfil-i şer'ide Hacı Halil bin hacı Mehmed mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûr Hacı Halilde koyun bahasından elli altun hakkım vardır şer'-i ali taleb ederum deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Hacı Halilden sual olundukda kırk dört altun ikrâr edüb ziyâdesin inkâr etdikde mucib ikrâr ile kırk dört altunun edâsına hükm olunub ziyâde isbâte mevkûf kalub mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hamzabin Mehmed, AlibinHasan, Mehmedbin Hasan, MuhsinbinMehmed, Ömerbin Hacı Zekeriyya ve gayrühüm

Sayfa 380 Belge 202***Halil bin Mehmed'in evini Mahmud Ağa'ya sattığına dair hüccet***

Oldur ki Amu mahallesinde el-hâc Halil ibn el-hâc Mehmed meclis-i şer'-i şer'i şerîfe gelub sipâhiyândan fahrü'l-akrân Ali Bey tarafından şer'an vekâleti sâbite olan el-hâc Mahmud Ağa bin Şaban mahzarında ikrâr edüb muma ileyh Ali Bey vacibü'l-iz'an altmış altun ve mezbûr el-hâc Mahmud ağaya yirmi guruş deynim olub meblağ-ı mezkûrın altmış altununa mukâbil mahalle-i mezbûrda vaki' hâl-i sâkin olduğum ma'lûmat'ül-hudûd üç matbah vemüştemile olan darın mezbûr el-hâc Mahmud Ağaya tarih-i kitabdan üç sene mukaddem bey' bât kati' ile bey' etmiş idim dedikde mukırrı'l-mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-lehü'l-mezkûr el-hâc Mahmud Ağa tasarruf etdikden sonra mezbûr el-hâc Halilin karındaşı dahi hazır olub mezbûr el-hâc Halilin min ba'de da'vâm yokdur zıkr olunan darın mezbûr Hacı MahmudAğanındır deyûb mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hamza bin Mehmed, AlibinHasan, MuhsinbinMehmed, Ömerbin Hacı Zekerıyya ve gayrühüm

Sayfa 380 Belge 203***Abdülhak bin Abdülsamed'in akrabasından kalan malları talep etmesi hakkında***

Oldur ki mahalle-i Şekerde Abdülhak bin Abdülsamed meclis-i şer'-i şerîfe gelub el-hâc Ebubekir bin el-hâc İbrahim mahzarında takrîr-i kelâm kılub müteveffaAbdi nâm kimesne ammum oğlunun oğlu olub müteveffâ-yı mezbûrun merkûm Ebubekirde kızı olub fevt olub oğulları kalub ...olmağın müteveffâ-yı mezbûrun cümle muhallefâtı bana aid ve râci' iken hal-i mezbûr el-hâc Ebubekir hilaf-ı şer'i mani' oldı şer'-i ali sual olunub men' olmasın taleb ederum deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr el-hâc Ebubekirden tahsis oldukda mezbûr Abdülhak müteveffâ-yı mezbûrun ammum oğlu nun oğlu olduğun bilmez dedikde mezbûr Abdülhakdan beyyine talep oldukda udûl-u müsliminden Nasreddin ibn es-seyyid Sıddık ve Hacı Mihal ibn el-hâc Mehmed hazrân olub mezbûr Abdülhak Abdülsamed oğludur ve Hacı Mehmed oğludur ve Hacı Mehmed dahî Hoca oğludur ve müteveffâ-yı mezbûr Abdi Hacı Hamza oğludur ve Hacı Hamza dahî mezbûr Hoca oğludur müteveffâ-yı mezbûr Abdi merkûm Abdülhakın oğlu ve oğlunun oğludur hasbinallah şâhidlerin dediklerinde şehadetleri hin-i kabulde vaki oldukdan sonra mezbûr Abdülhak bir fetvâ-yı şerîf ibraz edüb mahmuz-ı şerîfde fevt olub ammum oğlu Ömer

Sayfa 381 belge 203'ün Devamı

Ve kızı oğulları ...terkeylediği şer'an nu-cümle kismet olunur cevab-ı şer'îfde ammisi oğludur ve kızı oğlu bulunub yedinde olan fetvâ-yı şerîf mucebince mâ vaka tahrir olundu

Şuhûdü'l-hâl

Molla AlibinHalil, Mahmud Çelebi bin Ali, Mehmed Çelebi bin Hüseyin MehmedbinAli ve gayrühüm

Sayfa 381 Belge 204

Gürenizden Ahmed bin Şaban'ın altı eşeğini Seyyid bin Ahmed'e sattığına dair hüccet

Oldur ki kazâ-i Gürenizde Ahmed bin Şaban meclis-i şer'-i Seyyid binAhmed mahzarında ikrâr işbu meclis-i hazır günü altı ak erkek merkebi suk-i sultanide ve delal ile mezbûr beş altuna bey'bât ile bey' edüb ve meblağ-ı mezkûrı alub kabz eyledum deyûb mezbûr dahî tasarruf edüb sıhhate be' ve şeraye hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Kara Yusuf, Turmuş bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 381 Belge 205

Ayntâb'da vefat eden Ferc'in akrabası olmadığı halde Rıdvan'ın mirasına nasb tayin edilmesi hakkında

Oldur ki Ayntâb kazâsına tâbi nâm karyede fevt olan Ferc nâm kimesnenin bundan akdem varisesi meclisiyle defter olunub ... şer'-i ali karz ve tevzi' olunub nasb olunub kanun-ı pir-i şâhı kıymet ve adaletli alındıktan sonra nefsi-i Ayntâb Rıdvan demekle maruf nâm kimesne müteveffâ-yı mezbûrun akraba ve muallakatından olmayub alakası yok iken mahalle-i şerîfe gelub niçin nasb ettiğimiz ... etdikleri deyû şer'-i şer'îfe muhalık bazı ihata edüb ve tahkid etdiği ecelden vaki' haldir vuk'u üzre bi't-taleb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin İbrahim Medine-i Haleb el-mahrûsa, Seyfeddin binHasan mezbûr, Yusuf Hasan mahalle-i İbn Kör Ayntâb, Mevlana Mehmed Abdurrahman mahalle-i Eblehan, Yusuf bin Ali ve Halil bin Halil el-müderriş, Molla Hasan bin Mahmud el-kâtib, Mehmed Çelebi İsa MahmudPaşa, İbrahimbin Mehmedmuhzır,ve gayrühüm

Sayfa 381 Belge 206

Vefat eden Ferdi'nin yetimlerine Rıdvan'ın vasi tayin edilmesi hakkında

Oldur ki Ayntâb kazâsına tâbi' Cibil nâm karyede fevt olan Ferdi nâm kimesnenin metrûkâtı bundan akdem varisinin talebiyle defter olunub mazallah taksim ve nevzi

olunub eytâm-ı sigarına nasb olunub kanun-ı pirşâh üzre resm-i kısmet adaletli olundukdan sonra nefs-i Ayntâbda Rıdvan demekle maruf nâm kimesne müteveffâ-yı mezbûrın akraba ve muhallakatından olmayub alakası yok iken mahkeme-i şerîfe gelub ... ve nasb etdiği ...deyû şer‘-i şerîf muhâlif bazı ihata sürubihata edüb ve bundan gayri mezbûr ihanet etdiği ecelden mâ vaka‘ ketb olundı

Şuhûdü’l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 381 Belge 207

Saruhan evkafından Mihal Ağa’nın Ramazan Çelebi’den borcunu aldığı hakkında

Oldur ki mahruse-i Halebde Saruhan evkâfına müteveli olan Mihal Ağa bin Hacı Ahmed tarafından vekil olan oğlu Ramazan Çelebi meclis-i şer‘-ide evkâf-ı mezbûrun yirmi dört kırat dokuz kırat müstehak olan Mahmud Çelebinin es-seyyid İbrahim mahzarında takrîr-i kelâm kılub evkâf-ı mezbûrun nefs-i Ayntâbda olan dükkanın hamam ve sigarında mütevecci olan mezbûr Mahmud Çelebinin dahî hissesini kabz ederum sonra makbuzatımdan müteveli huzurunda cevabın verdim deyûcek mezbûr Mahmud Çelebi tasarruf edüb kayd-ı sicil olundı

Şuhûdü’l-hâl

Oruc Beyzade Mehmed Çelebi, Mehmed Çelebi Hüseyin, Mehmedbin Ali, Mehmedbin Ali

Sayfa 381 Belge 208

Zeliha binti Mahmud’un yetim kalan çocukları için nafaka istemesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Sekkerde Zeliha binti Mahmud tarafından vekil olan Halin bin Ahmed mahfil-i şer‘-ide takrîr-i kelâm kılub mezbûrun zevci olan Osman mecnûn olub mezbûr Zelihadan bir oğlu ve bir kızı olub nafaka ve kisveye ziyade muhtaclardır takdir nafaka ve kisve olmasın taleb ederum dedik mahalle-i mezbûrun ahalisinden cemâ‘ati hazırın olub mezbûrun zevci Osman mecnûn olub mezbûr Zelihadan bir oğlu ve bir kızı dahî olub hala nafaka ve kisveye ziyade ihtiyacları vardır deyû ihbar etdikleri mezbûr Zelihaya ve bir oğlu ve bir kızına mezbûr Osmandan her bir sene ikişer pare karz ve takrîr olunub ahren birle ketb ketb olundı Kayd fi yevmü’s-sâni şehr-i Zilhicce sene Erbaa ve elf

Şuhûdü’l-hâl

Hasan Çelebi Ali, Kasım ibn el-hâc Şaban, el-hâc Halil ibn el-hâc Yunus, Mehmedbin Bayram, Mehmed Çelebi Hüseyin ve gayrühüm

Sayfa 382 Belge 209

Mahmud Çelebi'nin Ali bin Sulvi'de olan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki mahrusa-i Halebde vaki Sahuran evkâfından yirmi dört kırât dokuz kırât hisseye mutasarrıf olan Mahmud Çelebi Es-seyyid İbrahim meclis-i şer'-i gelub evkâf-ı mezbûrun vakfindan olub mahmiye-i Ayntâbda vaki Sultan Hamamı demekle mevkûf hamamın müsteciri olan Ali bin el-hâc Sulvi mahzarında takrîr-i kelâm kılub zikr olunan hamamın yerine icâresinde mezbûr Ali'de yüz altun olub meblağ-ı mezkûrun on altunun benim malım ile hamamın musârifına huruf edüb ve doksan altun dahi kabz etdim zimmetinde bir akçe kalmadı didikdemukırır-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırır-ı mezkûr Ali tasarrıf etdikden sonra evkâf-ı mezbûrun mütevellisi olan Bahri Ağa tarafından vekil olan Ramazan Çelebi mahzarında ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi Hüseyin, Oruc Beyzade Mehmed Çelebi, MehmedbinAli, ve gayrühüm

Sayfa 382 Belge 210

Abdullah bin İbrahim'in Hüseyin bin Ali'de olan dokuz altın borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Kilis kazâsına tâbi' İğraz nahiyesinden Abdullah bin İbrahim meclis-i şer'-i şerîfe gelub Ayntâb kazâsına tabi' Sarut nam karyede sâkin Hüseyin bin Ali mahzarında idâ' kılub mezbûrda buğday bahasından kırk dokuz altın hakkım vardır şer'-i 'ali taleb ederum deyûb gıbbe's-sual ve'l-inkar ve taleb eline udulunden mezbûr Abdullah beyyineden 'âciz ve kâhır olub sicil-i şer'i mezbûr Hüseyin müteveccî olmağın mezbûr Hüseyin kelâm-ı şerîf edüb yemin billah etmeğın mâ vaka' ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi Hüseyin, İbrahim bin Mehmed, Hoca Ömer bin Mehmed, Mehmed bin İbrahim ve gayrühüm

Sayfa 382 Belge 211

Rıdvan Bey'in vefat eden Ferhad'ın yetimlerine vasi olduğu hakkında

Oldur ki Ayntâb kazasına tabi' Cebil nâm karyede fevt olan Ferhad nâm kimesnenin talebiyle defter olunub kânûn-ı pir-i şâhı üzre resm-i kıymet olundukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun eytamı sigarına vasi nasb olundundukdan sonra nefsi Ayntâb sükkanından Rıdvan demekle mevkûf nâm kimesne müteveffâ-yı mezbûrun akraba ve teallukatından olmayub alakası yok iken mahalle-i şerîfe gelub bi'l-fiil

Ayntâb kadısı olan akza-i kuzatü'l müslimin evla-yıvülatı'l-muvahhidin Mevlana Yakub Efendi zide fazlû hilaf şer'î şerif etdikleri dahi etmez deyû ihata etdikden sonra mezbûr Rıdvan kılınç ve avkve tevfiq ile fitilleri yakub bir nice eşkıya cem' edüb bi-fiil Ayntâb mütevellisi olan a'lemü'l ülema'il-mütebahhirin efdalü'l-füdelai'l-müttakim Mevlana Abdurrahman Efendi zide alimin odasına varub ve muma ileyh Yakub Efendinin odasında deyû ihata etdiğin Mevlana Ali Efendi ibn Halil ve dergâh-ı ali çavuşlarından Zeynel çavuş ve Mehmed ağa ve Rıdvan Bey verdikden sonra mezbûr Rıdvannın tekrar mazmunu altındabir ... takınub muma ileyh es-seyyid Yakub Efendinin odasına bazı eşğiya ile gelub ihbâr eyledim deyû a'yân şehirden Şeyh Mehmed ve Mehmed Çelebi bin Hüseyin ve Ahmed Çelebi ve Zeynel Çelebi vesair huzurunda ihata etmeğin mâ vaka muma ileyh Yakub Efendi talebiyle ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Ali, Mahmud Çelebi Ali, İbrahim bin Mehmed, Mevlana Mehmed bin Abdurrahman ve gayrühüm

Sayfa 382 Belge 212

Ramazan Çelebi'nin Ali bin Selvi'ye dükkânını kiraladığı hakkında

Oldur ki mahruse-i Halebde vakî Saruhan evkâfına müteveli olan Mehmedağa ibn el-hâc Ahmed tarafından vekil oğlu Ramazan Çelebi mahfil-i şer'-i gelub evkâf-ı mezbûrun vakfından olub mahmiye-i Ayntâbda vakî Sultan hamamı dimekle mevkûf hamamın müeddisi olan Ali ibn el-hâc Selvi ve yine evkâf-ı mezbûrun vakfından olub ... çarşusunda vâki' bir bab dükkânınınmüeddili olan Tanrıverdi bin Mustafa ve yine evkâf-ı mezbûrun vakfından olub bazarda vâki' bir bab sabuncı dükkânınınmüeddili olan Ali bin Hüseyin mahzarlarında takrîr-i kelâm kılub mezbûr Alide zikr olunan hamamın selase ve elf icaresinde yüz olub zikr olunan yüz altunı hamamın kıymeti için konulmuş idi ve mezbûrun dahi

Sayfa 383 Belge 212'nin Devamı

İcâr akçesi her senede dört altundan yirmi sekiz altun olur mezbûr Ali de üç senenin icâr akçesin her sene altı altundan on sekiz altun vardır şer'-i ali taleb ederum deyûcek gıbbe's-sual mezbûr Ali cevap verub işbu meclis hazır olub evkâf-ı mezbûrdan yirmi dört kırat dokuz kırat mutasarrıf olan Mahmud Çelebi bin es-seyyid İbrahim ile zikr olunan yüz altunun on altunu zikr olunan hamamın musârrıfına huruf eyledim ve doksan altun dahi Mahmud Çelebiye verdum deyûb ve mezkûr Tanrıverdi dahi beş senenin icâr akçesin mezbûr Mahmud Çelebiye verdum ve bir

senenin akçesini mütevellî mezbûr Bahri ağaya verub temessük aldım ve bir senenin akçesi mühimdir deyû bir temessük ibrâz edüb mazmunundan bir senenin akçesi mezbûr Tanrıverdiden mezbûr Bahri ağa kabz etdiği mestûr bulunub ve mezbûr Ali dahi üç senenin akçesini mezbûr Mahmud Çelebiye verdum deyûb mezkûr Mahmud Çelebide sual olundukda mezbûr Ali de doksan altun ve mezbûr dahi Aliden üç senenin icâr akçesini ve merkûm Tanrıverdiden beş senenin icâr akçesini aldım deyû ikrâr edüb mezbûr Rıdvan Çelebi talebiyle ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

Oruc Beyzade Mehmed Çelebi, Mehmed Çelebi Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Yevmü'l Sebti'l-mübarek

Kayd fi 8 şehri zilhicce sene erbaa ve elf

Sayfa 383 Belge 213

Abdûlfani bin Hasan'ın Yakub bin Süleyman'a verdiği borç için mahkemeden şahit talep etmesi hakkında

Oldur ki Abdûlfani bin Hasan meclis-i şer'-i şerîfde Yakub bin Süleyman mahzarında takrîr-i kelâm kılub Mehmed nâm kimesne de elli guruşum olub meblağ-ı mezkûr mezbûr Yakub kefil olmuştur şer'-i ali sual olunmasın taleb ederum deyûcek gibbe's-sual ve'l-inkâr ve taleb eline 'adul-u müsliminden Turmuş bin Mehmed ve Abdûlfani bin Hızır hâzırân olub mezbûr Yakub bizim huzurumuzda meblağ-ı mezkûr kefil olmuştur hasbinallah şahidlerin dediklerinde şehâdetleri hin-i kabulde vaki' olub mâ vaka' bi't-taleb ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi Hüseyin, Mehmedbin Ali, Mehmedbin Bayram, Mahmud Çelebi Ali, ve gayrühüm

Sayfa 383 Belge 214

Saruhan evkafından Mahmud Çelebi'nin Hacı Bedir bin Hasan'dan değirmeninin kirasını aldığı hakkında

Oldur ki mahruse-i Halebde vaki Saruhan evkafından dokuz kırat hisseye mutasarrıf olan Mahmud Çelebi ibn es-seyyid İbrahim meclis-i şer'-i gelub evkâf-ı mezbûrun vakfından olub ...nâm karyede olan değirmenin müstedi olan Hacı Bedir bin Hasan mahzarında ikrâr edüb zikr olunan değirmenden bana aid olam hisse tarih-i kitaba gelince alub kabz etdum ve bu senenin dahi icâr akçesinden sekiz bucuk altun alub

kabz etdum didikde mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr el-hâcBedir cahen ve şifâhen tasarruf edüb mâ vaka' bi't-taleb ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 383 Belge 215

Hacı Kasım bin Mihal'in Hüseyin bin Mehmed'de olan beş altın borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Hacı Kasım bin Mihal meclis-i şer'-i gelub Hüseyin bin Mehmed mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûr Hüseyinde on üç altunum var idi meblağ-ı mezkûrun beş altunu alub kabz etdum baki sekiz altunum kalmışdır taleb ederum deyûcek gıbbe's-sual mezbûr takrir olub velakin on altunu verub üç altun deynim kaldı didik mezbûr Hacı Kasım inkâr edüb mâ vaka' ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi Hüseyin, Mehmed Ali, Mehmedbin Şahvelid, Mehmed bin Bayram, ve gayrühüm

Sayfa 384 Belge 216

Hizan Ağa ve Turak Bey'in aralarındaki husumette anlaştıkları hakkında

Oldur ki bi'l-fiil vilayet-i Zulkadriye beylerbeyisi olan emirü'l-ümerai'l-kirâm kebir'ül-kübera'il fihhâm zul-kadr ve'l-ihtirâm sahibi sa'âdetliMehmed Paşa hazretlerinin kaim-makamları olub kethüdaları olan kıdvetü'l-ematicid ve'l-ekârim Hizan ağa dame mecdühû tarafından husus ati'z-zikr mübaşir ta'yin olunan Mehmed ağa ile Hasan ve Ali veledi maksûsmeclis-i şer'-i şerîfe hâzırân olub Paşa Hazretlerinin Ayntâb kazasında vakî haslarında Suboğaz nâm karye ahalisinden Yusuf ibn el-hâcAbdi ve Mustafa bin Şahin ve Ali ibn el-hâc Ahmed ve el-hâc Ömer ibn el-hâc Durak ve İsmail bin Ali ve Halil bin Ahmed ve Arslan bin Ali ve Hacı Ebubekir ibn el-hâc Osman ve Hacı Ahmed mahzarlarında takrîr-ikelâm kılub bundan akdem karındaşım olan Turak karye-i Memlandan gelur iken toprakdan ... olub min ba'de ahali-i karye-i mezbûr halk ile da'vamız ve nizâ'mız yokdur dediklerinden mukırrı'l-mezbûranın ikrâr-ı meşruhâsın ahali-i karye-i mezkûr tasarrıf edüb mâ vaka' bi't-taleb ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

Abdurrahman Çelebi Zekerıyya Efendi, Mehmed Ali, Mehmed Bayram, İbrahimbin Mehmed ve gayrühüm

Sayfa 384 Belge 217

Fazıl bin Ali'nin eşeğini Hasan bin Ahmed'e sattığına dair hüccet

Oldur ki Kiliscikden Fazıl bin Ali mahfil-i şer'ide es-seyyid Hasan bin Ahmed mahzarında ikrâr edüb mezbûr iki altuna bir erkek merkebi bey' edüb meblağ-ı mezkûrun olub kabz eyledim didikde mezbûr tasarrıf olub sıhhate bey' ve şeraye hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Veli, Zeynel bin Osman, Mehmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 384 Belge 218

Keret köyünden Habit binti Abdülgaaffar'ın babalarından kalan bağı ve evi istemeleri hakkında

Oldur ki karye-i Keretde Habit binti el-hâc Abdülgaaffar mahfil-i şer'-i Subhanverdi ve veledi Cuma mahzarlarında ikrâr edüb mezbûran Subhanverdi ve Mehmedin babası Cuma zevcim olub fevt olub bağında ve evinde ve teşt ve kazganından ve birlerinde ve bi'l-cümle esbabından bana yetmiş altun hisse tayin olunub zikr olunan yetmiş altunu bi't-tamâm alub kabz etdimiz ba'de müteveffa-yı mezbûrun dükkanı ve evi ve bağlarından bir akçe ve bir habbe kalmayub zimmetlerin ibra ve iskat eyledim deyûcek mukırrı'l-mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-lehü'l-mezkûrun verdim ve Mehmed tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Firuz bin Abdüllatif Mehmed Çelebi Hacı Hamza, Şeyh Mehmed bin Firuz Mehmedbin İbrahim, Hacı Mustafa Ahmed, Ali Kaya, Receb Kara Ali, Ömer Çelebi Hacı Hamza

Yevm'ül-hamsin mübarek

Kayd fi 15 Zilhicce sene erbaa ve elf

Sayfa 384 Belge 219

Hayık mahallesinden Zekeriyya bin Bedir'in evini Pir Ahmed'e sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Hayık da Zekeriyya bin Bedir mahfil-i şer'-i gelub Pir Ahmed Sultan Ahmed mahzarında ikrâr edüb mahalle-i mezkûrda vakî ev ve bir matbah ve cubma ve müstemildir kiblesi Osman Paşa yeri ve şarkı İbrahim Bey evi ve şarki Alaeddin Bey ve garbi Karagöz evi ile mahdûd olan darın mezbûr Pir Ahmed otuz dört altun bey' bât ile bey' edüb ve meblağ-ı mezkûrı olub kabz etdim ba'del-yevm keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olub deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun

mukırrı'l-mezkûrun Pir Ahmed tasarrıf edüb tarafından icab ve kabul kabz ve ikbaz olunmağın sıhhate bey' ve şer'aye hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mevlana İbrahim Kâtib, Sami bin İskender, Hacı Hasan Kürkci, Mehmed bin Ali, Mevlana Ali Halil ve gayrühüm

Sayfa 385 Belge 220

Cevizlice mahallesinden Aişe binti Halil'in Cuma bin Ahmed'den borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Cevizliceden Aişe binti Halil meclis-i şer'-i gelub müteveffa Kara Ahmedin eytâmına vasi olan Cuma bin Ahmed mahzarında takrîr-i kelâm kılub müteveffâ-yı mezbûrumuz Ahmed zevcim olub zimmetinde kırk beş altun mihr-i me'hirim vardır şer'-i aliye taleb ederum deyûcek gıbbe's-sual ve'l-inkar ve taleb eline udulunden Hasan bin Cuma ve Ömer Şah bin Ali hâzırân olub mezbûr Aişe'nin müteveffâ-yı mezbûrda kırk beş altun mihr-i mehri vardır hasbinallah şahidlerin dediklerinden şehâdetleri hin-i kabulde vakî olub mâ vak'a kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mahmud Çelebi Ali, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram, Mevlana Hasan bin Mahmud ve gayrühüm

Sayfa 385 Belge 221

Cuma bin Mehmed'in evini Aişe binti Halil'e sattığına dair hüccet

Oldur ki mahalle-i Cevizliceden fevt olan Kara Ahmedin eytâmına vasi olan Cuma bin Mehmed meclis-i şer'-i gelub müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi Aişe binti Halil mahzarında vesayite ikrâr edüb mezbûrun müteveffâ-yı mezbûrda kırk beş altun mihr-i mehrin olduğun şer'an isbat edüb ve on beş altun dahi hissesi olub ceman altmış altunu olub meblağ-ı mezkûr mukâbelesinde mahalle-i mezbûrda müteveffâ-yı mezbûrun sâkin olduğu darın kıblesi ve şarkı Mehmed evi ve şimali Serir evi ve garbi Ramazan evi ile mahdûd olan darın nısf hissesi şâikası bey' bât ile bey' etdim ba'del-yevm keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olmağın didikde mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-lehü'l-mezkûr ikrar tasarruf edüb mâ vak'a kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 385 Belge 222

Emin bin Abdülkadir'in Mehmed bin Kara Cuma'dan satın aldığı inek ve buzağıyı temessükle aldığı hakkında

Oldur ki Emin bin Abdülkadir mahfil-i şer‘-i gelub Mehmed bin Kara Cuma mahzarında eda kılub mezbûr Mehmed aherden bir sarı ve bir buzağı ineği alub gedüb sarı inek ve buzağı şer‘i ali sual olunmasın taleb ederum deyûb mezbûr Mehmed de sual olundukda bundan akdem ineğimiz ile buzağımız zayi olub zikr olunan inekleri zayi olan buzağıları temessûkle aldım didikde mezbûr Emininkar edüb mezkûr Mehmedden şahid taleb olundukda şahidlerum yokdur yemin eylesun deyû taleb etmeğin mezbûr Emin yemin billah edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü’l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram, Ahmed bin Mehmed ve gayrühüm

Sayfa 385 Belge 223

Sinan bin Abdullah’ın Yusuf Ağa’ya altmış iki şitil buğday sattığına dair hüccet

Oldur ki Sinan bin Abdullah mahfil-i şer‘-i gelub mezra-i Bekirden Emin bin Hasan ve Halil bin Ömer ve Karlu bin Turhan ve Hasan mahzarlarında takrîr-i kelâm kılub bundan akdem mezra-i mezkûrı Yusuf ağa nâm kimesne zabt edüb ziyade mahsul kabz etmiş iken altmış iki şitil buğday kabz etdim deyûb mezbûrun kimesnelerde sual olunub yerlu yerinde teftiş olunmasın taleb iderim deyûcek mezbûrun kimesnelerden sual olundukda mezbûr Yusuf ağa elli altı kile buğdayı harmanında ve doksan beş kile buğdayı anbarda olub kabz edüb ve dokuz buçuk gurusluk buğdayı dahi anbarda bey‘ eyledi deyû ihbar etduklerinde mezburları mezbûr Sinan talebiyle ketb olundu

Şuhûdü’l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 385 Belge 224

Mehmed bin Hüseyin’in Şemseddin bin Ömer’den borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Mehmed bin Hüseyin mahfil-i şer‘i gelub Şemseddin bin Ömer mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûrda dört altun hakkım vardır taleb iderim deyûcek mezbûrdan sual olundukda ikrâr edüb edasına hükm olunub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü’l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 385 Belge 225

Tevbe mahallesinden Kurd Subaşı’nın hizmetkarının firar etmesi üzerine mahkemeye başvurması hakkında

Oldur ki hala şehir subaşı olan Kurd subaşı mahfil-i şer‘-i gelub mahalle-i Tevbeden Hüseyin ibni el-hâc Mehmed mahzarında takrîr-i kelâm kılub Ali nâm bir hizmetkârım firar edüb mezbûrun evine varub işbu zevci Cemile ve kız karındaşı Fatıma ile bir evde oturur iken ahz eyledim şer‘i ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek mezbûr Hüseyinden sual olundukda mezbûrlar evde yok idi deyûb Abdulkadir Hamza ve Halil bin Hacı Hüseyin hâzırân olub mezbûr Hüseyin taşradan zevcesi mezbûr Cemileyi çağurub evine götürüb sonra Müslümanlar ile

Sayfa 386 Belge 225’in Devamı

Evine vardukda mezbûr Fatıma ve Cemile ve mezbûr Ali mezbûr Hüseyinin evinden çıkdı deyü ihbâr etdiklerinden mezbûr Cemile biz sonradan gelub mezbûr Aliyi evde gördüm deyûb kayd-ı sicil olundı

Şuhûdü’l-hâl

İsmail bin Hacı Yusuf, Mehmed Şah bin Hacı Halil, Molla Ali bin Hamza, Mehmed bin Ali muhızırbaşı, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 386 Belge 226

Recep bin Ahmed ve Ali’ye Hacı Receb’in kefil olması hakkında

Oldur ki Hacı Receb bin Ahmed ve Ali meclis-i şer‘-i gelub Ali bin Mustafa ve Hacı Mehmed mahzarlarında ikrâr edüb mezbûr Hacı Receb mezkûr Alinin nefesine taleb ihzârına kefil olub ve mezbûr Ali dahi mezkûr Hacı Mehmede kefil olub kayd-ı sicil olundı

Şuhûdü’l-hâl

El-mezbûrun

Yevmü’s-selase mübarek

Fi 18 Zilhicce sene erbaa ve elf

Sayfa 386 Belge 227

Burç karyesinden Şeyh Ali bin Ahmed’in altmış altın borcunu ödediği hakkında

Oldur ki karye-i Burcda Şeyh Ali bin Ahmed mahfil-i şer‘i gelub oğulları Mahmud ve Ahmed mahzarlarında takrîr-i kelâm kılub birkaç kimesnelere altmış altın deynim olub meblağ-ı mezkûrı mezbûran Mahmud ve Ahmedtaahhüd edüb ben dahi karye-i mezbûr türabında vak‘i bir kıta‘ malûmat’ül-hudûd altı yüz aded tiğek bağ ve bir öküz ve bir mikdar bekmez verdim hala danlarım olan kimesneler gelub benden taleb edüb mezbûrlar bir akçe vermişler şer‘i ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek mezbûran Mahmud ve Ahmedden sual olundukda ikrâr edüb velakin on dört altın ve yedi bucuk altın Kürd Bayram’a yedi altın Hoca Halil ve beş altın Satılmış’a ve

dört altun Hamzaya ve beş altun Satılmışa ve dört bucuk altun Hacı Mansura ve iki altun İbrahim ve iki bucuk altun Samlı Hasana ve bir guruş ...hala on bir şahı kenduye verdik bakîsin dahi verdim didiklerinden mezbûr Şeyh Ali yerlu yerinden teftiş edesiz verdiler ise makbulumdür deyub ma vaka‘ ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram, Mehmed bin Şahvelid, Cafer bin Hasan ve gayrühüm

Sayfa 386 Belge 228

Ali bin Ahmed'in eşeğini Zekeriyya bin Hacı Hamza'ya sattığına dair hüccet

Oldur ki ...kazasına tabi Şeker nâm karyeden Ali bin Ahmed mahfil-i şer'ide Zekeriyya bin Hacı Hamza mahzarında ikrâr edüb işbu meclis hazır bir yüz erkek beş merkebi suk-i sultanide mezbûra beş bucuk altuna bey' bât ile bey' etdim meblağ-ı mezkûrı olub kabz etdim deyûcek mezbûr tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 386 Belge 229

Hacı Halil'in zevcesi Fatıma binti Salih'i üç talak ile boşadığı hakkında

Oldur ki Hacı Halil mahfil-i şer'-i gelub zevcesi Fatıma binti Salih mahzarında ikrâr edüb mezbûr ile Hasan zendeganım olmağın mezbûr Fatıma mihr-i mukaddem ve mihr-i me'hîr ve nafaka-i adet vesair hukuk-u şer'iyesinden ferağât edüb zimmetim ibrâ ve iskat etmeğın ben dahi üç talak boşadım deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-lehü'l-mezkûr Fatıma tasarruf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Kasım bin Hacı Kulu, Süleyman bin Mehmed, Ali bin Mustafa, Fayad bin Selim, Hacı Durmuş bin Hacı Mehmed ve gayrühüm

Sayfa 386 Belge 230

Hoca Ahmed'in Hasan'dan on dört guruş borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki karye-i Kızılhisar-ı Tahtaniden Hoca Ahmed meclis-i şer'i gelub Hasan mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûr Hasanda on dört guruşum vardır talep iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Hasandan sual olundukda on iki guruşu ikrar edüb iki guruşu inkar etdikde mucib ikrâr ile on iki guruşun edasına hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed bin İsa, Hacı Rahman bin Abdullah, Hacı Abdurrahman bin Hamza ve gayrühüm

Sayfa 387 Belge 231***Mehmed bin Mehmed'in Veli bin Hasandan borcunu talep etmesi hakkında***

Oldur ki Şeyh bin el-hâc Mehmed ibn el-hâc Mehmed Kasım ve el-hâc Süleyman Kara Satılmış ve Ali ve gayrileri meclis-i şer'î şerifde Veli bin Hasan muvacehesinde takrîr-i kelâm kılub mezbûr Veli vâki olan ...vermeyub...vermemek için müteveffa olan müftinin bir yevmi dört pareye icare alub muhalefet eder şer'î ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Veliden sual olundukda müteveffâ-yı mezbûr cümlesi himayet ve siyanet etdiresin yevmi dört pareye icâre al deyûb ben dahi bu kul üzre isticâr etdim dedikde bi'l-fiil şehir subaşısı olan Kurd subaşı mahzarında ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Subaşı Hacı Ali, Halil bin Şahvelid ve gayrühüm

Sayfa 387 Belge 232***Ömer bin Hacı Halil'in Osman bin Salih'den on üç guruş borcunu talep etmesi hakkında***

Oldur ki bir tarafı Ömer bin Hacı Halil mahfil-i şer'ide Osman bin Salih mahzarında ikrâr edüb mezbûr Osmanda on üç guruş hakkım olub işbu meclis hazırda kız karındaşı Fatıma zevcem olub mezbûri üç talak boşadım ve mezbûr dahi mihr-i mukaddem ve mihr-i me'hir ve nafaka-i adet vesair hukuk-ı şer'iyesinden ferağat edüb zimmetimde ibrâ ve iskât edüb ben dahi zikr olunan on üç guruşdan ferağat etdim didikde mezbûr Osman tasarrıf edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Kasım bin Hacı Kulu, Süleyman bin Bali, Ali bin Mustafa, Fayad bin Selim, Hacı Derviş bin Hacı Mehmed ve gayrühüm

Sayfa 387 Belge 233***Fazlı bin Hüseyin'in Hacı Şahab bin Mustafa'dan otuzbeş pare borcunu istemesi hakkında***

Oldur ki mahalle-i Kürkçiyandan Fazlı bin Hüseyin meclis-i şer'î gelub Hacı Şahab bin Hacı Mahmud mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûrda iki kantar otuzbeş pare hakkım vardır taleb iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûrdan sual olundukda inkar ile cevap verub mezbûrdan beyyine taleb olundukda udulunden Süleyman bin Mustafa ve Abdurrezzak bin Hacı Halil hâzırân olub mezbûr Fazlının mezkûr Hacı Şahabda iki kantar ile otuzbeş sıtman koyun ve keçi eti vardır hasbinallah şahidlerin dediklerinden şehâdetleri hin-i kabul vaki olub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mahmud bin Mehmed, Şeyh Mehmed Firuz, Molla Abdurrahman bin Hacı Mehmed ve gayrühüm

Sayfa 387 Belge 234

Ayntâb'da Kısriye sancağı beyi olan Hasan subaşının sefere gitmemesi üzerine cezalandırılması hakkında

Oldur ki bi'l-fiil Ayntâb sancağı beyi olan kıdvetü'l ümerai'l-kirâm ümdeti'l-küberai'l-fihhâm Sinan Bey dame izzihu hazretlerinin kethüdaları olan fahrü'l-emacid ve'l ekârim Ömer kethüda zide kadruhu meclis-i şer'î gelub Hasan Subaşı bin Murad muvacehesinde edâ kılub bundan akdem müşârün ileyh Kısriye sancağı beyi iken mezbûr Hasan subaşı dört yıl nefsi-i Kısriye subaşı olub her ay yüz gurus muhasebesi vardır ve bir ay dahi Selamlu nâm nahiye subaşı olub bunun dahi ayda seksen gurus muhasebesi olub zimmetinde baki olub ve bundan gayri sancağında iken üç ay dahi nâm nahiye subaşı olub bunun dahi ayda iki yüz gurus muhasebesi olub tamam riâyet olunmuş iken bu sene kendiye yüz gurus harçlık ve karındaşı Abdülhey nâm kimesneye Mehmed Efendiden iki yüz gurus alınmak için verub ve kenduye dahi otuz gurus verdim ve ... için otuz gurus bahası ve otuz gurus bazı sefer mühimmatı için at ve katır ve müşârün ileyh hazretlerine göndermiş idim hala sefere varmayub gayet etdikden gayri sipahi vekili iken sipahi namına sarı burak ile gelub Ali nâm bir hizmetkârı sefere helal ve tahrik edüb emredüb yanına almış şer'î ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Hasan subaşıdan sual olundukda vech-i meşrûh üzre dört ay nefsi-i Kısıriyede subaşılığın ve Selamlunahiyenin ...sancağında iken üç ay Mevad nâm nahiye subaşılığı

Sayfa 388 Belge 234'ün Devamı

Zabt etdim sefere gittiğim zamanda müşârün ileyh Ömer kethüda bana harçlık yüz gurus ve karındaşım Abdülheye zıkr olunan bir ...için otuz gurus verub ve dahi iş vermek için otuz gurus ve at bahası otuz gurus verdi ve bey hazretlerine îsâl için bana teslim olunan at ve katır ve zahereyi Bali ağa götürdü ve Ali nâm hizmetkârı hala sipahi namına bayrak götürdüm ise kimesneye takdim yokdur ve bundan gayb edüb sefere gitmedim deyû ikrâr ve itiraf ale'lhüve'l-vaki müşârün ileyh Ömer kethüda talebiyle ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Halil Çelebi Şahvelid, Mehmed Subaşı el-hâc Ali, Kadir Subaşı Abdullah, Ramazan bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 388 Belge 235***İbrahim bin Kalender'in Mustafa bin Mehmed'e eşeğini sattığına dair hücceti***

Oldur ki Raha kazasına tabi' ...nâm karyeden olub hala nefsi-i Ayntâbda mahalle-i Boyacıda sâkin İbrahim Kalender mahfil-i şer'ide Mustafa bin Mehmed mahzarında ikrâr edüb işbu meclisde hazır bir buzağı erkek buzağı merkebi suk-i sultanide mezbûr beş altuna bey' bât ile bey' edüb ve meblâğ-ı mezkûr olub kabz etdim deyûcek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Mustafa tasarrıf edüb mâ vaka' bi't-taleb ketb olundı

Şuhûdü'l-hâl

Şeyh Mehmed bin Firuz, Mahmud Çelebi bin Hüseyin bevab dergâh-ı alî, Firuz bin Abdullatif, Molla Hasan bin Molla Ali ve gayrühüm

Sayfa 388 Belge 236***Vefat eden İskender bin Mehmed'in yetimlerinin babalarından kalan yüz tiğek bağı talep etmeleri hakkında***

Oldur ki mahalle-i Hayıkda fevt olan İskender bin Mehmedin eytâm-ı sigarına vasi olan zevcesi Bağdad binti İskender meclis-i şer'ide müteveffâ-yı mezbûrun karındaşı Burak ve kız karındaşı mahzarlarında edâ kılub müteveffâ-yı mezbûrun Kızılca nâm mevzide vâki' ma'lumatü'l-hudûd bin yüz tiğek babasından intikâl etmiş bağı olub hali cümlesin mezbûran Burak ve ...tasarruf eder şer'-i alî zevceme aid olan hissesi ta'yin olunmasın isbat için kabz olunmasın taleb iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûran Burakdan sual olundukda zikr olunan bağ bin iki yüz tiğekdir babamızdan üçümüze intikâl etmiştir didiklerinde zikr olunan bin iki yüz tiğek bağdan müteveffâ-yı mezbûr her yüz sekiz tiğek hisse düşüb ve mezbûr Buraka dahi sekiz tiğek bağ hisse düşüb müteveffâ-yı mezbûr İskenderin hissesi dört yüz sekiz tiğek bağı mezbûr Bağdad vesayite muktezasınca zabt ve tasarrıf etmek üzre kayd-ı sicil olundı

Şuhûdü'l-hâl

İbrahim bin Mehmed, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram, Mehmed Çelebi bin Hüseyin, el-hâc İlhan bin Abdullah ve gayrühüm

Sayfa 388 Belge 237***Ali bin Ahmed'in Musa bin Ali'ye eşeğini sattığına dair hüccet***

Oldur ki Rahada Ali bin Ahmed mahfil-i şer'ide Musa bin Ali mahzarında ikrâr edüb işbu meclis-i hazır yüz erkek üç merkebi suk-i sultanide mezbûre on bir altuna bey' bât ile bey' edüb meblâğ-ı mezkûr elinden alıb kabz etdim deyûcek mukırr-ı

mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Musa tasarrıf edüb sıhhate bey' ve şer'aye hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 388 Belge 238

Hüseyin bin Mehmed'in Hamza bin Kayada olan kırk dört altın bocunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Hüseyin bin Mehmed mahfil-i şer'ide Hamza bin Kaya mahzarında edâ' kılub mezbûrda muâmele-i şer'iyeden elli yedi altunum olub on üç altunu alub kabz etdim bâki kırk dört altunum kaldı taleb iderim deyûb bi'l-muvacehe mezbûrdan sual olundukda ikrâr edüb muceb ikrâr ile meblağ-ı mezkûrun edasına hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hasan Çelebi Molla Ali, Mahmud Çelebi bin Kozanlı, Mehmed Çelebi Hüseyin, Mahmud bin Hüseyin ve gayrühüm

Sayfa 389 Belge 239

Vefat eden Süleyman bin Abdülkadir'in yetim kalan kızlarına vasi talep edilmesi hakkında

Oldur ki Süleyman bin Abdülkadir fevt olub Abdülkadir ve Fatıma ve Aişe ve Sa'âdet nâm sagîrleri kalub müteveffâ-yı mezbûrdan intikâl eden hisselerinin ahz ve kabz kıbel-i şer'iden vasi lüzum olmağın işbu hamil el-hâc Şeyh Mehmed bin Firuz Salih ve müstakim her vechile vesâyit uhdesinden kimesne olmağın kıbel-i şer'iden vasi nasb olundukda mezbûr dahi vech-i meşrûh üzre vesâyiti kabul edüb kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Ömer bin Abdülvahab, Mehmed bin Ali, Firuz bin Abdülatif, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Fi 22 Zilhicce sene erbaa ve elf

Yevmü'l-sebtü'l-mübarek

Sayfa 389 Belge 240

Ömer Çelebi bin Hamza'nın Hasan bin Müslümde olan borcunu talep etmesi hakkında

Oldur ki Ömer Çelebi bin Hacı Hamza meclis-i şer'i gelub karye-i Keretde Hasan bin Müslüm mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûrda otuz beş gurusum vardır taleb

iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Hasandan sual olundukda ikrâr edüb velakin karye-i mezbûr ahalisi ile karyemizin ...verdik deyub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Es-seyyid Halil bin Mehmed, Firuz bin Abdullatif, Mahmud Çelebi bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 389 Belge 241

Gülef binti İlyas'ın ile eşi Mirza bin Mirza'nın şartlı boşanması hakkında

Oldur ki Gülef binti İlyas meclis-i şer'ide zevci Mirza bin Mirza mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûr Mirza her zaman bila nafaka ve kisve bırağub gidüb bana ...şer'i ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek eğer ba'del-yevm mezbûr bila nafaka bırağub gidersem benden üç talak boş olsun deyûcek yevmi üç pare nafaka takdir olunub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-mezbûrun

Sayfa 389 Belge 242

Bağdad binti İskender'in eşinin ölmesi üzerine yetim kalan çocukları için mahkemeden nafaka istemesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Hayık-ı Müslümandan Bağdad binti İskender mahfil-i şer'ide takrîr-i kelâm kılub zevcem İskender fevt olub İskender ve Süleyman nâm yetimleri kalub hala benim mecrimdedir nafaka ve kisveye muhtaclardır kibel-ı şer'iden takdir nafaka ve kisve olunmasın taleb iderim deyûcek müteveffâ-yı mezbûrun malından her birisine yevmi bir buçuk pare cem'an üç pare olur nafaka ve kisve takdir ve ta'yin olunub istidabına ahren birle ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi bin Hüseyin, Mahmud bin Ali, Mehmed bin Ali, Hacı Cafer bin Hasan ve gayrühüm

Sayfa 389 Belge 243

Ali bin Kulu'nun Bağdat binti İskender'den otuz altın borcunu istemesi hakkında

Oldur ki Ali bin kulu mahfil-i şer'i gelub müteveffâ İskenderin eytâmına vasi olan Bağdad binti İskender ve müteveffâ-yı mezbûrun karındaşı Burak mahzarlarında edâ kılub müteveffâ-yı mezbûrda (esbab bahasından) otuz altın hakkım olub meblağ-ı mezkûrun mezbûr Burak kefil olmuşdur şer'i ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek gıbbe's-sual ve'l-inkâr ve taleb eline udulunden Hacı Hasan bin İbrahim ve Hacı Tanrıverdi hâzırân olub mezbûr Ali nin müteveffâ-yı mezbûrda (esbab bahasından)

otuz altun hakkı var idi meblağ-ı mezkûr mezbûr Burak kefil oldu hasbinallah şahidlerin didiklerinde şehâdetleri hin-i kabulde vaki' olub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-esbak

Sayfa 389 Belge 244

Ayntâb'da kalacak yeri olmayan Rabia binti Ali'nin, Emine binti Veli'nin evinde kalmasına izin verildiği hakkında

Oldur ki Rabia binti Ali mahfil-i şer'ide Emine binti Veli mahzarında takrîr-i kelâm kılub nefis-i Ayntâb da akraba ve teallukatım olmayub adet-i münkaziye oluncaya değin mezbûrun evinde sâkin olmağa ahren taleb iderim deyûcek mezbûrun evinde sâkin olmağa ahren verildi

Şuhûdü'l-hâl

Mahmud Çelebi Ali, Molla Hasan bin Mahmud, Mehmed Çelebi Hüseyin, Mehmed bin Bayram ve gayrühüm

Sayfa 390 Belge 245

Ayntâb'da Nasreddin mescidine günlük yarım akçe ile Mevlana Yahya Efendi'nin atanması hakkında

Oldur ki mahmiye-i Ayntâb mahallatından Sengoğlu mahallesinde vaki' el-hâc Nasreddin mescid dimekle maruf mescid-i şer'inin vakfının mütevellisi olmamakla vakfı pir şah olub bir müteveli lüzum ve mühimdir deyû mescid-i mezbûrun cema'âtı inha etemeğin işbu hamil el-hâc Mevlana Yahya Halife her vechile tevliyet-i mezkûr hizmeti uhdesinden gelur dindar ve mustakim kimesne olmağın tevliyete mezkûr yevmi yarım akçe vazife ile kibel-i şer'iden Mevlana mezbûr tevciye ve ta'yin olundukda vech-i meşrûh üzre tevliyete mezkûrun hizmetinin zuhur etmeğin kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed el-müderriş Mevlana Hasan Efendi, Ali ağa bin Halil, Abdurrahman el-hâc Ali bin Durak ve gayrühüm

Sayfa 390 Belge 246

İfhan binti İsmail'in iki yetim kızı için boşandığı kocası Abdurrahmandan nafaka talep etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Şehreküstiden İfhan binti İsmail meclis-i şer'i gelub takrîr-i kelâm kılub zevcem olan Abdurrahman beni boşayub Aişe ve Leyla nâm iki sağır kızları olub hala benim mecrimdedir nafaka ve kisveye muhtaclardır kibel-i şer'iden takdir

nafaka ve kisve olumasın taleb iderim deyûb yetimân-ı mezbûranın her birine yevmi bir pare yarımın cem'an üç pare olur nafaka takdir ve karz mikdar olundukda istidabına ahren birle ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl

Bayezid bin Ali, Zeynel bin Osman, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Şahvelid ve gayrühüm

Sayfa 390 Belge 247

Şehreküstüden Ali bin Ahmed'in Hacı Efşar'ın amcası olduğunu iddia etmesi hakkında

Oldur ki mahalle-i Şehreküstüden Ali bin Ahmed meclis-i şer'î Döndü binti el-hâc Efşar tarafından şer'an vekâleti sâbite olan zevci İbrahim bin Mehmed Kulu muvacehesinde takrîr-i kelâm kılub mezbûr Döndünün babası müteveffa el-hâc Efşar benim ammumdur şer'î ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek gıbbe's-sual ve'l-inkar ve taleb eline udulunde Mehmed bin Hamza ve İsa Hasan hâzırân olub mezbûr Alinin babası Cumadır ve Cumanın babası Gök Yusufdur Gök Yusufun babası Göğşed Ahmeddir ve Göğşed Ahmedin babası paşadır ve müteveffâ-yı mezbûr el-hâc Efşar mezbûr Göğşed Ahmedin oğludur müteveffâ-yı mezbûr el-hâc Efşar ile mezbûr Alinin ceddî Gök Yusuf karındaşıdır ve mezbûr paşa cedd-i alamızdır hasbinallah şahidlerin dediklerinden şehâdetleri hin-i kabulde vaki olub kayd-ı sicil olundu

Şuhûdü'l-hâl

Kurtdoğmuş Hasan, el-hâc Azad, el-hâc Mehmed bin El-Hac Masur, Mehmed bin Şahvelid ve gayrühüm

Fi 24 şehr-i Zilhicce sene erbaa ve elf

Yevm'ül İsneyn mübarek

Sayfa 390 Belge 248

Hüsreviye evkafına cabi olan Ahmed Çelebi'nin Halil bin Hüseyinde olan dört yıllık kira borcunu istemesi hakkında

Oldur ki Hüsreviye evkafına cabi olan Ahmed Çelebi bin Hasan meclis-i şer'î gelub evkâf-ı mezbûrun vakfindan olub karye-i Kiliscikde vaki' olan değirmenin müstecirin olan Halil bin Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm kılub zikr olunan değirmenin icâresinde mezbûrda bin iki Zilhiccesinden bin dört Rebiülahiresine varıncaya senede otuz altundan bir yıl dört aylık icâr akçesi vardır taleb ederum

deyûcek gıbbe's-sual mezbûr Halil dört aylık ikrâr edüb dört ayda on altun olmağın edasına hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed bin Bayram, Mehmed bin Şahvelid ve gayyrühüm

Sayfa 390 Belge 249

Belge yarım

Vech-i tahrir-i sicil budur ki Akyol mahallesinden Habibe binti el-hâc Halil mahalle-i kazada Kayacık mahallesinden el-hâc Kasım bin Abdülkadir muvacehesinde ikrâr ve itirâf kılub zevcim müteveffa Hasandan ırs-ı şer'i ali dört bin tiyeğin bana aid olan sümün hissem iki yüz elli mukabil karye-i Arabgir türabında vaki' bir kıta' yüz elli tiğek bağın bir tarafı Gercinlü oğlu el-hâc Hüseyin ve bir cabin arzihaliye ve bir tarafı nehir ve bir canib Mehmed Hüseyin bağı ile (belge yarım)

Sayfa 391 Belge 250

Ayntâb dizdarının azl edilip yerine mezbûrun atanmasına dair ferman

Emîr'ül-ümerâil-kirâm, kebîr'ül- küberâi'l- fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'la Maraş beylerbeyi dâm-ı ikbale tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olacak ma'lum ola ki Ayntâb kadısı ile Ayntâb beyinin kaim-makamı mektub gönderub Ayntâb kalesi dizdarı olan darende-i ferman ve vazibü'l-izan içün bundan akdem yedi bin akçe eşkün tımar müstehak iken zikr olunan dizdarlık kenduye tevci olub berat etdirub ve hizmetinde yarar olub kale neferatıyla hüsn-i zindganesi olub bir vechile azl icab eder husus olmayub mutasarrıf iken es-seyyid nâm kimesne bunun içün na ehildir kale-i mezbûrun bazı yerleri tamire muhtac olub kendi yanımda tamir ederum deyû hilaf vaki' müzevvir arz etmekle dizdarlığın almışdır deyû mukarrer olunması babında 'inâyet ricasına arz eyledikleri ecelden buyurdum ki zikr olunan dizdarlığı arz olunduğu üzre mezkûr mukarrer edüb elinde olan beratı mucebince kemâkâh zabt ve tasarrıf etdirub mezbûr esseyyid ol-vechile dahl ve taarruz ettirmeyesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerife i'timâd kılasız tahriren elf evasıt-ı şevval sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 391 Belge 251

Ayntâb dizdarının azl edilip yerine Mehmed Ağa'nın atanması hakkında

Cenab-ı fazilet meab Hakkı efendi kambin ve kamyab el-hakimül adl-i bi kaza-i Ayntâb dame fazluhu dürer-i davat-ı safiyat şiar ve özr-i teslimat-ı vafiyat ...Sonra

inha olunan oldur ki hala taht indinizde altı bin akçelik tımar ile kale-i Ayntâb dizdarı olan fâhrü'l-akran ağa bu canibe emr-i şerîf ibraz edüb mazmûn-ı sa'adet makrunda fermân-ı hümâyûn olub es-seyyid nâm kimesne bunun dizdarlığına na ehildir deyû alub tasarrufına mani' olur deyû i'lâm olunub ibtidâ-i tarihde mezkûr takrir buyurulmağın bir muceb emr-i şerif bu canibden takdir olmağın mektûb suret birle huzûr-ı şerif irsâl olundu vusulunden mercudur ki mezkûr es-seyyidi min ba'de dahl ettirmeyub mezbûr Mehmed ağaya zabt etdirub elinde olan emr-i şerîf mucebince amel olunub hilaf-ı şer'î şerîf muğâyyir emr-i hümâyûn kimesneye bir iş olunmamak babında buyursa vel hazırın lüzumdur ma'lûm-ı şerîf olmaya bâki' fî hemişe ömr ü devlet

El emri küma zikr-i fihi hurrice el fakir es-seyyid Ali ibni es-seyyid Mehmed el-mevla bi Medine-i Haleb el-mahrusa ... ufiye anh

Sadri kaim makam mîrmîrân-ı Maraş

Sayfa 391 Belge 252

Özet anlaşılamadı

Sebeb-i tahri-i haze'l-kitab el-şerima havanehu hazara fî meclis-i şer-i şerif Yahya Ağa ibni El-HacAhmed el-mütevelli eş-şeri ala vakf-ı cedde Saruhan ve el-müstehak fihi şeran ve veledül muharrerü'l-Kuran Ramazan Ağa halas-ı hukukî'ş-şeriyetü'l-kaniniye bi Medine-i Ayntâb el-mahmiye müstecirinü'l-tahun ve'd-dekakin ve'l-arazi vessatin el-cariyat fî vakf-i cedde Saruhan el-mezkûrun fî cemi-i hukukî'l-beşeriyete eynema kanet ve haysema zuhret ve bi ennete ve fî'd-dava ve'l-husumete ve'l-murafaate sebebi zalike lede'l-kuzat ve'l-hükkam ve vülati'l-umuri'l-islam ve fî külli bi vakfî'-aleyhi'l-halas ve'l-isal mine'l-envai'l-husumete ve'l-cidal ictimai ila zalike şeran minhü ve kütübe ma hüve'l-vaki ve hurrice fî'l-ışrin min şehr-i zilkade min şuhuri sene erbaa ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Derviş çelebi bin Ahmed, Dede ibni Ali Çelebi, Kenan Ağa bin Abdullah, El-HacMehmedibni El-Hac İbrahim, Üstad Ali

Sayfa 392 Belge 253

Ayntâb'da reayadan haddinden fazla vergi alındığı ve halkın perişan olduğunun bildirilmesi üzerine konuyla ilgilenmesi ve halktan alınan fazla vergilerin geri ödenmesi için Hasan Çavuş'un görevlendirilmesi hakkında

An hassa Hızır Padişah-ı alemşâh ...der-liva-i Ayntâb

Karye-i Kameri tabi deruhde-i ...Ömer bin Kara Halil ve ... Emir ve Hüseyin bin Mustafa ve Halil bin Ömer ve Cuma bin Hüseyin ve Süleyman bin İbrahim ve Yusuf bin İbrahim ...ferman-ı hümâyün ve defter Mevlana Yakub kadı-i Ayntâb an vacib sene selase ve elf

Kıst mukataa mim mal karye-i merkumdan kabul gerek fi sene ... 3000

Ber vech-i maktu ...fi sene 3900

Hasan Çavuş ve Mehmed Çavuş mültezziman-ı sabık fi sene 900

Ayntâb re'âyası bu canibe gelub cevap verdiler ki emnâ ve 'imâl hukûk ve rusumumuz hadden ziyade alub zulm ve teaddi etdiklerinde perâkende ve perişan ve nicemiz culul-ı vatan edüb şöyleki bu hal üzre kalursa cümlemiz perâkende olmak mukarrerdir deyû her karye ahalisi üzerine makt'uiyet olmakla kayd olunursa perakende olan re'âyası yerlu yerine gelub mAmur ve abadan olmak mukarrerdir deyû der devlete varub i'lâm hal eylediklerinde her karye ahalisi uhdelerine makt'uiyet üzre oluna deyû fermân olmağın imtisâl havâs-ı Ayntâb mukataasına tabi' olan kura ve mezra ahalileri uhdelerine başka başka kayd olunmak lüzum geldikde mukaddema züemadan Mustafa Çelebi mukâta-i iltizam eyledukde mültezim-i sabık Hasan Çavuş ve şürekâsı kesrinden her senede dört bin altun hazine vermek şartıyla kabul edüb kesr-i mezbûr-ı ve kıst mukataası ahali-i karye üzerlerine tahmillerine göre rızalarımız ile dergâh-ı ali çavuşlarından Kemal Çavuş mübaşeratı ile Ayntâb kadısı olan Mevlana Yakub Efendi huzurunda her karyenin ahalisi meblağ-i mu'ayine ile karyelerden kabul eylediklerinde kabulleri mucebince defter olunub ve defter-i mezbûr Mevlana müşârün ileyhin imzasıyla hazine-i Halebe gelmeğın zıkr olunan karye-i Kameri re'âyasından mezbûran Gündoğmuş ve Ömer bin Kara Hüseyin vesair ahali-i karye-i mezbûr rızaları ile kıstt makt'û üç bin pareye mültezim sabık Hasan Çavuş kendinden dokuz yüz pare bir senenin mal-ı makt'û üç bin dokuz yüz pare olub kabul etdirub şol şartıyla üç ayda bir kıste'l-yevm mucebince mal-ı makt'û verub sene aherinde bi't-tamam haklaşub kat'i ulufe eyledim ve perâkende olan re'yası dahi yerlu yerine getirub ma'mur ve abadan eyledim ve mezbûr Kemal Çavuş üzerimize mir-i canibden ber vech-i emanet nazır ola ve nazır-ı sabık Mustafa Çelebinin sene ahedi ve elf vacib malından vaki' olan makbuzatı yerlu yerinden yoklanub yevmü'l-kıstından ziyade makbuzatı zahir olursa kendisinden miri için alına şöyleki makbuzatı noksan üzre gelirse kendi malınızdan tekmil eyleyesin lakin karye-i mezbûr maktuiyet üzre uhdemizde mukayyed olub karye-i mezbûr ma'mur olundukdan sonra ziyade ile taleb zuhûr ederse verilmeye şöyleki vermek lüzum

gelurse istediğine maktû'ât cümle fesh ola deyû taleb olundukda karye-i mezbûr ve merkumun maktûiyet üzre deruhde olunmasıyla mal-ı miri ve reâya havas hakkında evla olmağın hazine-i Halebde mahfûz olan defatire nazır olunub gerekdir ki havas-ı Ayntâb ve ihtisab mezbûr mukâtaların yevmü'l-kıstı ile Hasan Çavuş kesrinden kabul olunan dört bin altun kesri ile bir sene malı varid olan imzalu defter mucebince ihata etmeğin balada zikr olunduğu senede kıst maktû ve kesri ile üç bin dokuz yüz pareye teslim hazine etmek şartıyla merkûm Kemal Çavuş dahi ahali-i karyeyi sene be sene bi't-tamam haklaşub kati' alaka etdirmesine taahhüd etmeğin şart ve rusumumuz üzre varid olan emr-i padişahi mucebince uhdelerine kayd olunub vech-i meşrûh üzre Haleb mahkemesinde dahi sicil-i şerîfe kayd olunmak içün irsâl olundu hurrire elf evasıt-ı şevval sene erbaa ve elf

Sayfa 393 Belge 254

Ayntâb'da reayadan haddinden fazla vergi alındığı ve halkın perişan olduğunun bildirilmesi üzerine konuyla ilgilenmesi ve halktan alınan fazla vergilerin geri ödenmesi için Hasan Çavuş'un görevlendirilmesi hakkında

An hassa Hızır-ı padişahi alemşâh ...der-liva-i Ayntâb

Karye-i Gemnun deruhde-i Abdurrahman bin Hacı Ali ve Ahmed bin Kara Ali ve Ramazan bin Ali ve Mehmed bin dede ve Bayram bin Abdi ve Yusuf ...ferman-ı hümâyun ve defter Mevlana Yakub kadı-i Ayntâb vacib sene selase ve elf

kıst mukata-i ... mim hal karye ... kabul gerek ...fi ... 3000
..maktu ... 390

Hasan Çavuş ve Mehmed Çavuş mülteziman fi ... 900

Ayntâb reâyası bu canibe gelub cevab etdiler ki emnâ ve i'mâl hukûk ve rusumumuz hadden ziyade olub zulm ve teaddi etdiklerinde perâkende ve perişan ve nicemiz culul-ı vatan edüb şöyleki bu hâl üzre kalursa cümlemiz perakende olmak mukarrerdir her karye ahalisi üzerine maktûiyet tarikiyle kayd olunursa perakende olan reâya yerlu yerine gelub ma'mur ve abadan olmak mukarrerdir deyû der devlete varub i'lâm hâl etdikde her karye ahalisi uhdelerine maktûiyet üzerine kayd oluna deyû fermân olunub imtisal havas-ı Ayntâb mukâtasına tabi' olan kura ve mezra ahallileri uhdelerine başka başka kayd olunmak lüzum geldikde mukaddema züemadan Mustafa Çelebi mukâta-i iltizam eyledikde mültezim-i sabık Hasan Çavuş ve şürekâsı kesrinden her sene dört bin altun vermek şartıyla kabul edüb kesr-i mezbûrun ve kıst-i mukât'âsı ile ahali-i karye üzerlerine tahmillerine göre rızalarımız ile dergâh-ı ali çavuşlarından Kemal Çavuş mübâşeratı ile Ayntâb kadısı olan

Mevlana Yakub Efendi huzurunda her karyenin ahalisi meblağ-ı mu‘ayyine ile karyelere kabul ettirdiklerinden kabulleri mucebince defter olunub ve defter-i mezbûr Mevlana müşârûn ileyh imzasiyle hazine-i Halebe gelmeğın zıkr olunan karye-i Gemnun reayalarından Abdurrahman bin hacı Ali ve Ahmed bin Kara Ali vesair ahali-i karye rızaları ile kıst mukataa üç bin pare ve mültezim sabık Hasan Çavuşun kabul olunan kesrinden dokuz yüz pare bir senenin mal-ı maktû üç bin dokuz yüz pare olur şol şatiyle her üç ayda bir kıste’l-yevm mucebince mal-ı maktû verub sene aherinde bi’t-tamam haklaşub kat’i ulufe eyledim ve perâkende olan reayayı dahi yerlu yerine geturub ma‘mûr ve abadan eyledim ve mezbûr Kemal Çavuş üzerimize mir-i câbinde ber vech-i emanet nazır ola ve nazır-ı sabık Mustafa Çelebi sene ahedi ve elf vacib malından vakî olan makbûhâtı yerlu yerinde yoklanub yevmü’l-kıstında ziyade makbûhâtı zahir olursa kendunden miri içun alına şöyleki makbûhâtı noksan üzre gelurse kandi yanımızdan teknil eyledim lakin karye-i mezbûr ma‘mûr olundukdan sonra ziyade taleb zuhûr ederse verilmeye şöyle ki vermek lüzum gelurse istediğımız maktû cümle fesh oluna deyû taleb olundukda karye-i mezbûr merkulmaları maktû üzre deruhde olunmasıyla mal-ı miri ve reayası havas hakkına evla olmağın hazine-i Halebde mahfûz olan defâtire nazır olunub görüldüğü havas-ı Ayntâb ve ihtisab mezbûr mukâtaalarının yevmü’l-kısti ile Hasan Çavuş kesrinden kabul olunan dört bin altun kesri ile bir senenin malı varid olan imzalı defter mucebince ihata etmeğın bila tahrir olunduğu üzre senede kıst mukâtaa ve kesri ile üç bin dokuz yüz pareye teslim hazine etmek şartıyla ve merkûm Kemal Çavuş dahi ahali-i karyeyi sene be sene bi’t-tamam haklaşub kat’i alaka etdirmesine taahhüd etmeğın şart ve uhdeleri üzre varid olan emr-i padişahi mucebince uhdelerine kayd olunub vech-i meşrûh üzre Haleb mahkemesinde dahi sicil-i şerife kayd olunmak içun irsal olundı tahriren elf evasıt-ı şevvali sene erbaa ve elf

Sayfa 393 Belge 255

Mehmed Çelebi bin Hüseyin’in Mehmed Ağaya olan borcunu ödediğine dair temessük

Vech-i tahrir-i defter budur ki mahmiye-i Ayntâb ihzariyesin işbu sene erbaa ve elf ramazan-ı şerifinin gurresinden bir sene tamamına yüz yetmiş altun işbu hamili’l-huruf Mehmed Çelebi bin Hüseyin ve Mehmed ağa bin Aliye icare vermiş idim hal-i mezbûr Mehmed Çelebi yedinden üç aylık kırk iki bucuk altun alub kabz etmeğın işbu temessük verildiği vakit ... oldu hurrir-e elf evahir-i zilkade sene erbaa ve elf

Bedreddin bevvab-ı dergah-ı ali

Sayfa 394 Belge 256

Ayntâb'da reayadan haddinden fazla vergi alındığı ve halkın perişan olduğunun bildirilmesi üzerine konuyla ilgilenmesi ve halktan alınan fazla vergilerin geri ödenmesi için Kemal Çavuş'un görevlendirilmesi

Hassa-i Hızır Padişah-ı alem şâh der liva-i Ayntâb

Karye-i ...tabideruhde Hacı Mustafa bin Hacı İsmail sakınAyntâb ferman-ı hümayun ve defter Mevlana Yakub kadı-i Ayntâb vacib sene selase ve elf

Ber vech-i maktû fi ... 3180

Kıst mukataa-i mim hal karey-i merkumdan kabul gerek fi 2500

Hasan Çavuş ve Mehmed Çavuş mültezima-ı sabık ... 280

Ayntâb reayası bu canibe gelub havas verdiler ki emnâ ve i'mâl-ı hukuk ve rusumumuz hadden ziyade alub zulm ve teaddi etdiklerinden perâkende ve perişan ve nicemiz culul-ı vatan edüb şöyle ki bu hal üzre kalursa cümlemiz perakende olmak mukarrerdir her karye ahalisi üzerine maktû'iyet tarikiyle kayd olunursa perakende olan rayası yerlu yerine gelub ma'mûr ve abadan olmak mukarrerdir deyû der devlete varub i'lâm hal etdiklerinde her karye ahalisi üzerlerine maktû'iyet üzre kayd oluna deyû fermân olunub imtisal havas-ı Ayntâb mukâtaasına tabî olan kura ve mezra ahalileri uhdelerine başka başka kayd olunmak lüzum geldikde mültezim-i sabık Hasan Çavuş ve şürâkası kesrinden her sene dört bin altun hazine vermek şartiyle kabul edüb kesr-i mezbûr ve kıst mukâtaası ahali-i karye üzerlerine tahmillerine göre rızalarıyla dergâh-ı ali çavuşlarından Kemal Çavuş mübaşeratı ile Ayntâb kadısı olan Mevlana Yakub Efendi huzurunda her karyenin ahalisi meblağ-ı muayyine ile karyelere kabul eylediklerinden kabulleri mucebince defter olunub ve defter-i mezbûr müşârûn ileyh imzalarıyla hazine-i Halebe gelmeğin zikr olunan karye-i Güllü... Ayntâb sâkinlerinden Hacı Mustafa bin Hacı İsmail kendu rızalarıyla kıst mukâtaası iki bin beş yüz pare ve mültezim-i sabık Hasan Çavuşı kabul olunan kesrinden iki bin altı yüz pare her senenin mal-ı maktû' on bir bin altı yüz pare olur kabulum olub şol şartiyle ki her üç ayda bir kıstel-yevm mucebince mal-ı maktû' verub sene aherinde bi't-tamam haklaşub kat'î alaka eyledim ve perakende olan reayası dahi yerlu yerine getirub ma'mûr ve abadan eyledim ve mezbûr Kemal Çavuş üzerimize mir-i canibde ber vech-i emanet nazır ta'yin oluna ve nazır-ı sabık Mustafa Çelebinin sene ahedi ve elf vacib malından vakî olan makbûhâtı yerlu yerinden yoklanub yevm'ül-kıstından ziyade makbuhâtı noksan üzre gelurse kendu malımızdan tekml eyledim lakin karye-i mezbûr ma'mûr olundukdan sonra ziyade

ile taleb zuhur ederse şöyle ki verilmek lüzum gelurse istediğimiz maktû'ât cümlesi fesh ola deyû taleb olduklarından karye-i mezbûr maktû'iyet üzre merkum der uhde olunması mal-ı miri ve reayası havas hakkına evla olmağın hazine-i Halebde mahfûz olan defâtire nazır olunub görüldükde havas-ı Ayntâb ve ihtisab-ı mezbûr mukâtaalarının yevmü'l-kısti ile Hasan Çavuş kesrinden kabul olunan dört bin altun kesri ile bir senenin malı varid olan imzalı defter mucebince ihata etmeğın balada tahrir olunduğı üzre senede kıst mukâtaa ve kesri ile üç bin yüz seksen pareye hazineye teslim etmek şartıyla mezbûr Kemal Çavuş ve dahi ahali-i karyeyi sene be sene bi't-tamam haklaşub kat'î alaka etdirmesine taahhüd etmeğın şart ve taahhüdleri üzre varid olan emr-i padişahi mucebince uhdelere kayd olunub vech-i meşrûh üzre Haleb mahkemesinde dahi sicil-i şerife kayd olunmak için irsal olundu hurrir eلف evasıt-ı şevval sene erbaa ve eلف

Hassa-i Hızır Padişah-ı alem şâh ...der liva-i Ayntâb

Karye-i ...tabideruhde Hacı Seydi bin Hacı Hasan ve ahali-i karye-i mevacib-i hükm-i hümayun ve defter Mevlana Yakub kadı-i Ayntâb vacib sene selase ve eلف

Ber vech-i maktû fi ... 2840

... kıst mukataa-i ...Ayntâb mim hal karye-i merkumdan kabul gerek fi ... 2200

... Hasan Çavuş ve Mehmed Çavuş mültezima-ı sabık ... 640

Sayfa 395 Belge 257

Ayntâb'da reayadan haddinden fazla vergi alındığı ve halkın perişan olduğunun bildirilmesi üzerine halktan alınan fazla vergilerin geri ödenmesi ve yerlerini terk eden halkın bayındır edilmesi için Hasan Çavuş ve Kemal Çavuş'un görevlendirilmesi hakkında

Ayntâb reayası bu canibe gelub cevab verdiler ki emnâ ve i'mâl hukuk ve rusumumuzu hadden ziyade alub zulm ve teaddi etdiklerinden perâkende ve perişan ve nicemiz culul-ı vatan edüb şöyle ki bu hal üzre kalırsa cümlemiz perakende olmak mukarrerdir her karye ahali-i üzerlerine maktû'iyet tarikiyle kayd olunursa perakende olan reayası yerlu yerine gelub ma'mûr ve abadan olmak mukarrerdir deyû der devlete varub i'lam hal etdiklerinde her karye ahali-i uhdelere maktû'iyet üzre kayd oluna deyû fermân olunmağın imtisal havas-ı Ayntâb mukâtaasına tabî olan kura ve mezra ahali-i uhdelere başka başka kayd olunmak lüzum geldikde mukaddema züemadan Mustafa Çelebi mukâtaa-i iltizam eyledikde mültezim-i sabık Hasan Çavuş ve şürekâsı kesrinden her sene dört bin altun hazineye vermek şartıyla kabul edüb kesr-i mezbûr ve kıst mukâtaası ahali-i karye üzerlerine tahmillerine

göre rızalarımız ile dergâh-ı ali çavuşlarından Kemal Çavuş mübaşeratı ile Ayntâb kadısı olan Mevlana Yakub Efendi huzurunda her karyenin ahali meblağ-ı muayyine ile karyelere kabul eylediklerinden kabulleri mucebince defter olunub ve defter-i mezbûr Mevlana müşârün ileyh imzalarıyla hazine-i Halebe gelmeğin zikr olunan Bûrti karyesi reayalarından Hacı es-seyyid bin Hacı Hasan karye-i mezbûr ahalisinden olub rızalariyle kıst mukataa için iki bin iki yüz pare ve mültezim-i sabık Hasan Çavuş kabul olunan kesri altı yüz kırk pare bir senenin mal-ı maktû‘ iki bin sekiz yüz kırk pare olur kabul ederiz şol şartıyla ki her üç ayda bir kıstel-yevm mucebince mal-ı maktû‘ varub sene aherinde bi’t-tamam haklaşub kat’i alaka eyledim ve perakende olan reayasın dahi yerlu yerine getirub mamûr ve abâdan eyledim mezbûr Kemal Çavuş üzerimize mir-i canibden ber vech-i emanet nazır ta‘yin oluna ve nazır-ı sabık Mustafa Çelebinin sene ahedi ve elf vacib malından vakî olan makbûhâtı yerlu yerinden yoklanub yevmü’l-kıstından ziyade makbuzatı zahir olursa kendisinden miri için eline şöyle ki makbûhâtı noksan üzre gelurse kendu malımızdan tekmil eyledim lakin karye-i mezbûr maktû‘iyet üzre uhdemizde mukayyed olub karye-i mezbûr ma‘mûr olduktan sonra ziyade ile taleb zuhûr ederse verilmeye şöyle ki verilmek lüzum gelurse eylediğimiz maktû‘ât cümlesi fesh ola deyû taleb olduklarından karye-i mezbûr merkumları maktû‘iyet üzre der uhde olmasıyle miri ve reayayı havas evla olmağın hazine-i Halebde mahfûz olan defâtir nazır olunub görüldükde havas-ı Ayntâb ve ihtisab mezbûr mukâataalarının yevmül-kısti ile Hasan Çavuşun kesrinden kabul olunan dört bin altun kesri ile bir sene malı varid olan imzalı defter mucebince ihata etmeğin balada tahrir olunduğu üzre senede kıst-ı mukâataa ve kesri ile iki bin sekiz yüz kırk pare teslim hazine etmek şartıyla merkum Kemal Çavuş dahi ahali-i karye-i sene be sene bi’t-tamam haklaşub kat’i alaka etdirmesine taahhüd etmeğin şart ve taahhüdleri üzre varid olan emr-i padişahı mucebince uhdelerine kayd olunub ber vech-i meşrûh üzre Haleb mahkemesine dahi sicil-i şerife kayd olunmak için irsal olundu hurrire elf evasıt-ı şehri şevval sene erbaa ve elf

Sayfa 395 Belge 258

Ayntâb’da Bey mahallesiemekdarlarının tayin olduğuna dair Muhlis Ömer’in arzı
İzzetlü ve mürvetlü sultanım hazretleri meclis-i şerif ... saadet asarları savbına ... budur ki işbu mah-ı zilhiccede mahkeme-i şerif hizmetine Bey mahalleleri emekdarlarından ... ve’l-ümerayı zide kadrühu bendeleri ta‘yin olunub huzûr-ı şerif-i şeref ... ru-yı mal kılındı şeref vusulde eltaf karazlarında mercudur ki hasebü’ş-şer

ve'l-kanuninin nuhlislerine aid ve raci olan mumâ ileyh kullarına zabt ve kabz etdirmesine mürüvvet buyurula baki rey-i şerif hazreti sultanımın Lütfi varakalarına menuttur

Muhibb-i Muhlis Ömer mir liva-i Ayntâb

Sayfa 396 Belge 259

Ayntâb'da reayadan haddinden fazla vergi alındığı ve halkın perişan olduğunun bildirilmesi üzerine konuyla ilgilenmesi ve alınan fazla vergilerin geri ödenmesi için Hasan Çavuş'un görevlendirilmesi hakkında

Hassa-i Hızır Padişah-ı alem şâh ...der liva-i Ayntâb

Karye-i ... Sarutderuhde Hacı Hızır bin İlyas ve Mehmed bin Halil karye-i ... kıst mukataa-i mim hal karye-i merkumdan kabul gerek ferman-ı hümâyun ve defter Mevlana Yakub kadı-i Ayntâb vacib sene selase ve elf

Ber vech-i maktû fi ... 800

Ayntâb reayası bu canibe gelub cevab verdiler ki emnâ ve i'mâl hukuk ve rusumumuz hadden ziyade alub zulm ve teaddi etdiklerinden perâkende ve perişan ve nicemiz culul-ı vatan edüb şöyle ki bu hal üzre kalırsa cümlemiz perâkende olmak mukarrerdir her karye ahalisi üzerine maktû'iyet tarikiyle kayd olunursa perakende olan reayası yerlu yerine gelub ma'mûr ve abadan olmak mukarrerdir deyû der devlete varub i'lam hal etdiklerinde her karye ahalisi uhdelerine maktû'iyet üzerine kayd oluna deyû fermân olunmağın imtisal havas-ı Ayntâb mukâtaasına tabî olan kura ve mezra ahalileri uhdelerine başka başka kayd olunmak lüzum geldikde mukaddema züemadan Mustafa Çelebi mukâtaa eyledikde mültezim-i sabık Hasan Çavuş ve şürekâsı kesrinden her sene dört bin altun hazineye vermek şartıyla kabul edüb kesr-i mezbûr ve kıst mukâtaası ahali-i karye üzerlerine tahmillerine göre rızalarımız ile dergâh-ı ali çavuşlarından Kemal Çavuş mübaşeratı ile Ayntâb kadısı olan Mevlana Yakub Efendi huzurunda her karyenin ahalisi meblağ-ı muayyine ile karyelere kabul eyleduklerinden kabulleri mucebince defter olunub ve defter-i mezbûr Mevlana müşârün ileyh imzalarıyla hazine-i Halebe gelmeğin zikr olunan karye-i mezra-i Sarut nam karye ve mezra-i Hacı Hızır bin Hacı İlyas ve Mehmed bin Halil kendi rızalarıyla kıst mukâtaa için sekiz yüz pare her üç ayda bir yevmül-kıst mucebince mal-ı maktû' verub sene ahirinde bi't-tamam haklaştub kat'i alaka eyledim perâkende olan reayası dahi yerlu yerine geturub ma'mur ve abadan eyledim ve mezbûr Kemal Çavuş üzerimize mir-i canibden ber vech-i emanet nazır ola ve mültezim-i sabık Mustafa Çelebinin sene ahadi ve elf vacib malından vaki' olan

makbûhâtı yerlu yerinde yoklanub yevmü'l-kıstından ziyade makbûhâtı zahir olursa kendusunden miri için alına şöyle ki makbûhâtı noksan üzre gelurse kendi malımızdan tekmi eyledim lakin karye-i mezbûr ma'mûr oldukdan sonra ziyade ile taleb zuhûr ederse verilmeye şöyle ki verilmek lüzum gelurse eylediğimiz maktû'ât cümlesi fesh ola deyû taleb olduklarından karye-i mezbûr merkuruları maktû'iyet üzre der uhde olmasıyle mal-ı miri ve reayayı havas evla olmağın hazine-i Halebde mahfûz olan defâtire nazır olunub görüldükde havas-ı Ayntâb ve ihtisab-ı mezbûr mukâataalarının yevmü'l-kısti ile Hasan Çavuş kesrinden kabul olunan dört bin altun kesri ile bir sene malı varid olan imzalu defter mucebince ihata etmeğın balada tahrir olunduğı üzre senede kıst-ı mukâataa ve kesri ile sekiz yüz pareye teslim hazine etmek şartiyle merkur Kemal Çavuş dahi ahali-i karye-i sene be sene bi't-tamam haklaşub kati' alaka etdirmesine taahhüd etmeğın şart ve taahhüdleri üzre varid olan emr-i padişahı mucebince uhdelerine kayd olunub vech-i meşrûh üzre Haleb mahkemesinde dahi sicil-i şerife kayd olunmak için irsal olundu tahriren elf evasıt-ı şehri şevval sene erbaa ve elf

Sayfa 397 Belge 260

Ayntâb'da bulunan caminin mütevelliliğine es-seyyid Ömer'in atanması hakkında

Kıdvet'ül-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Ayntâb sancağı bey kethüdası zide kadrehü tezkire verilcek ma'lum ola ki sen ki Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü bu cabine hüccet ve mektub gönderub ... darende-i tezkire Seyyid Üveys için Ayntâb kalesinde vaki' câmi-i şerifin berat-ı alişanı ile mütevellisi olub hidmetinde kusurı ...es-seyyid Ömer nâm kimesne (belge sonu yarım çıkmış) razı değildir deyû mazul dizdardan hilaf vaki' inha ile muhzır ... edüb hazine tarafından tevliyeti zabt etdikde ibraz ve merkur es-seyyid Üveys zabt-ı mani' olub hazae' mürtezika cami-i mezkûrun hatibi ve imam ve müezzini vesair ehl-i vezaifinden sual olundukda mezbûr es-seyyid Ömer'in muvacehesinde muhzırdan haberimiz yokdur ve mezbûr es-seyyid Üveysden razı ve şakirleriz deyû mukırr ve muterif oldukları dahi Ayntâb mahkemesinde sicil olunduğın bildirub vech-i meşrûh üzre bi'l-fiil Ayntâb kalesi dizdarı olan kıdvetü'l-muhtahfızın es-seyyid zide kadrühu dahi mektub ile i'lâm edüb mezkûr Üveys ... beratı olduğun bildirub mezbûr es-seyyid Ömer'in hilaf vaki' muhzır ve inha ile olduğu tezkire olub hakkı her vechile merkûm es-seyyid Üveysin olduğu takrir ve zahir olacak ...tezkire olundu vardukda gerekdir ki fi'l-vaki i'lâm olduğun gibi ise tevliyet mezbûr-i mezkûr es-seyyid Üveysin elinde olan beratı

mucebince kenduye hat etdirub merkûm es-seyyid Ömeri ol-vechile dahl ve taarruz etdirmeyesiz tahriren elf evahir-i zilkade sene erbaa ve elf

El-mahruse-i Ayntâb

Sayfa 397 Belge 261

Haleb'den kaçan ulufecibaşının görüldüğü an yakalanıp Haleb'e gönderilmesi hakkında Ayntâb kadısına gönderilen mektub

Cenab-ı izzet-meab şeriat-nisab vilayet-i AyntâbBeği ve kadısı el-mükerrem

Dürer-i ediye-i dua ve özr-i ersine-i sena ittihafından sonra i'lâm muhibb-i muhlis budur ki vilayet-i Halebe vasıl olduğumuz adamlarımızdan ulufeci başımız ve birkaç adamlarımız bir katar katır ve esbab ile firar etdiler imdi mektub müveddet vusul buldukda gerekdir ki ... istima olursa ve eğer oraya uğrayub gelurlerse tutub der-zincir edüb esbab ile ve katar katır ile kayd bend ile bu canibe irsâl edesiz velhasıl bu husus için ziyade cehd edüb ele götüresiz sayire kıyas olunmaya mahkeme mukayyed olan ziyade ... lüzumdır ve'd-dua

Bu husus için şam-ı şerif bölükbaşlarından olan Gazanfer irsâl olundu anın yediyle irsâl edesiz sah

Muhbb-i muhlis kulı mir-i miran-ı makarr-ı sabıkan

Sayfa 397 Belge 262

Ayntâb'da Keret köyü ahalisininhazineye yüz guruş teslim etmeleri hakkında

Kıdvetü'l emâsil ve'l-akran dergâh-ı ali çavuşlarından olub Ayntâb hasları nazırı olan Kemal Çavuş zide kadrühu ba'del-yevm i'lâm olunan oldur ki mektubun gelub mazmununda işbu beş yüz kırkırı Hasana irsâl oldu deyû i'lâm eylemişsin ve gelub razı olub dahil hazine olmuştur ve Keret nâm karye ahalisi dahi işbu yüz guruşdan ziyade alub gitmişlerdir deyû i'lâm eylemişsin mezkûrlar gelub hazineye cüzi akçe teslim etdiler lakin hal-i mektubun gelub i'lâm eyledikleri ile bakisin dahi taleb edüb alınmak mukarrerdir ve kendiniz dahi külli akçe ile gelub Mehmed ağa ile asitane-i sa'âdete gitmek için iş'âr eylemişsin imdi mektub vusul buldukda te'hir ve tevakkuf eyleyub bi külli akçe ile ber vech-i istima' gelub göresiz ki hazine işbu mübarek zilkadenin yirmi altıncı günü ki rûz-ı âtiyedir Halebden nehy-i ali nam mahalle ihrâc olunub on ... sene günü asitane-i sa'âdet ile tevci ve derkar olması mukarrerdir ona göre te'hir cevaz göstermeyub bi külli meblağ tedarik edüb ruz-ı mezkûra denk gelub ve ahz olmak hak ve ikdam ile hidmet ... mûraat olmanız sebebidir

Sayfa 398 Belge 263

***Ayntâb'dan Safiye Hatun ile Ali oğlu Hüseyin'in arasındaki anlaşmazlığın
çözülmesi için Ayntâb kadısına gönderilen ferman***

Kıdvetü'l ümerai'l-kirâm ümdeti'l-küberai'l-fihhâm zul-kadir ve'l-ihtirâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Ayntâb sancağı beyi dam-ı izzihu ve kıdvetü'l kuzat ve'l-hükkam ma'denü'l-fazl ve'l-kelam Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olacak ma'lum ola ki Darende-i fermân-ı şerif Safiye hatun dergâh-ı ma'luma arzuhal edüb kaza-i mezbûrda vaki' Kanalcı oğlu mahallesinde babam Hacı Mihalden oldukda tasarrıf olan sebzevat bahçesi irsen bana intikal edüb almış şer'an temessüklerim var iken Ayntâb kazasında Ali oğlu Hüseyin ve kızı ... hatun mülük edüb zikr olunan bahçeye dedemiz vakfıdır deyû niza' edüb beylerbeyi huzurunda mürafaa olduğumuzdan şer'i şerif üzre görülüb temessüklerimin sabit olub mezbûrların vakfindan olmayub hakkı benim etdiği şer'i ali sabit ve zahir olub buna hükm olunub sicil ve hüccet olub min ba'de mezbûrlar dahl ve taarruz eylemeyeler deyû beylerbeyi canibinde temessük verilmiş iken haliya kanaat etmeyüb gerü davanızdan hali vekillerdir bu babda fetvâ-yı şerif vardır şer'i ali verilmeyub men' olmak taleb iderim deyû bildirdi imdi buyurdum ki hükm-i şerifim vardukda ol-vechile niza' olundukda yarar edüb bir defa' şer'i ali fasl olunmuş ise veyahud üzerinde onbeş yıl mürur etmiş değil ise min bade istimâ' etmeyüb hal-i üzre ibkâ ve mukarrer kılasız şer'i ali teftiş edüb göresiz kadiya arz olunan gibi ise emr-i şer'i amel eyleyub hüccet-i mezbûr meşrû' kadim olub mazmun-ı ali vech-i sabit oldukdan sonra mukarrer tutub amel edüb min bade hilafına cevaz göstermeyesiz şer'i şerife ve fetva-yı münife ve şer'i hacete muhalif bunu mezbûrlar vesair rencide etdirmeyub men' ve def' edesiz ... ve şuhud hizr edüb ve kadiya da medhal olmayanı asla dahl etdirmeyub ...arz olanı yazub arz edüb tekrar emr-i şerifimle amel eyleyesiz şöyle bilesiz ve bade bu hükm-i hümâyûn yedinde ibkâ edüb 'alamet-i şerifeye i'timâd kılasız tahriren elf evâhir-i şehir-i ramazanü'l-mübarek sene erbaa' ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 398 Belge 264

Kazım oğulları ve kız kardeşlerinin Tefteğin'deki bir bostanın ecdadlarının vakfı olduğunu bildirmesi üzerine vakfın Kazım oğullarına teslim edilmesi hakkında ferman

Kıdvet'ül ümerai'l-kirâm ümdeti'l-küberai'l-fihhâm zul-kadir ve'l-ihtirâm ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Ayntâb sancağı beyi dam-ı izzihu ve

kıdvet'ül kuzat ve'l-hükkam ma'denü'l-fazl ve'l-kelam Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tevki-i refi' hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki el-haletihun dergâh-ı ma'lum mektub gönderub Darende-i fermân-ı şerif Safiye hatun meclis-i şer'i gelub bundan akdem Kazım oğulları dimekle maruf kimesneler kaza-i mezbûrda vaki' Tefteğin nam mevzi ...bostanımülki varisleri olub varise kıymet olundukdan sonra babam Hacı Aliye bey' edüb kırk iki yıldan mütecaviz babam dahi mülkiyet üzre tasarrıf edüb fevt oldukda bana intikâl edüb ben dahi nice zaman mülkiyet üzre mutasarrıf iken haliya mezbûr Kazım oğulları ve kız karındaşları ecdadımız vakfidır vakf-ı evlad olduğın bildirince kimesne vardır deyû yirmi otuz yıldan mülkiyet üzre tasarrıf iken ve nice defa' şer'i ali gönderilub fasl olunmuş iken kanâ'at etmeyüb bu kadar zaman mürur etmiş da'vam gördurub zulm etmek ister istima' olunmak içün emr-i şerif ricasına i'lâm etmeğin buyurdum ki hükm-i şerifim vardukda ol-vechile niza' olundukda... yarar edüb bu husus bir defaşer'i ali görölüb ve üzerinden şer'i on beş yıl mürur etmiş ise min bade istima etmeyub hali üzre ibkâ ve takrîr kılasız bermuceb-i şer'i şerif teftiş edüb göresiz kadıya arz olunan gibi ise emr-i şer'i ali amel edüb şer'i ali müteveccî olan bostanı kemakâh mezbûr zabt ve tasarrıf etdirub min bade mezbûrları şer'i şerif ve emr-i hümâyûnım muhalif asla dahl ve taarruz etdirmeyub men' edesiz memnu' olmayub emr-i şerifime muhalefet edeni vuku' üzre yazub der-sa'âdetime arz eyleyesiz ... şuhud hazer edüb mudahil olmayanı dahl etdirmeyub inad edeni ...olanı yazub arz edüb tekrar emr-i şerifim şöyle bilesiz ve bu hükm-i şerifim elinde ibkâ edüb 'alamet-i şerifeye i'timâd kılasız tahriren elf evâsıt-ı şehr-i ramazan sene erbaa' ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 399 Belge 265

Ayntâb mukataasının idaresinin dört yıllığına Abdullah bin Emin ve Yusuf bin Abdullah'a verilmesi hakkında

Mukataa-i ihtisab-ı Ayntâb der uhde Mehmed Ali sâkindir mahalle-i Köroğludur Ayntâb nezâreti ve Osman ve Mehmed mahalle-i Şehreküstidir ...mülteziman ber vech-i iştirak fi 2 şevvâl sene erbaa' ve elf

Bir çift iltizam-ı sabık ...

Bi'l-mal ve bin nefis

Derviş Hasan mahalle-i ibn Eyub der-nefis-i Ayntâb, Hacı İbrahim bin Hasan mahalle-i Yazıcıkder nefsim

Mukataa-i mezbûr sene selase ve elf şevvâlinin yirmi yedinci gününde dört yıl sekiz yüz kırk sekiz bin dokuz yüz otuz yedi akçe ye mah-bimâh mahsul sene aherinde kıst'el-yevm mucebince haklaşmak şartıyla havâs-ı Ayntâb mukataasıyla Rıdvan bin Abdullah Emin ve Yusuf bin Abdullah katib iştirâki ile mülazımlar olub ve harar mala ve nefsi zeamedden haracı Mustafa bin Hacı Mahmud nazır olmak üzere kefil olmağın uhdelerine kayd olunub mutasarrıflar iken hesapları görüldüğü zimmetlerine mukataat mezbûr malından on dört bin altun lüzum geldiği şartı mucebince talep olundıkda edâsın teftiş etmek sabıkâ sancağı olan Tanbakzade Ahmed bey gelub mültezimân-ı mezbûranın teftişleriyle ve mültezim Salih Hasan Çavuş şüarakasına hevâs-ı Ayntâb mukataasında her sene dört bin altun ve dört yıl on altı bin altun kürsün edasıyla ibtida-i tarihte uhdelerine kayd olunub suret-i mukataası tahrir oluncaya değin tasarrıfına tezkire verdikden sonra hevâs-ı Ayntâbın reayası kazaya gelub cevap verdiler ki emna ve 'imâl-i hukuk ve rusumumuz hadden ziyade alub zulm ve te'addi eylediklerinden perâkende ve perişan ve nicemiz cila-yı vatan eylemeyub şöyle ki bu hal üzere kalunursa cümlemiz perâkende olmak mukarerrdir mübaşeratıla her karye ibkâsı üzerine maktuıyyet tarikiyle kayd olunursa perâkende olan reayası yerlu yerine gelub her biri abadan olmak mukarrerrdir deyû der devlet-i kazaya varub ahvallerin i'lâm eyledüklerinden her karye ahalisi uhdelerine maktuıyyet üzere kayd oluna deyû fermân olunmak inşallah hevâs-ı Ayntâb mukataasına tabi' mezra ahalileri uhdelerine kayd olunmak lazım geldiği bi-fiil Ayntâb kadısı olan Yakub Efendinin huzurunda Ayntâbda sâkin olan dergâh-ı ali çavuşlarından Kemal Çavuş mubaşeratıyla her karye başka başka ahalileri uhdelerine rızaları ile meblağ-ı mu'ayyine ile kayd ve defter olunub şol şartıyla sene kıst mukataası ve Hakkı Çavuşun kesrinden edası kabul olunan akçeyi dahi üç yıl yevm'ül-kıstı mucebince dahil hazine edüb ahz oldukdan kıst'el-yevm mucebince kati' alaka ile mezbûr Kemal Çavuş mir-i hayatında nazır ta'yin oluna ve mültezim-i sâbık Mustafa bey mukataat mezbûr malından vaki' olan makbuzatı yerlu yerinde ... yevm'ül-kıstda ziyade makbuzatı zaher olursa kendusinde miri eline şöyle ki makbuzatı noksan üzere gelurse kendu malımızdan tekmil eyleye mezbûr Kemal Çavuş dahi ahali-i kura ve ihtisâb-ı mezbûr mukataalarının malların sene sene haklaşub verub kati' alaka etdirmesine taahhüd etmeğın hevâs-ı Ayntâb kurası ahalisi üzerlerine maktuıyyet üzere kayd olunub ve ihtisâb mezbûr mukataası dahi Ayntâb sâkinlerinden Hacı Mustafa nâm kimesneye her sene iki yüz bin akçe vermek şartıyla deruhde olunub hevâs-ı Ayntâb ve ihtisâb mezbûr mukataalarının yevm'ül-kıstı ile

Hasan Çavuş hevâs-ı Ayntâb mukataası kesrinden edası kabul olunan dört bin altun kürsüyle bir sene malı varid olan imzalu defter mucebince ihata etmeğin emr-i pir-i şahı mucebince hevâs-ı Ayntâb kurası ahalileri uhdelerine maktuıyyet üzre kayd olunub her karyenin ahalisi yerlerine suret-i maktû‘ verilub zikr olunan ihtisâb-ı Ayntâb mukataası dahi merkum Hacı Mustafanın kabul üzre uhdesine tahrir olunmak ... iken nefsi-i Ayntâb sâkinlerinden mezbûr Mehmed Ali divana gelub mukataa-i mezbûresinin seneleri zabt edenler sene erbaa‘ ve elf şevvâlinin yirmi yedinci gününde iltizam-ı sâbık mucebince üç yıl altı yüz otuz altı bin yedi yüz sekiz akçeye olur tahvil olunub verilmek haiz olub iltizam ve kabul şol şartıyla zikr olunduğı üzre kendim nazır ve Osman emini iştirâk üzre mültezimler olub ve harir mala ve nefsi-i mezkûran Derviş bin Hasan ve İbrahim dahi kefiller olub ve mukataanın vaki‘ olan mahsulatı mah-bimâh imzalu defter mucebince bi-tamam dahil hazine edüb sene aherinde kıst‘el-yevm mucebince haklaşub kati‘ alaka eyleyenler kendu istediğimiz kimesneler ola ve mukataa-i ola gelen adet ve kanun üzre zabt ve tasarrıf edüb bir ferdi zulm ve ola gelmişe muhalif bir akçe ziyade eylemeye mukataanın kıst‘el-yevm ihata etmeyüb kesri dahi vaki‘ olursa kûsri kendu malımızdan verilub kıst‘el yevm üzre haklaşub kati‘ alaka eyleyeler lakin vech-i meşrûh üzre mukataaya mutasarrıf etmeğin ziyade ile taleb zuhur edüb verilmek ... olursa mukataanın imzalu defter mucebince kesri vaki‘ olub şart olunduğı üzre kendu malımız ve ...hazineye verilmiş akçe verilmeyince ziyadeleri makbul olmaya deydü taleb oldukları nazır mezbûr Kemal Çavuş dan mektub gönderub mukataa-i merkume için bundan akdem Hacı Mustafaya verildiki seneden iki yüz bin akçe

Sayfa 400 Belge 265’in Devamı

Verilub hala mültezim mezbûr Mehmed Ali iltizam-ı sâbık üzre kabul ve iltizam edüb ile merkuma verilmesi mal-ı miri evla ve enfa olduğın i‘lam etmekin fi‘l-vaki‘ mezbûr Mehmed maslahatgüzar ve mukataa zabtına kadir kimesne olunub mukataa-i mezbûr sene erbaa ve elf şevvâlinin yirmi yedinci gününde iltizam-ı sâbık mucebince üç yıl altı yüz otuz altı bin yedi yüz sekiz akçeye uhdelerine kayd olunub vech-i meşrûh üzre Ayntâb mahkemesinde dahi sicil-i şerife kayd olunmak için suret-i mukataa tahrir olunub irsâl olundılar varduklarında me‘murların mülteziman-ı mezbûranın tevci üzre olan iltizam ve kabulleri ve kefillerinin kefaletleri ve mukataa zarar ve ziyan ederse edasına kadir oldukları tamam mertese ma‘lûmun olduktan sonra sicil-i mahfuza kayd ve suret-i sicil aslından ihrac olunub imzalanub ve

mühürlenub bu canibe irsâl oluna ki hazine-i amire-i Halebde temessük olub ve mukattat defterlerine kayd oluna tahriren elf gur-re-i şeh-r-i zilkade sene erbaa' ve elf

Sayfa 400 Belge 266

Mültezim Mehmed Ali'nin zarara uğrayan malı için mahkemeden kefil talep etmesi üzerine Veli Hızır ve Mehmed Ali'nin kefil olması hakkında

Ber mucebi tezkire-i şerif-i mezkûr mültezim-i mezbûr Mehmed Ali zarar-ı mal ve nefsi kefil taleb olundukda mahalle-i İbn Körden Veli Hızır ve Mehmed Ali ve mahalle-i Ali Neccardan Fethullah bin Abdulkadir kendu hüsn-i rızaları ile meclis-i şer'ide bu hususa havale ta'yin olunan fahrü'l-kitab Ramazan Çelebi zide kadrühu mahzarında kefil olduklarından sonra vech-i meşrûh üzre kefaletleri havale-i mezbûr talebiyle kayd-ı sicil olundıktan sonra suret-i ihrac olunub def' olundu tahriren elf evahir-i şeh-r-i zilkade sene erbaa' ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Çelebi Hüseyin, Mehmed bin Ali, Mehmed ağa Şahvelid, Molla Hasan bin Mahmud, İbrahim bin Mehmed

Sayfa 400 Belge 267

Ayntâb kalesindeki camiye günlük dört akçe ile müteveli olan es-seyyid Ömer'in azledilip yerine es-seyyid Üveys'in atanması hakkında

Kıdvet'ül-kuzâti'l-islam umdeti'l-vülâti'l-enâm mazhar-ı şûra-yı ve'l-hükkam Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Ayntâb sancağı zabiti Ömer ağa zide kadrühu tezkire verilcek ma'lum ola ki Ayntâb kalesinde vaki' cami-i şerife yevmi dört akçe ile müteveli olan es-seyyid Ömerin kusuru ve azli icab eder husus yoğiken tevliyetin bila Es-seyyid Üveys nâm kimesne bir akçe ziyadesiyle yevmi beş akçe ile alub vakfa gadr mezkûr dayyık eylemişdir deyû vakf-ı mezbûr müteferrikalarından bazı kimesneler muhızır gönderub gerü mezbûr mukarrer olunması vakfa enfa mezkûr mahallerdir deyû bildirdikleri ecelden sene erbaa' ve elf şevvâlinin yirmi ikinci gününde geri yevmi dört akçe ile mezkûr es-seyyid Ömere takrîr olunub hazine defterlerine kayd ve berat-ı şerif için ibtidâ ve tasarrıf tezkireleri verilmişdir vardukda gerekdir ki bu babda verilen tezkire der-sa'âdetde berat-ı şerif-i ali-şân etdirilub gelinceye değin hidmet lüzumın müeddi kılındıktan sonra yevmi dört akçe vazifesin evkâf-ı mezbûr mahsulunden alub mutasarrıf olan bila Seyyid kimesne mani' olmaya tahriren elf evâsıt-ı zilkade sene erbaa ve elf

Kayd-ı fi 27 zilkade sene erbaa' ve elf

Bi-Medine-i Haleb el-mahrûsa

Sayfa 400 Belge 268***Fetva anlaşılamadı***

Fi Zeyd mütevellî Ali cami ba-berat-ı sultaniye sümme ve ahz Amr ve tevliyetle bila sebeb vaki... defterdar ... kemakâh ve ketb...bi-tasarıf muhtaç ... muhızır ihyarmürtezika ...

El-cevab

Ve fi Hind ...

Sayfa 401 Belge 269***Altı yüz otuz altı bin yedi yüz sekiz akçelik iltizamın Ayntâb sâkinlerinden Derviş bin Hasan ve Hacı İbrahim'e verilmesi hakkında***

Kıdvetü'l-kuzât ve'l hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tezkire verilcek ma'lum ola ki bundan akdem Ayntâb hasları mukataası fermân-ı pir-şâhı mucebince dergâh-ı ali çavuşlarından kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Kemal Çavuş zide kadrühu her karye ahalisi uhdesine maktuan kayd olundıkda ihtisâb mukataası dahi Ayntâb sâkinlerinden Hacı Mustafa nâm kimesneye her sene iki yüz bin akçe der uhde olunmuş hala Ayntâb sâkinlerinden fâhrü'l-emasil Mehmed Ali zide kadrühu ve Osman bin Mehmed nâm kimesneler deyû âna gelub ihtisâb mezbûr mukataası bi-fiil iltizamından otuz altı bin yedi yüz sekiz akçe ziyadesiyle işbu sene erbaa' ve elf şevvâlinin yirmi yedinci gününde üç yıl iltizam-ı sâbık mucebince altı yüz otuz altı bin yedi yüz sekiz akçe ber vech-i iştirak mültezimler olub zarar-ı mal ve nefis-i Ayntâb sâkinlerinden Derviş bin Hasan ve Hacı İbrahim kefiller olmak üzere kabul ve iltizam eylediklerinden merhum Hacı Mustafadan mezbûran Mehmed Ali ve Osman için mal-ı pir-şâh hakkına evla ve enfadır deyû nazır merhum i'lâm eylemeğin vech-i meşrûh üzere olan ziyadesiyle uhdelerine kayd olunub şurut-ı iltizamları tahrir olunub varıncaya değin zabt ve tasarrıfları için tezkire tahrir olundu vardukda gerekdir ki mukataa-i mezbûru caniblerinden irsâl etdikleri adamlarına defter ve kanun ve ola geldiği üzere zabt ve tasarrıf etdirub emin-i sâbık Hacı Mustafa ve aherden bir kulu dahl ve taarruz etdirmeyesiz ve tarih tahviline raci' mahsul mukataa ne mikdar akçe kabz olunmuş ise muvakkit-i şer'i ali yerlu yerinden yoklanub icab-ı şer'i ve'l-kanun müteveccî olanlardan ba'de's-subut hükm edüb alıveresiz kimesne hilâf-ı şer'i kadim ve mugayir-i nehc-i müstakim ber vech-i iş etdirmeyesiz tahriren elf evâil-i zilkade sene erbaa' ve elf

Bi-Medine-i Haleb el-mahrûsa

Sayfa 401 Belge 270

Ayntâb'a koyun ve zahire nakil edenlerden vergilerinin alınması hakkında

Kıdvet'ül-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tezkire verilcek ma'lum ola ki Ayntâb ihtisâbı mukataasına Şam yeniçerilerinden yasakçı olan Davud Beşe nâm kimesne defter ve kanun ve ola gelmişe muhalif Müslümanların erzak ve emvaline dest-dirazlık eylemekle Ayntâba zahire naklinde ferağat edüb ve şehrin kaht ü gala mal-ı ihtisâbın kesrinden sebep olunmağın i'lâm tezkire tahrir olunub irsâl olundu vardukda gerekdir ki mezbûr yasakçı götürüb mahkemeye tenbih edesiz defter ve kanun ve ola gelmişe muhalif koyun ve zahire nakl edenlerden bir akçe ve bir habbe ziyadesin eyleyub ihtisâb mukataası şimdiye değin yasakçı olanlar ola gelmişe adet ve kanun üzre mutasarrıf ola gelmişler ise mezbûr dahi ibtidâ ve hüsn-i hal birle mutasarrıf olub ziyadesine teklif ile şöyle ki tenbih ile vez' ile memnû olmayub uslub-ı sâbık üzre Müslümanlara zülm ve teaddi ile vukû' üzre yazub bildiresiz ki tedarik görüle tahriren elf evâil-i şehri zilkade sene' erbaa ve elf

Bi- Medine-i Haleb el-mahrûsa

Sayfa 401 Belge 271

Bayat köyü mukataaları hususunda İbrahim Çelebi ile Mahmud Çelebi'nin anlaştıklarına dair Mahmud Çelebi'nin arzı

Saadetlüm devletlüm ağa hazretlerinin huzur-ı şeriflerine maruz-ı dai budur ki bundan evvel ahalişi uhdelerine dimos olundığı üzre Bayat nam karye murad olunub Mahmud Çelebi bendenüz hakpaye irsâl olundukda karye-i mezkûr yüz elli altuna mukataa olunub deftere kayd olunmuşdır deyû tezkire-i şerifenüz varid oldukda razı olmuş idik ahali-i karye-i mezkûra gelub bizim karyemizi İbrahim Çelebi yüz altuna dimos etmişlerdir elli altun ziyade edüb bize zulm olunmuşdur deyü niza etmeğın bu hususda ferağat ettik ihata edüb yine ahalişi üzerine olur veyahud üzerlerine olur veyahudaher kimesne üzerine mi olur kayd olunması babında inayetin rica olunur baki ferman emirindir

Ed-dai Mehmed

Sayfa 402 Belge 272

Ayntâb mukâtasına sekiz bin altındahil edilmesi hakkında

Mefahirü'l-kuzât ve'l-hükkâm, ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü ve kıdvetül-emasıl ve'l-akrân dergâh-ı ali çavuşlarından havas-ı Ayntâb ber vech-i teahhüd emaneten nazır olan Kemal Çavuş zide kadrühu tezkire verilcek ma'lum ola ki cümle-i havas-ı Ayntâb reayasının üzerine yılda yirmi altı bin altuna

der uhde olunub hazine tarafından eline suret-i maktû‘ verilub bazıları bunda olanlar Haleb mahkemesinde sicil olunub hücceti Haleb hazinesinde hıfz olunmuşdır ve bazıları ber vech-i taahhüd emaneten nazır olan Kemal Çavuş kendisi alub varub Ayntâb mahkemesinde sicil edüb suret-i sicili irsâl etmekle taahhüd eylemişlerdir elinden ma‘ada işbu sene erbaa ve elf nevrüzunda ibtida mukataaları tarihinden kılınmışdır şol şartla her üç ayda bir yevmü’l-kıst üzre malı teslim hazine edeler ve şimdiki halde Haleb hazinesine mezbûr Kemal Çavuş yedinden cüzi akçe teslim olunmuşdır haliya irsâliye zamanı olub Ayntâb mukâtasından eyyamlardan sekiz bin altun yük on bin altun dahil hazine olur idi bu sene cüzi akçe teslim eylemişlerdir ile olcuk mukataalarının ibtidasından evahir-i zilkadeye değin altı ay mürur eylemiş olur altı ayda on üç bin altun müstehak olur üç aylık kıstı ber vech-i taaccül altı bin beş yüz altun teslim hazineye olmasın ehem ve mühimmandan olub ve altı bin beş yüz altını dahi gayet zilkadeye değin cem‘ ve tahsil olunub dahil hazine olması lüzum ve mühim olmağın Haleb hazinesinde istihdam olan Ali Bey zide kadruhu havası ta‘yin olunub gönderildi vardukda gerekdir ki Mevlana müşârün ileyh nazır mezbûr meclis-i şer‘i götürüb der uhde olub tevzi‘ olan maktû‘âtlardan ru‘b kıstı ber vech-i teaccül altı bin beş yüz altun cemi‘ ve tahsili gönderub teslim hazine etdirmeyesiz ve ru‘b kıstı dahi cümlesinin nısf-ı kıstı olub gayet zilkadeye değin kendi ahali-i kura ve mezra der uhde olanlardan cem‘ ve tahsil etdurub havale-i mezbûr ile nazır ve merkûmun ile gönderub Haleb hazinesine teslim etdiresiz bu babda şartları mucebince altı aylık yevmü’l-kıst zamanı mürur eylemeden dahil hazine ola şöyleki ihmal edüb şartları riayet olunub icra olunmaya ... muhtac olmak lazım gelur bu babda mal-ı miri zâyi‘ ve telif olmakda ve vaktiyle gelub dahil hazine olmayub ihmal ve tefahül eylemekden hizr edeler ve sen ki Kemal Çavuş zide kadrühu der uhde eyledukleri maktû‘âtın mukataa malı gayet zlkadeye değin bi’t-tamam havale merkûm Ali Bey maarifetiyle tekrar ve tahsil edüb adamınla havale-i merkûm koşub gönderub teslim hazine edüb ihmal etmeyesiz bunun havalesin ihmal edersen tekrar havale oldukdan ref‘ edüb ...havale göndermek mukarrerdir bilmiş olun tahriren elf evasıt-ı zilkade sene erbaa ve elf

Bi-Medine-i Haleb el-mahrûsa

Sayfa 403 Belge 273

Elli bir bin akçe zeameti olan Kara naib oğlu Süleyman Çavuş’un ölmesi üzerine boşalan zeametinin Ahmed kethüdyaya verildiğine dair ferman

Emîr'ül-ümerâil-kirâm, kebîr'ül- küberâi'l- fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Zulkadir beylerbeyisi Mahmud dame ikbale tevki-i refî' hümayûn vasıl olıcak ma'lum ola ki düstûr-ı mükerrem ve muazzam, müşîr-i müfahham ve muhterem, nizâmü'l-âlem, müdebbir-i umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmim-i mehâmmi'l-enâm bi'r-reyi's-sâ'ib, mümehhid-i bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl, müşeyyid-i erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl, el-mahfûfu bi-sünûfi'l-avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ sadrazam Sinan Paşa edam allahü te'âlâ iclalinin bi'l-fiil kethüdası olan darende-i ferman-ı hümayun kıdvetü'l-ümerai'l-kirâm Ahmed kethüda dame izzihu sütte-i sa'âdetime gelub sancağında nahiyesinde nam karye ve gayrinden elli bir bin akçe zeameti olan dergâh-ı malum çavuşlarından Kara naib oğlu Süleyman Çavuş fevt olub zeameti mahlul oldukda otuz üç bin akçesi kenduye ma'ada müteveffanın oğullarına ve ahire sütte-i sa'âdetimde tevci olunmuş müteveffâ-yı mezbûrun zeametinin tarafından dahi oğullarına ve ahire verildikde bildirub lakin dergâh-ı ma'lum çavuşlarının zeameti ve tımarları sütte-i sa'âdetimde tevci olub mir miran tarafından zeamet verilmemek için mukaddema emr-i şerif verilmeğin hilaf etdikleri ecelden buyurdum ki zeamet-i mezbûrı senin tarafından verilenleri katiyen dahl etdurmeyub ve kayıdların dahi çaldırub sütte-i sa'âdetimden tevci olunduğı üzre müşârün ileyh Ahmed kethüdaya vesairlerine ellerinde olan beratları mucebince zabt ve tasarruf etdurub min ba'deaheri müdahil ve taarruz etdirmeyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i'timad kılasız hurire elf evahir-i recebü'l-müreccib sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 403 Belge 274

Vergilerin vaktiyle tahsil edilip hazineye dahil ettirilmesi için hazineye dergah-ı ma'lum bevvablarından Bedreddin Bey'in atandığına dair tezkire

Kıdvet'ül-kuzât ve'l hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm mazarü's-şûra-yı ve'l-hükkâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tezkire verilcek ma'lum ola ki havas-ı Ayntâbın maktû' akçeleri vaktiyle tahsil gelub dahil hazine etdirilmesi babında bir ...mukaddem ve müstakim havale-i ta'yin lüzum ve mühim olmağın dergâh-ı ma'lum bevvablarından kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Bedreddin Bey zide kadrühu havale ta'yin olunub tezkire ile irsâl olunmuşdır vardukda gerekdir ki havas-ı merkûm ahalileri üzerinden maktû' akçelerin yerlu yerinde her üç ayda bir kıste'l-yevm hesabı üzre havale-i mezbûr tahsil ve nazır olan Kemal Çavuş kabz etdurub havale olmadıkca müstakil kimesneye akçe kabz etdirilmek ve tahsil olunan akçe

kıste'l-yevm mucebince bi't-tamam tahsil oldukdan sonra adet ve der-kise olub ve mühürlenub havale marifet ile ve ahalileri yedleriyle gelub dahil hazine etdirilub avk ve te'hîr kodurmayasız tahriren elf evasıt-ı zilkade sene erbaa ve elf

Bi-Medine-i Haleb el-mahrûsa

Kayd fi 7 Zilkade sene erbaa ve elf

Sayfa 404 Belge 275

Debre, Selanik ve Cermin'de yirmi bin akçelik tımarı noksan olan Ahmet kethüdanın isteğiyle Doğancık köyünde vefat eden Süleyman Çavuş'un boşalan tımarının Ahmet kethüdaya verildiğine dair berat

Nîşân-ı şerif-i âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkanî hükmü oldur ki

Destur-i ekrem müşir-i efham nizâmü'l âlem veziriazam Sinan Paşa edam allahü te'âlâ iclalalenin kethüdası olan rafî-i tevki-i refî' şân-ı hakani kıdvetü'l-ümera ve'l-ekâbir ... bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l a'la Ahmed kethüda dame izzuhu sütte-i sa'âdetime gelub Debre ve Selanik ve Cermin sancaklarında mutasarrıf olduğu otuz iki bin akçe zeamet Debre ve Selanik ve Cermin sancaklarından mutasarrıf olan yirmi bin akçelik elinde ol-mikdar noksan olub ve Ayntâb sancağında ve nahiyesinde Doğancık nam karye ve gayrinden kırk bin akçe zeamete mutasarrıf olub dergâh-ı ma'lum çavuşlarından olan Kaya naibzade Süleyman Çavuş fevt olub zeameti mahluldur deyû rica etmeğin mezbûr fevt olub zeamet-i mahlul ise noksan için kenduye tevci edesiz deyû erbaa' ve elf recebinin dokuzuncı gününde emr-i şerif verildikten sonra istikakdan yirmi akçe ziyadesiyle tezkire bab-ı sa'âdetimde ihrac olunmak fermânım olmağın zeamet-i mezbûrun işbu otuz üç bin akçe zeamet vech-i meşrû' üzre mütevellî-i mezbûr tahvilinden evliye-i mezbûr da ber vech-i tekaüd mutasarrıf olduğu otuz iki bin akçe zeamete ilhak olunub cümle zeameti beş bin akçe olunub ber vech-i tekaüd tevci olunub sütte-i sa'âdetimden verdim ki zıkr olunur

...

Ve buyurdum ki ba'del-yevm taht yedinde olub ber vech-i tekaüd mutasarrıf olan ol-babda hiç ferd-i aferide mani' vaki münazi emriyle bileler alamet-i şerifeye i'timad kılalar tahriren elf 13 receb'ül-merceb sene erbaa' ve elf

Tıbika aslûhu'l-hükkam dame hidmetü'l-etıbbâ ... ileyhi sübhanehu Mehmed bin Sadeddin el-kadı-i bi askerân-ı Anadolu ufiye anhüma

Be-makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 405 Belge 276

Zulkadriye, Sivas, Diyarbekir ve Kars sancağı beylerine hitaben Güherçile mukaatasına tabi olan reayadan her sene ikişer guruş toplanması hakkında

El-mevla el-müfehhimü'l-mevla bi-medine-i Maraş dame fezali

A'lemü'l-ulemâil-mütebahhirîn, efdâlü'l-fudelâil-müteverri'în yenbû'ül-fazl ve'l-yakîn vâris-i ulûmi'l-enbiyâ ve'l-mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'in el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'in mefâhiru'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîlâm vilayet-i Zulkadriye kadıları zide fezalühüm tezkire vasıl olıcak ma'lûm ola ki hala bu canibe hattab vilayet-i Zulkadriye ve Sivas ve Diyarbekir ve Kars sancağı beyleri ve kadıları hattabı ferman-ı şerif varid olub mazmûn-ı hümayûndan zikr olunan vesaitlerde Güherçile mukataasına mültezim olanlar her sene reayadan ikişer guruş cemi' olub lakin kenduleri ekil ve bey edüb dahil hazine eylememekin malıma gadr ederler Maraş tahvilleri tamam olan Güherçile mültezimlerinin ahvalleri yerlu yerinden görölüb zimmetlerine lüzum gelen mal-ı miri taleb ve tahsil ve dahil hazine olmuş lüzum olmağın tahsil ve dahil hazine etdirmesi için zikr olunan Güherçile mültezimlerin şer'i-ali bulundurması lüzum olanlara buldurub iltizamları şimdiye değin bir defa' görölmeyen ... görub ber muceb ... ve sicil-i şer'i ve'l-kanûn teslimatından ma'ada zimmetlerine lüzum gelen malı mütevecci olanlardan taleb ve tahsil etdirub zuhûr eden malımdan kimesne zimmetinde bir akçe ve bir habbe baki koydurmayasız ve şer'i ve kanun ile lüzum gelen malı vermek izhar ve acz ederler ise tahvilleri tamam olanların emlak ve esbablarından vefa eylemez ise kefil bi'l-mallarından tahsil eyleyub malından kimesne zimmetinde bir akçe ve bir habbe koydurmayasız ve hamil olan akçeyi sen ki defterdarsın derkar edüb ve mühürleyub sürat ile sütte-i saadetime irsâl ve hızane-i amireye isâl eylesin ihmal ve müsahele ve himayet vesayitden bifağat hazır eyleyub vech-i meşrûh üzre olan emri yerine getursun deyû ferman olmağın ber muceb emr-i şerif divan tarafından tahsil babında bir mecdü mukaddem ve müstakim kimesne ta'yin lüzum ve mühim olmağın kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Budin Trablus ve Şam hazinesinde ruznamçe olan Pir Çelebi zide mecdühü tezkire ile irsâl olundu vadukda gerekdir ki zikr olunan Güherçile eminleri her kangınızın taht hükmünde bulunursa ber-muceb-i emr-i şerif buldurmasıyla lüzum olanlara bildirub zimmetlerine mütevecci olan mal-ı pirşahı kendulerinden edasına ...ve muhalefet ederler ise emlakı ve esbablarından kifayet eylemeyub resm-i mal ıtlak olunur mevcudları kalmadukdan sonra kefil bi'l-malından anları dahi emlak ve esbablarından bi-kusur tedarik ve derkar etdirub ve mühürleyub mezbûrla eminlerin

kifayet kadri adamlarıyla gönderub Haleb hazinesine teslim etdirub mal-ı pirşahdan kimesne zimmetinde bir akçe ve bir habbe baki ve alaka koydurmayasız alaka lüzum husus olursa yazub bildirsesiz hurrir e'lf evahir-i şevval sene erbaa ve e'lf

Bi Medine-i Haleb el-mahrusa

Sayfa 405 Belge 277

Ayntâb kalesi dizdarı Mustafa bin Abdullah'ın dizdarlık hususunda Seydi Ağa ile anlaştıkları hakkında

Oldur ki sabıka-i Ayntâb kalesi dizdarı olan Mustafa bin Abdullah mahfil-i kazada bi-fiil dizdar olan Seydi ağa mahzarında ikrâr edüb zikr olunan dizdarlık hususunda mukaddem ve me'hîr tarihleri ile beratımız alub bu senede vaki' mahsulunde beratım tarihi mucebince bana aid olan mahsul-ı bi't-tamam kabz etdum zikr olunan mahsul hususuna müteallik kendunun bende ve benim kendude dava ve niza'm kalmadı dedikde mezbûr seyyid ... vech-i meşrûh üzre zikr olunan mahsul hususuna müteallik mezbûr Ömer Beyde da'vam ve niza'm yokdur deyûb hacete ikraye hükm olub bi't-taleb kayd-ı sicil olundı der fî 24 zilhicce sene erbaa ve e'lf

Şuhûdü'l-hâl

Ali Efendi, Ahmed Çelebi bin Hasan, El-Hac Süleyman, el-hâc Mahmud Hasan ve gayrühüm

Sayfa 406 Belge 278

Güherçile mukaatasına tabi olan reayadan her sene ikişer gurusu toplanması hakkında Maraş, Sivas, Diyarbakir, ve Kars sancağı beylerine gönderilen ferman

Kıdvetu'l erbabi'l-ikbâl ümdetü'l-iclâl câmi'ü vücuhi'l-emvâl amirü'l-hazâyinü'l-a'mâl el-muhtass bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-bâri hızâne-i âmiremin Haleb canibi defterdarı zide izzihu mefâhirü'l-ümerâi'l-kirâm merâciü'l-küberâi'l-fihhâm zul-kadr ve'l-ihtirâm el-muhtass bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-ke'âm Maraş ve Sivas ve Diyarbakir ve Kars sancağı beyleri dame izzihum mefahirü'l-kuzât ve'l-hükkâm, ma'denü'l-fazl ve'l-ke'âm liva-i mezbûr kadılar zide fazlehum tevki'-i ref'i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki zikr olunan vesayitlerde Güherçile mukaatasına olanlar her sene reayadan ikişer gurusu cem'i edüb lakin kenduleri ekel ve bey edüb dahil hazine eylemeğin malıma gadr ederler tahvilleri tamam olan Güherçile mültezimlerinin ahvalleri yerlu yerinden görulub zimmetlerine lazım gelen mal-ı miri taleb ve tahsil ve dahil hazine olmak lazım olmağın tahsil ve dahil hazine olmak emr edüb buyurdum ki hükm-ü şerifimle husus-ı mezbûrun ehl-i merkum olan Ali nâm vadukda zikr olunan Güherçile mültezimleri şer'-i ali bildurmesi lüzum olanlara

bildurub göturb iltizamları şimdiye değin bir defa‘ görülmeyen muhasebelerin görub ber-mucebi muhasebe ve sicil-i şer‘i ve’l-kanun teslimatlarından ma‘ada zimmetlerine lüzum gelen malı mütevecci olanlardan vech-i kâh taleb ve zahir etturub zuhûr eden malından kimesne zimmetinde bir akçe ve bir habbe baki koydurmayasız ve şer‘i ve kanûn hasebiyle lüzum gelen malı vermekde izhâr ederler ise tahvilleri tamam olanların emlak ve esbablarından vefa eylemez ise kefil bi’l-mallarından ve mizkinlerinden tahsil eyleyub malımdan kimesne zimmetinde bir akçe ve bir habbe koydurmayasız ve hasıl olan akçe-i sen ki defterdarsın derkar edüb ve mühürleyub sair-i emval hassa ile sütte-i sa’âdetime irsâl ve hazine-i amireme isâl ve idhâl eylesiz ihmal ve müsameleden ve himayet vesayitden biğayet hizr eyleyub vech-i meşrûh üzre olan emri yerine getiresiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i’timad kılasız hurrire elf el-yevmü’s-sani fi şehri ramazanü’l-mübarek sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 406 Belge 279

Ayntâb haslarına tabi Karataş nahiyesinde Kara Dede üzerindeki iltizamın Ramazan Çelebi’ye verilmesi hakkında

Kıdvetü’l-kuzât ve’l-hükkam ma’denü’l-fazl ve’l kelâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tezkire vasıl olacak ma’lûm ola ki Ayntâb haslarına tabi‘ Karataş nahiyesinin isneyn ve elf vacib mahsulatı yedinden Kara Dede uhdesinde olub ba‘de aher kimesne ziyade eylemeğin ziyadesiyle uhdesine kayd olunmuş idi hala mezbûr Kara Dede dahi adam gönderub zikr olunan icâre-i ... ziyade ile taleb olmağın tezkire tahrir olunub kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân katib Ramazan Çelebi zide kadruhu irsâl olundu vardukda gerekdir ki göresiz fi’l-vaki merkûm Kara Dede zikr olunan icâreyi bi-fiil olan iltizamından dahi ziyade ile kabul ederse kifayet kadri yerlu ve yurtlu ... aldukdan sonra uhdesine kayd ve sicil edüb suret-i sicil aslından ihrac edüb imzalayub ve mühürleyub Haleb hazinesine irsâl eyledukden sonra icâreyi merkûm ... zabt ve tasarruf etdurub aherden bir ferdi dahl etdirmeyesiz lakin ...hususunda ziyade mukayyed olunub mukataadan kefil olmuş olmakdan ziyade isbat oluna tahriren elf evasıt-ı zilkade sene erbaa ve elf

Ve bundan akdem iltizam eyleyen ...

Bi Medine-i Haleb el-mahrusa

Sayfa 407 Belge 280

Güherçile mukataası

Suret-i ...sicil-i mahfuz afa anhü Abdullah bin Mehmet el-kadı-i mahmiye-i Ayntâb afa anhüma

Der-meyan küfela Osman Çelebi Hoca Mehmed Emin mukataa-i Güherçile el-vaki‘ vilayet-i Zulkadriye ve Haleb ve Diyarbekir ve Kıbrıs fi şehir-i Şa‘banü’l-muazzam sene 990

Ahmed Çelebi veledi dede tımar mahalle-i Amu, Hüseyin bin Mehmedmahalle-i Bostancı sele 400, Hüseyin bin Hacı Ali mahalle-i Uzun Mehmedsele 500, Hızır bin Salih doğancıbaşı cemaat-i Hisarmah sele 4000, Ali Çelebi kefil bi’l-mal sele 400, Uğurlu bin Selim kaza-i Nizib sele 200, Mahmud bin Salih mahalle-i Kanalcı sele 400, Mehmed bin Mustafa mahalle-i Eyub kefil bi’l-mal sele 300, Üveys bin Hacı İsmail karye-i KızılhisarAyntâb kefil bi’l-mal, Saadeddin bin Abdi kaza-iAyntâbsele 100, Halil bin Ramazan mahalle-i Kanalcı sele 300, Ali bin Sadi karye-i Çakırca İsmail sele 300, Şaban velid-i Ramazan mahalle-i Çukursele 200, es-seyyid Gazi bin Kubad mezra-i tabi-i Ayntâb sele 200, Kul Abdulkadir karye-i Aladinek, Hüseyin bin Sultan Ahmed mahalle-i İbn Şeker sele 300, Ali bin Mehmed mahalle-i Kurddepesi sele 200, Müniş İlyas karye-i Aladinek sele200, Ömer bin Mahir karye-i Çakırsele 100, Mehmed bin Hacı Bekir mahalle-i Kanalcı sele 100, Tanrıverdi bin Ali mahalle-i Kanalcı kefil bi’l-mal sele 50, Mehmed bin Mustafa mahalle-i Kızılca Mescidsele 50, Ali bin İbrahim mahalle-i İbn Şeker kefil bi’l-mal sele 50, Mehmed bin Hızır karye-i Arıl tabi-i Ayntâb kefil bi’l-mal sele 50, Cuma bin Hüseyin mahalle-i Eblehansele 20, Mehmed bin İbrahim mahalle-i Çukursele 100, Ömer bin Habil karye-i Çakır sele 100, Hacı Emin bin Bekir mahalle-i Kürtünciyansele 500, Ali binMehmed mahalle-i Kızılca Mescid kefil bi’l-mal sele 100, Ahmed bin Latif mahalle-i Eyub kefil bi’l-mal sele 100, Ahmed bin Hasan mahalle-i Sekker kefil bi’l-mal sele 100, Hoca Mehmed bin Hacı Bayram kefil bi’l-mal sele 200, Hacı Hasan bin Hoca Mehmed kefil bi’l-mal, Ali bin Hoca Mehmed kefil bi’l-mal

Küfelâ-i haza Osman Çelebi bin Hoca Mehmedel-sakin fi Ayntâbel-mahrûsa mukataa-iGüherçile el-vakf-ı vilayet-i Maraş ve Haleb ve Kıbrısve ...Abdullah El-Hac muhtarü’l-muin el-mezbûre afa anhüma

Sayfa 407 Belge 281

Ayntâb istisabı mukataasının Mahmud Ali’nin üzerine kayd olunub Halep hazinesine götürülmesi hakkında

Kıdvet’ül-kuzât ve’l hükkâm ma‘denü’l-fazl ve’l-keîâm mazhar-ı şıra-yı hükkâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tezkire verilcek ma‘lûm ola ki Ayntâb istisabı

mukataası zeyl ve bazı şurutla ber vech-i iltizam Mahmud Ali zide kadrühunun uhdesine kayd olunub yedine mefsul ve meşrûh ve şanlı suret-i mukataa verilub zikr olunan şurut-ı iltizamı Ayntâb mahkemesinde sicil-i mahfuza kayd olunub mukataaya kefilîyet kadri yerlu ve yurtlu küfela tahrir etdirdikden sonra mah bi-mah mahsul ihtisabı kıste'l-yevm üzre müstakil Haleb hazinesine gönderub teslim edüb ve nezaret tamına ve aherden birimiz mezbûrun iltizamına mütealîk edüb dahl eylememek babında tezkire taleb etmeğin tahrir olundu vardukda gerekdir ki mezbûrun kabul taahhüd ve iltizamı elinde olan mefsul ve meşrûh şartname mucebince malumun olub ve kefileyn kadri varub sicil-i mahfuza kayd olundukdan sonra şart ve iltizamı mucebince ihtisab mukataasına mutasarrıf aherden bir ferdi dahl etdirmeyesiz hurire elf evasıt-ı zilkade sene erbaa ve elf

Bi Medine-i Haleb el-mahrusa

Sayfa 408 Belge 282

Halep darphanesine Halep kalesi mustahfızlarından Ömer Beşe'nin atanması hakkında

Vazife-i Mevlana Derviş Mehmed imam ve hatib cami' şerif debbağhane nefsi-i Ayntâb el-hâc Muhsin eda-i hidmet ve bir berat mutasarrıf ber-muceb arz Mevlana Yakub kaza-i Ayntâb fî şeh-i şevvali'l- mükerrem sene erbaa ve elf ...

Kayd fî 9 zilkade sene erbaa ve elf

Mefahirü'l-kuzât ve'l-hükkâm, ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Birecik ve Ayntâb ve Nizib ve Rum kale-i Telbaşer ve Suruc kadıları zide fezlühüm mefâhirü'l-emâsil ve'l-akran zikr olunan kadılıklarda vaki' havas-ı hümayûn eminleri zide kadrühüm tezkire vericek ma'lûm ola ki bundan akdem beyyen nas teamül olunan şahı ferman-ı pir şah-ı muhâlif ve kemayar olmağla rafî' lüzum olduğu ecelden nefsi-i Haleb ibtaline nisa ve tebeyyüz olunub teamül-ü nas için Haleb darbhanesinde cedid ve siyahü'l-a'yar pare ve osmani kat' etdirilub taht kazalarınızda vaki yerlerde dahi muhkem ...min ba'de şahı teamül olunması lüzum ve mühim olmağın tezkire ile Haleb kalesi mustahfızlarından Ömer Beşe irsâl olundu vardukda gerekdir ki her birini bizzat mukayyed olub taht kazalarından vaki' çarşı ve bazar ve mecma-i nas olan yerlerde muhkem etdiresiz ki emr-i piri şah-ı muhalif asla şahı teamül eylemeyeler ve etdirmeyesiz şöyle ki bade teamül olduğu ma'lumun olan ol-makulleri isimleri ve resmleriyle yazub bildiresiz götürölub icab ettiği üzre haklarında geldürile ve siz ki havas-ı mezbûre eminlerisiz min ba'de miri için şahı

kabz eyleyub tamamü'l-vezm altun ile gurus kabz eyleyesiz mucceb tezkire ile amil olub hilafından hizr edesiz hurrir e elf evahir-i şevval sene erbaa ve elf

Bi Medine-i Haleb el-mahrusa

Sayfa 408 Belge 283

Ayntâb'da Güherçilemukataalarınaazarar verenlerin tesbit edilip def olunması hakkında ferman

Kıdvetü'l ümerai'l-kirâm ümdeti'l-küberai'l-fihhâm zul-kadir ve'l-ihtirâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Ayntâb sancağı beyi dame izzihu ve kıdvet'ül-kuzât ve'l hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tevki-i refi' hümâyûn vasıl olcak ma'lûm ola ki haliya Baki ve Hacı Uğurlu nâm kimesneler der-sa'âdetime gelub vilayet-i Ayntâbda Zulkadriye tabi' Güherçile nam mukataa-i ber vech-i iltizam emini olan Osman ve Hoca Mehmed nâm kimesneler fevt olub mevcud ve sünufi kilesi dahi olub ve benim mukataaya ve kefalet vechen mine'l-vucuh alakam ve medhalim yoğiken tahsil ele gelen ... Haleb mal için Osman ve Hoca Mehmed size kefiliz deyû hazine defterinde olmayub hilâf-ı şer'i ve kanun ...rencide ve remide eylemekden hali değildir deyû men' ve def olunmak babında emr-i şerif ricasına bildirmeğin ber vech-i rencide olunmaya deyû emr edüb buyurdum ki hükm-ü şerifim vardukda göresiz fi'l-vaki' mültezim-i mezbûr ve küfelası sabit ve zahirde olub ve mezkûrun mir-i ulufesi ve müdahale olunmayub kefil iken bi-cümle defterde olmayub ve bundan vechen mine'l-vucuh mal-ı miri taleb olcak icab eylemez iken mürecced celbi mal için hilâf-ı şer'i ol-vechile rencide etdikleri vaki' ise men' edüb min ba'de mezkûrı hilâf-ı şer'i rencide etdirmeyub hususı mezbûr için evahir irsâline muhtac etdirmeyesiz ve muhtac arzolursa vuku' üzre arz edesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerifeye i'timad kılasız hurrir e elf el-yevmü işrun sene selase ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 409 Belge 284

Ayntâb'da cami-i şerifin mütevelliliğini zabt eden Üveys'in elinden alınıp önceki müteveli Es-seyyid Ömer'e verilmesi hakkında ibtida tezkeresi

Vech-i tahrir-i kitab kalem budur ki Ayntâb kalesinde vaki' cami-i şerife yevmi dört akçe ile müteveli olan es-seyyid Ömer'in kusurı ve azli icab eder husus yoğiken tevliyeti bila sebep es-seyyid Üveys nâm kimesne olub zabt eylemiştir deyû vakf-ı mezbûr mürtezikası muhzır gönderub geri mezbûr takrir olunmasın taleb eyledikleri ecelden sene erbaa ve elf şevvalinin yirmi ikinci gününden geru yevmi dört akçe ile

mezkûr es-seyyid Ömer takrir olunub hazine defterlerine kayd ve berat-ı şerif için ibtida tezkiresi verildi gerekdir ki bu babda verilen tezkire der-devletde berat-ı şerif-i alişân etdirilub gelinceye değin hizmet lüzumesin meri' ve müeddi kıldıkdan sonra yevmi dört akçe vazifesin evkâf-ı mezbûr mahsulunden alub mutasarrıf ola hurrir eلف evahir-i şevvali'l-mükerrem sene erbaa ve elf

Bi Medine-i Haleb el-mahrusa

Kayd fi 4 zilkade sene erbaa ve elf

Sayfa 409 Belge 285

Ayntâb'da bulunan Şeyh Fethullah El-Sıddık camiinin mütevelliliğine Mihal Çelebi'nin atanması hakkında

Kıdvet'ül-kuzât ve'l hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tezkire verilcek ma'lum ola ki hala nefsi-i Ayntâbda vaki' Şeyh Fethullah El-Sıddık camiinin mütevellisi olan fahrü'l-emacid ve'l-ekârim Mihal Çelebi zide mecdühü adam gönderub camii-i mezbûrun berat-ı piri şahı ile Ayntâb mukataasından yevmi yedi akçe müteayyin vazifesi olub zikr olunan vazifesi selase ve elf zilkadesinin guresinde işbu sene erbaa ve elf şevvali'l-mükerreminin gayetine gelince yerine müstehak olmuş ulufesi olduğun bildirub havas-ı mezbûrun müteayyin emini olmamağla ihtisab mukataasından eda olunması babında tezkire taleb eylemeğın tahrir olundu vardukda gerekdir ki zikr olunan camii-i şerifin vech-i meşrûh üzre müstehak olan ulufesin ihtisab-ı Ayntâb mukataasından maktuât merkum ber vechi emanet nazır olan Kemal Çavuş ...eda ve teslim etdirub kabz olunan mevacic kaydı babında eline temessük verdirersiz ki ibrâz etdukde ve deynine memhur oluna tahriren elf evahir-i şevval sene erbaa ve elf

Bi Medine-i Haleb el-mahrusa

Sayfa 409 Belge 286

Adana, Antakya, Sis, Kars, Tunus, Ayas, Rumkale, Ayntâb, Kilis, Malatya, Gerger, Kahta, Darende, Divriği ve Elbistan kadılarına hitaben kazalarındaki Yahudi taifesinden her harcgüzar zimmetinden beş sah-ı Osmani veya on sah-ı Osmani tahsil edilmesine dair

A'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn efdâlü'l-fudelâi'l-müteverri'în yenbü'ü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i ulûmi'l-enbiyâ ve'l-mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-mürselîn ve mefâhiri'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Adana ve Antakya ve Sis ve Kars ve Tunus ve Ayas ve ...ve Rumkale ve Ayntâb ve Kilis ve Malatya ve Gerger ve Kahta ve Darende ve Divriği

ve Elbistan kadıları zide fazalühüm tezkire verilcek ma'lum ola ki taht kazanızda vaki' haracgüzar kefare-i Yahud taifesinin işbu sene erbaa ve elf tarihinde müstehak olan culus-ı hümâyûn akçeleri fermân-ı piri şahı mucebince her haracgüzar zimmetinde beş sah-ı osmani ve yahudda on sah-ı Osmani cem' ve tahsil ve idhal ettirmek lazım olduğu ecelden hazine canıbdan müfredat üzre hazine defterleri ihrac olunub ve nişanlanub tahsil için tezkire ile kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim ruznamçe-i Piri Çelebi zide fazlühü irsâl olundu vardukda gerekdir ki bu babda her birinin bizzat mukayyed olub taht kazalarınınza vaki' harac güzar kefare veyahud götürub hazine defterlerinden ihrac olunmuş şanlı hazine defteri mucebince lüzum gelen culus-ı hümâyûn akçelere fermân-ı pir-i şahı üzre her hizmetinde beşer sah osmani veyahud onar sağ osmani muaccele cem' ve tahsil ve derkâr etdirub ve mühürleyub merkurum ile kifayet kadri ihzarları ile gönderub Haleb hazinesine teslim edüb tevakkuf ve tehirden hazar edesiz hurrir e elf evahir-i şevvali'l-mükerrem sene erbaa ve elf

Bi Medine-i Haleb el-mahrusa

Sayfa 410 Belge 287

Ayntâb haslarından Tılfar köyünde yetmiş dokuz altınlık mal-ı maktûnun Hasan Çavuşa teslim olunması hakkında

Kıdvetü'l kuzatü'l-müslimin ümdet-i vülâti'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tezkire verilcek ma'lûm ola ki hala iftihârü'l-ümerâi'l-kirâm sabıka Haleb defterdarı olan Ahmed Efendi dame ulüvvühûnun ademi gelub Ayntâb haslarından Tılfar nam karyesinde yetmiş dokuz altuna müşârün ileyh uhdesinde maktû' mukayyed olmağla sene elf ve sene ahadi ve elf vacibin müstehak olan mal-ı maktû'in emin-i sabık Hasan Çavuşa teslim edüb rücu etmiş iken ve sene işrin ve elf vacibin ahali-i karye emr-i şerif mucebince üzerlerine maktû' etdirub müşarun-ileyhin zimmetinde nesnesin kamamış iken gelen havallerinizi maktû' mezbûr için rencide eylemekden hali değillerdir deyû bu babda olan temessüklerin dahi ibraz eylemeğin tezkire irsâl olundu vardukda gerekdir ki i'lâm olunduğı gibi ise bu babda ellerinde olan Hasan Çavuşun temessükleri mucebince amel edüb min ba'de mezbûr maktû' için müşârün ileyh dame izzuhu adamların rencide etdirilmesin sa'y-i tam edesiz şöyle ki havallerinde seneyn-i mezbûre maktûinden malı vardır deyû karye-i mezbûr ahalisine veya müşârün ileyh Ahmed Efendinin adamlarına dahl edüb rencide eder ise evvel makuleleri resm ve resimleriyle yazub bildiresiz tahriren elf evahir-i şevval sene erbaa ve elf

Bi Medine-i Haleb el-mahrusa

Sayfa 410 Belge 288***Ayntâb'da Hıyam ve Kürd köylerinin muhtesipliğinin Ahmed'e verildiğine dair ferman***

Emîr'ül-ümerâil-kirâm, kebîr'ül- küberâi'l- fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Zulkadriye beylerbeyisi dame ikbale ve kıdvetü'l kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l kelâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tevki'-i refi' hümâyûn vasıl olcak ma'lûm ola ki dergâh-ı ma'lûm çavuşlarından Darende-i fermân vacibü'l-i'zan kıdvetü'l emâsil ve'l-akrân Hızır Çavuş zide kadrühu sütte-i sa'âdetime gelub tahti'l-kaza Hıyam ve Kürd nam karyelerde bir nice dükkanları olub içinde bağ ve bal vesair me'külat fûruht olunub lakin ...üzre bey' olunmayub bağ bazarı haric defter olunmağın ber vech-i tahmini dört bin akçelik üzre kenduye tımar verub berat etdirub berat-ı şerifimle üzerinde iken karye-i mezbûr halkı kadimden olunmuş iken değildir deyû bir tarikle ellerine emr-i şerif alub Ahmed nâm kimesne zıkr olunan karyelerin ihtisab ve ihzaryesi bana verilmiştir deyû dahl edüb evvel karyeler müstakil kadılık olmayub Ayntâb kadılığından olub Ayntâb ihzariyesine beratlı aher kimesne mutasarrıf olmağla mezbûr Ahmed'in min bade' alakası kalmayub bac bazar-ı mezbûrı beratı mucebince müşârûn ileyh zabt ve tasarruf etdirub min ba'de elimizde emrimiz vardır deyû dahl etdirmeyesiz deyû merhum babam Hüdavendigâr Tab Turah zamanında emr-i şerif verildiğın bildirub tecdid olmasın rica etmeğın buyurdum ki zıkr olunan karyelerin bac bazarın evveli hükm-i şerif ve beratı mucebince müşârûn ileyh kabz ve tasarruf etdirub min ba'de mezkûrları ol-vechile dahl ve niza' etdirmeyesiz ve kırışine mahsus dahi var ise ba'de's-subût hükm edüb bi kusur alıveresiz şöyle ki bilesiz alamet-i şerife ye i'timad kılasız hurreire elf evahir-i ramazanü'l-mübarek sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 411 Belge 289***Ayntâb'daki Kana Nehri sularının kirli olmasından dolayı temizlenmesi için Musa subaşının görevlendirilmesi hakkında***

Huzur ... mahkemesin kıdvetü'l-kuzât ve'l hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelâm Ayntâb ve Telbaşer kadıları zide fazlühüma tahiyyat safat ve teslimat vefayat ... sonra inha-i muhabane budur ki hala nefsi Haleb carı olan nehr-i kana'nın yolları tathir ve ... eylemek vacibat mahalle-i ...olmağın bu babda darende-i mektub iftiharü'l-emacid Musa subaşı zide mecdühü ile binaların gönderilmiştir

inşallahvusulleri oldukdan gerekdir ki bir an ve bir saat te'hir ve terahi olunmayub şer'î şerif ve defter-i münif ve kanun-ı kadim ve ele geldiği üzre mahalle-i mihmandan görub kusur komayub avk ve te'hir eylemeyub ve bu bahane ile kimesneden ahz ve celb etdirilmeyub vech-i meşrûh üzre Mugayir-i vaz ü saniyen nesne cevaz gösteresiz inşallahü te'âla vücuda sa'y ve sıyanet ve istikametiniz zayi' olmayub me'cur olmağın ruşendir ve terakki ve terbiyenize bais oldu şöyle bilesiz hilafından ziyade hızr eyleyesiz hurrire elf evahir-i şevval sene erbaa ve elf

Mahall-i hatm-i hazret-i Ali Paşa

Bi Medine-i Haleb el-mahrusa

Sayfa 411 Belge 290

Ayntâb'da akan kana nehri suyunun az olmasından dolayı şehrin bahçelerinin telef olması üzerine konunun araştırılması için muallim Mehmed ve yoldaşlarının tayin olunması hakkında

Kıdvet'ül-kuzât ve'l hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Ayntâb ve Telbaşer kadıları zide fazlühüm tezkire verilcek ma'lum ola ki Halebcarı olan nehr-i kadimden bir tazil ve terkim olunmamağla su kılet üzre gelmeğın şehrin bağçeleri koruyub zayi' ve telef olmak üzre olub ve şehrin hamam ve camilerine dahi su gelmemekle tedarik ve ... umur-ı mühmme-i piri şahından olmağın nehr-i merkumun ... ve terhime icun mir-i senalardan ... muallim Mehmed ve yoldaşları ta'yın olunub kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Haleb şehri tarafından vekil olan Musa ağa irsâl olundu varduk da gerekdir ki bu babda her birini bizzat mukayyed olub nehr-i mezbûrun ... babında lüzum olan emirin ihzâr etdirmiş olan vesair mesalih-i pirşâhın hususunda makrurunuz bezl edesiz lakin bu babda bir ferde hilâf-ı şer'î şerif müfit ve meccanen aldırmayub reaya havas-ı hak ve azl üzre himayet vesayet edüb nehr-i mezkûrun ber vech-i ...tam edesiz bu babda ele geldiği üzre amil edüb hilafına cevaz gösterilmeye hurrire elf evahir-i şevval sene erbaa ve elf

Bi Medine-i Haleb el-mahrusa

Sayfa 411 Belge 291

Fazilet Efendi Hazretlerinin kazasındaki hasların Şerif Bey'e verilmesi hakkında

Cenab-ı fazilet ... Efendi kambin ve kamyab dürer-i davat-ı safiyat ... şiar ve özr-i teslimat-ı vafiyat ... inha kılındıktan sonra inha-i muhabene olunan oldur ki hala sahib hazretlerinin taht kazanızda hasların zabt ve kabz lazım olmağın fahrü'l-akrân Şerif bey zide kadruhuye tevciye olunub irsâl olundu vusulunde mercudur ki bu cabine aid ve raci' olan mahsul hububat ve ...ve bad-ı heva-i ve bi'l-cümle cürm-i

galizadan maada merkum Şerif Bey zabt etdirub haricden kimesneye dahl ve taarruz ettirmemesine mahal inayet oluna baki hemişe umur-ı devlet der sici-i şerif hurrire elf evahir-i şevval sene erbaa ve elf

Sadr-ı kaim makam mîrmirân-ı Maraş

Sayfa 412 Belge 292

Ayntâb'da Kayacık köyünde yirmi üç bin beş yüz doksan dokuz akçe zeameti olan dergah-ı malum çavuşlarından Kaya Çavuş'un seferde vefat etmesi üzerine boş kalan zeametinin Emir Çavuş'a verildiği hakkında

Hazret-i Mevlana-yı şeriat-meab

Kıdvetü'l-kuzâti'l-islâm umdet-i vülâti'l-enâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü bade's-selam i'lam olunan oldur ki dergah-ı ali müteferrikalarından kıdvet'ül emacid ve'l ekârim Halil ağa dame mecdühü bu canibe gelub emr-i şerif ibraz edüb sefer-i hümayundan Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde Kayacık nam karye ve gayrinde yirmi üç bin beş yüz doksan dokuz akçe zeamete mutasarrıf olan dergah-ı malum çavuşlarından Kaya Çavuş sefer-i hümayunda fevt oldukda zeameti üzerinde olub mahlul olmağla buna verilub berat etdirub tasarrufunda iken Behman Çavuş nâm kimesne zeametinde mezbûrı mezkûr Kaya Çavuş hala hayatında iken Şeyh Emir Çavuş müraat oldı bana ferağat etmiştir deyû dahl edüb lakin mezbûr Kaya Çavuş zeamet-i mezbûrı ahara ferağat etmiş olmayub fevt olunca tasarrufunda olub ve mir-i canibde verile gelen Dimosun kendüsü eda edüb hala bu vechile mukaddem ferağat eyledi dedikleri ...deyû kenduye mukarrer olmak babında inayet rica etmek hasmının kaydı bozulub mukarrer olmak emr edüb buyurdum ki fermân-ı hümayûn mucbine zeamet-i mezbûrı muma ileyh Halile hazır edüb elinde olan beratı mucbine kemakâh zabt ve tasarrıf etdirub mezbûr Behman Çavuşı min ba'd ol-vechile dahl ve taarruz ettirmeyesiz deyû fermân-ı ali olmağın mektuba rağıb olduğu sebebdan tahrir olunub verildi gerekdir ki muma ileyh elinde olan berat-ı piri şah ve emr-i şerif şehinşahı muktezasınca zeametın zabt etdirub tahvil tarihine düşen mahsulunden nesnesin almışlar ise ba'de's-subût tevci olan husumeti tevciye edenlerden hükm edüb alıveresiz şöyle bilesiz mevcut mektub ile amil olasız hurrire evail-i şehri-i şevvali'l-mükerrem sene erbaa ve elf

Sayfa 412 Belge 293

Ayntâb'da Hacer köyü camisinin mütevellisinin azledilip yerine günlük bir akçe ile Mevlana Hasan'ın atandığına dair berat

Nîşân-ı şerif-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkanî hükmü oldur ki Ayntâbda vaki' karye-i Hacar cami-i şerifinin mütevellisi olan kimesne kendu havasına tabi' olup eda-i hidmet etmeyüb mahsul vakfı ekel bve bey' edüb mürtezıkaya rencide eylediği ecelden yerine râfi'-i tevki'-i refi'-i sa'âdet-i şah Mevlana Hasan yevmi bir akçe ile muhaldir deyû kadı Mevlana Mehmed arz etmeğin sadaka edüb bu berat-ı hümayûnı verdum ve buyurdum ki varub mezbûrun müteveli olup hidmet lüzumesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi bir akçeye mutasarrıf olup vakfın ruhu için ve benim da'vam-ı devletim için duaya müdavemet göstere şöyle bileler 'alamet-i şerifeye i'timad kılalar şaban'ül muazzam sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Kayd fi 26 şevval sene erbaa ve elf

Sayfa 412 Belge 294

Ayntâb'da Cabibaba zaviyesinin mütevellisinin hizmetini aksattığı için azledilmesi ve yerine Derviş Abdalbaki'nin atandığına dair berat

Nîşân-ı şerif-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkanî hükmü oldur ki Ayntâbda vaki' cabi baba zaviyesi demekle ma'ruf medresenin mütevellisi olan kimesne kendu havasına tabi' olup eda-i hidmet etmediğinden gayri mahsul vakfı ekel ve bey' edüb medrese harabeye müteveccih olmağın yerine râfi'-i tevki'-i refi'-i sa'âdet-i şah Derviş Abdalbaki yevmi bir akçe ile muhaldir deyû kadı Mevlana Mehmed arzetmeğin ...sabit ise sadaka edüb bu berat-ı hümayûnı verdum ve buyurdum ki varub mezbûrun yerine müteveli olup hidmet lüzumesin müeddi kaldıkdan sonra yevmi bir akçeye mutasarrıf olup vakfın ruhu için ve benim davamı devletim için duaya müdavemet göstere şöyle bileler alamet-i şerifeye i'timad kılalar fi elyevmü's-sani şehr-i şabanü'l muazzam sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 413 Belge 295

Ayntâb kalesi dizdarı İbrahim'in kalede bulunan alet ve esbaba hıyanet ettiği için görevinden azledilip yerine Mahmud ve Hamza'nın atanması hakkında

Cenab-ı şeriat-nisab fazilet-visar hazret efendi kam-bîn ve kam-yab el-hakim-i bi kaza-i Ayntâb zide fazlûhu inha olunur ki dürer-i tahıyyat-ı safıyat ve özr-i teslimat-ı vafıyat ...ithafından sonra inha olunan budur ki es-seyyid nâm kimesne yedinde bu canibe hitaben emr-i şerif varid olup mazmun-ı saadet makrun Ayntâb sancağı Telbaşer nahiyesinde Kantara nam karye ve gayrinde altı bin akçe tımar ile mukaddemâ Ayntâb kalesi dizdarı olan İbrahim kendu havasında olup kalada der

mahzen olan alat ve esbaba hayatını olduğu sabit olmağla arz olundukda dizdarlık buna tevciye olunub berat tasarrufunda iken bila sebep tevekki Ferhad Paşa adamlarından Mahmud ve Hamza nâm kimesneler olub lakin murûrlar dizdarlık hidmeti uhdesinde gelmekle kadr olmadıklarından gayri dizdarlık bila sebep külli zulm olduğu bildirdikde kale-i mezbûrun harabe ve tevci olan yerleri kendu malı ve tımarı-ı mahsulunde ta'mir etmek taahhüd etmeğin zikr olunan dizdarlık buna mukarrer kılınub berat etdirub bi'l-fiil üzerinde olduğun bildirdi beratı mucebince zabtıçun hükm-ü hümayunum olmuştur mucebince bu canibden mektub taleb eylediği ecelden tahrir olunub gönderildi ledel vusul memüldür ki mezbûr es-seyyid nam kimsene dizdarlık elinde olan beratı ve emirnamesi mucebince zabt ve tasarrıf etdirub haricden Mahmud ve Hamza nâm kimesneler dahl ve taarruz etdirmeyub dahl edüb tahvil tarihine düşen hukuk ve rusumunda müşârün ileyh bade's-subût rusumunda nesnesin himmet buyrula hurrire elf evasıt-ı şevvali'l-mükerrem sene erbaa ve elf

El-fakir Adullah kaim-makam-ı mir-i miran-ı Maraş

Sayfa 413 Belge 296

Kayacık köyünde yirmi üç bin beş yüz doksan dokuz akçe zeameti olan dergâh-ı ma'lum çavuşlarından Kaya Çavuş'un seferdevefatetmesiile boş kalan zeametinin Behman Çavuş'a verilmesine dair ferman

Kıdvetü'l-kuzâtî'l-islâm umdet-i vülâtî'l-enâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Ayntâb ve Telbaşer kadıları zide fazlehum tevki'refî' hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki dergâh-ı malum müteferrikalarından darende-i fermân vacibü'l-iz'an kıdvet'ül emacid ve'l-ekârim Halil dame mecdühü dergâh-ı ma'luma gelub Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde Kayacık nam karye ve gayrinde yirmi üç bin beş yüz doksan dokuz akçe zeamete mutasarrıf olan dergâh-ı ma'lum çavuşlarından Kaya Çavuş sefer-i hümayûnda fevt oldukda zeameti üzerinde olub mahlul olmağla buna verilub berat etdirub tasarrufunda iken Behman Çavuş nâm kimesne zeamet-i mezbûr mezkûr Kaya Çavuş hala hayatında Şeyh Emir Çavuş ferağat edüb olduğu bana ferağat etmişdir deyû dahl edüb lakin mezbûr Kaya Çavuş zeamet-i mezbûr ahara ferağat etmiş olmayub fevt olunca tasarrufunda olub ve mir-i canibde verilub Dimosun kendisi eda edüb hala bu vechile mukayyed ferağat eyledikleri dedikleri lağv olmağla hasmının kaydı bozulub buna mukarrer olmak fermanım olub hasmı ol-vechile hükm-i şerif ibraz ederse elinden alub mühürleyub dergâh-ı ma'luma gönderesiz deyû emr-i şerifim verilmesiyle vech-i meşrûh üzre verilen emri ve beratı

mucebince zeamet-i mezbûrun zabt etmeğin emr-i şerifim rica etmeğin buyurdum ki zeamet-i mezbûrı ber vech-i meşrûh üzre mukarrer emri ve beratı mucebince kemakah zabt ve taarruz etdirub mezbûr Behman Çavuş aheri mukayyed dahl ve taarruz etdirmeyesiz dahl edüb tahvil ve tarihinde vaki‘ olan mahsulunde sene be sene müşârün ileyh ba‘de’s-subût bi-kusur alıveresiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i‘timad kılasız hurrire elf evahir- şehri ramazanü’l mübarek sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Tıbika aslûhu’l-âli dame nafidü’l-aliyyü’l-ala ketebehü’l-fakir ed-duri Mehmed bin Sadeddin kadı-i bi asakir-i Anadolu ufiye anhüma

Sayfa 414 Belge 297

Ayntâb kalesi dizdarı İbrahim’in kalede bulunan alet ve esbaba hıyanet ettiği için görevinden azledilip yerine Ferhad Paşa’nın adamlarından birinin atandığına dair berat

Nîşân-ı şerif-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkanî hükmü oldur ki Ayntâb kadısı Mevlana Mehmed zide fazlühü sütte-i sa’âdetime mektub gönderub Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde işbu altı bin akçe tımar ile Ayntâb kalesi dizdarı olan İbrahim kendi havasından olub kalede der-mahzen olan ve esbab hıyaneti sabit olmağla dizdarlık rafi‘-i tevki’-i refi’ hakani es-seyyide verilmek ricasına mukaddemâ arz olunub lakin mutasarrıf Ferhad Paşa adamlarından aheri kimesneye verub ba‘de bir tarik ile miriye dahi verilub mezkûr dizdarlığa mahal olmayub mezbûr seydiye her vechile dizdarlık hidmeti uhdesinde gelmek kadr olduğundan gayri kale-i mezbûr ... müteveccî olan yerleri kendu malı ile tımarı mahsulunde tamir etmek taahhüd olmağın zikr olunan dizdarlık mezbûra verilmek ricasına arz etmeğin şart-ı mezbûr üzre tevci edesiz deyû erbaa ve elf şabanının evasıtında emr-i şerif verildikten sonra tezkiresi ihrac olunmak fermanım olub ruznamçeye müracaat oldukda tımar-ı mezbûr ile zikr olunan dizdarlık Muhsin Abdullah üzerinde bulunmağın şartı mucebine kale-i mezbûrun harebe olan yerlerini krndu malı ile tamir etmek üzre zikr olunan altıbin akçe tımar ile kale-i mezbûr dizdarlığı mezkûr Muhsin Abdullah tahvilinde tevci olunub sütte-i sa’âdetimde ... görub verdim ki zikr olunur

Karye-i Kantaratabi ... mea rusum 4500, karye-i Kara .. tabi-i Ayntâb ... mea rusum 8000 ...1500 ... 6000

Buyurdum ki ba‘del-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf taleb şöyleki vazife-i hidmet kale-i mezbûr dizdarlığı ...ve kale-i mezbûrun kethüdası ve mustahfizları mezbûrı

dizdar bilub dizdarlığa müteallik umurun müracaat olbabda hiç ehad mani‘ olmaya şöyle bileler alamet-i şerifeye i‘timad kılalar tahriren elf 22 şehr-i şabanü’l-muazzam sene erbaa ve elf

Be-makam-ı Konsatantiniyye

Kayd fi 25 şehr-i şevval sene erbaa ve elf

Sayfa 414 Belge 298

Ayntâb kalesi dizdarı İbrahim’in kalede bulunan alet ve esbaba hıyanet ettiği için görevinden azledilip yerine Mahmud ve Mihal’in atanması hakkında ferman

Kıdvetü’l ümerai’l-kirâm ümdeti’l küberai’l-fihhâm zul-kadir ve’l-ihirâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti’l-meliki’l-a‘lâ Ayntâb sancağı beyi dame izzuhu ve kıdvetü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma‘denü’l-fazl ve’l-keîâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tevki’-i refi’-i hümâyûn vâsıl olıcak ma’lûm ola ki darend-i fermân vacibü’l-iz’an es-seyyid dergâh-ı ma‘luma gelub Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde Kantara nam karye ve gayrinde altı bin akçe tımar ile mukaddemâ Ayntâb kalesi dizdarı olan İbrahim kendu havasında olub kalede der-mahzen olan alet ve esbaba hıyaneti olduğu sabit olmağla arz olundukda dizdarlık buna tevci olub berat tasarrufunda iken bila sebep müteveffa Ferhad Paşa adamlarından Mahmud ve Mihal nâm kimesneler olub lakin mezbûrlar dizdarlık hizmeti uhdesinden gelmekle kadir olmadıklarından gayri dizdarlığı bila sebep alınub külli zulm oluğun bildirdikde kale-i mezbûrun harebe tevci olan yerlerini kendu malı ve tımarı mahsulunde tamir etmek taahhüd etmekle zikr olunan dizdarlık buna takrîr kılınub berat etdirub bi-fiil üzerinde olduğın bildirdi beratı mucebince zabtıçun hükm-ü hümâyûn verilmek babında inayet rica etmeğın buyurdum ki zikr olunan dizdarlığa vech-i meşrûh üzre buna verilub bi-fiil berat-ı şerifimle üzerinde ise elinde olan beratı mucebince buna zabt ve tasarrıf etdirub ba‘de mezbûrları bir vechile dahl ve tararruz etdirmeyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i‘timad kılász tahriren elf evasıt şehr-i ramazan’ül mübarek sene erbaa ve elf

Be-makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 415 Belge 299

Ayntâb camisi görevlisinin halkına iyi davranmadığı için görevinden def edilip yerine Halil’in atanması hakkında

Cenab-ı şeriat-nisab fazilet-visar hazret efendi kam-bîn ve kam-yab el-hakim-i bi kaza-i Ayntâb zide fazlûhu inha olunur ki dürer-i davat safiyat ve özr-i teslimat-ı vafiyat ... ithaf ve ihda kılındıktan sonra ... hurşid-i tenvirlerine inha-i muhibbane

budur ki halan ol canibde vaki olan cami hidmetinde olmayub kendu hevesin olduğundan ma'ada bazı fukarayı dahi bi gayr-ı hak rencide etmiş deyû i'lam buyurulması ve müstecir taifesi dahi kendusunden ... ederler imiş fi'l-vaki i'lam olduğu gibi olduğundan sonra def olunması lazımdır cibayet Mehmed kethüda karındaşı Halil nâm kimesneye ta'yini istemiştir mektub vusul buldukdan sonra mercudur ki vech-i meşrûh üzre mumaileyhi cibayet zabt ve tasarrıf etdirub bir vechle dahl ve taarruz etdirmekle himmet ve ihsan buyurula ve evkafı dahi kema yenbağı her vechile himayet edüb rencide etdirmekle himmet-i şerifleri bî deriğ buyurula baki hemişe ömr ü devlet ...

Kayd fi 25 şehr-i şevval sene erbaa ve elf

Sayfa 415 Belge 300

Ayntâb hasları mukataasına Rıdvan Emin, Yusuf Katib ve züemadan Mustafa Çelebi'nin kefil olmaları hakkında

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-kelâm mazhar-ı şıra-yı hükkam Ayntâb ve Telbaşer kadıları zide fazlehum tazkire vericek ma'lum ola ki Ayntâb hasları mukataası sene isneyn ve elf zilkadesinin guresinde dört yıl ve ihtisab mukataası sene selase ve elf ... yirmi yedinci gününde dört yıl işbu mukataanın derun-u sene bir tahvili altmış altı bin yüz sekiz ve elli bin dokuz yüz on üç akçeye sal be sal kıst'el-yevm üzre haklaşmak şartıyla ve mültezim-i sabık Hasan Çavuşun kesrinde derun-u senede on altı bin altun dahil hazine etmek üzre Rıdvan emin ve Yusuf katib ve zarar-ı malına ve nefesine züemadan Mustafa Çelebi nazır olmak üzre kefil olmağın uhdelerinde kayd olunmuş imiş zaman tasarrıflarından bir sene mürur edüb kıst mukataasından ve edasını kabul etdikleri küsürden zimmetlerinden on dört bin altı yüz kırk altı altun zuhur edüb taleb olundukda edasında teallül ve niza' eylemeğın mukataanın tedariki görölmek lüzum geldikde sabıka ... sancağı beyi olan Tanbakzade Ahmed Bey divana gelub iltizam-ı sabık mucebince ibtida tarihinden geru dört yılı mültezimin sabık teftişleriyle kabul olunan kesrin edasıyla iltizam eyledikde sene erbaa ve elf ramazanının evasıtında tasarrufuna tezkire verilmeyub mukataanın zabtına gitdikden sonra Ayntâbın reayası bu canibe gelub emr-i şerif ibrâz edüb mazmun-ı hümayûnda emnâ ve 'imal hukuk ve rusumumuzı hadden ziyade alub zülm ve teaddi eylediklerinden perakende ve perişan ve nicemiz cilâ-yı vatan edüb şöyle ki bu hal üzre kalursa cümlemiz perâkende olmak mukarrerdir her karye ahalisi üzerine maktuiyet tarikiyle kayd olunursa perakende olan reayası yerlu yerine gelub ma'mur ve abadan olmak mukarrerdir deyû der devlete tezellüm

eylediklerinden her karye ahalisi üzerine maktuiyet üzre kayd oluna deyû buyurulmağın havas-ı Ayntâb mukataasına tabi‘ karye ve mezra‘-i Ayntâb kadısı marifetiyle dergâh-ı ma‘lum çavuşlarından kıdvetü’l-emâsil ve’l-ekârim Kemal Çavuş zide kadrühünün mübaşeratıyla başka başka ahalisi üzerine kayd olunub kıst mukataanın iltizam-ı sabık mucebinci kifayetine ve mültezimine sabık edası kabul etdikleri her sene dört bin altun gerek edasıyla zikr olunan mukataanın ve gerek ber vech-i ... üç ayda bir kıste’l-yevm üzre malın ruhunu bi’t-tamam dahil hazine etmek üzre ve mültezim-i sabık merkûm Mustafa ve şürekasının zaman tasarruflarında ahadi ve elf vacibinden kendulerin ve dahi sabık mültezim Hasan Çavuş ve şerikinın makbuzatları yerlu yerinde yoklanub ziyadesi zuhur olursa kendulerinden talep olunub küsrü lazım gelurse ...hevasına tevzi‘ edüb eda eyleye deyû teahhüd eyledikleri ecelden hazineye imzalı tevzi‘ defteri ibraz eyleyub ve merkûm Kemal Çavuş dahi vech-i meşrûh üzre olan şurutlarının itmam ve icrası ber vech-i emanet nazır olmak üzre kabul ve taahhüd eylemeğın tasarrıflarına tezkire tahrir olundu vadukda gerekdir ki zikr olunan hevası hazineye verilen imzalı ve mühürlü tevzi‘ olunan maktû‘ defteri mucebince mezkûr Kemal Çavuşı ber vech-i nezâret emanetiyle ahalilerine zabt ve tasarrıf etdirub ahardan bir ferdi dahl ve taarruz ve teallül ve niza‘ etdirmeyesiz hurrire elf evahir-i şehri-i şevvali’l-mükerrem sene erbaa ve elf

Kayd fi 25 şehri-i şevval sene erbaa ve elf

El- fakir Mehmed

Bi-medine-i Haleb el-mahrusa

Sayfa 416 Belge 301

Zenbur köyünde 20.000 akçe tımarı olan İbrahim’in şark seferinde ölmesi üzerine boş kalan tımarın Mehmed’e verilmesi hakkındaki ferman

Emîr’ül-ümerâil-kirâm, kebîr’ül- küberâi’l- fihâm zül-kadr ve’l-ihtirâm sahibü’l-izzî ve’l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti’l-meliki’l-a‘lâ Zukadriye beylerbeyi dam-ı ikbale tevki-i refi‘ hümâyûn vâsıl olıcak ma’lûm ola ki hala yeniçerilerin ağası olan iftiharü’l evail ve’l-ekârim ve dame üllvvuhu rikab-ı hümayunım arz-ı hal verub Ayntâb sancağında nahiyesinde nam karye ve gayrinde yirmi bin akçe zeamete mutasarrıf olan İbrahim doksan beş senesinde şark seferine giderken fevt olub zeameti mahlul oldukda dergah-ı ma‘lum müteferrikalarından olub nice def‘ acem şahına ilçilik ile varan Mehmed zide kadruhuya hidmeti mukabelesinde sene-i mezbûr recebinin yedinci günü serdar tarafından öyle tevciye olunub berat etdirub

mutasarrıf iken müteveffa mezbûrun kılıca yaramayan Mehmed nam sulbi oğlu kanun üzre altı bin akçasına taleb olub lakin zeamet-i mezbûr icmallü olub bozulmak hilaf olmağla müstehak olmayub sulbi mezbûrun ammisi İsmail nâm kimesne ... sâkin olub Derbekir müteferrikalığına gitdikde aher kimesne namına sülûsan üzre ihrac olunması öyle beylerbeyi tarafından mah ve mezbûrun yirmi ikinci gününde alub berat etmekle mezbûr müteferrika Mehmedin tasarrufuna mani' olub mea haza mezbûr kılınca yaramaz ve bundan gayri beylerbeyi icmallü zeamet vermek men' olunub zeamet tevcine me'mur olmadıklarından gayri mezbûr müteferrika Mehmed Serdar tarafından hizmeti mukabelesinde varilub tarihi dahi beş gün mukaddem olub zeamet-i mezkûr ile Göri seferlerinde ve şah oğlu istikbalinde bile olub uğur-ı hümâyûn külli hizmetde bulunub mezbûr Mehmed evinde taşra çıkmış olmayub kendi havasında olub hakk-ı mezbûr müteferrika Mehmedin olmağla zeamet-i mezbûr zabt-ı hümâyûn ile mukarrer kılınub eline kati' takdir name verilub fazl niza' ve kati' husumet oldukdan sonra kendinin emekdaratında olan darende-i fermân vacibü'l-iz'an kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Yusuf ile bila zeamet-i mezbûrî istibdâ edüb mezbûr Yusuf dahi berat edüb tasarrufunda iken mezbûr İsmail kanâ'at etmeyüb mezbûr Yusuf için Yanık seferine gelmedi ve zeamet-i mezbûr mezbûr sulbinin babası zeametdir deyû bir tarikle takrir edüb tahvil mektubı dahi olmağla yanında nice eşğiya cemi' edüb varub cebren zeamet-i mezbûre dahl edüb lakin mezbûr Yusuf kendinin yanında olmağla mukaddema serhad ahvalini görmek oldukda mezbûr dahi hizmet-i mezbûrda bile olub zeamet dahl olunmamak için emri-i şerif verildikten gayri hazine ile bedune dahi bile varub envai hizmetlerde bulunub zeamet-i mezbûr her vechile makk-ı meri olduğın bildirub takrîr etmek rica etmeğın min ba'de kimesne dahl etmeye deyû zabt-ı hümâyûn sa'âdet-i makrunuma sadr olmuştır buyurdum ki zeamet-i mezbûrî beratı mucebince buna takrîr edüb kemakâh zabt etdirub min ba'de emrime mugayir aheri dahl etdirmeyesiz ve tahvil tarihine düşen mahsulunden ...etmiş ise toprak kadısı mahzarında şer'i ali sabit oldukdan sonra hükm edüb alıveresiz kanâ'at etmeyüb sonradan bir tarikle mukarrername ve berat dahi ibrâz etmekle dahl ederse men' edüb zeamet-i mezbûrî buna hükm-i hümâyûnım mucebince buna zabt edüb min ba'de fermân-ı hümâyûnım mugayyir vechile dahl etdirmeyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i'timad kılasız hurrîre elf evasıt-ı şaban sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Tıbıka aslühül ali ketebehül fakir ileyhi sübhanehu el-kadı-, bi asakir-i anadolı ufiye anıh zat-ı ... aliyyül ala Mehmet bin Sadeddin

Sayfa 417 Belge 302

Zenburköyünde 20.000 akçe tımarı olan İbrahim'in şark seferinde ölmesi üzerine boş kalan tımarın Mehmed'e verilmesi hakkında mektub

Hazreti Mevlana-i şerif

Kıdvet'ül-kuzâti'l-islâm umdet-i vülâti'l-enâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü eslimat-ı vafiyat ve teslimat-ı vafiyat itihafından sonra ... şerifde inha-i muhibbane budur ki der devletde sene erbaa ve elf şabanü'l muazzamının evasıt tarihiyle müverrah emr-i şerif varid olub mehva-yı hümâyûndan hala yeniçeri ağası olan iftiharü'l-ümerai ve'l-ekârim Veli ağa dam-ı uluvvühu rikâb-ı hümâyûn arz-ı hal verub Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde Zenbur nam karye ve gayrinde yirmi bin akçe zeamete mutasarrıf olan İbrahim doksan beş senesinde şark seferine giderken fevt olub zeameti mahlul oldukda dergâh-ı ma'lum müteferrikalarından olub nehc def' acem şahına ilçilik ile varan Mehmed zide kadrühu hizmeti mukabelesinde sene-i mezbûr recebinin on yedinci günü serdar tarafından emriyle tevci olunub berat ile mutasarrıf iken müteveffa-i mezbûrun kılınca yaramayan Mehmed nam sulbi oğlu kanun üzre altı bin akçesine taleb olub zeamet-i mezbûr icmallü olub bozulmak hilaf-ı kanun olmak müstehak olmayub sulbi mezbûrun ammisi İsmail nâm kimesne ... sakın olub Diyarbekir müteferrikalığına gectiği aher kimesne namına sülûsan üzre ihrâc olunması emriyle beylerbeyi tarafından mah-ı mezbûrın yirmi altıncı gününde alub berat etmekle mezbûr müteferrika Mehmedin tasarrufuna mani' olub mea haza sulb-i mezbûr kılınca yaramadığından gayri beylerbeyler icmallü zeamet vermek emriyle men' olunub zeamet tevcine me'mur olmadıklarından gayri mezbûr müteferrika Mehmed Serdar tarafından hizmet mukabilesinde verilub tarih dahi beş gün mukaddem olub zeamet-i mezkûr ile Göri ve ... seferlerinde ve şah oğlu istikbalinde bile olub uğur-ı hümâyûn külli hidmetde yoldaşlıkda bulunub merkum sulbi Mehmed evinde taşra çıkmış olmayub kendü ... kızub makk-ı mezbûr müteferrika Mehmedin olmağla zeamet-i mezbûr zabt-ı hümâyûn ile takrîr kılınub eline kati' mukarrer-name verilub fazl niza' ve kati' husumet oldukdan sonra kendunun emekdarlarından olan Darende-i fermân vacibü'l-iz'an ve kıdvetü'l-emasıl ve'l-akrân Yusuf ile zeamet-i mezbûr istibdâ edüb mezbûr Yusuf dahi berat edüb tasarrufunda iken mezbûr İsmail kanâ'at etmeyüb mezbûr Yusuf için Yanık seferine gelmedi deyû zeamet-i mezbûr merkum sulbinin

babası zeametdir deyû bir tarikile takrîr edüb tahvil mektubi dahi olmağla yanına nice eşğiya cem‘ edüb varub cebren zeamet-i mezbûre dahl edüb lakin merkum Yusuf kendinin yanında olmağla mukaddema serhad ahvalini görmek emr olundukda mezbûr dahi hizmet-i mezbûrda bile olub zeamete dahl olmamak için emr-i şerif verildikten gayri hazine ile yerune dahi bile varub envai hizmetlerde bulunub zeamet-i mezbûr her vechile makk-ı meri‘ olduğın bildirub takrîr etmek rica etmeğın min ba‘de kimesne dahl etmeye deyû hatt-ı hümâyûn izzet-i makrumum sadır olmuştur buyurdum ki zeamet-i mezbûrı beratı mucebince buna takrîr edüb kemakâh zabt ve tasarruf etdirub min ba‘de emrime mugayir aheri dahl etdirmeyesiz deyû ferman olunmağın ber muceb-i fermân-ı şerif bu canibde takrîr kılınub zabt ve tasarrufi için mektub verildi vardukda gerekdir ki zeamet-i mezbûrı elinde olan mukarrer-name mucebince merkum Yusuf zabt ve tasarruf edüb min ba‘de sulbi Mehmedi ve aheri dahl ve taarruz etdirmeyesiz ve tahvil tarihine düşen hukuk ve rusumundan alınmış hakkı var ise ba‘de’s-subût mütevecci olan ... tevci edenlerden hükm edüb bi-kusur alıveresin ve ba‘del nazar bu mektubu yedinden ibkâ edüb mevcud mektub ile amel edesiz tahriren elf evail-i şevval sene erbaa ve elf

Mahall-i hatm-i Hazret-i Mahmud Paşa mîrmirân-ı Maraş

Sayfa 418 Belge 303

Haleb defterdarı Ahmed Bey’in zimmetinde olan altı bin dört yüz parenin tahsil edilmesinin gerektiğinin bildirilmesi ile tahsil için İbrahim Çavuş’un görevlendirilmesi hakkında

Kıdvetü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma‘denü’l-fazl ve’l-keîâm mazhar-ı şira-yı hükkâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tezkire verilcek ma’lum ola ki Tılfar nam karye maktû‘atından ahadi ve isneyn ve elf vacibinden sabıka Haleb defterdarı olan iftiharü’l ümerai’l-kirâm Ahmed Bey dam-ı izzihunun zimmetinde altı bin dört yüz pare baki olub tahsil lazım olmağın zimmetlerinde mukayyed olan mala zimmet tezkiresi yazdırılıb nişanlanub tahsil için Şam yeniçerilerinden İbrahim Çavuş ile ırsâl olundu vardukda gerekdir ki karye-i mezbûrun zikr olunan maktû‘at tezkiresi mucebince mumaileyhin canibinde karye-i mezbûr zabıtı olanlardan bi-kusur tahsil ve der kise etdirub ve mühürleyub mezbûrla karye-i mezbûr zabıtıyla gönderub teslim-i hazine etdirub avk ve tehir koydurmayasız tahriren elf evail-i şehr-i şevval sene erbaa ve elf

Bi Medine-i Haleb el mahrusa

Sayfa 418 Belge 304

Rum, Diyarbekir, Arzırüm, Revan ve Kars'da bulunan kasaba ve köylere İbrahim Çavuş ve tüfenkci Hüseyin'in ta'yin olunması hakkında

Bi huzurü'l-mevali'l-kirAmun ve'l-hakimune'l-adilun Rum ve Diyarbekir ve Arzırüm ve Revan ve Kars beylerbeylerinden vaki' olan efendiler zide fazlühüm ile yevm tahiyyat safiyat şerif-i şiar ve'l-letaif teslimat vafiyat ... kılındıktan sonra inha ve i'lam olunan budur ki haliya sa'âdetlu pir şah alem penah hazretlerinin küffar-ı hâk-sâr üzerine sefer-i hümayûnları mukarrer olmağla umumen yeniceri yoldaşları ile tevci olunmasına ferman olunub vaki' olan yeniceri yoldaşları ale't-tacil irişmeleri için mukaddema ahkâm-ı şerife varid olub mahkeme tembih ve tekid olunmuş iken ihmal ve müsahele üzre oldukları istima' olunmağın tenbih ve tehir olunmak için der devletde hükm-i şerif ile yeniceri çavuşlarından İbrahim Çavuş ve tüfenkci Hüseyin nam yoldaşlar nasb ve ta'yin olunub işbu mektub müveddet-i uslub birle huzur-ı şerifin savbına irsâl olundu inde'l-vusulume memurlardır ki taht kaza-i adaletinizde vaki olan kasaba ve kurada ve bazarlarda ve cemi nas olan yerlerde muhkem tenbih ve tehir ile nida etdirile yeniceri yoldaşlardan kimesneler var ise eğer korucudur berat verub te'hir ve tevakkuf olunmayub ...ve bayrakları ve atlatları ile mükemmel ve müheyya irişmeleri babında sevk ve ikdam cud-ı ihtimam üzre olanlar inşallahü te'ala sa'âdetlu pir şah hazretleri işbu mah-ı ramazanü'l mübarekinin yirminci günü tevci ve azimet eylemeleri mukarrer olmuştır ona göre basiret üzre olanlar şöyle ki vech-i meşrûh üzre vakit ve zamanı ile irişmişler bir vechile özürleri makbul olmayub atab ve ikaba müstehak olmanuz mukarrerdir ona göre sa'y ve ikdam olunub ferman-ı pir-i şahı mucébince mahalli me'mur irişmeleri babında cedd ü cehd oluna velhasıl bu zaman sair zaman kıyas olunmayub vech-i meşrûh üzre mevcut mektub ile amil olalar baki hemişe bad rabbü'l-ibâd

Sayfa 418 Belge 305

Tılfar köyünde olan sekiz altın maktû akçenin Ahmed Efendi'ye verildiğine dair temessük

Vech-i tezkire budur ki havas-ı hümayuna tabi Tılfar nam karyenin ahedi ve elf vacibinde vaki olan sekiz altın maktû akçesin işbu amil tezkire saadetlu Ahmed Efendi her birinin yedinde mir-i için kabz olunub yedinde bu temessük verildiği vat-ı hasda ...edesiz hurrir e elf şehri zilkade sene selase ve elf

Sayfa 418 Belge 306

Ayntâb mukataasına Ahmed Efendi'nin atanması hakkında

Vech-i tezkire budur ki Ayntâb mukataasına tabi' olub ... sa'âdetlu Ahmed Efendi havası uhdelerinden maktû' olub Tılfar nam karyenin işbu sene isneyn ve elf tarihinde dahil olub elf vacibinde vaki' olub müstehak olub mal-ı maktû' mumaiyleh Efendi her biri kethüdası havi tabi' yedinde defter mucebince yetmiş dokuz altun miri için kabz olunub mezbûr Hacı ... yedine tezkire verildi vakt-i hacetde ...ede hurrirre elf rebiülahir min şuhur sene isneyn ve elf

Sayfa 419 Belge 307

Sefere katılan Hasan ve Mehmed sipahilerin sefer harçlığı istemeleri üzerine istedikleri harçlığın verilmesi hakkında

Cenab-ı şariat-nisab fazilet-visar hazret efendi kam-bîn ve kam-yab el-hakim-i bi kaza-i Ayntâb zide fazlûhu inha olunur ki dürer-i tahiyat-ı safiyat ve öZR-i teslimat-ı vafiyat ... ithafından sonra erbab-ı tımardan Hasan ve Mehmed nam sipahiler bu hane gelub hala sefer-i hümâyûnda vaki' olub sefer-i hümâyûn için (silik) külli müzeyakamız olub berat-ı pir-i şahla mutasarrıf olduğımız Ulumasara ve gayrinde ve Sevindi nam karye ve gayrinde eğer kura ve mizariden zira'at edenlerde kanun üzre harçlık alına geldiği mukayyedir bu defa reayamızdan birer mikdar sefer harçlığı aldırmasın taleb ederiz deyû bildirdikleri ecelden mektub ... olunub husus-ı mezbûr baba Ali subaşı mübaşir ta'yin olunmuşdur mercudur ki zikr olunan kura ve mezra ziraatlerine gına ve muhalefet etdirmeyub çift başına mümekkin ve mütehammil olduğu kadar harçlık verdirub ellerine temessük alıveresiz mahsul-u atiyeden mahsub olunası ki reayanın bu babda inad ve muhalefet caiz değildir gazilere muavenet lüzumdur heman tarik kah harçlık verub yine gök mahsullerinden sayılub mukarrerdir ... olası baki vessalam tahriren elf evasıt-ı şevval sene erbaa ve elf

İmza Mehmed Kaim makam mîr mîrân-ı Maraş

Sayfa 419 Belge 308

Birecik, Ayntâb, Kilis, Ruha, Nizib ve Hısn-ı Mansur kadılarına reayayı yerli yerine bayındır ettirmeleri için gönderilen emir

El mevla el müfehham bi Medine-i Haleb ve Maraş damen fezailuhu a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn efdâlü'l-fudelâi'l-müteverri'în yenbû'ü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i ulûmi'l-enbiyâ ve'l-mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-mürselîn ve mefâhiri'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Birecik ve Ayntâb ve Kilis ve Ruha ve Nizib ve Hısn-ı Mansur kadıları zide fezalühüma tezkire verilcek ma'lum ola ki hala Rum kale Tevabbi haslarına emin olan kıdvetü'l-mütebahhirin Hüseyin Çavuş zide kadruhu gelub havas-ı mezbûr

reayasından kendi yerlerin bırağub göçüb taht kazaların perâkende olduklarını bildirmegin reaya-yı mezbûrun yerlu yerine avdet etdirilmek babında muavenetiniz için tezkire tahrir olunub vardukda gerekdir ki bu babda her birinin bizzat ... olub göresiz ilam olunduğı gibi ise havas-ı mezbûrun reayasın ve taht kazalarda bulunanları kanun-ı pir-i şah mucebince istimalet birle yerlu yerine gecirilub havas-ı hümâyûnun ma'mur olması hususunda mesai cümleniz bizr ve hark edesiz reaya-yı mezbûrdan bir ferdi taht kazalarında iskan etdirilmesine cevaz göstermeyesiz tahriren elf esvasıt-ı şevval sene erbaa ve elf

Sayfa 419 Belge 309

Özet anlaşılamadı

Vech-i tahrir-i tezkire budur ki nefis-i Ayntâbda vaki kırk sekiz nefer ... bin dört senesinde vaki' harac-ı kadim ve ziyade-i cizye ve bedel-i ... ve culus akçeleri mezbûrun ...yedinden kanun-ı pirşah üzre bi kusur ve lâ küsr kabz olunub sene-i mezbûr-ı cizyesinden zimmetlerinden bir akçe ve bir habbe baki kalmamağın yerlerine temessük verildi tahriren elf el-yevm'üs-sani ve'l-işrin şehir-i muharremü'l-haram sene erbaa ve elf

Sayfa 420 Belge 310

Sevindi köyünde beş bin sekiz yüz altmış sekiz akçe tımarı olan Halil'in Yanık ve Eflak seferlerine gelmediği için tımarının elinden alınıp Mehmed'e verilmesi hakkında

Huzur-ı şeriat-meab fazilet-nisab havass-ı ... kam-bin ve kam-yab el-hakiman-ı bi kaza-i Ayntâb ve Telbaşer zide fazlühüm ila yevmü'l-vad ve'l ... dürer-i davat-ı safiyat-ı muhibbat ve özr-i teslimat-ı vafiyat ... gayat iblağından sonra kıdvetü'l emacid ve'l ekârim mir-liva-i Ayntâb dam-ı izzihu hazretlerinin kaim makamı olan Ömer kethüda zide mecdühü bade't-tahiyye ve't-tesellüm inha-i muhibbane budur ki Abdullah oğlu Darende-i mektub Hasan nam sipahi bu muhibbinize gelub Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde Sevindi nam karye ve gayrinden beş bin sekiz yüz altmış sekiz akçe tımar fariğ Mehmed tahvilinden kenduye tevci olunub ahadi ve elf tarihinde ve tasarrıfında olub müstakil kılıç iken Zeynel Çavuş nâm kimesne tımar-ı mezbûr Yanık ve Eflak seferlerine me'mur iken varmıyan Halil tahvilinden bana verilmiştir deyû hilaf-ı kanun kılıç ilhak etdirub bir tarikile berat etmeğın dahl ve niza'idan hali olmayub ale'l-husus benim tımarım Ayntâb sancağında olub Halil Çelebinin iki sancakda her biri başka kılıç olub benim tımarım üzerine mukayyed iken dahl edüb tasarrıfa mani' olur elimde olan beratım mucebince men' olunmasın

rica ederim deyû bildirub erbaa ve elf saferinin yirmi altıncı günü tarihiyle müverrah berat-ı hümâyûn irad edüb fehva-yı hümâyûndan Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde Sevindi nam karye ve gayrinde beş bin sekiz yüz altmış sekiz akçe tımar fariğ Mehmed tahvilinden muhaldir deyû ahadi ve elf zilkadesinin on ikinci gününde mir mian-ı sâbık tarafından kenduye tevci olunub tezkire verilub lakin emri celb olmağla berat olmak müyesser olmadığı bildirub tebdil olunmak babında inayet rica etmeğin elinde vech-i meşrûh üzre tezkiresi var ise tarih-i mezbûrda tevci edesiz deyû erbaa ve elf saferinin evasıtında hükm-i şerif verildikten sonra zikr olunan beş bin sekiz yüz altmış sekiz akçe tımar fariğ mezkûr tahvilinden tevci olunub üzerinde mukayyed bulunmağın mevcud berat ...bereket bu canıbdan dahi mektub verildi vardukda me'murların tımar-ı mezbûrı merkum Hasana kemakah zabt ve tasarrıf etdirub mezkûr Zeynel Çavuşa ve aheri min ba'de ol-vechile dahl ve taarruz etdirmeyesiz ve dahl edüb tahvil ve tarihine düşen mahsulunden nesnesin almış ise ba'de's-subût hükm edüb bi-kusur gerü alıveresiz ve ba'de nazar bu mektubu yedinde ibkâ edüb mucible amel olunmasına himmet edesiz tahriren elf evasıt-ı şevvali'l-mükerrem sene erbaa ve elf

Kaim makam mîrmirân-ı Maraş

Sayfa 420 Belge 311

Ulumasa köyündeüç bin akçe tımarı olan Mehmed'in vefatıyla boş kalan tımarın Sipahi Mehmed'e verilmesi hakkında

Huzur-ı şeriat-meab fazilet-nisab havass-ı ... kam-bin ve kam-yab el-hakiman-ı bi kaza-i Ayntâb ve Telbaşer kadıları zide fazlühüm ila yevmü'l-vad ve'l ... dürer-i davat-ı safiyat-ı muhibbat ve özr-i teslimat-ı vafiyat ... ki mahz-ı muhabbet ve ... meveddetten sonra kıdvetü'l-emasil ve'l-ekârim mir-liva-i Ayntâb dam-ı izzuhu hazretlerinin kaim makamı olan Ömer kethüda zide kadruhu ba'de ... ve'l-teslim inha olunan oldur ki sabıkâ vilayet-i Zulkadriyenin ...olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Halil Çelebi zide kadruhu yedinden yirmi dört cemaziyelahiresinin evaili tarihiyle müverrah emr-i şerif varid olub fehva-yı hümâyûndan darend-i fermân vacibü'l-iz'an Halil sütte-i sa'âdetime gelub Maraş sancağında Elbistana tabi

Sayfa 421 Belge 311'in Devamı

Darend-i mektub Mehmed nam sipahi bu canibe gelub erbaa ve elf cemazielahiresinin evahiri tarihiyle müverrah emr-i şerif irâd edüb fehva-yı hümâyûndan Ayntâb sancağında Ulumasara nam karye ve gayrinden üç bin akçe tımar müteveffa Mehmed tahvilinden mahlûl oldukda kenduye tevci olunub

beratetdirub mutasarrıf iken Salih oğlu Mahmud nâm kimesne dahi tımar-ı mezbûrı bir tarikle nice tezavvür ile alub berat etmekle dahl ve niza'iden hali olmağın mukaddema beylerbeyleri yanında mudafaa' olduklarından kenduye takrîr kılınub ve bundan gayri geçen sene sefere varub seferleyub hizmet etmiş iken mezbûr Mahmud bedel akçesi verdim deyû tasarrıfına mani' olub dahl ve neza'iden hali olmayub ve sefer seferlemekle tımar-ı mezbûr hususunda hakkı her vechile kendinin olduğun bildirub takrîr olmak rica eyledikde tımar-ı mezbûrı seferde seferliyen mezbûr Mahmud takrîr olub beratı mucebince zabt edesiz deyû hükm verilmiş iken kağıd emini zayi' olduğun bildirub tekrar kaydından verilmek babında inayet rica etmeğın buyurdum ki tımar-ı mezbûrı sefer seferleyen mezbûr Mahmud takrîr edüb beratı mucebince kemakâh zabt ve tasarrıf etdiresiz min ba'de mezbûr Mahmudu ol-vechile dahl etdirmeyesiz deyû ferman olmağın ber-muceb-i emr-i ali mektub verildi vusulunde elinde olan berat-ı hükm-i hümâyûn mucebince mezbûr Mahmud kemakâh zabt etdirub mezbûr Mahmudu ve aheri asla dahl etdirmeyesiz ve dahl olunub tahvil tarihinden ben aldım berat etdirdum deyû Zaynel Çavuş nâm kimesne dahi dahl ederse onun dahi men' olunmasın rica ederim deyû bildirdi imdi zıkr olunan tımar-ı müstakil ... hilaf ve defter ile kılıç bir kişiye müyesser değildir mezbûrun asla medhal olmaz men' ve def' edüb mezbûr Mahmud zabt etdiresiz ziyade ... lüzumdır hemişe ömr ü devlet daim bad rebü'l-ibad hurrire elf evasıt-ı şevvali'l-mükerrem sene erbaa ve elf

Kaim-makam mîrmirân-ı Maraş

Sayfa 421 Belge 312

Ayntâb'da halka zulmeden subaşları def etmek üzere Şam yeniçerilerinden Ahmed Beşe'nin tayin olmasına dair

Kıdvet'ül-kuzâtı'l-islâm umdet-i vülâti'l-enâm mazhar-ı şıra-yı hükkâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tezkire verilcek ma'lum ola ki Ayntâb hasları mukâtaa'sı nazırı kıdvetü'l-ümerai'l-kirâm Ahmed Bey dam-ı izzuhu adam gönderub havas-ı mezbûr reayaları zulmeden subaşları teaddisinden ve müruru uburlarında misafirin karyelerine konub benim demekle ve samanların ... ve meccanen urub akçesin vermeyub rencide eylemekle ahaliyi kara perâkende havas-ı pirşahı harebe müşrif olmuşdır zıkr olan zulmeden havas-ı hümâyûn reayasını himayet ve sinayet eylemek için istihdâm kullarından olub Şam yeniçerilerinden olan Ahmed Beşe ta'yin olunmak üzere bildirmeğın tezkire ile irsâl olundu vardukda gerekdir ki varub havas-ı mezbûr reayasın zulm ü zulumeden ... subaşları vesair ... zülümünden himayet ve

sınayet edüb tamam istikamet üzre hizmetin eda edüb min külli'l-vucuh havas-ı hümâyûn reayası serbestiyetdir sancak beyi subaşılarından dahl etdirmeyesiz tahriren elf evasıt-ı şevvali'l- mükerrerrem sene erbaa ve elf

Sayfa 422 Belge 313

Kantara köyünde altı bin akçe tımar ile Ayntâb kalesi dizdarı olan Hacı İbrahim'in azledilip yerine Mahmud'un atanmasına dair ferman

Emîr'ül-ümerâil-kirâm, kebîr'ül- küberâi'l- fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Zulkadriye beylerbeyi dame ikbâle tevki-i ref-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Ayntâb kadısı Mevlana Mehmed Darende-i ma'luma mektub gönderub Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde Kantara nam karye ve gayrinde altı bin akçe tımar ile Ayntâb kalesi dizdarı olan Darende-i ferman-ı hümâyûn Hacı İbrahim için yarar olub hizmet-i lazımesin eda eyledikten gayri neferatı kendinden rıza ve şükran üzre olub azl icab eder hususı yoğiken Mahmud nâm kimesne mazul beylerbeyi arzıyla bila sebep dizdarlığın alub bade dokuz ay mikdarı kendisinin elinde olub mezkûr Hacı İbrahim ziyade gadr olduğın bildirub dizdarlık kendu kenduye takrîr olmak ricasın arz etmekle takrîr olmasın emr edüb buyurdum ki arz olunduğu üzre zikr olunan dizdarlık buna takrîr edüb elinde olan beratı mucebince kemakâh zabt ve tasarrıf edüb mezbûr Mahmudu min ba'de dahl ve taarruz etdirmeyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i'timad kılasız tahriren elf evahir-i recebü'l-mürecceb sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstatiniyye

Sayfa 422 Belge 314

Rum, Diyarbekir, Arzırum, Revan ve Kars kadılarına, kazalarındaki yeniçerileri sefer için merkeze göndermeleri hakkında ferman

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'adinü'l-fazl ve'l-keîâm Rum ve Diyarbekir ve Arzırum ve Revan ve Kars beylerbeylerinden olan kadılar zide fazlühüm tevki-i ref-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki mukaddema ahkâm-ı şerifim irsâl olunub bizzat sefer zafer esere azimete hümâyûnım takrîr olub umumen dergâh-ı ma'lum yeniçerileri muaccelen sütte-i sa'âdetim irişeler deyû tenbih ve tehir olunmuşken ile'l-an o caniblerden olan dergâh-ı ma'lum yeniçerileri gelub ...muacceden virmek için dergâh-ı ma'lum yeniçerileri çavuşlarından İbrahim Çavuş ve tüfenkçi Hüseyine buyurdum ki vardukda taht kazanızda olan yeniçerileri bir an ve bir saat tevakkuf etdirmeyub sefer zafer esele için bu canibe sürdüresin muacceden dergâh-ı ma'lum yeniçerileri ve dirlikleri alınmamağla mahkeme haklarından

gelunub ona göre te'hir etmeyüb gelub ağalarına irişmekden ikdâm eyleyeler şöyle
bilesiz alamet-i şerifeye i'timad kılāsız tahriren elf evail-i ramazanü'l-mübarek sene
erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 422 Belge 315

*Ayntâb kazasına bağlı Dülûkbaba Medresesinin mütevellisinin azledilip yerine
yirmi beş akçe ile Seyyid Salih'in atanmasına dair berat*

Nîşân-ı şerif-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkanî
hükmü oldur ki

Ayntâb kazasında vaki' Dülûkbaba medresesinin mütevellisi olan kimesne kendu
hevasına tabi' olub eda-ı hizmet etmeyüb mahsul vakfı ekel ve bey' edüb medrese
vesair mürtezika ulufelerin vermeyub rencide eylediği baiden ref' olunub yerine
işbu Darende-i fermân-ı şerif fahrü's-sadat seyyid Salih mütedeyyin her vechile
tevlîyet uhdesinden gelur kimesne olmağın yirmi beş akçe ile tevci olunub berat-ı
şerif ricasına kadısı Mevlana Mehmed arz etmeğın sadaka edüb bu berat-ı hümayûnı
verdim ve buyurdum ki varub onda mütevellî olub hizmet-i lüzumasını mü'eddi
kıldıkdan sonra yirmi beş akçe vazifeye mutasarrıf olub vakfın ruhu için ve benim
devam-ı devletim için duaya müdavemet göstere bu babda hiç ahed mani' ve dafi'
olmayub dahl ve taarruz etmeyeler şöyle bileler alamet-i şerifeye i'timad kılalar
tahriren elf evahir-i işrin şehr-i şaban sene erbaa ve elf

Be-makam-ı Konstantiniyye

Kayd fi 23 şevval sene erbaa ve elf

Sayfa 423 Belge 316

*Ayntâb hasları iltizamlarının dört beş gün içinde yazılıp Haleb hazinesine teslim
edilmesi hakkında*

Kıdvet'ül-emâsil ve'l-akrân dergâh-ı ali çavuşlarından Ayntâb haslarına ber vech-i
emanet nazır ta'yin olunan Kemal Çavuş zide kadrühu tezkire verilcek malum ola ki
Ayntâb hasları ber-muceb-i emr-i ali ahalileri üzerine dört beş güne değin bi't-tamam
kıst iltizamı ve tahsil olunan küsriyle deruhde edüb defter ve hacetlere Haleb
hazinesine götürüb teslim eylemek için irsâl olunmuş idi hala bir aydan ziyade
olmuşdur ki asla ne halet üzre etdikleri ma'lum olunmamışdır imdi tezkire ile
kıdvetü'l-emasil ve'l-akrân Ebubekir zide kadrühu vardukda gerekdir ki sana sipariş
olunan husus şimdiye değin ne vechile olmuş ise aynıyla defter edüb imzalayub ve
mühürleyub götürüb Haleb hazinesine teslim edesiz ve hala saadetimde olan kul

mevacib için Haleb hazinesinden iki yüz bin altun işbu mah-ı şevvalinin evasıtına değin irsâliye olmak babında destur-i ekrem müşir-i efham sa'âdetlu sadrazam edam allahü te'âlâ iclalale hazretlerinin kapucubaşı olan kıdvet'ül-emacid ve'l-ekârim Mehmed ağa zide mecdühü feman beyne'l-muta' varid olmağla ber-muceb-i emr-i ali her mukataadan bir mikdar meblağ tahsil olunub Ayntâb haslarından dahi şart ve kabulleri üzre üç aylık bir kıst akçeleri muaccelen gelub dahil hazine olması lüzumdur ona göre mukayyed olub reayayı bir kıst akçe suret-i sicil ve hüccetleriyle alub küllisiyle şart ve kabulleri Haleb mahkemesinde dahi sicil olunub ve kıst mal-ı maktû'aları tahsil ve idhal hazine etdirile hurrire elf evahil-i şevval sene erbaa ve elf Bi-medine-i Haleb el-mahrusa

Sayfa 423 Belge 317

Ayntâb mukataasının Tanbakzade Ahmed Bey'e verilmesi hakkında

Ve sen ki Kemal ... husus dört beş güne değin görub gelmekle gayret eylemiş ettiği hala ... verub ve kıst mukataa' nice olub neye münce olduğun i'lam eylemedukleri ecelden Ayntâb mukataası evvel diyarın ehl-i vukfu olan Tanbakzade Ahmed Beye verilub der uhde olanları ellerinde temessükleri mucibince ibkâ ve reaya-yı havas-ı ma'mur ve abadan olmak babında bu şurut ile varılub lakin mukataanın kıst iltizamı kararın buyurub ve Hasan Çavuşun küsründen ne mikdar akçe tahammül eyledukleri i'lam eyleyub ve dilki Mustafa geçen senede on dört bin altun alaka olub makbuzatları reayası teftiş eylemekle kadr olmayub üzerlerine yevm'ül kıst alub tahammül eylemekle takatleri olmadıkları ecelden müşârün ileyh Ahmed Bey der uhde olunmuşdır ki cümle reayanın ellerinde olan ve hasılı huzurunda ...sicil olundu kadısı ziyade olmadıkca ibkâ edeler deyû şer' verilmişdir ve siz dört beş günlük mesafeyi bir iki aya değin görmeyub tamam müstakil ağalık ve nezâret üzre bila temessükleri azl ve nasb eyledukleri ecelden verilmişdir ki tezkire vardukda bir an ve bir saat tevakkuf etmeyüb gelesiz ve ahvali i'lam eyleyesiz ve üç aylık yevm'ül kıstı ale'l-hakk mukarrerdir şöyle bileler mevcut tezkire ile amel edesiz

Sayfa 424 Belge 318

Ayntâb sancağı Telbaşer nahiyesinde on altı bin yedi yüz yirmi dokuz akçelik tımarı olan Bali'nin vefat etmesi üzerine boş kalan tımarının Çavuş'a verilmesine dair ferman

Emîr'ül-ümerâil-kirâm, kebîr'ül- küberâi'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzi ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Zulkadriye beylerbeyisi Mahmud dame ikbâle tevki-i ref-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki dergâh-ı

ma‘lum çavuşlarından Darende-i fermân vacib’ül-iz’an kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân sadr Çavuş zide kadruhu sütte-i sa’âdetime gelub mukaddema vezirazam iken fevt olan Osman Paşanın emekdarlarından olub demur kapuda hususa vaki‘ olan şark seferlerinden hizmet ve yoldaşlıkda bulunduğun ve Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde Keber nam karye ve gayrinden on altı bin yedi yüz yirmi dokuz akçe tımarı olan Bali mukaddema fevt oldukdan tımarı doksan altı saferinin altıncı gününde buna tevci olunub berat etdirub tasarrıfında iken Maraş beylerbeyi iken fevt olan Mehmed Paşanın kapucıbaşısı olan diğer Bali nâm kimesne mezbûr Bali fevt oldukdan sonra zıkr olunan tımarı müteveffâ-yı mezbûrun ferağatından alub berat etmekle tasarrıfına mani‘ oldukda mezbûr Bali tımar-ı mezkûrı kimesneye ferağat etmiş olmayub fevt gününe gelince üzerine olub ve beratında dahi ferağat kaydı olmayub her vechile hakkı bunun olmağla mezbûr Bali zıkr olunan tımarı zabt eylemekle kadir olmağın mütevellî-i mezbûrun fevtinden dahi almağla tasarrıfına mani‘ olduğu ecelden tımar-ı mezbûr hükm-i şerifimle buna takrîr olub kıst niza’ olmuşken İbrahim nâm kimesne dahi gelub tımar-ı mezbûrı müteveffa Bali mukaddema bana ferağat etmiş idi deyû niza’edüb mea haza mezbûr Bali fevt olduğu tarihe gelince tımarın aher kimesneye ferağat etmeyüb üzerine olub mezbûr diğer Bali ve İbrahim zıkr olunan tımar-ı mezbûr Bali fevt oldukdan sonra tezavvur ile ferağatdan aldıklarına ayan-ı vesayitden elinde muhızır alay Beğisinden arz olduğun bildirmekle bila sebep aldı ise takrîr ola deyû mukaddema hatt-ı hümayûn sadr olunmağla tımarı kenduye takrîr kılınub eline hükm-i şerif verildiğın bildirub hala tecdid babında inayet rica etmeğın buyurdum ki göresiz tımar-ı mezbûr hususu vech-i meşrûh üzre olmağla buna takrîr kılınub elinde ol-vechile emr-i şerif var ise mucebince amel edesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i‘timad kılasız tahriren elf evahil-i rubûlahir sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 424 Belge 319

Ayntâb kazasında Isbatrun köyündeki caminin mütevelliliğine yirmi akçe ile Mevlana Mehmed’in atandığına dair berat

Nîşân-ı şerif-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkanî hükmü oldur ki:

Ayntâb kazasında karye-i Isbatrunda vaki‘ cami-i şerif evkafına zabt ve tasarrıf için mütevellî lüzum olmağın işbu darende-i fermân-ı şerif Hasan Salih ve mütedeyyin her vechile hidmet-i mezbûr uhdesinden gelur kimesne olub her vechile mahal ve

müstehak olmağın yirmi bir akçe ile tevci olunub berat-ı şerif sadaka buyurulmak ricasına kadı Mevlana Mehmed arz etmeğın sadaka edüb bu berat-ı hümâyûnı verdim ve buyurdum ki varub anda makal olub hizmet-i lüzuması meri ve mü'eddi kıldıkdan sonra yirmi bir akçe vazifeye mutasarrıf olub vakfin ruhu içün ve benim devam-ı devletim içün duaya müdavemet gösteresiz bu babda hiç ahad mani' ve dafi' olmayub dahl ve taarruz etmeyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i'timad kılasız tahriren elf el-yevmü's-selase şehr-i şaban sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Kayd fi 5 şevval sene erbaa ve elf

Sayfa 425 Belge 320

Ekrad halkından vergilerinin alınmasına dair Haleb ve Zulkadriye kadılarına gönderilen ferman

Emîr'ül-ümerâil-kirâm, kebîr'ül- küberâi'l- fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Haleb ve Zulkadriye beylerbeyleri dame ikbâluhum Mefahirü'l-kuzât ve'l-hükkâm, ma'denü'l-fazl ve'l- kelâm Haleb ve Zulkadriye kadıları dame fazluhum tevki-i ref-i hümayun vâsıl olacak ma'lûm ola ki hala Kilis sancağı beyi iftiharü'l ümerai'l-kirâm muhtarü'l küberai'l-fihhâm Habib sütte-i sa'âdetime adam gönderub sancağına müteallik olan Ekrad taifesinin rusumatıyla cürm-cinayetleri defter-i atik ve cedide raiyet yazılı olub öşr ve rusumatın zabt edesiz deyû emir olunub tarafının ahvali görülmekle muhtacdır deyû arz olundukda müşârün ileyh sancağında saklu olub defter-i atik ve cedide yazılan Ekradın kendu oğulları Ekrad-ı mezkûre görüldükde çıkmaz ahârın toprağına varub raiyyet dahi yazılса zirâ'at etdikleri itibariyle yazılmak olur nihayet tuttukları yerlerin öşrün ve resm-i çiftin mukayyed olan bir resm-i çiftin verirler başka cürümlerine vesair bad-ı heva ve cürm cinayetlerine ve cürm-i ğaliz sadr olub şeri ali ... kati' müstehak olanları siyasetlerine toprak sahibleri dahil ve tevzi' etmek ta'yin değildir kendu sancağın beyidir Kürd taifesi toprağına yazılmağla Kürde dahl ve taarruz etmek caiz olmaz bir tarikle yazılmış dahi olsa gerü Kürdün müşârün-ileyh sancağına müteallik olub defter-i atikte ve cedide hasları müşârü'l-ileyh mukayyed olan Ekrad kenduler Ekrad oğullarıdır şunların bir yerde temkin olmağla veya tarik-i ahr ile kimesneye riâ'yet yazılmış olan ... mumaileyhe aid olan rusumâtına vesair cürm ve cinayetlerine ve cürm-i ğaliz sadr olub hükm-i kadı lahık olub hüccet verildikten sonra veya ... müstehak olanları siyasetlerine toprak kadıların dahil ve tevzi' etdirmeyub mumaileyhin adamlarına zabt ve tasarrıf etdi oturdukları yerlerde

zirâ‘at ve hırsaset ederler ise toprak sahibine şer‘i ve ve me‘mur üzre aid olur hukuku alıveresiz zirâ‘at etmeyüb bir toprakda kalmışlar ise sahibine resm-i duhân alıveresiz vesair rusumuna yazılmışdır deyû dahl etdirmeyesiz ve yaylağa çıkan Ekradın rusumuna dahl ederler ise müşârü‘l-ileyh tevciye olur rusuma dahl etdirmeyesiz deyû müteveffa karındaşı Cafer Bey liva-i mezbûre mutasarrıf iken merhum müteferrik babam Nurullah zamanında emr-i şerif verilub hala kenduye vech-i meşrûh üzre emr-i şerifin verilmek babında inayet rica etmeğin buyurdum ki müteveffâ-yı mezbûra verilen hükm-i şerif mucebince müşârü‘l-ileyh sancağına mütealılık olan Ekradın vech-i meşrûh üzre mumailleyhe dame ulluvühuya aid ve raci‘ olan rusumatına ve siyasetlerine ve toprak haslarına ve dahl ve taarruz etdirmeyub hükm-i şerife amel edüb ...ve kanun muhallık kimesneye bir iş etdirmeyesiz ismiyanı yazub kapuya bildiresiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i‘timad kılasız

Tahiren elf evesait şehr-i receb‘il-merceb sene erbaa ve elf

Sayfa 425 Belge 321

Ayntâb dizdarlığının Hacı İbrahim’e verildiğine dairferman

Kıdvet‘ül-ümerai‘l kirâm ümdeti‘l küberai‘l-fihhâm zul-kadir ve‘l-ihtirâm el-muhtass bi-mezîdi inâyeti‘l-meliki‘l-a‘lâ Ayntâb sancağı beyi dame izzuhu ve kıdvetü‘l-kuzat ve‘l-hükkâm ma‘denü‘l-fazl ve‘l-keâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tevki-i refi‘ hümayûn vâsıl olıcak ma‘lûmola ki Ayntâb dizdarı olan Darende-i ferman vacibü‘l-iz‘an Hacı İbrahim sütte-i sa‘âdetime arzı hal edüb dizdarlığı bila sebep alınduğın Ayntâb kadısınının arz eylediği dizdarlığı takrîr olub mukarrername verildiğın bildirub zabtı için emr-i şerifim rica etmeğin buyurdum ki zikr olunan dizdarlığı mezbûr İbrahime kemakâh zabt ve tasarrıf etdirub hilaf-ı emr-i şerif aheri dahl ve taarruz etdirmeyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i‘timâd kılasız hurire elf evâil-i şehr-i şabanü‘l muazzam sene erbaa‘ ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 425 Belge 322

Hacı İbrahim’etemessük verildiğine dair

Vech-i tahrir-i huruf Hacı İbrahim ... verildi bi-kusur alub kabz etmişdir asla alakamız kalmadığı baisden eline temessük verildi kimesne mani olmaya vakt-i hacette ...

Sayfa 426 Belge 323

Ayntâb dizdarlığının Mehmed Ağa’ya verildiği hakkında

Cenab-ı şeriat-nisab fazilet-visar hazret efendi kam-bîn ve kam-yab el-hakimü'l-adl bi kaza-i Ayntâb zide fazlûhu yevmü'l-vad ve'l ... dürer-i da'vat safiyat ve öZR-i teslimat-ı vafiyat ... ki mahz-ı muhabbet ve meveddetten sadr ve ...olur ... huzur kılındıktan sonra cenab-ı havas-ı devlet ihtisab-ı liva-i Ayntâbda bi'-fiilmir liva hazretlerinin kaim makamı olan Ömer kethüda karındaşımızın izzî huzur-ı sa'âdet mevfurlarına da'vat senayay-ı bî hadd ü gayetaktim olunub inha-i muhibbane budur ki kale-i Ayntâb dizdarı olan kıdvetü'l-mustahfızın Mehmet ağa zide kadruhu bu canibe adam gönderub şöyle i'lam eylediği zıkr olunan dizdarlığa bundan akdem dizdar olan Mahmud ağa tahvilinden erbaa' ve elf cemaziyelahiresinin ikinci gününde Ayntâb kadısı arzıyle kenduye tevci olunub eline berat-ı hümayûn verilmekle mutasarrıf olub hizmetinde kaim iken ve mezbûr Mahmudun üzerinde dizdarlık yoğiken bundan akdem kale-i mezbûrda dizdar iken defâ'atle üzerine cürm-i sabit olub cürmle mazul olan Hacı İbrahim nâm kimesne dahi zıkr olunan dizdarlık Mahmud ağa üzerinde mülahaza hat etmekle beratdan müehhir tarihli der-sa'âdetde tahvilname-i hümayûn irâd etmekle tasarrıfına mani' olduğın bildirub mezbûr Hacı İbrahim'in hakkında sadr olan suret-i sicilde ve hacetleri irsâl edüb nazır olundukda vech-i meşrûh üzre cürmi zahir ve sabit olub emanet ve istikameti adim olmağın müşârün ileyh Mehmed Ağa zide kadruhunun elinde olan beratı muktezasınca zıkr olunan dizdarlığa kendu kenduye takrîr olmağın rica etmeğın mektub verildi lede'l-vusul zıkr olunan dizdarlığı ber-muceb-i berat-ı ali şân merkurum Mehmed Ağaya kemkâh zabt ve tasarrıf etdirub mezbûr Hacı İbrahim'in emriyle bana dahi verilmiştir deyû Mahmud ağa üzerinde dizdarlık yoğiken hilaf vaki' dahl ve taarruz etdirmeyesiz ve dahl edüb tahvil ve tarihinendüşen nesnesindahi almış ise ba'de's-subut hükm edüb bi-kusur gerü alıveresizmenle memnun olmaz isemukabil bu canibe irsâl edesiz ki hususları hak üzre görölub hakk-ı müstehakına irsal oluna ziyadesi lazımdır hemîşe ömr-i hüma daim ve kaim bildirib bi rabbül ibad tahriren elf 28 ramazan'ül mübarek sene erbaa' ve elf

Kaim makam mîrmirân-ı Maraş

Sayfa 426 Belge 324

Ayntâb ve Birecik kazalarında bulunan dağınık haldeki subaşılık vazifesinin Faik Subaşıya tefviz olunduğu hakkında

Kıdvet'ül-emâsil ve'l-akrân Faik ağa zide kadruhu ba'del-yevm inha olunan budur ki Ayntâb ve Birecik kazalarında vaki' olan perâkende subaşılık sana tefviz olunmuştır vardukda gerekdir ki miriye aid olan bad-ı heva-i şer'î şerif ve kanun-ı münif zabt

edüb kimesneye hilâf-ı şer'i ve kanun ve ...muhalif iş edesiz şöyle bilub muceb mektub ile amil olalar tahriren elf evâil-i ramazanü'l mübarek sene erbaa' ve elf ... şöyle ma'lum ola ki adet-i ağnam ve resm-i bad-ı heva cümle miriye aid ve raci' olan Faik subaşıya teslim edüb inad etmesünve siz gereği gibi ...şöyle ma'lum ola ki ve gayri reayasın miriye aid ve raci olan adet-i ağnam ve resm-i bad-ı heva etdikleri mezbûr Faik subaşıya inad ve muhalefet etmeyüb zabt eyleyesiz

Sayfa 427 Belge 325

Ayntâb hasları mukaatasına Mustafa bin Hacı Mahmud'un nazır olmak üzere kefil olmasihakkında

Kıdvet'ül-kuzât ve'l hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm mahzar-ı şiar ve'l-hükkâm Ayntâb ve Telbaşer kadıları zide fazlühum tezkire verilcek ma'lum ola ki bundan akdem Ayntâb hasları mukâtaa'sı sene isneyn ve elf zilkadesinin gurreinde dört yıla elli sekiz kere yüzbin ve bin dokuzyüz yetmiş altı akçe ve ihtisab-ı mezbûr mukâtaa'sı dahi sene selase ve elf şevvâlinin yirmi yedinci gününden gerüdört yıla sekizyüz kırk sekiz bin dokuzyüz otuz yedi akçe işbu mukâtaa't dört yıla altmış altı kere yüz bin ve elli bin dokuz yüz on üç akçe sal be sal yevmü'l kıst üzre haklaşub kati' ulufe eyleyub ve bir senenin malın bi-tamam haklaşmadan sene-i aherde mubâşerat etmemek şartıyla ve mültezimânı sabık Hasan Çavuş ve şartının zaman-ı mübâşeratlarından zimmetlerine lazım gelen on altı bin altunun her sene dört bin altunını vermek şartıyla Rıdvan Emin mültezim ve Yusuf katib iştiraki üzre mültezimler olub harir mala ve nefsi zeametden haracı Mustafa bin Hacı Mahmud nazır olmak üzere kefil olmağın uhdelerine kayd olunub mutasarrıflar iken havas-ı Ayntâbın ahedi ve elf vacibinin kıste'l yevm mucebince hesabı gerekidir ki görüldüğü teslim-i hazine ve muvacibatdan ma'ada on bin dokuz yüz on beş altun ve ihtisab-ı mezbûr mukâataasından sene selase ve elf şevvâlinin yirmi yedinci gününden sene erbaa' ve elf ramazanının on beşinci gününe değin on ay ve on sekiz gün olub bunun dahi hesabı gerekidir ki görüldüğü mevacibden ma'ada bin altıyüz kırkyedi altun zaher olub ve mültezimân-ı sâbıkın kesrinden her sene dört bin altın vermek üzere edasını kabul ettiği meblağdan dahi hazineye bin dokuz yüz on altı altunueda edüb ikibin kırk sekiz altun kesrinden lazım gelub cümle on dört bin altı yüz kırk altı altun olur mezbûr Mustafa ve şürekâsının zimmetlerine lazım gelub şartı mucebince baki'-i mezkûr taleb olundukda edasın teallül eyledikten ma'ada reaya-ı havas-ı zülm ve teaddisi mukâataanın tedariki görülmek lüzum geldiği mukataanın ehl-i vukufu olan kıdvet'ül ümerai'l kirâm sabıka ... sancağı beyi Bentukzade Ahmed Bey zide

izzuhudeyü ana gelub mukataat mezbûrun tahviline iki sene ilhakıyle tahvil-i cedid akid olunub ibtida-i terihden bana verilmek hazine olursa iltizam ve kabul ederim şol şartıyle mülteziman-ı sâbika Hasan Çavuş ve çavuş oğlu Mehmedin ve Hoca Mustafa ve mültezimlerinin kabzı mal ve mübaşir-i emval olanları işbu tahvile raci‘ makbuzât beliyatlar sicil-i şer‘i ve’l kanun yerlu yerinde ... olunub zimmetlerine zuhur eden mal-ı miri kendulerden alınub bize ulufe olmayub ve edasın kabul eyledikleri on altı bin altun kesrinden bakiyye kalan ondört bin seksendört altunı dahi her sene düşer ise kiste’l yevmle me’an hazineye vermek üzere ve mültezim-i sâbık Mustafa ve şürekasının zülm ve teaddilerinden fîrar eden reaya-yı havas yerlu yerine avdet ve harabe olan karyeleri ma‘mur ve abadan etmek şartıyle ve reaya-yı havas hazine tarafından ma‘mur olmak üzere tezkire ile maktû‘ eyleyenlerin mal-ı miri-i gayz ve zahir olmaya her kesri elinde olan hazine temessûki mucebince zabtlarında olub her üç ayda bir akçelere dahil-i hazine edüb benim deynimden mahsûb oluna ve onlardan haric kalanların mahsullere zabt edüb ve harabelerine kuvvet vermekle ma‘mur ve abadan eylemek üzere ve bazı şartıyle taleb oldukda fi’l-vaki‘ nazır-ı sabık Mustafa şartına icrâ etmeyüb zimmetinde bu denlu baki‘ ve ulufe var iken sene-i cedid malına mübaşerat etdirilub dahi ziyade baki‘ alakaasmak mukarrer zabt olunmağın zikr olunan havas-ı Ayntâb mukâtaası iki sene ilhakıyle isneyn ve elf zilkadesinin gurrasinde altı yıl seksen yedi kere yüzbin ve iki bin dokuz yüz altmışdört akçe ve ihtisab-ı mezbûr mukâtaası dahi sene selase ve elf şevvâlinin yirmi yedinci gününde gerü altı ile on iki kere yüzbin ve yetmiş üç bin dört yüz altı akçe işbu mukataat tevarih-i muhtelifle ile altmış yıl iltizam-ı sâbık mucebince doksan dokuz kere yüz bin ve yetmiş altı bin üçyüz yetmiş akçe olur zeamede Piyale bin Abdullah emin ve müşârün ileyh Bentukzade Ahmed Bey nazır olmak üzere ber vech-i iştiraki mültezimler ve Hüdaverdi binSeyyid

Sayfa 428 Belge 325’in Devamı

Ve Ali bin Halil veledi Mansur bin Karah ve Cafer bin Abdullah nâm kimesneler kefiller olmağın vech-i meşrûh üzere uhdelerine kayd olunmasın mal-ı miri ve reaya-yı havas hakkına evla ve enfa görölmeğın tevciye ve uhdelerine kayd olunub şurut-ı sairelere tahrir etdirub varıncaya değin mahsul mukataa‘ zayi‘ ve telef olmak için tasarrıflarına tezkire tahrir olundu vardukda gerekdir ki mukataat mezbûr-ı caniblerinden irsâl etdikleri adamlarına şer‘i şerif mazhar ve kanun-ı münif defter muktezasınca zabt ve tasarrıf etdirub aher bir fedi dahl ve taarruz etdirmeyesiz tahriren elf ahadi ve ‘ışrîn şehir-i ramazan’ül mübarek sene erbaa‘ ve elf

Bi Medine-i Haleb el-mahrûsa

Sayfa 428 Belge 326

Ayntâb'da bulunan her köy halkının bayındır edilmesine dair emr-i şerif

Ve emr-i şerif ile ahali-i Ayntâb her karye halkı karyenin ma'mur etmek üzre divan tarafından üzerlerine deruhde olanların uhdeleri kemakâh min ba'de fesh olmayub üzerlerinde evla madamın ki gayz noksana kayd olub miriye gadr olmuştır

Kayd fi 2 şevvâli'l-mükerrem sene erbaa' ve elf

El emr-i fi'l-hakika kema zikr fi'l-vesika nemekahü'l-fakir Ali bin Bayram bi-nahiye-i Revanda ufiye anhüma

Sayfa 428 Belge 327

Kilis kazasına bağlı Revanda nahiyesinden Hacı Hasan bin Hacı Ali'nin değirmenini satın alan Keyvan Bey'in borcunu ödediğine dair hüccet

Sebeb-i tahrir-i şer'i budur ki

Kilis kazasına tabi' Revanda nahiyesinde karye-i Tilmizde Hacı Hasan bin Hacı Ali nâm kimesne meclis-i şer'i gelub cenab-ı emaret-meab Keyvan Bey dame izzuhu hazretleri muvacihesinde bi't-tai ve'r-rıza ikrâr ve itiraf edüb karye-i Tirmiz türabında vaki' bey hazretleri ile bir mülk diğer değirmen olub zikr olunan diğer değirmenin nısfı benim ve nısf-ı aheri bey hazretlerinin olub hala zikr olunan nısf hissemi bey hazretlerine kırk filoriye bey' edüb meblağ-ı mezkûrun yirmi filorisin Bey hazretlerinin bağı mahsulunden aldım ve yirmi filorisin dahi nakid aldım be-tecemmüle zikr olunan kırk filoriyi aldım kabz eyledim zikr olunan diğer değirmende asla alakam kalmayub bi-vech-i mine'l-vucuh istihkâkım kalmadı deyû mukırr ve muterif oldukdan sonra bey hazretleri dahi mezbûr Hasanın cemi' tasarrıf edüb sıhhate bey' ve şeraye hükm olundı tahriren elf evâsıt-ı şehr-i zilkade sene erbaa' ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Murad bin Burak, Receb FAkıh bin Süleyman, Üveys bin nazır, Avşar bin Sıdık, Ali bin Hüseyin, Mahmud bin Hacı Ebubekir, Ahmed bin Ali ve gayrühüm

Sayfa 428 Belge 328

Ayntâbdaki kastelin mütevellisi olan Tahir'in görevini yerine getirmediği için azl edilip yerine Mevlana Mehmed'in atandığına dair berat

Nîşân-ı şerif-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkanî hükmü oldur ki

Nefs-i Ayntâbda vaki‘ kafir oğlu Tahirdemekle meşhur kastelin mütevellisi olan kimesne ... tabi‘ olub eda-yı hizmet etmeyüb defi‘ lüzum olmağın def‘ olunub yerine vaki‘ rafi‘i ref-i sa’âdet-i nişân ...yevmi bir akçe ile mahluldür deyû kadı Mevlana Mehmed arz etmeğın sadaka edüb bu berat-ı hümayûnı verdim ve buyurdum ki varub mezbûrun yerine müteveli olub hizmet-i lazımesin mü’eddi kıldıkdan sonra yevmi bir akçeye mutasarrıf olub ve vakfin ruhu için ve benim devam devletim için duayamüdavemet göstere şöyle bileler ‘alamet-i şerifeye i’timad kılalar tahriren elf receb’ül-mürecceb sene erbaa‘ ve elf

Be-makam-ı Konstantiniyye

Kayd fi 8 şevvâl sene erbaa‘ ve elf

Sayfa 429 Belge 329

Ayntâb kalesinde yıkılan yerlerin tamiri için Ayntâb mültezimleri Hüseyin ve Mahmud’ungörevlendirilmesi hakkında

Kıdvet’ül-kuzât ve’l hükkâm ma’denü’l-fazl ve’l-keîâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tezkire verilcek ma’lum ola ki siz ki Ayntâb kadısı Mevlana Yakub zide fazlühü bu canibe mektub gönderub mefhumunda Ayntâb kalesinin münhedim olan yerlerin tamiri için sabıkâ Ayntâbihtisab-ı mültezimleri Hüseyin ve Mahmud nâm kimesnelerin zimmetlerinde olan kıst malından erbaa‘ ve elf taksitine havale olunduğı tezkire varid olub meblağ-ı mezbûr mültezimlerden taleb olundukda mukaddema kaim makâm tarafından tezkire ile salyane olunub bi-tamam teslim edüb zuhuruna hüccet etdirdim deyû tezkire-i ibrâz eyledikin fi’l-vaki‘ erbaa‘ ve elf kıstının akçesi eda olunduğına zuhuruna hüccet bulunmuşdır deyû bildirmişsin imdi bu defa‘ tezkire-i sâbika mucebince bi-kusur mültezimân-ı mezbûr ondan taleb ve tahsil etdirub bi-tamam edâ ve teslim etdikden sonra asıl mevacid tezkiresinin zuhuruna sene hamsi ve elf kıstından hüccet edüb eminlerine veresiz ki ibrâz eylediklerinden deynlerine mahsub oluna lakin sehven işbu tezkirenin zuhuruna hüccet olunmaya tahriren elf evahir-i şehr-i ramazan’ül muazzam sene erbaa‘ ve elf Bi- Medine-i Haleb el-mahrûsa

Sayfa 429 Belge 330

Ayntâb’da Tevnib köyüne tabi mahsulatın Himmet bölükbaşına kiraya verilmesi ve kiradan bir mikdarının hazineye teslim olunmasına dair

Kıdvet’ül-kuzât ve’l hükkâm ma’denü’l-fazl ve’l-keîâm Mevlana Telbaşer kadısı zide fazlühü ve kıdvetü’l-emasil ve’l-akrân dergâh-ı ali çavuşlarından Ayntâb hasları mukataasına ber-vech-i emanet nazır olan Kemal Çavuş zide kadruhu tezkireverilcek

ma'lum ola ki Ayntâb haslarına tabi' Tevniib nam karyenin isneyin ve elf vacibine tabi' mahsulatı hazine-i Haleb istihdamında olan Şam yeniçerileri serdarı Himmet bölük başına meblağ-ı muayyine icâr verilub ve icâr akçesinden bir mikdar dahi teslim-i hazine olunub lakin mukataa-i mezbûrunun ...ahalisi üzerine maktû'an kayd olunmak fermân olunmağla ber-muceb-i emr-i ali her karye ahalisi üzerlerine maktû'an 'akid olunmasın lazım gelub zikr olunan Tevniib nam karye dahi sair terakümi maktû' olduğu takdirce mezbûr Himmet bölükbaşının akçesi dahil-i hazine olunmağla bu sene vaki' olan mahsulata reaya ile ma'en müşterek mutasarrıf olması icab eylemeğin tezkire tahrir olunub Şam yeniçerilerinden Mustafa Beşe vardukda gerekdir ki karye-i mezbûrun işbu sene vaki' olan mahsulatlardan mezbûr Himmet bölükbaşına karye-i mezbûr ahalisi ile ma'en müşterek zabt ve tasarrıf etdirub kimesne hilâf-ı şer'i şerif ve mukabir defter ve kanun-ı münifbi-vech-i bila sebeb ederler tahriren elf evahir-i ramazanü'l mübarek sene erbaa' ve elf

Bi Medine-i Haleb el-mahrûsa

Sayfa 429 Belge 331

Ayntâb'da Burç ve Telbaşer nahiyelerine Hasan Subaşı'nın tayin olunduğu hakkında

İzzetlü meveddetlü hazretlerinin meclis-i şerif üzerlerine maruz-ı muhlisidir ki taht-ı kaza-i adalet-şiarlarında vaki Burç ve Telbaşer nahiyelerininhıfzı zabt lüzum olmağın kıdvetü'l-emasıl ve'l-akrân Hasan subaşı ta'yin olunub iskanı ... kulları üzerlerinden nazırları ... buyurulub sahib-i saadetimiz Bey hazretlerine bi-hasbü's-şer aid olan mezkûr Hasan bendelerine zabt etdirilmesi babında hüccet-i şerifleri ricâ olunur ve nahiye-i mezbûr halkı müşârün ileyh kulların mübaşir bilub müracaat edeler baki' müdüvvet hazreti sultanımızdır

Sayfa 430 Belge 332

Avarız-ı divaniyye ve tekâlif-i örfiyyeden muaf olan Müslümanlardan vergilerin alınmamasına dair Ayntâb, Kilis, Antakya ve Haleb kadılarına gönderilen ferman

Emîr'ül-ümerâil-kirâm, kebîr'ül- küberâi'l- fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Haleb beylerbeyi dame ikbâle akza-yı kuzatü'l-müslimin evlâ-yı vûlati'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakînvâris-i ulûmi'l-enbiyâ ve'l mürselîn hücceti'l hakk-ı ale'l-halki ecma'in el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'in Mevlana el-hakim bi-kaza-i Haleb zide fazlühüyle ve kıdvet'ül-erbabü'l-ikbâl 'ümmeti'l-sihâb el-muhtass bi-mezidi inâyeti'l-melki'lme'al hıthane-i amiremin Haleb canibi defterdarı

dameuluvvühumefâhirü'l-kuzat ve'l-hükkam mâ'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlana Ayntâb ve Kilis ve Antakya ve Keferkab ve ... mısırın varıncaya ve Şuğur ve Dergeviş ve Harim ve Amik-i Reyha kadıları zide fazlühum tevki-i refi' hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki iftihâr'ül havas ve'l-mukarrebîn muhtarü'l-izzü el-hakim mutemedü'l-müluk ve selâtin el-muhtass bi-mezîdi inâyeti'l meliki'l-mu'in darü's-saade ağası Osman dame ulluvvühu sa'âdetime arz gönderub nazırı olduğım Haremeyn-i şerifeyn evkafından vaki' olan ... evkafı reayası takdimlerin avarız-ı divaniye vesair tekâlif-i örfiyyeden muaf ve selatin Müslümanlar olub bu babda selatin-i mahiyeden ellerinde muafnameleri var iken bazıları muafnamelerine muhalif mücerred ve celb ve arz için hilaf-ı emr-i şerif evkaf-ı mezbûr reayasından nüzul ve avarız taleb edüb ve bu bahane ile dahi niceleri alub zulm hayf eyledikleri ecelden evkaf-ı mezbûr reayası perâkende olmuşlardır deyû mütevellî i'lam edüb min ba'de sair evkâf-ı haremeyn reayası muaf ve müsellemler oldukları üzre evkâf-ı mezbûr reayası dahi muaf ve müsellemler olub ellerinde olan muafnamelerine muhalif rencide ve remide etdirmeyub muafnamelerine amel olunmak babında emr-i şerif ricasına eylediğın i'lam eylemeğın buyurdum ki hükm-i şerifimle vardukda husus-ı mezbûr mukayyed olub göresiz fi'l-vaki' mezkûrlar Haremeyn-i şerifeyn evkâfı reayasından olub avarız-ı divaniye vesair tekâlif-i 'örfiyyeden muaf ve müsellemler iken hala bazı kuzat bunların ellerinde olan muafnamelerine muhalif avarız vesair tekâlif-i 'örfiyye teklif edüb rencide eylemek isterse men' ve def' edüb min ba'de mezkûrların ellerinde olan muafnameleri mucebince amel edüb hilaf-ı adet ve kanun vesair muafname ve emr-i hümâyûn Haremeyn-i şerifeyn evkâf-ı reayasın rencideve remide etdirmeyub husus-ı mezbûr için kuzat taifesine ve bi-vech-i bila sebep taarruz etdirmeyub zulm ve hayf olmakdan biğayet hizredüb ...tabi' olan ve ellerinde olan muafnamelerine muhalif akçeleri alınmış ise bade's-subût ashabına red ve tevzi' eyleyesiz ve ba'de nazar hükm-i hümâyûnı ellerinde ibkâ edesiz şöyle bilesiz 'alamet-i şerifeye i'timad kılasız tahriren elf el-yevmü's-sâni şehir-i ramazan sene erbaa' ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 430 Belge 333

Balcı Cuma'nın Ahmed Ağa'dan otuz altın borcunu talep etmesi hakkında

Bizim Ahmed cabi Ağa el-mükerrem

Bade's-selam i'lam ve inha olunan oldur ki Balcı Cuma bu canibe gelub bizden mektub alub emr-i canibe sana vusul buldukda boyahane akçesinden ve

dükkanlardan otuz altun viresin kinisfi on beş altun eder inad ve muhalefet etmeyüb akçeyi verdikleri mahkeme-i şerifde kayd-ı sicil edüb hüccetalasın ki bu otuz altunı teslim eyleduk şöyle bilesiz muceb mektub ile amel edesiz tahriren elf min- şaban sene erbaa' ve elf

Sayfa 431 Belge 334

Ayntâb'da bin altı yüz akçelik tımara sahip olan Abdi'nin vefat etmesi üzerine boş kalan tımarının Cafer'e verilmesine dair

Hazreti Mevlana-i şerif

Kıdvat'ül-kuzât'il-islâm umdet-i vülâti'l-enâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tahiyyatı safiyat ve teslimat-ı vafiyat ithafından sonra inha-i muhibbane budur ki darende-i hurûf Cafer yedinden bundan akdem emr-i şerif varid olub mahva-yı hümayûndan Ayntâb kadısı Mevlana Mehmed zide fazlühü ve dizdarı Hacı İbrahim sütte-i sa'âdetime mektub gönderub başkahaneden bin altıyüz akçe tımar ile kale-i Ayntâb mustahfızlarından es-seyyid oğlu Abdi fevt olub gedüğü ramazanın on dokuzuncı gününden kul oğullarından Hüseyin oğlu Darende-i fermân-ı hümayûn Cafere tevci olunub mutasarrıf iken kale-i mezbûr dizdarlığından ma'zul olan sefer-i mezbûr Abdinin fevtinden oğlum Mahmuddan aldım deyû mîrmirân-ı sâbıkdan berat ibrâz edüb lakin mezbûr Cafer ve kale-i mezbûr hizmetine iktidarı olmayub mezkûr Cafer her vechile yarar ve kale-i mezbûr hizmetinin uhdesinden gelur deyû zikr olunan gedük-i mezbûr takrîr olmak ricasına arz etdikleri ecelden takrîr olmak emr edüb buyurdum ki arz olunduğı üzre zikr olunan gedük-i mezbûr takrîr edüb beratın verub aheri dahl etdirmeyesiz deyû fermân olunmağın ber-muceb-i emr-i ali gedüğü mezbûr tarih-i mezkûrda merkum Cafere bu canibde dahi takrîr kılınub beratın verub mucebince zabt için mektub verilub tasarrıfında iken Abdulfani nâm kimesne zikr olunan gedükli tımarı Mahmud bana beratın verub ferağat eylemişdir deyû niza' etmekle deyû âna gönderilub huzurumuzda divanda mürafa' ve mukabele olunub tarafının temessukat ve beratlarına nazır olunub görüldüğü vech-i meşrûh üzre tımar-ı mezbûr Caferin hakk-ı meri' olub mezbûr Abdulfaninin devam ...olmağla beratım mucebince tekrar takrîr kılınub zabt için mektub verilub vardukda gerekdir ki tımar-ı mezbûr elinde olan beratı ve temessukatı mucebince mezbûr Cafere zabt etdirub mezbûr Abdulfaniyi ol-vechile dahl etdirmeyesiz ve tahvil tarihine düşmüş hukuk ve rusumundan alınmış nesnesin var ise bade's-subût hükm edüb bi-kusur alıveresiz şöyle bilub mevcut mektub ile amel edesiz şehri ramazan'ül-mübarek sene erbaa' ve elf

Mahall-i Hatm-i Hazreti MahmudMîrmirân-ı Maraş

Sayfa 431 Belge 335

Ağcakoyunlu Cemaatinin resm-i yutaklarının ellerinden alınması hakkında

Vech-i hurûf budur ki cemâ'at-i Ağcakoyunludan olub Viranşehirde ... cemaatinin sene selase ve elfde vaki' olan resm-i yutakları cemaat-i mezbûrdan alınub yerlerine bunun vazi olduğu vakit hacette ibrâz edile tahriren elf evâil şehri şevvâli'l-mükerrem sene erbaa' ve elf

Sayfa 432 Belge 336

Ayntâb'da Mihaliye Medresesi mütevelililiğine Mevlana Mehmed'in atandığına dair berat

Nişân-ı şerif-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkanî hükmü oldur ki

Nefs-i Ayntâbda vaki Mihaliye Medresesi evkafına Haleb defterdarı tezkiresiyle mah bi-mâh bir tarikle tecdid müteveli ta'yin olunmasın mal vakfı zâyî' ve telef edüb külli ilhak gelmişken işbu Darende-i ferman-ı şerif Yusuf bin Hoca Seydi vakfına tabi her vechile mahaldır deyû sabıka müteveli olanlar mutasarrıf oldukları üzere evkâf-ı mezbûre müteveli olub berat-i şerif ricasına kadısı Mevlana Mehmed arz etmeğin sadaka edüb bu berat-ı hümayûnı virdim ve buyurdum ki varub müteveli olub hizmet-i lazimesin eda etdikden sonra sabıka müteveli olanlarına ve cümle tasarrıf etmek ise bu defa' ol-vechile mutasarrıf olub vakfin ruhu için ve benim devam-ı devletim için duaya müdavemet göstere ol-babda kimesne mani' olmaya şöyle bileler alamet-i şerifeye i'timad kılalar tahriren elf gurre-i recebü'l-mürecceb sene erbaa ve elf

Kayd fi 23 ramazanü'l-mübarek sene erbaa ve elf

Be-makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 432 Belge 337

Ayntâb'da Akyol mahallesinde bulunan üç kıta yerin seksen altına Hacı Mehmed'e satıldığına dair hüccet

Bais-i tahrir-i tezkire budur ki nefsi Ayntâbda mahalle-i Akyolda Adayerü demekle ma'ruf üç kıta' tarla yeri Şirin oğlu yeridir ve bir dahi Mustafa Çelebi yeridir ve biri dahi Kaysoğluyeridir hudud-ı erbaasıyla zikr olunan üç kıta' yer ve merhum-ı umum Süleyman Çavuşun tasarrıfında olub hala merhum vefat etdikden sonra hazine-i Haleb cabine bir mikdar deyn olmağın hala hazine-i Haleb cabine defterdar olan Mehmed Efendi dâmet me'aliyehu tarafından tezkire-i şerifleriyle merhum-ı

mezbûrun emlak ve erzakı vilayet-i Maraş Efendileri ve bu kulları canib-i şeriflerinden havale ta'yin olunmuş idi tezkire-i şerif mucebince ve merhumun eytamına hüccet-i şer'iyeye ile vasi ve vekil olduğumuz haysiyetiyle zikr olunan üç kıta' tarla-i mahalle-i mezbûrdan Hacı Mehmedde seksen altuna bey' eyleyub semen-i mezbûrı bi't-tamam alub kabz eyledim yedine temessük verildi sene erbaa ve elf

Sayfa 432 Belge 338

Ayntâb haslarına tabi Hıyam ve Keretköylerinde bulunan vakıf hisselerinin Yahya Çelebi'ye verilmesi hakkında

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm mazhar-ı şıra-yı hükkâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tezkire verilcek ma'lum ola ki hala kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Yahya Çelebi zide kadruhu bu canibe gelub Ayntâb haslarına tabi Hıyam ve Keret nam karyelerde vakf hissemiz olunub ahali-i karye hisse-i miri-i meblağ-ı muayyine üzerlerine maktû kayd etdirmekle cümle mahsulu tasarrıf eylemek üze derler şöyle ki cümle-i mahsul bana zabt etdirmezse vakıf hissemizin zayi' olmak lüzum gelur ve şöyle ki şirketi kabul eylemezlerse ben müstakil ol-mikdar meblağa kabul ederim deyû bildirib muma ileyh şirketle zabt ve tasarrıf etdirilmek miriye ...olunmağın tezkire tahrir ve irsal olundı vardukda gerekdir ki karye-i mezbûr ahali-i muma ileyh mürâfaa' edüb cümle mahsulu kendunun mübaşeratıyla zabt ve tasarrıf etdirub ahali-i karyeye müstakil zabtetdirmeyesiz şöyle ki muma ileyh şirketine rıza vermezlerse kendunun müstakil kabulun sicil etdirub yerlu yerinde hak ve adl ile zabt ve tasarrıf etdiresiz vakitiyle mal-ı maktûn gönderub teslim hazine etdirub bir ferdehilaf-ı şer'î mugayir-i nehc-i müstakim ber vech-i iş etdirmeyesiz tahriren elf el-yevmü's-sami' aşere şehr-i ramazanü'l-mübarek sene erbaa ve elf

Sayfa 433 Belge 339

Haleb'e bağlı Çakırlı, Beğilli, Şeci, Evşer, Şeyhlü'de beş bin altınlıkaraziye yağma edenlerin cezalandırılması için Ayntâb ve Birecik kadılarına gönderilen tezkire

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fazl ve'l-keîâm Ayntâb ve Birecik ve Nizib ve Rumkale kadıları zide fezalühüm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-akârim Beğilli voyvodası Ferah Çavuş zide mecdühü tezkire verilcek ma'lum ola ki hala Cubul mahallesi ve hasları mukataasına emaneten emin olan dergâh-ı ma'lum çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Kasım Çavuş zide kadruhu gelub Hassasancağının... fûruht olmayub dahi şimdi Türkman-ı Halebe müteallik Çakırlı ve Beğilli ve Şeci ve

Evşer ve Şeyhlü ve yüz koyunlu ve arpa ve kabaklu ve Karahasanlu ve Neğdüllü ve bazı tevaif-i Sencenin üzerlerine gelub beş bin altunluk mikdarı miriyi nehb ü garet ve yağma etdikleri sicil ve hüccet olunduğuna suret-i sicil ibrâz edüb tevaif-i mezbûr hala varub miriyi taht kazalarının fûruht eylemek üzre oldukları haber verilmeğın mezkûr fûruhteyleyenleri ... olunub ve mevcut bulunan münhalleri kanun üzre girift olunub fûruht ve akçesi dahil hazine olmak lüzum ve mühim olmağın tezkire tahrir irsâl olundı kıdvetü'l-emasil ve'l-akran Mehmed Çavuş vardukda gerekdir ki Hassa sancağından vech-i meşrûh üzre nehb ü garet edüb taht kazanızda fûruhta varan reaya hüsn-i tedarikde ise götürub tutub kenduleri kalada sebeb ve ellerinde bulunan miriyigirift edüb ve tutulan kimesnelerin isimleri ve...mikdarımahsule yazılıb bu canibe i'lam olundı bade bi-cümle tezkire irsâl olunur ise ana göre amel olunub ve miri satulub idhal hazine etdirile husus-ı mezbûr ol-cevihle basiret üzre olub ihmalden isbat edesiz tahriren elf el-yevmü's-sami şehr-i ramazanü'l-mübarek sene erbaa ve elf

Sayfa 433 Belge 340

Haleb ve Zulkadriye mukataası eminleri İsmail ve Ali Beylerin vefat etmesiyle zimmetlerinde olan malların evladlarından talep edilmesine dair

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fazl ve'l-keîâm Elbistan vesir vilayet-i Zulkadriye kadıları zide fazlühüm tezkire verilcek ma'lum ola ki bundan akdem Türkmen-i Haleb ve akraz-ı Zulkadriye ve tevaif mukataasına eminler olan Kaya naib oğulları olan İsmail Bey ve Ali Beyler zimmetlerinde külli bakileri olub vefat etmekle zimmetlerinde olan mal-ı miri evladlarından talep olundukda kaza-i Elbistanda Hamza nam kimesne için mezbûr İsmail Beyler subaşılığın zabt etmekle makbuzundan zimmetinde külli akçesi kalub Abdurrahman nam kimesne merkûm Ali Beyler ayak ...olmağla onun dahi zimmetinde bir mikdar mal-ı miri baki kalmışdır şer'î ali yerlu yerinde tahsil ve miriye olan deyn için teslim hazine olunmağın deyû bildirdikleri ecelden tezkire tahrir olunub dergâh-ı ali müteferrikalarından fahrü'l-emasil ve'l-akran Alaeddin Bey irsâl olundı vardukda gerekdir ki ihzar-ı huseme kalub hak ve adl üzre göresiz mezbûrân müteveffâ İsmail Beyler ve Ali Beyler tahvil tarihinden raci' mal-ı mukataadan baki ve şer'î hakları olduğu vaki ise ve sicil-i şer'î mezbûrların zimmetlerine müteveccî olursa ve subut ve zuhûr bulursa şer'î ali müteveccî olan baki ve şer'î hakları yerlu yerinden ber-vech-i adalet tahsil ve derkar etdirub ve mühürleyub mezbûrla ve müteveffâ-yı mezbûrun varisleriyle ve kifayet mikdarı yarar adamlarla gönderilub teslim hazine

etdirub ve yazub tefasulden bildiresiz lakin bu babda hak ve adil üzre olub bahane ile aher bir ferdehilaf-ı şer'î kadim ve mefair-i nehy-i müstakim miriye gadretlendirilmekten ihtisab idesiz tahriren elf el-yevmü's-sami şehr-i ramazanü'l-mübarek sene erbaa ve elf

Sayfa 434 Belge 341

Sürük köyünde beş bin beş yüz akçe tımara sahib olan Allahverdi'nin vefat etmesi üzerine boş kalan tımarın Abdulfani Çavuş'a verilmesine dair ferman

Emîrû'l-ümerâil-kirâm, kebîr'ül-küberâi'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Zulkadriye Beylerbeyisi dame ikbale tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Darende-i fermân vacibü'l-ahran Mehmed sütte-i sa'âdetime gelub Maraş sancağında nahiyesinde Sürük nam karye ve gayrinden beş bin beş yüz akçe tımara mutasarrıf olan Allahverdi mukaddema fevt olub tımar-ı mahlûl oldukda mîrmîrân-ı sabık tarafından Latif nam kimesneye verilub beratla on beş yıl mutasarrıf olub sonra merkûm Latifin şefaati zahir olmağla tımarı alunub sütte-i sa'âdetimde Şaban Çavuş nam kimesne verilub tasarrıfında iken Abdulfani nam kimesne tımar-ı mezbûr müteveffa Allahverdi tahvilinden bana dahi verilmişdir deyû berat ibrâz edüb mezkûr Şaban Çavuşla niza' etdikde on beş yıldan sonra gelub niza' etmekle mezkûr Şaban Çavuşa mukarrer olub sonra buna ferağat edüb beratla mutasarrıfının tekrar niza' edüb divan-ı Maraşda tekrar mürafaa' olub tımar-ı mezbûra merkûm Latif on beş yıl mutasarrıf olub mezbûr Abdulfani Çavuş niza' etmediğine divan-ı Maraşın hıddamı şehadet edüb ve tarihi dahi mezkûr Latifin mukaddem olmağın buna hükm olunub merkûm Abdulfani Çavuş kışlakda kalmayub ve Eflak seferine gelmeyub bu kışlakda muhafız olub ve hala Budin muhafazasında olub hidmet olmağla tekrar serdarım tarafından buna mukarrer kati' emr-i şerif vermişken mezkûr Abdulfani Çavuş yine dahl ve niza'dan hali olmadığın bildirub inayet rica etmeğın bunun ademisin hissemle divan-ı hümâyûnda mürafaa' olub hissem Budinde olmayub mezbûr bi'l-fiil Budin muhafazasında olmağın tımar-ı mezbûr merkûm Mehmedde mukarrer olamasın emr edüb buyurdum ki tımar-ı mezbûrı buna takrir edüb elinde olan beratı ve takrir emirleri mucebince kemâ kâh zabt ve tasarrıf etdirub min bade mezbûr Abdulfani Çavuş dahl ve taarruz etdirmesin dahl edüb mahsulunden nesnesin almış ise toprak kadıları marifetiyle bi-kusur alıveresiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i'timad kılasız tahriren elf evahir-i şehr-i rub'ülahir sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 434 Belge 342

Mevlana Mehmet Efendi'ye Hacıbaba Medresesinin tevliyetinin verilmesi hakkında

Fazilet-meab Mevlana Mehmed Efendi el-mükerrem

Tahiyyat-ı safiyat ve teslimat-ı vafiyat itihafından sonra inha olunur ki işbu sen erbaa ve elf recebinin dördüncü günü Ayntâbda vaki Hacıbaba medresesi hilafı vaki inha etmek ile ahren tevci olunmağın yine medrese-i mezbûr yevmi elli akçe ile ibtida‘ tarihinden sana sadaka olundı gerekdir ki medrese-i merkumeye varub ikade ve istifade mecd ü sâi olub bila gadr-ı şer‘i fevt etmeyesiz ve’s-selam

Kayd fi 24 ramazanü’l-mübarek sene erbaa ve elf

Sayfa 434 Belge 343

Mahmut Subaşı'nın mahkemeye hizmetkar tayin edildiğini bildiren, Ömer Kethüda'nın arzı

Sa’âdetlü ve mürüvetlü hazretlerinin mübarek hakan-ı şeriflerine

İnha-i bende-i ... budur ki işbu erbaa ve elf şevvali’l-mükerreminin guresinde nefis-i şehrin adet-i kadim üzre subaşılik bais varaka-i ubudiyetMahmudsubaşı ... olunub mahkeme-i şerife hizmetkâr ta’yin olunmuşdur üzerlerinden hüsn-i nazar-ı şerifinizi diriğ buyrula baki emr-i ferman sultanımındır

Bende-i Ömer Kethüda

Sayfa 435 Belge 344

Vefat eden Kaya Çavuş'un yirmi bir bin akçelik zeametinin Yanık Seferine katılan Emin Halil'e verilmesine dair ferman

Emîrû’l-ümerâil-kirâm, kebîr’ül-küberâi’l-fihâm zül-kadr ve’l-ihtirâm sahibü’l-izzî ve’l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti’l-meliki’l-a‘lâ Zulkadriye Beylerbeyisi dame ikbale tevki’-i refi’-i hümayûn vâsıl olıcak ma’lûm ola ki darendi-i fermân Emin Halil gelub Ayntâb sancağında Olluca nam karye ve gayrinde yirmi bir bin akçe zeamet müteveffa Kaya Çavuş tahvilinden asitane-i saadetimdem kenduye verilub MehmedÇavuş nam kimesneden mukaddema alub niza‘ üzre oldukda bu vefatten ve evvel-i sıhhatte alub hakkı kendunun iken Keyvan Bey nam kimesneye ferağat edüb fevt olmağla mahluldur deyû Mustafa nam kimesne alub dahl ve niza‘ edüb lakin vech-i meşrûh üzre mezkûr Mehmed Çavuş merkûm Kaya Çavuş ...fevt oldı deyû aldığından gayri hasmı mesfur Mustafa sefere gelmeyub ve bu Yanık seferine gelub hidmet ve yoldaşlık bulunduğun bildirub inayet rica etmeğın imdi zeamet ve tımardan niza‘ üzre olanlar Yanık seferine gelenleri takir olmak fermân

olmuştur buyurdum ki hasmı sefere gelmemiş ise bunun Yanık seferine vaki olan hidmeti mukabelesinde zeamet-i mezbûrı buna mukarrer edüb elinde olan beratı mucebince zabt ve tasarrıf etdirub hasmı merkûm Mustafa min ba'de eğer asitane-i saadetimden ve eğer serdarı ali mikdarım tarafından bir tarikle mukarrer emri dahi ibraz ederse dalh ve taarruz etdirmeyesiz ve dahl edüb mahsulunde nesnesin almış ise toprak kadısı marifeti ile gerü alıveresiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i'timad kılâsız tahriren elf evahir-i şehri-i rub'ülahir sene selase ve elf

Bi Medine-i Belgrad

Kayd fi 19 şehri-i ramazanü'l-mübarek sene erbaa ve elf

Sayfa 435 Belge 345

Aladığınahalisinin arzıhali üzerine Güherçilekarhanesine atanmadıkları halde halkın malını yağma eden eminlerin kovulması için Maraş kadısına gönderilen ferman

Emîrû'l-ümerâil-kirâm, kebîr'ül-küberâi'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtrâm sahibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Maraş Beylerbeyisi dâme ikbale ve akza-yı kuzâtî'l-müslimîn evlâ-yı vülati'l-muvahhidin ma'denü'l-fazl ve'l-yak'ın Mevlana Maraş kadısı zide fazlû tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûmola ki kaza-i mezbûr tabi' Aladığın nam karye ahalisi dergâh-ı ma'luma arzıhal gönderub defterinde mukayyed sipahi reayası olub avarızhanesinde olmağla vaki olan hukuk ve rusum ve avarızımızı eda edüb Güherçilekarhanesine ta'yin olunan sipahizadelerden değil iken Güherçile eminleri malı için nice atlu ile ovalarımıza konub meft meccanen yem dimekle vesair me'külatımız aldıklarından gayri Güherçile hidmeti teklif ve esbab ve erzakımız nehb ü garet edüb rencide ederler vech-i meşrûh üzre rencide olmamak babında emr-i şerif rica ederiz deyû bildirmeğın buyurdum ki hükm-i şerifim vardukda husus-ı mezbûr mukayyed ve bu babda kapumuzda ihrac olunmuştur mühürlü sahihve cedit vilayet defteri suretine nazar edüb göresiz fi'l-vaki bunlar vilayet defterinden mukayyed sipahi reayası olub Güherçile hizmetine ta'yin olunmamış iken hala Güherçile eminleri hilaf-ı defteri vilayet-iGüherçile hizmetin teklif edüb cebren üzerlerine konub meccanen yemve vesair me'külatın alub ve esbab ve erzakların nehb ü garet edüb rencide etdikleri vaki ise men' ve def' edüb bunları hilaf-ıdefter vilayet-iGüherçile eminlerine ve aherden bir ferdi ol-vechile rencide ve remide etdirmeyub husus-ı mezbûr için tekrar şikayetegelmeyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i'timad kılâsız

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 436 Belge 346

Ayntâb'da Hıyam ve Kürd köylerinde bulunan hane bakkal ve kasabları denetleyecek memurun olmaması üzerine Ahmed'in bölgenin muhtesipliğine atanmasına dair berat

Hazret-i Mevlana-i şerif

Kıdvet'ül-kuzât'il-islâm umdet-i vülâti'l-enâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü ba'del yevm i'lam olunur ki der-devletde berat-ı şerif varid olub mezmun-ı şerifde haliya Hıyam Kürd nam karye dört yüz bin hane olub bakkal ve kasab ve fırın vesair dükkanlar var iken narh üzre satılmayub kimesne dahi yoklamayub ve Ayntâb kurbinde olmağın işbu Darende-i fermân-ı hümayûn Ahmed nâm kimesneye karye-i mezkûr ihtisâb ihzârın yevmi üç bin akçe ile tevci olunmak babında kadıya arz ettiği payeye dersa'âdet mutasarrıf arz olundukda sadaka edüb bu berat-ı hümayûnı verdim ve buyurdum ki ba'del yevm varub muhzır ve muhtesib olub kadı hizmet-i lazimesi eda etdikden sonra resm-i ihzarmüeddeinenin mal-ı makbuzundan yüzde iki akçe resm-i asiyab dahi her ne ise âna mutasarrıf olub benum devam-ı devletim için duaya müdavemet göstere buna aid olan mahsule kimesne mani' olmaya deyû fermân olunmağın ber muceb-i berat-ı şerif bu canibde dahi zabt için mektub verilub vardukda gerekdir ki karye-i mezbûrların ihzarı ve ihtisâbları beratı mucebince mezbûr Ahmede zabt ettirub aheri dahl ettirmeyesiz ve bade nazar bu mektubu elinde ibkâ edüb mevcut mektub ile amel edesiz tahriren elf evasıt-ı şaban sene erbaa' ve elf

Mahall-i hatm-i Hazret-i Mahmudmîrmîrân-ı Maraş

Bi Medine-i Maraş el-mahrûsa

Sayfa 436 Belge 347

Murvane köyünde dağınık halde bulunan Eşref halkının yerlerine bayındır edilmesi hakkında

Haneha-i hazret-i padişah-ı alem-penah Halebdan ...nahiye-i Telbaşer tabi-i liva-i Ayntâb

Murvana nam karye-i eşref deruhde-i Hacı Yakub Hacı Mehmedve Ali Hacı ve Hacı İsa Hacı Ali ve Emed ve Kara Ahmed Hacı Mehmed ve Hasan Ramazan ve Sinan ve Hasan ve Hacı Mahmud Hacı Ali ve Osman ve Hacı Ali ve Hacı Salih Ahmed ahali-i karye-i mezbûr ber-muceb-i hükm-i şerif kaddeseAyntâb reayası emna ve i'mal hukuk ve rusumumuz hadden ziyade alub zulm ve teaddi ettiklerinden perâkende ve perişan ve nicesi cila-yı vatan edüb şöyle ki bu hal üzre kalursa cümlesi perâkende

olmak mukarrerdir her karye ahalisi üzerine maktû'iyet üzere kayd olunursa perâkende olan reayası yerine gelub ma'mur ve abadan olmak mukarrerdir deyü asitâne-i sa'âdete varub ahvallerin i'lam etdiklerinden her karye ahalisi üzerine maktû'iyet üzere kayd oluna deyü fermân olunmağın zikr olunan karye-i Murvane ve mezra-i Eşref ahalisinden balada zikr olunan kimesneler gelub senede yirmi beş bin pareye her üç ayda altı bin altı yüz elli pareye kimesne aherinde tekmiil etmek şartıyla perâkende olan reayası yerlu yerune getirub ma'mur ve abadan etmek üzere talep olduklarına fi'l-hakika vech-i meşrûh üzere uhdelerine kayd olunmak ehemmm mal-ı miriye ve reaya hakkında evla ve enfe olmağın senede yimi beş bin pare teslim hazine etmek üzere uhdelerine emr olunub şart ve teahhüdleri Haleb mahkemeside dahi sicil-i şerife kayd olunmak için irsal olundı tahriren elf evasıt-ı şehr-i şabanü'l-muazzam sene erbaa' ve elf

Sayfa 437 Belge 348

Dülûkbaba tekkesinin yöneticiliğinin Şeyh Mustafaya verilmesine dair berat

Nişân-ı şerif-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkanî hükmü oldur ki

Ayntâb kazasında kutbü'l-arifin Sultan Hacı Bekdaş Veli kaddese sırrahü'l-azizdenneşvü nema bulan Dülûkbaba Merkat tekkiyesi olub yol üzerinde vaki Ömer cumhur-ı nas elinde ubur olub içinde olan mesakin Dervişan taifesi içlerinden birisi berat-ı şerifle şeyh ta'yin olunub vaki olan evkafın mahsulun alub kabz edüb Ravandaya hark ve harc ede gelmişken hala bazı ol-canıbden usul-ı tarikden haric Mustafa ve Üveys ve Alaeddin ve Musullu Bayazid ve Hızır Kara Dedeve Mustafa ve gayrinden nice kimesneler tevliyet ve kimi nezâret ve cibayet ve kimi tederris ve kimi zevaiden vazife-i cihet tarikiyle ola gelmişe muhalif kendulerine tabi kadılardan arz alub berat edüb vakf-ı mezbûrun vaki olan mahsuli vazifelerine ancak kifayet edüb Ravandaya hark olunmakdan kalub evkaf harabe müşrif olmağın mukavele-i adet kılınmaya muhalif vazife ve cihet-i tarikiyle kimesnelerdir ve Dervişanarasına karışmayub ref olunub uslub-ı sâbık üzere tekkiye-i mezbûrun emekdarlarından işbu rafi-i tevki-i refi' hümâyûn kıldvetü's-salha-i vesâkin Şeyh Mustafaya tekkiye-i mezbûrun tevliyetini ve meşihatı bi-cümle hidmet tevci olunub berat-ı şerif ricasına kadısı kıldvetü'l müslimin Mevlana Mehmed zide fazlühü arz etmeğın sadaka edüb bu berat-ı sa'âdete verdum ve buyurdum ki varub tekkiye-i mezbûrda müteveli ve şeyh olub hizmet-i lazımesinn müeddi kıldıktan sonra cihet-i tevliyet ve meşihat her ne ise âna mutasarrıf olub vakfın ruhu için duaya müdavemet

göstere ol-babda hiç ehad mani ve dafî olmaya şöyle bileler alamet-i şerife i'timâd kılalar tahriren elf el-yevmü's-selase şehr-i receb'ül-mürecceb sene selase ve elf

Be-makam-ı Konstantiniyye

Ali vakf-ı aslûhu'l-muta Mehmed el-kadı-i asakir-i Anadolu

Sayfa 437 Belge 349

Ayntâb camisi mütevellisinin görevini yerine getirmediği için görevden alınması ve yerine Seyyid Üveys'in atandığını bildiren berat

Ayntâb kalesinde vaki cami-i şerif evkafına müteveli olan edâ-yı hizmet etmeyüb hevasında olmağın yerine yevmi beş akçe ile rafi-i tevki-i ref-i sa'âdet-i nişan Seyyid Üveys mahaldır deyû kadı Mevlana Mehmed arz etmeğın sadaka edüb bu beratı verdim ve buyurdum ki varub mezbûrun yerine müteveli olup hizmet-i lazimesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi beş akçeye mutasarrıf olup vakfın ruhu için duaya müdavemet göstere şöyle bileler alamet-i şerife i'timâd kılalar tahriren elf işrin recebü'l-mürecceb sene erbaa' ve elf

Be-makam-ı Konstantiniyye

Kayd-ı fi 24 ramazanü'l-mübarek sene erbaa ve elf

Sayfa 438 Belge 350

Güherçile kârhanesi hizmeti için yirmişer günlük ırğadiye akçelerinin Ali'ye verilmesi hakkında

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fazl ve'l-keîâm Maraş beylerbeyliğinde vaki' olan kadılar zide fazlehum tevki-i ref'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûmola ki vilayet-i mezburede vaki' Güherçile mukataasına sene erbaa ve elf rub'ülahir guresinde üç yıl tamamına değin ber vech-i iltizam emini olan Ali ve Halil nam mültezimle dergâh-ı ma'luma gelub vilayet-i mezbûrda sâkin olan sipahizadegah muaf ve eşkinci mütemaid mutık kulları ve mutık kul oğulları ve haric defter olup şart ve iltizamımıza dahil olan tevaif bile akçeler olup nuru's-sultaniden sonra her birileri birer vilayetlere yaylak için gitmekle mal-ı miriye gadrve iltizamımıza zarar müretteb olup birimize ihrâc oluncaya değin tevaif-i mezbûr zabt olunub ve vaki olan bedel-i ırğadiyeleri kabz olunmak babında emr-i şerif rica etdirur deyû bildirdiler imdi buyurdum ki hükm-i şerifimle dergâh-ı ma'lum sipahilerinden Ali ve Veli nam kullarım vardukda mültezim-i mezkûr Ali'nin mukataada müşterek olan Halil dergâh-ı ma'lumdan beratların ihrac edüb varıncaya mezkûr Ali'ye elinde olan emr-i şerifim mucebince vilayet-i mezbûrda vaki olan sipahizadegah ve muaf ve eşkinci ve mütemaid ve mutık kul ve mutık kul oğulları ve haric defter olan kimesnelerin

Güherçile kârhanesihidmeti için yirmişer günlük ırğadiye akçeler miri için varan havale kullarım mübaşeratıyla mezbûr Ali'ye zabt ve kabz etdirub tevâif-i mezkûrı perâkende olunub dahil mal-ı mirinin tahsilinde ...eylemeyesiz ve bundan mâ'ada zikr olunan tevaifin resm-i arusanı bad-ı hevaların dahi eminlerine zabt etdirub aherden kimesneye dahl etdirmeyesiz bu hususda ziyade basiret üzre olub mal-ı miriye harir ve noksan gelmeden bi gayet hazar edüb defter ve'l-kanun ve mugayir emr-i hümayûn kimesneye iş etdirmeyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i'timâd kılasız tahriren elf şehri rub'ülahir sene erbaa' ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 438 Belge 351

Hizmet akçelerini vermeyenlerden vergilerin toplanması için Maraş beylerbeyliğindeki kadılarına gönderilen ferman

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fazl ve'l-keâm Maraş beylerbeyliğide vaki' olan kadılar zide fazlühüm tevki-i ref'i hümayûn vasıl olacak ma'lum ola ki bundan akdem vilayet-i mezbûrda vaki' Güherçile maktuâtına ber-vech-i iltizam emini olan Ali nâm kimesnenin zimmetindekülli bakisi olub tahsili için defaatle o emr-i şerife ile kullarım irsâl olunub lakin bir akçe ve bir habbe dahil hazine olmayub ve zaman emininden Güherçile hizmetine gelmedikleri senelerde miri için cem' olundukdan bedel-i hizmet akçelerini vermeyub bu takdirce emin-i mezbûrun iltizamına harir ve mal-ı miriye olduğu ecelden emin-i mezbûrun zaman emanetinden baki kalan bedel-i hizmet akçeleri ola gelen adet ve kanun üzre müteveccî olanlardan talep ve tahsil ve dahil hazine olmak lüzum ve mühim olmağın vilayet-i mezbûrda vaki' Güherçile mukataatına emin ve amil olanların bakileri kendulerinden vesair müteveccî olanlardan tahsil ve dahil hazine olmak emr edüb buyurdum ki hükm-i şerifimle dergâh-ı ma'lum sipahilerinden Ali ve silahdarlarından Veli nam kullarım vardukda bu babda sadr olan fermân-ı hümayûnum mucebince amel edüb dahi bir an ve bir saat te'hir ve terahi etmeyüb emin-i mezbûrı ve amillerini vesair ihzârı lüzum olan Güherçilecileri buyurub getirub her birisinin edâ-yı hizmet etmedikleri senelerde eminlerine kanun üzre bedelleri akçeleri edâ etdiklerine ma'mul ve temessükleri var ise ...

Sayfa 439 Belge 351'in Devamı

Temessükâtı olmayanların bedelleri akçesine mezbûr kula cem' ve tahsil etdirub emin-i mezbûrun miriye olan diyet için dahil hazine etdiresin ve bi-cümle husus-ı mezbûrda gerekdir ki mukayyed olub emin-i merkumun bakisi kendisinden ve

zimemlerinden bi eyy-i vech-i kan taleb ve tahsil edüb edâ-yı hizmet ettiklerine bir tarikle bazı eminden başka temessük ibrâz ederler ise berat-ı hümayunla emin olandan gayrisiyle temessükâtına amil eyleyub ve zikr olunan Güherçile mukataası bakayasından kimesne zimmetinden bir akçe ve bir habbe baki koydurmayasız şöyle ki bu defa‘ ulufeleri kati‘edenleri mes’ul ve muatab etmeğin takrîrdir bilmiş olan ona göre basiret ve iibkan üzre olub bab-ı tahsili ...kuvvet eylemeyesiz ve ne mikdar akçe hasıl olur ise derkar edüb imzalayub ve mühürleyub mezbûr kulum yarar adamlarınız ile der-sa’âdete irsal eyleyub ve yazub arz edesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i‘timâd kılasız tahriren elf el-yevmü’s hadi ısrin rub’ülahir sene erbaa‘ ve elf Be-makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 439 Belge 352

Güherçile mukataasına Ali’nin atandığı hakkında

Hazreti Mevlana-i şerif

Kıdvet’ül-kuzât ve’l-hükâm ma‘denü’l-fazl ve’l-keîâm vilayet-i Zulkadriye zide fazlühüm bade’selam inha olunan budur ki sene erbaa‘ ve elf rub’ülevvelinin guresinde üç seneye değin ber vech-i iltizam vilayet-i mezbûrdan vaki olan güherçile mukataasının eminleri olan işbu darende-i fermân-ı mektub-ı ali ve fermânı ibrâz edüb mazmûn-ı hümayunda vilayet-i mezbûrda sâkin olan sipahizadeler muaf ve eşkinci ve mütemaïd mutık kul ve mutık kul oğulları ve hariç defter olub şart-ı iltizamı dahil olan tevaif-i yaylakçılar olub nuru’s-sultaniden sonra her birisi yaylak için birer vilayete perâkende olamağla mal-ı pirşahiye ve iltizamımıza gadr ve zarar müterettebolub ... ihrâc oluncaya değin tevâif-i mezbûr zabt olunub ve vaki‘ olan bedel-i ırğadiye kabz olunmak babında emr-i şerif rica etmeğin buyurdum ki emr-i şerifimle dergâh-ı ma‘lum sipahilerinden Ali ve Veli nam kullarım vardukda mültezim-i mezkûr Alinin mukataada müşterek olan Halil dergâh-ı ma‘lumdan beratları ihrâc edüb varınca mezbûr Aliye elinde olan emr-i şerifim mucebince vilayet-i mezbûrda olan sipahizadeler ve muaf ve eşkinci ve mütemaïd ve mutık kullar ve mutık kuloğulları ve hariç defter olan kimesneler karhanedeGüherçilehidmeti için günlük ırğadiye akçelerin miri için varan kulum mübâşeratıyla mezbûr Aliye kabz ve zabt etdirub ve zikr olan tevaifin resm-i arusanların ve bad-ı hevaların dahi eminlerine zabt edüb ve haricden kimesneye dahl etdirmeyesiz deyû ferman buyurulmağın mezkûr emin ferman-ı şerif mucebince mukataa-i mezbûrı zabt etmek için bu canibden mektub ile mübaşir taleb etmeğin mektub ile mübaşir taleb etmeğin mektub mütevecci olunub dergâh-ı ali

yeniçerilerinden Cafer Beşe mübaşir ta'yin olunub irsâl olunmuşdır inde'l-vusul her kangısının taht kazasına dahil olunurlar ise gerekdir ki sadır olan hükm-i şerif mucebince mukataa-i mezbûr ola gelmiş üzre muma ileyh Aliye zabt etdirub bir vechi min ba'de mukataa-yı mezbûre sabık emin olan beyi dahl etdirmeyesiz ve dahl edüb tahviline düşen rusumundan nesnesin almış ise bade's-subût müteveccî olanlardan hükm edüb bi-kusur alıveresiz şöyle bilesiz mevcut mektub ile amel edesiz tahriren elf evâhir-i şaban sene erbaa' ve elf

Mahall-i hatm-i Hazret-i Mahmud Paşa mîrmirân-ı Maraş

Bi Medine-i Maraş

Sayfa 440 Belge 353

Ayntâb'da Kürd köyünde sefere katılmayan İbrahim'in elindeki tımarının validesinin olduğunu belirtmesi üzerine tımarının elinden alınmamasına dair ferman

Emîrû'l-ümerâil-kirâm, kebîr'ül-küberâi'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihirâm sahibü'l-izzi ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Maraş Beylerbeyisi dame ikbale tevki'-i refî' hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûmola ki Darende-i fermân vacibü'l-akrân İbrahim sütte-i sa'âdetime gelub Ayntâb sancağı Telbaşer nahiyesinde Kürd nam karye ve gayrinde on bin akçe tımar mutasarrıf olub merhum ve mağfurun lehüma valide sultantabe serahanın hasları hidmetinde olub sefere gelmedi deyû tımarına dahl olunmamak babında inayet rica etmeğin havas-ı mezbûrun hidmetinde olmak içün zabt-ı hümâyûn sa'âdet-i makrumunla ferman-ı alışânım sadr olmuştur buyurdum ki ferman-ı kadirim mucebince havas-ı mezbûr hidmetinde olub vaki olan sefer-i hümâyûnım sancağı sipahileriyle sefere gelmedi deyû tımarına haricden kimsneye dahl etdirmeyub ve defter dahi ol-vechile işaret etdiresin ki sehven ve ahren vermek ihtimali olmaya şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i'timad kılasız tahriren elf evâsıt-ı şehr-i recebû'l-mürecceb sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 440 Belge 354

Ayntâb camisinde hatip olan Abdulhalim'in görevinden alınıp yerine Mevlana Abdulvahab'ın atandığına dair berat

Nişân-ı şerif-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkanî hükmü oldur ki:

Nefs-i Ayntâb kalesinde vaki camii-i şerifde hatib olan Abdulhalim bi berat olduğundan gayri hamil ve cahil ve na ehil olub her vechile def'i lüzum olmağın

yerine yevmi dört akçe ile işbu rafî tevki'-i refî-i hakânî Mevlana Abdulvahab mahaldır deyû kadî Mevlana Mehmed arz etmeğin sadaka edüb bu berat-ı şerifi verdim ve buyurdum ki varub merkûm Abdulhalim yerine camii-i mezbûrda hatib olub hidmet-i lazimesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi dört akçeye mutasarrıf olub vakfin ruhu için ve benim devam devletim için duaya iştigal göstere bu babda hiç ehad mani' ve dafi olmaya şöyle bileler alamet-i şerifeye i'timad kılalar tahriren elf el-yevmü'l-ahir şehr-i cemaziyelevvel ula min şuhur-i sene erbaa ve elf ala efdalü't-tahiyye ve't-teslim ve't-tekrim

Be makam-ı Konstantiniyye

Kayd fi 5 şehr-i ramazanü'l-mübarek sene erbaa ve elf

Sayfa 440 Belge 355

Mevlana Mehmed Efendi'nin Telbaşer kazasına tayin olduğu hakkında

Şeriat-nisâb Mevlana Mehmed Efendi kam-yab

Tahiyyat-ı safiye ve teslimat-ı vafiye ittihazından sonra inha olunur ki işbu sene erbaa ve elf recebinin üçüncü gününde yevmi sekiz akçe ve iki ay tevkiyetle Telbaşer kazası sana sadaka buyurulmağın gerekdir ki tevkiyet-i mezbûr hululünden kaza-yı merkûme varub müddetin ahar olunca kema yenbağî ahkâm-ı şer'iyeden mecd ü sâi olub ihrac berat edüb asitaneye irsâl eyledikleri aruza tarih ve's-selam

Kayd fi 5 şehr-i ramazanü'l-mübarek sene erbaa ve elf

Sayfa 440 Belge 356

Ahmed Bendegöz'ün dükkanını boyahane yapması hakkında

Dürer-i davat-ı safiyat

Halen taht-ı kaza-i adalet-şiarınızda vaki olan vakıflarımız ki boyahanedir ve tacunlar ve dükkanlardır ilm-i şerifine malum ola ki inhanlerini fesh itdim cabimiz olan Ahmed bendegöz kendüsüne bir baki dükkan koyub bir meyani dükkandan çıkarsun külli ve cüzi eline teslim eyledik ... hazretlerinin dahi merkum cabi bendegözün üzerinde nazar-ı ali inayet zuhura götürüb mesalih-i vakf düşdükce sevabına kasd idüb mesalih-i mezburun itmamı babında ihsan-ı şerifiniz rica olunur ümiddir ki kabuli raci ola baki ...

Sayfa 440 Belge 357

Abdulvahab Salih Efendi'nin Eyuboğlu Camisinin mütevelliliğine atandığına dair berat

Nîşân-ı şerif-i âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkanî hükmü oldur ki;

Nefs-i Ayntâbda vaki Eyuboğlu camiinde yevmi iki akçe vazife ile mütevellî olan sadr-ı erbab-ı tımardan kendü mesalihi ile mukayyed olub hidmet tevliyet muattal olub her vechile ref' olunmak lazım olmağın ref' olunub yerine işbu Darende-i ferman-ı şerif Abdulvahab Salih ve mütedeyyinher vechilemahal ve müstehak deyû kadısı Mevlana Mehmed arz etmekle sadaka edüb bu berat-ı hümâyûnı verdim ve buyurdum ki varub ...mütevelli olub hidmet-i lazımesin meri ve müeddi kıldıkdan sonra yevmi iki akçe vezifeye mutasarrıf olub vakfın ruhu ve devam-ı devletim için duaya müdavemet göstere bu babda hiç ehad mani' ve dafi olmayub dahl ve taarruz etmeyeler şöyle bileler alamet-i şerifiye i'timad kılalar tahriren elf el-yevmü'r-rabi ve'l-ışrın şehir-i ramazanü'l-mübarek sene selase ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 441 Belge 358

Abdurrahman Efendi'ye Mihaliye Medresesi'nin yönetiminin verilmesi hakkında

Cenab-ı hazret efendi kam-bîn ve kam-yab

Dürer-i davat ve özr-i teslimat-ı hakani şeriflerine maruz-ı muhib-i muhlis oldur ki birader Abdurrahman Efendi mahsulunden bu canibe mektub gelub mazmun-ı şerifte kendilerine Mihaliye Medresesi fetva ile sadaka olunduğı işaret buyurmuş biz varınca ehl-i ilm müslimine fetva vire deyû i'lam olunub Şeyh Tahir Efendi hazretleri ile ve sair ulema ile müşaveret olunub Ayntâb... münasib kimesne olmamağın Efendi Hazretleri asitane-i sa'âdetinden gelince bu hizmeti sizde görmek makbul görölub hakpa-yı şerif i'lam olundu ... mercudur ki hüccet ise Efendi hatır için ihtisab buyurasız baki li ümeraiküm

Muhibb-i muhlis Tahir Malatya

Muhibb-i muhlis Muzaffer Kilis sabık

Hasan cemaat-i silahdar dergah-ı ali mevacib-i istihdam ceraye Ayntâb ta'yini ihzariye-i liva-i ...

Rıdvan ve Yusuf şevval sene selase ve elf Mustafa Çelebi züema mukata-i Ayntâb hurrir e elf evahir-i şabanü'l-muazzam sene erbaa ve elf

Sayfa 441 Belge 359

... karyesinin Ayntâb karyelerine ilhak edilmesi hakkında

Tahiyyat-ı safiye ve teslimat-ı vafiye ithafından sonra inha olunan budur ki işbu sene erbaa ve elf recebü'l-müreccebinin onuncı gününden mukaddema ifraz olunan karye-i Tevneb ve Sazgun ve Tüffah ve Babilge ve Çağdığın ve Hacı ve Kızılhisarve ... ve Müraki nam karyelerine ...ilhak olunmuşdur gerekdir ki uslub-ı sabık üzre kaza-

yı Aynâtâb ile mutasarrıf olub icra-yı ahkam-ı şeriyede vesair umurı mühimmede mecd ü sâi olasin vesselam tahriren elf el-yevmü'l-ışrin şehr-i recebü'l-mürecceb sene erbaa ve elf

Sayfa 441 Belge 360

Kazalara gönderilen askerlerin müfredat defterlerine kayd olunması hakkında

Fazilet-meab şeriat-nisab kadısı Mevlana Nasırüddin ... Abdülhalim bin Mehmed el-kadı-i Kostantiniyye el-mahmiye ufiye anı tahiyyat-ı safiyat ve teslimat-ı vafiyat ithafından sonra inha olunur ki kaza-i adalet şiarınızdan vaki umur-ı askeriyesin tefviz olunub mektub irsal olundu gerekdir ki taht kazanızdan düşen askeriyesin muhalefatın ala ma farazalâhu te'ala beyne'l-verese kıymet-i adiler ile kıymet edüb yedlerine suret-i defteri verdikden sonra kanun üzre bu canibe ayan olan resm-i kıymet ve rusum-ı sicilatı ve rusum-ı vakfiye ve atik nam kabz ve zabt edüb müfredat defteri ile irsal edesiz ve gayr-ı muayeneyi mahsule zabt etmeyub müstakil irsal edesiz ki müstehakına hark oluna ve vaki olan emri sicil-i mahfûza kayd etdiresiz ki mürur-ı eyyam ile ziyadan mazmun ve evla kable'l-kısme resm almakdan ve muhalefatı ziyade tutmakdan ve on beşden ziyade olmakdan harir edesiz ve bi'l-cümle her hususda şer'î şerif ve kanun-ı münifden dahi kadar münharif olmayasız zulm ve teaddiden ihraz tam oluna ve şuhud vesair hidame muhkem tenbih oluna ki ... ve tecavüz etmeyeler ...olmaz ise def' edüb yerlerine müstakim kimesneler istihdam oluna ve kıbel-i şer'î şerifden nasb olunmak lazım geldikde emanet ve siyanet ile mevsuf kimesneler nasb oluna vaziyeti zuhur ederse def' olunub yerlerine müstakil kimesneler nasb oluna ve's-selam

Sayfa 442 Belge 361

Bölgelerinde harab olan cami, mescid, çeşme ve hayratların düzenli olarak tamir edilmesi için Haleb, Maraş kadıları ve beylerbeylerine gönderilen ferman

Emîrü'l-ümerâil-kirâm, kebîr'ül-küberâi'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Haleb ve Maraş beylerbeyleri dame ikbaluhuma akza-yı kuzatü'l-müslimin evlâ-yı vülati'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn vâris-i ulûmi'l-enbiyâ ve'l mürselîn hücceti'l hakk-ı ale'l-halki ecma'in el-muhtass bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'in Mevlana Haleb ve Maraş kadıları zide fazluhuma ve kıdvet-ül erbâb ve'l-ikbâl ve ümdeti'l-ashâb ve'l-iclâl cami'ü vücuhi'l-emvâl âmirü'l-hazâyin bi-ahseni'l-a'mâl el-muhtass bi-mezîdi inayeti'l-meliki'l-bari hızzane-i amiremin Haleb canibi defterdarı dame uluvvühu ve mefahirü'l-kuzat ve'l-hükkam ma'denü'l-fazl ve'l-keîâmzıkr olunan

beylerbeyliklerinden vaki‘ olan kadılar zide fazluhum tevki-i ref-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûmola ki zikr olunan beylerbeyliklerinde vaki‘ olan evkaf-ı selatin ve ...selatin ve vüzera ve ümera ve bi-cümle zevayidi dahil hazine ola gelen sair evkaf mütevellileri ve kaim makamların cümle zamandan beru muhasebeleri görülmeyub ve görülen muhasebat dahi kendi kulları ile görülmekle nice cevâmi ve mesâcid ve medâris ve zaviye ve çeşme ve bunların emsali nice hayrat harab ve yaban olub bir akçe zevaid zahir ve dahil hazine olmadığından ma’ada mürtezikanın vazifeleri ve misafirlerine taam verilmeyub ve bi-cümle şart vakıf riayet olunmakda kalub astâne-i sa’âdete bir vakıf muhasebesi gelmeğin mütevelliler mesûl ve azl redde müstehak olmuşlardır imdi evvel canıbdan vaki‘ olan evkâfın ahvali görölub muhasabeleri ile zuhur eden zevalleri dahil hazine olmak emrim olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerifimle dergâh-ı ma‘lum bevvalarından kıdvetü’l-emasil ve’l-akrânHasan nam kapucular vardukda husus-u mezbur gereği gibi mukayyed olub taht hükümet ve kazalarınızda vaki‘ evkâf-ı mezbûr metbu ve nazır ve kaim makam cabilerin vesair mürtezika-i evkaf ve bi-cümle bu babda ihzâr lüzum olanları mezbûran kullarım mübaşeratları ile buldurub getirub zaman tevliyetlerin bir defa‘ hak ve adl üzre görülmeyen muhasebelerin katiblerin müfredat defterlerinden ve görülen ve bu babda şuhud olan mevadın yerlu yerinden arz ahali-i vukuf mürtezika mahzarlarından oluna gelen adet ve kanun ve hak üzre görüb ber-muceb muhasebe ve sicil-i şer‘i ve’-kanun zimmetlerine zuhur eden mal vakf-ı mezburan kullarıma bi-kusur taleb ve tahsil etdirub şart-ı vakf mucebince her vakfın mürtezika vesair mutasarrıf muayyinesine hark ve sarf olundukdan sonra baki kalan zevalleri bi-kusur bendenizde ad ve vezn ve der-kise edüb mühürleyub ve görülen muhasebe defterlerin dahi imzalayub mezburan kullarım ile ma’en darsa’âdete irsal ve hazine-i amireye isâl etdirub zevayid mal-ı merkumdan kimesne zimmetinde bir akçe ve bir habbekoydurmayasız ve bu babda inad ve muhalefet ve mürâfaa gadr ve cebayet edenleri yazub arz eyleyesiz ve muhasebeden ziyade ihtimam edüb vakfı gadr ve kimesne zulm olmağdan harir edüb cadde-i hakdan adl eyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i’timâd kılasız tahriren elf el-yevmü’s-sadis şevvâl-i mükerrerrem sene selase ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 443 Belge 362

Diyarbakir’e bağlı olan Bozuluş halkı kethüdalarına vergilerini ödemeleri için gönderilen belge hakkında

Mefahirü'l-ğâbir ve'l-kabair siz ki Diyarbekire tabi taife-i Bozulus kethüdaları ki Tecirli dinilmekle veUşaru ... ve kırkın ve terekfere ve ikidil ve koculı ve kabas ve evic ve acarlı ve Kürd Mehmedli ve Çağırganlı ve Şeyh Mehmetli ve Kara koyunlı ve ... üzmez el ve ... ve sürsat ...kethüdaları bu sene-i mübarekede vaki olan adet-i ağnamın ve bad-ı heva ve ücret-i cinayet ve resm-i arusana ber-muceb-i kanun-i kadim kabz ve zabtına ademlerimizden Darende-i mektub Ali Kaya zide kadrühu subaşı nasb ve tayin olunub sizler ki kübera ve ihtiyarlarsız vaki olan bad-ı hevalarınızı ve cürüm ve cinayetinizi ve bi'l-cümle adet-i ağnam ve resim-i arusane merhum Ali Kaya subaşı zabt ve kabz itdirilmesine ikdam-ı tam ve ihtimam-ı kelim eyleyesin mezbur subaşının zabt ve kabz eylediği hukuk-ı şeriye ve rüsum-ı örfiyenüz bu canibe makbuldür ki inad idüb olagelmiş adet-i kanuna kadimden tecavüz iş eylemeyesiz ve mezburi sayire kıyas görmeyüb veznden kata tecavüz eylemeyesiz lakin mezbur dahi hilaf-ı şer-i şerif iş etmeyüb hilaf akçe alduğuna rıza yokdur hurire evayıl-i şabanü'l-muazzam sene erbaave elf

El-fakir Emin-i Bozulus

Sayfa 443 Belge 363

Hacı Ahmed'in iki bin yedi yüz yetmiş gurusı kirasını verdiği dair temessük

Bais-i tahrir-i huruf oldur ki: bil fiil Ayntâb ihtisabın icar iden El-HacAhmed yedinden naşı süslü ve el hadi zilhiccesinin on beşinden Erbaa şabanın evahirine değin yedinde olan icar temessüki mucébince kıstü'l-yevm hesabı üzere ihtisab-ı mezburun mezkurEl-Hacı Ahmed yedinden zikr olunduğı üzere müstehak olan meblağ ki bin yedi yüz yetmiş gurusı ider bî kusur miri için kabz olunub işbu vesika yedine vaz olunduğı celb-i mutalibde ibraz eyleye tahriren fî evahir-i şehr-i şabani'l-muazzam sene Erbaa ve elf

El-fakir Mustafa emin-i Ayntâb

Oğlum Muhsin Çelebi el-mükerrem

Sayfa 443 Belge 364

İsmail Bey'in oğluna gönderdiği mektub

Bade's-selam ilam olunan oldur ki: eğer bu canib ahvalinden sual olursanız bihamdillahi Teala sağ ve salimim bilesin ve bade bu canibe mühürsüz mektublar ile hac ve bu canibe sağ ve salim vasıl olunub benim oğlum göresin erBeği olası gayret mahallidir Allah ile muameleni der-set ile Allah cüddur zarar olmaz ve lütf idüb reayalarımızı bir hoşca riayet idesin hakkımda razıyüz ne reayanın bizde ve ne bizim ânlarda komayasın bir hoşca zind-gâne idesin ve konub subaşı kondurmayasın ve

benim oğlum Yusuf Ağayı o canibe Beğ kıldırub tedarik idmeyen virmesin şöyle
bilüb mefhum-ı mektubla amel idesin vesselam

El-fakir İsmaildergah-ı ali

Sayfa 443 Belge 365

Ayntâb kadısının mektubu üzerine Sübhan medresesi nazırı Mevlana Yahya Efendi'nin azledilmesine dair tezkire

Sebeb-i tahrir-i kalem ve mucceb-i tastir-i rakam oldur ki:

Ayntâb kadısı Mevlana Mehmed zide fazluhu mektub gönderüb nefsi-i Ayntâbda vaki Sübhan medresesine yevmi sekiz akçe ile nazır ale'n-nazır olan Mevlana Yahya hizmet-i lazımesinde mecd ü sâ'î iken vakfın müzyakasın vardır deyu merkum Mevlana Yahyanın cehdinde ref itdürdükden sonra ahval-i vakfı tettebbu olunub yoklandıkda vüsat-ı izaf muzaaf ziyade bulunmağın merkum Monla Yahya için kemakah nazır ale'n-nazır tayin olunması babında arz itmeğın sene Erbaa ve elf şabanının on sekizinci gününden girü yevmi on sekiz akçe ile Mevlana Yahya nazır ale'n-nazır tayin olunub hazine defterlerine kayd ü berat-ı şerif için ibka tezkeresi virildi gerekdir ki bu babda virilen tezkere der-devletden berat-ı şerif-i ali şan itdirilüb gelinceye değın hizmet-i lazımesin meri ve müeddi kıldıkdan sonra yevmi sekiz akçe vazifesin evkaf-ı mezbure mahsulünden alub mutasarrıf ola tahriren fî el-yevmü's-sani ve'l-ışrin min şehr-i şabanü'l-muazzam min şuhur-i sene Erbaa ve elf Bi Medine-i Haleb el-mahrusa

el-fakir Mehmed

kayd fî 3 Ramazan sene Erbaa ve elf

Sayfa 444 Belge 366

Ayntâb sancağı Telbaşer nahiyesinde altı bin akçe tımar ile dizdar olan Mahmud'un dizdarlık görevinin elinden alınıp Abdullah oğlu Mehmed'e verilmesine dair berat

Nişân-ı şerif-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkanî hükmü oldur ki

Ayntâb kadısı sütte-i sa'âdetime mektub gönderüb Ayntâb sancağında Telbaşer nahiyesinde işbu altı bin akçe tımar ile nefsi-i Ayntâb kalesinin dizdarı olan Mahmud na ehil olduğundan maada kale-i mezbûrı zabt ve hırasat etmeyub ve içinde olan ... perakende olmuşdur deyû ol-vechile refi' lüzumdır zikr olunan dizdarlık ...sancağından yedi bin beş yüz akçe tımandan mefzûl olan Abdullah oğlu rafi'-i refi' hakani Mehmede verilmek ricasına arz etmeğın arz olundunduğu üzre zikr olunan

dizdarlık mezkûr min bade eşkinici tımarı olunmak üzre tevci edesiz deyû erbaa ve elf cemaziyelevvelinin evasıtında hükm-i şerif gerekdikden sonra tezkiresi sütte-i sa'âdetimde ihrac olunmağın zıkr olunan altı bin akçe tımar ile kale-i mezbûr dizdarlığa tevci olunub sütte-i sa'âdetimde verdim ki zıkr olunur:

Karye-i Kantara tabi-i Telbaşer çift mea rusum 4500

Karye-i Karacatiyek tabi-i Ayntâb çift mea rusum 8000

Çift 1500

Yekûn 6000

Ve buyurdum ki bade'l-yevm taht yedinden olub tasarrıf kılub şöyle ki vezâif hidmât kale-i mezbûr dizdarlığıdır ...ve kale-i mezbûr kethüdası ve mustahfızları mezkûrı kendisi dizdarlığa müteallik olub ona müracaat edeler ol-babda hiç ahed mani' ve dafi olmaya şöyle bileler alamet-i şerifeye i'timad kılalar tahriren elf cemaziyelevvel sene erbaa ve elf

Kayd fi 29 şehr-i şabanü'l-muazzam sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 444 Belge 367

Sefere katılmayanların ellerinden dirliklerinin alınmasına dair Ali Çavuş'a gönderilen ferman

Emîrû'l-ümerâil-kirâm, kebîr'ül-küberâi'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Zulkadriye beylerbeyisi dame ikbale tevki-i refi hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki inşallahü te'âlâ sali telhis cenab-ı celalet-i ali sefer-i hümâyûnuma me'mur olan züema ve erbab-ı tımar vesair dirlik mutasarrıf olan kullarım avk ve te'hir etmeyub cümle ... emrim olmuşdur buyurdum ki dergâh-ı ma'lûm çavuşlarından Ali Çavuş zide kadruhu vusul buldukda asla te'hir ve terahir etmeyub beylerbeyliğine tabi' olub sefer-i hümâyûnuma me'mur olan dergâh-ı ma'lûm müteferrika ve çavuşları ve züema ve erbab-ı tımar vesair dirlik mutasarrıf kullarım ile ve cümle mühimmat sefer ...kalkub ruz hızırda Edirne'de bulunmak babında mecdu' olan emr-i şerifim mugayir ihmal edüb vakt-i mezbûrda yetişub Edirne'de bulunmayanlar her kim ise mutasarrıfları ve beyleri aheri verilmek ile sairi ibret olmak için sulb-i siyadet olunmak mukarrerdir ona göre tenbih ve te'hir eyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i'timad kılarsız tahriren elf evahir-i receb sene erbaa ve elf

Kayd fi 3 şabanü'l- muazzam sene erbaa ve elf

Sayfa 445 Belge 368

Ayntâbda dağınık halde olan halkı yerlerine yerleştirmesi için Zeynel Çavuş'a gönderilen ferman

Kıdvetü'l kuzâti'l-islâm umdet-i vülâti'l-enâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlû tezkire verilcek ma'lum ola ki Ayntâb hasları reayası umumendir devlete varub imna ve i'mal hukuk ve rusumumuzu hilaf defter ve kanun külli ziyade alub zulm ve teaddileri hadden mütecaviz olmağla ekserimiz cila-yı vatan eylemiştir şöyle ki bu hal üzre kale-i havas-ı hümayûn bi'l-küllîye harab ü yebab olmak mukarrerdir deyû tezallüm etdiklerinden her karyenin malı ahalişi üzerlerine deruhde olunmak babında fermân-ı ali varid olmağın bu canibde bulunan bazı kurra ahalişi üzerlerine tahmil ile deruhde olunub maada perâkende olan ahalişi yerlu yerine getirulub ve cümlesi gelub karyelerini bir muceb emr-i ali maktuatıyla üzerlerine deruhde etdirilmesi lüzum olmağın tezkire ile kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran dergâh-ı ma'lum çavuşlarından Kemal Çavuş zide kadruhu irsal olundu vardukda gerekdir ki havâs-ı mezbûrun göçüb perâkende olan reayasın istimaleti geru yerlu yerine götürüb havâs-ı hümayûn ma'mur ve abadan etdiresiz ve reayayı bu canibe gönderesiz ki gelub her karyenin malını reayası tahmil ile uhdelerine maktu' kayd etdireler lakin mukataa-i mezbûrun kiste'l-yevm mucebince bir sene malı mikdar etdiği hazine defterinden yazdırılıb gönderilmiştir reaya meblağ-ı mezbûrı kendu mabeyyinelerinden her karyenin tahmiline göre tevzi ve takdir etdirub ona göre yazub bildiresiz ki ol-vechile ahalişi üzerlerine maktû' kayd olunub mir-i aliye gadr ve reayaya teaddi olmak lüzum gelmeyub havâs-ı hümayûn ma'mur ve abadan ola reayanın maktu'alarına dahil tevessülenin hakkına ve bazı rusumuna emin dahl edüb ihata verduğun bildirdiler imdi malı ahali-i karye üzerine maktu' kayd olunanların suret-i maktu' tezkireleri mucebince maktu'alarına dahil rusuma medhali olmadıkça dahl etdirmeyub nihayet tahviline raci' şer'i ali ve kanun müteveccih olur hakkı var ise alıverub bir hilaf-ı şer'i kadim ve mugayir-i nehci mustakim bir vech-i iş etdirmeyesiz tahriren elf el-yevmü's-sabi şehr-i şabanü'l-muazzam sene erbaa ve elf

Sayfa 445 Belge 369

Vergilerin hakkıyla toplanması hakkında

Haşiye ve reaya üzerlerine işbu sene hadid-i mübarek malların deruhde olunmuşdır sene isneyn ve elf vacib maldır velakin sene ahadi ve elf mal emini Mustafa Çelebi tahviline raci'dir kendu taraflarından vardıkda hukuk-ı şer'îye ve rusum-ı örfiyeden her kimde şerle müteveccih olur hakları zahir olursa Mustafa Çelebiye veyahud vekiline zabt etdirub reayaya zulm ve teaddi etdirmeyesiz ki zimmetinde olan deyn

içün teslim hazine ola bu babda bir mertebede mukayyed olan ne mal-ı miriye gadr ve ne reaya-yı havâs zulm ve teaddi olmayub mal-ı maktu‘anın yevmü’l-kıstın ve emin-i sabık Hasan Çavuşdan dört bin altun yevmü’l-kıst üzre eda olunmasına taahhüt olunan mal ile ihata edüb noksan mütereddib olmaya şöyle ki deruhdeleri kiste’l-yevm üzre ihata etdirmeyeler mal-ı miriye gadr ve noksan mütereddib olub gadr ola mal emini varub zabt etmesi lüzum gelur bu babda evkat ve reayaya etdiresiz ki yevmü’l-kıst ile tebayadan – kabul olunan dört bin altunun ihata etdirile ki malı gadr olmayub reayadan ...hal üzre olalar

Kayd fi 26 şehr-i şabanü’l-muazzam sene erbaa ve elf

Sayfa 445 Belge 370

Hacı Hasan ve Hacı Ömer’in Hızır İlyas’dan aldığı bir kıta yerin parasını ödediğine dair temessük

Vech-i tahrir-i defter budur ki işbu hamili’l-huruf havas-ı Ayntâb karyelerinden Arabgir nam karye devletlulerinden El-Hac Hasan ve Hacı Ömer karye-i mezbûr ikincilerinden muhy-i veledi Hızır İlyasdan bir kıta‘ yerin kiblesi Dülük oğlu bağıdır ve şimali Hacı Hasan yeri ve garbi Receb oğlu Muhsin yeri mezbûr sacur bu hudud ile mahdud mevsuf olan yeri sene 989 vacibinde kırk dört altuna mezkûr Hacı Hasan mezkûr ...hatun alub ve bu mikdar akçesin guruşu tamam geturub teslim edüb arazi-i mezbûr Hacı Hasan ziraat ve hırsat etmek için tezkire olunub yedine verilmiştir vakt-i hacette ihticab edesiz tahriren elf şehr-i cemaziyelevvel sene 991

Sayfa 446 Belge 371

Kayacık köyündebulunan yirmi üç bin beş yüz doksan dokuz akçe tımarın Şeyh Emin Çavuş’a verildiğine dair berat

Nişân-ı şerif-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki:

Dergah-ı ma‘lum çavuşlarından rafi‘ tevki’-i refi’-i hâkânî kıdvetü’l-emâsil ve’l-akran Behman Çavuş zide kadruhu Maraş ve Amid sancaklarında kırk bir bin dört yüz akçe zeametden ma’zul olub ve sefer-i hümâyûnda hizmet bulunmağla beş bin akçe mezid-i inayetden bin iki yüz akçe terakkilere verilen ahkâm-ı şerif tecdîd olunub Ayntâb sancağından Telbaşer nahiyesinde Kayacık nam karye ve gayrinde işbu yirmi üç bin beş yüz doksan dokuz akçe zeamet fariğ Kürdkaya tahvilinden elf şevvalinin evasilinde dergâh-ı ma‘lum çavuşlarından Şeyh Emin Çavuş tevci olunub verilen emr-i şerif tecdîd olunub berat etmeden tahvil-namesin verub ferağat etdi deyû rica etmeğin zeamet-i mezbûr vech-i meşrûh üzre mezkûr tevci olunub berat

etmeden emrin verub ferağat ederse tevci edesiz deyû selase ve elf şevvalinin evaasıtında hükm-i şerifim verilub ve Hama sancağında Serir nahiyesinde Saklu nam karye ve gayrinde yirmi beş bin akçe zeamet beratın verub ferağat eden Yusuf tahvilinden rica etmeğın ferağat ederse tevci edesiz deyû selase ve elf şevvalinin evasıtında emr-i şerifim verilub ve dokuz yüz doksan dokuz akçe ziyadesin verilmek fermanım olmağın zıkr olunan yirmi üç bin beş yüz doksan dokuz akçe vech-i meşrûh üzre fariğ Kürdkaya ve Şeyh Emin yirmi beş bin akçe hisse dahi fariğ Yusuf tahvilinden birikdirilub cümle zeameti kırk sekiz bin beş yüz doksan dokuz akçe olub tevci olunub sütte-i sa'âdetimde virdim ki zıkr olunur ve şeran beyan kılınır

...

Ve buyurdum ki bade'l-yevm kesrinde olub ... kılub şöyle ki ve'l-halık der-duçar-dergâh-ı ma'lum çavuşlarından ... halkı buyurulmağın ... müteallik edüb müracaat edeler hiç ahed mani ve dafi ...şöyle bileler alamet-i şerifeye itimad kılalar

Ali mutta-i olan Mehmed bin Ahmed el-kadıasker nefsi-i Anadolu

Fi 4 zilkadetü's-şerif sene selase ve elf

Be-makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 447 Belge 372

Kıdvetü'l-kuzat ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlû tezkire verilcek ma'lum ola ki Ayntâb hasları nazırı olan kıdvetü'l-akran Mustafa Çelebi zide kadruhu götürülüb zimmetinde olan mal-ı pir şah taleb olundukda

(belge yarım)

Sayfa 447 Belge 373

Bazaristan dellallarının tezkire talep etmeleri hakkında

Kıdvetü'l kuzâti'l-islâm umdet-i vülâti'l-enâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlû tezkire verilcek ma'lum ola ki hala nefsi-i Ayntâbda vaki Bazaristan dellalları bu canibe adam gönderüb resm-i dellaliye defter-i hakanide her sene üç bin mukayyed olub ve mal-ı mezbûr her sene mah-ı muharremde cem ve tahsil ola gelmişken hala emin olan vekil meblağ-ı mezbûrı kablü'l-vaktbeş yüz tarikle almak isterler mal-ı mezbûr müstehak olmadı olunmamak babında tezkire talep ederiz deyû tezallüm edüb ve arzının dahi ibrâz eylediler imdi tezkire verdukda gerekdir ki bu babda mukayyed olub gösteresiz şöyleki kazaya i'lam olduğu gibi ise mezbûrun zimmetlerinde olan meblağ rusumu kadimden alına geldiği üzre vakitli aldırub hilaf-ı defter-i kanun ve kadimden ola gelmişe muhalif min bad kabul ol-vakit talep

etdirmeyub bu babda tekrar şikayet olunmaya tahriren elf elyevmü's-sani şabanü'l-muazzam sene erbaa ve elf

Sayfa 447 Belge 374

Emin Mustafa Çelebi'nin yüz guruş borcunu Hacı Ahmed'e ödediğine dair temessük

Vech-i tahrir-i hurûf budur ki emin Mustafa Çelebinin yüz aded guruş deyni olub mebzûr Mustafa Çelebinin tezkiresi mucebince muhassıl Hacı Ahmedin yedinden yüz guruş bi kusur alınub bu temessük verildi tahriren elf 8 cemaziyelevvel sene erbaa ve elf

Sayfa 447 Belge 375

Ayntâb muhassılı Ahmed'in Ali Beyden aldığı altmış guruşu geri verdiğine dair temessük

Bade'l-yevm i'lam olunan budur ki sen ki Ayntâbmuhassılı Hacı Ahmedsin hamil varaka Ali Bey vusul buldukda kendulardan bi-tarik-i karz altmış guruş alınmışdır bi't-tamam altmış guruş kendulere teslim edüb bu temessüki yanında hıfzedesiz ...sonra mahsub oluna baki ve's-selam

İmza Mustafa nazır-ı havas-ı Ayntâb

Sayfa 447 Belge 376

Ayntâb mukataası emini olan Hacı Ahmed'e verilen temessük

Vech-i tahrir-i hurûf budur ki bi'l-fiil Ayntâb mukataasına emin olan Hacı Ahmedyedinden ihtisab mahsulunden ale'l-icab yüz seksen guruş kabz olunmağın bu temessük tahrir olundu tahriren elf 9 recebü'l-mürecceb sene erbaa ve elf

Sayfa 448 Belge 377

Estergon muharebesine katılmayan Ali Çavuş ile Katib Hasan'ın hasta oldukları için sefere katılmadıklarınınıteyit edilmesi üzerine ellerindeki tımara karışılmaması hakkındaki ferman

Kıdvet'ül ümerai'l-kirâm ümdeti'l-küberai'l-fihhâm zul-kadir ve'l-ihtrâm bi-mezîd-i inayeti'l-meliki'l-a'lâ Ayntâb sancağı beyi dame izzuhu ve kıdvetü'l-kuzatü'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tevki-i ref-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki dergâh-ı ma'lum çavuşlarından Darende-i ferman vacibü'l-iz'an kıdvetü'l-emâsil İsmail Çavuş zide kadrühu gelub Ayntâb ve şehir sancaklarda mutasarrıf olduğuna cümle zeameti geçen sene sefer-i hümayuna gelmedi deyû katib Hasan ve dergâh-ı ma'lum çavuşlarından Ali Çavuş alub hasta olmağla sefer etmediği ecelden cümle zeameti destur-i ekrem müşir-i efham serdarım

olub veziriazam olan Sinan Paşa edâma'llahu te'âlâ tarafından ibtida-i tarihten takrîr kılınub kat'î emr-i şerifim verilmişken Esterğon muharebesinde mevcut bulunmadı deyû mezkûr Ali Çavuş emr alub niza' etmekle serhadinde serdarım olub vezirim olan destur mükerrem müşir-i efham Mehmed Paşa edama'llahü te'âlâ iclâlehûnun huzurunda müdafaa olunduklarından mezkûr Ali Çavuş dahi Esterğon muharebesinde mevcut bulunmuş olmamağla zeamet-i mezburun cümlesi mukataa verilen izinnâme mucebince yine kenduye takrîr kılınub kati' emr-i şerifim verildiğin bildirub elinde olan izinnâmeleri muktezasınca taht kazada olan tımarın zabt ve tasarrıf fi-içün emr-i şerifim verilmek babında inayet rica etmeğin buyurdum ki taht kazada olan tımarın elinde olan beratı ve mukarrer nameleri mucebince müşârün ileyh kemâkah zabt ve tasarrıf ettirub mezbûran katib Hasan ve Ali Çavuş dahl ve taarruz etdirmeyesiz da'vanın tarihine düşen hukuk ve rusumuna nesnesin almış ise bade's-subut hükm edüb bi'l-kusur alıveresiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i'timâd kılasız tahriren elf evâil-i saferü'l-muzaffer sene erbaa' ve elf

Sayfa 448 Belge 378

Ayntâb kazasında iki bin akçe tımarı olan Hasan'ın ölmesi üzerine boş kalan tımarın Ali'ye verilmesi hakkında

Hazreti Mevlana-yı Te'âlâ

Kıdvetü'l kuzâti'l-islâm umdet-i vülâti'l-enâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlana Ayntâb kadısı zide falühü ittihafından sonra inha-i muhabene budur ki taht-ı kazanıza tabi' Burc nahiyesinde mezra-i Barak ve gayrinde iki bin akçe tımar mutasarrıf olan Hasan fevt olub tımar-ı mahlûl olub ve Sivas sancağında üç bin akçe tımarı ma'zul olan işbu Darende-i mektub-ı ali ibrâz olmağın tımar-ı mezbûr müteveffa Hasan tahvilinden merkum Aliye tevciye olunub zabt ve tasarrıfınca mektub verildi gerekdir ki tımar-ı mezbûr merkum Aliye zabt ve tasarrıf etdirmeyesiz aheri ve dahl ve taarruz etdirmeyesiz dahl olunub hukuk ve rusumumuz alınmış nesnesi var ise bade's-subut hükm edüb bi-kusur eyleyesiz ve bade'l-nazar ve mektubu yedinde ibkâ edüb mevcut mektub ile amil ola tahriren elf 25 şehr-i receb'ül-mürecceb sene erbaa' ve elf

Sayfa 448 Belge 379

Zeyd'in boş bıraktığı toprağını başka biri ekip biçersebu toprağın kime ait olduğu hakkında fetva

Zeyd tasarrifında olan yeri sürüb bizrun ilka edüb ... sürüb gitdikden sonra haricden Amr dahi mezkûr yeri kendi yeri ile ekib ve sürüb ziraat eder kendunun bu hal üzre şeran haric kangısının olur Amra ne lazım olur beyan buyrula

El-Cevab

Sonra ilka-i bizr eden Amr kendi haric lakin Amr ve evvela ilka-i bizr eden Zeydindir lakin kıymetin verir (silik)

Sayfa 449 Belge 380

Budin muhafazasına gelmeyen Halil'in elinden tımarının alınması hakkında ferman

Emîrû'l-ümerâil-kirâm, kebîr'ül-küberâi'l-fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Zulkadriye beylerbeyisi dame ikbalü ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Ayntâb kadısı zide fazlühü tevki'-i refi'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûmola ki dergâh-ı ma'lum çavuşlarından Darende-i fermân vacibü'l iz'an kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Zeynel Çavuş zide kadruhu dergâh-ı ma'luma gelub Ayntâb sancağında Kefer Cebel nam karye ve gayrinde yirmi bin akçe zeamete mutasarrıf olan Halil Budin muhafazasına memur iken varmayub zeameti mahlûl oldukda serdarım tarafından kenduye verilub berat ettirub tasarrıf etmek istedikde mezbûr Halil Halebde sakin olub mukaddem adamlarım zeametim ferağat etmişdim benim üzerimde tımar yokdur deyû tasarrıfına mani' olub lakin Budin muhafzasına ve Eflak seferine mezbûr gelmedikden ma'ada adamları dahi gelmeyub ve olan seferlerin cümlesinde kendusi mevcut olub sefer üzerinde ferağat memnu' olub hakkı kendunun olmağla beratı mucebince zabt hükm-i hümayûnum rica etmeğin buyurdum ki tımar-ı mezbûr mezkûrın elinde olan beratı mucebince kemakâh zabt ve tasarrıf etdirub mezburları ol-vechile min ba'de dahl ve niza' etdirmeyesiz dahl edüb mahsulunden nesnesinin almış ise bade's-subut hükm edüb alıversiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i'timad kılāsız tahriren elf evâhir-i cemaziyelevvel sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 449 Belge 381

Budin muhafazasına gelmeyen Halil'in cezalandırılması hakkında ferman

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tevki'-i refi'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûmola ki dergâh-ı ma'lum çavuşlarından Darende-i fermânı hümayun kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Zeynel Çavuş zide kadruhu sütte-i sa'âdetime gelub taht kazanızda nam karye ve gayrinde yirmi

bin akçe zeamete mutasarrıf olan Halil Budin muhafazasına memur iken kalmayub ve Eflak seferine memur iken gelmeyub el-haletü's-seferde serdarım tarafından buna verilub hala zabt için adam gönderub mezbûr mani' olduğun bildirub inayet rica etmeğin sefer-i hümâyûna memur olub varmayanların zeamet ve tımarlarının seferde hidmet mukabelesinde verilen hatt-ı hümâyûn sa'âdet-i makrunumla takrir fermanım olmuştur buyurdum ki ferman-ı hümâyûnum mucebince sefere memur iken varmayan mezkûr Halil udulunden alındığı zeameti kemakâh buna zabt ve tasarrıf etdirub izin dahl etdirmeyesiz ve tahvil tarihine düşenden nesnesin almışlar ise bade's-subut aliveresiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i'timad kılâsız tahriren elf evasıt-ı cemaziyelevvel sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye

Sayfa 450 Belge 382

Umur-ı askeriyye atlı gönderilmesi hakkında Mevlana Mehmed'e gönderilen mektup

Şeriat nisâb Anadolu da ve ferman-ı Haleb Şam ve Maraş ve Tunus eyaletlerinde vaki olan ... inhakıldıkdan sonra inha olunan budur ki bu canibe Kemal intisabı olan fahr'ül müderrisin Mevlana Ramazan ve kaza-yı adalet-i şiarlarınızdan vaki olan umur-ı askeriyye atlı nasb olunub adamlarımızdan Mehmed ve Aliyle irsâl olunmuştur gerekidir ki beher birinizin kazasına vasıl oldukda vaki' olan umur-ı askeriyede ... edüb ve eğer yerlu kassamları ... ve eğer ..kimler ise bu canibe raci' ehem resm-i kısmet veladet ve siyadet ve mahsulatından birine kabz ettiler ise bila kusur vela küsur mezbûr kabz ettirmek babında dakika etmeyüb muavenet ve zaherenin bezi ve sarf edesiz ve yerli yerinde olan mahsulatı kendimiz bizzat teslim ideriz ve dediklerine amel etmeyüb defterleri ile mezbura teslim edüb tezkiresin zabt eylesesiz ve bilcümle birine vaki' olursa mezbur gördurub vaki olursa kabz edesiz husus-ı mezbûrda imal ve sahil olunmayub ikdam ve ihtimam edesiz mezburun şaki ve şikayeti bu canibde istima' olunduğunu kemah olunmaya ve mahsuf yerlerde dahi mutemed-i aliye yoldaşlar tedarik edeler ve's-selam

El-Fakir Mehmed

Hazreti Mevlana

Ve yerlu kassamlarından ve nazır ve eminlerden hiyaneti zuhur edenleri kassam-ı mezbûr azl edüb yerlerine yarar ve müstakim kimesneler nasb edeler

Sayfa 450 Belge 383

Ayntâb'da Kefercebel köyünden Halil ve adamlarının Budin muhafazasına gelmedikleri için ellerinden tımarlarının alınması hakkında ferman

Kıdvetü'l-kuzâtî'l-islam umdeti'l-vülâtî'l-enâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tahiyyat ve safiyat teslimat-ı vafiyat itihafından sonra Haremeyn-i şerif-i şane inha-i muhabene budur ki der devletde emr-i şerif varid olub mazmun-ı şerifde dergâh-ı ma'lum çavuşlarından Darende-i fermân vacibü'l-iz'an kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Zeynel Çavuş zide kadrühu dergâh-ı ma'luma gelub Ayntâb sancağında Kefercebelnam karye ve gayrinden yirmi bin akçe zeamete mutasarrıf olan Halil Budin muhafazasına me'mur iken varmayub zeamet-i mahlûl oldukda serdarım tarafından kendune verilub berat etdirub tasarrıf etmek istedikde mezbûr Halil salihe salik olub mukaddema benim adamlarım zeametim ferağat etmişdim üzerimde tımar yokdur deyû tasarrıfına mani' olub lakin Budin muhafazasına ve Eflak seferine mezbûr Halil gelmedikden maada adamları dahi gelmeyub ve olan seferlerin cümlesinde kendisi mevcut olub sefer üzerinde ferağat memnû' olub hakkı kendunun olmağla beratı mucebince zabt için hükm-i hümayûnım rica etmeğin buyurdum ki tımar-ı mezbûr mezkûrun elinde olan beratı mucebince kemakâh zabt ve tasarrıf etdirub mezbûrları ol-vechile min ba'de dahl ve niza' etdirmeyesiz deyû fermân olunmağın ber-muceb-i emr-i ali bu canibden dahi mektub verilub vardukda gerekdir ki zeamet-i mezbûrun elinde olan berat-ı şerif ve mukarrername mucebince mumâ ileyh Zeynel Çavuş zabt etdirub mezbûr Halile aher min bad' dahl etdirmeyesiz ve dahl olunub tahvil tarihine düşen hukuk ve rusumumuzdan nesnesin almış ise ba'de's-subût müteveci olan hakkın hükm edüb alıversiz ve bade nazar mezbûrda ibka edüb mevcut mektub ile amel edesiz tahriren elf evâsıt-ı şehr-i şabanü'l-muazzam sene erbaa' ve elf

Husus-ı mezbûr divan çavuşlarından kıdvetü'l-akran Mahmud Çavuş mubaşir ta'yin olunmuşdır vaki' olan tayin-i mübaşir mezbûr ...ile alıversiz

Mahall-i Hatm-i Hazret-i Mahmudmîrmirân-ı Maraş

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. MATERYAL VE YÖNTEM

Çalışılan sicil tarihi 1595 yılına ait olup Osmanlı Padişahı III. Mehmed dönemine denk gelmektedir. Sicil toplamda 450 sayfa olup sicilin 339-450 sayfaları arası değerlendirilmiştir. Defter Başbakanlık Osmanlı Arşivinden temin edilmiştir. Sicilden 1595 yılında Ayntab'ın sosyal, ekonomik, kültürel yapısıyla beraber dönemin siyasi yapısını da anlamak mümkün olmaktadır.

Belge yazısı düzgün olmakla beraber az sayıda tahrip olmuş yerler bulunmaktadır. Belgelerdeki tarihler genel itibariyle Hicri Takvim'e göre yazılmıştır. Sicilin üzerinde orijinal numaralandırma bulunmayıp mevcut numaralar sonradan eklenmiştir.

Çalışmanın birinci bölümünde kısaca Ayntab tarihinden bahsedilip Şer'iyye Sicilleri hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde sicilin transkripsiyonu yapılarak belgelerin başına belgenin türü ve içereriğine dair kısa bilgilerin yer aldığı özet kısmı eklenmiştir.

Transkripsiyon yapılırken uzatmalar (^) işareti ile ayn harfi (‘) işareti ile okunamayan kısımlar üç nokta (...) ile tahrip olan yerler de (tahrip olmuş) şeklinde gösterilmiştir.

Sicil'in transkripsiyonu yapılırken daha önceden yapılan çalışmalardan faydalanılmıştır. Kaynak olarak Mübahat Kütükoğlu'nun "Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)"⁹² adlı eserinden, Ahmet Akgündüz'ün "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki; Şer'iyye Mahkemeleri ve Şer'iyye Sicilleri"⁹³ adlı makalesinden yine Ahmet Akgündüz'ün "Şer'iyye Sicilleri Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme

⁹²Mübahat S. Kütükoğlu (1998). *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, Kubbealtı Neşriyatı. No:35 İstanbul.

⁹³Ahmet Akgündüz. (2002). "İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'iyye Mahkemeleri ve Şer'iyye Sicilleri, *Türkler Ansiklopedisi*, C.X, Ankara.

Hükümler”⁹⁴ adlı eserinden ve Mehmet Akif Aydın’ın “Türk Hukuk Tarihi”⁹⁵ eserinden çokça yararlanılmıştır.

Sicilde geçen kelimelerin anlamlarını bulmak için de Mehmet Zeki Pakalın’ın “Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü C.I-II-III”⁹⁶ adlı eserinden ve Şemseddin Sami’nin “Kâmus-ı Türki”⁹⁷ eserinden yararlanılmıştır.

⁹⁴Ahmed Akgündüz. (1988). *Şer’iyye Sicilleri Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*. Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, C.I., Ankara.

⁹⁵M.Akif Aydın. (2009). *Türk Hukuk Tarihi*, Beta yay., İstanbul.

⁹⁶M. Zeki Pakalın. (1993). *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü I-II-III*, MEB Yayınları, İstanbul.

⁹⁷Şemseddin Sami. (2002). *Kâmus-ı Türki*, Çağrı yay, 12. Baskı, İstanbul.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.1.BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1.1. 42 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Şer'iyye Sicilleri yazıldıkları dönemin ve bölgenin sosyal, ekonomik, kültürel, idari ve siyasi yapısını yansıtır. Şehir tarihi araştırmalarında ana kaynak olarak kullanılabilecek niteliktedir. Siciller aynı zamanda Osmanlı idari teşkilatlanmasının öğrenilmesine de katkı sağlamaktadır.

42 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicili XVI. yüzyıl sonunda Osmanlı Devleti ve Ayntab yöresi hakkında önemli bilgiler barındırmaktadır. Sicilde merkez-taşra arası yazışmalarında bulunması dönemin siyasi yapısını anlamamıza yardımcı olmaktadır. Sicil tarihi 1595 III. Murat dönemine denk gelmektedir. Şehzâde Mehmed babası III. Murad'ın vefat haberini alır almaz İstanbul'a gelmiş, 27 Ocak 1595'te tahta cülus etmiştir. III. Murad tahta çıktığında babası döneminden kalan Avusturya-Osmanlı Savaşı devam etmekteydi. Avusturya Savaşlarını fırsat bilen Eflak, Boğdan ve Erdel isyan etmiştir⁹⁸. Sicilde Eflak ve Budin Muharebelerine katılmayanların cezalandırılması ile ilgili fermanlar bulunmaktadır.

Eflak'daki vaziyet fena olduğu gibi Avusturya cephesi de iyi değildi. Mehmed Paşa Budin'de bulunduğu sırada Avusturya, Estergon'u muhasara etmiş vebir ay süren muhasaradan sonra kale Avusturya'nın eline geçmiştir (1595 Ağustos)⁹⁹. Sicilde Estergon Muharebesine katılmayanların cezalandırılması ile ilgili belgeler de aşağıda değerlendirilecektir.

Sicilde dönemin siyasi yapısı hakkında bilgi veren ferman, berat, arzların dışında Osmanlı hukuk sistemini anlamamıza yardımcı olacak hüccet, mürasele, fetva ve temessük kayıtları bulunmaktadır.

4.1.2.Evlilik

Aileyi meşru temellere oturtan dini ve sosyal bir olgu olan evliliğin, ailelerin teşekkül etmesinde en büyük etken olduğu bilinmektedir. Evlenme, aralarında evlenme engeli bulunmayan bir erkek ile kadının ortak bir hayat sürmek ve evlat

⁹⁸Mücteba İlgürel. (2002). "Zirveden Dönüş: II. Selim'den III. Mehmed'e", *Türkler*, C.9, s.671.

⁹⁹İsmail Hakkı Uzunçarşılı. (2011). *Osmanlı Tarihi III. Cilt I. Kısım II. Selim'in Tahta Çıkışından 1699 Karlofça Anlaşmasına Kadar*, TTK, Ankara, s.73.

yetiştirmek amacıyla gerekli bağı meydana getirmek üzere yaptıkları bir akit olarak tarif edilmektedir¹⁰⁰.

İslam dininde evlenmenin önemli bir yeri olmuş, gerek Kur'an-ı Kerim'de gerekse hadis-i şeriflerde Müslümanlar evlenmeye teşvik edilmişlerdir. İslam hukukçuları bu ayet ve hadislerden yola çıkarak evlenmeye çeşitli durumlara göre değişen farz, vacip, sünnet, mekruh ve hatta haram gibi birtakım dini hükümler yüklemişlerdir. Osmanlı Devleti'nde de genellikle nikâhlar din adamları tarafından veya onların gözetiminde kısılmıştır. Ancak bütün bunların evlenme akdinin esasıyla ilgisi yoktur. Önemli olan evlenmenin İslam hukukunda aranan şartlara uyularak yapılmasıdır¹⁰¹.

Osmanlı Devleti'nde nikâh akitleri zaman zaman mahkemede bizzat kadı tarafından kısılmıştır. Günümüze kadar gelmiş bulunan mahkeme defterlerinde (şer'iyye sicilleri) kadılar tarafından kısılmış çok sayıda nikâh kaydı bulunmaktadır¹⁰².

42 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicilinde aile ile ilgili belge sayısı otuz sekiz adettir. Bu belgelerin üçü evlilik ve mehir isteğiyle ilgiliyken geriye kalan otuz beş belge de boşanma ve nafaka isteği ile ilgili belgelerdir. Sicildeki 144 numaralı belgede, evlilik akdinin bozulması ve erkek tarafının verdiği nafakayı geri istemesi ile ilgilidir. Belge şu şekildedir;

“Oldur ki mahmiye-i Ayntâb sükkânından Halil kethüda bin Emir meclis-i şer'i gelub Selma binti Ahmed mahzarında takrir-i kelâm kılub mezbûr Selma karındaşı olan Gazi nikah ile bana vermek rıza verub nikah-ı temessük dahi aldım velakin dahi nikah olmadı şer'i ali sual olunmasın taleb iderim deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr Selmadan sual olundukda mezbûr Halil kethüdaya varmağa rızam yokdur işbu Mehmed bin Mehmede varmağa rızam vardır didikde mezbûr Halil kethüda mezbûr Selmaya sene erbaa ve elf şevvâlinin evaherinden tarih kitaba gelince nafaka verdim ve beş altun dahi karındaşına virdim ve bundan gayri yüz yetmiş sekiz pare dahi nikah temessüküne mezbûreye keten aldım zikr olunan harcı versin mezbûr Selmadan ferağat eyledim deyûcek mezbûr dahi zikr olunan harcı versin deyub mâ vaka ' ketb olundı ”¹⁰³.

¹⁰⁰ Ziya Kazıcı. (2010). *Osmanlı'da Toplum Yapısı*. Bilge yay, İstanbul, s. 190.

¹⁰¹ M.Akif Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, s. 264.

¹⁰² a.g.e., s. 280.

¹⁰³ A.Ş.S, nr 42, Belge 145.

4.1.3. Mehir

Nikâh akdinin sonucu olarak kocanın karısına ödemek zorunda olduğu para veya mal¹⁰⁴ olarak tanımlanan mihrin tasarruf hakkı tamamıyla nikah akdi yapılan kadına aittir. Kadın isterse mihrinin bir kısmını veya tamamını kocasına verebilir, ancak bunun için hiç kimse tarafından zorlanamaz. Hanefî mezhebine göre mihrin tamamının veya bir kısmının hemen veya daha sonra verilmesi caizdir. Şayet daha sonra verilecekse kısa veya uzun bir vadeye veya “iki müddet” şeklinde tabir edilen ölüm ve boşanmaya kadar ertelenebilir. Nikâh esnasında belirlenip, belirlenmemesine göre mehir, mihr-i müsemma ve mihr-i misil diye ikiye ayrılır. Tarafların konuşarak, üzerinde anlaştıkları mihre mihr-i müsemma, herhangi bir anlaşma yapmadan kadının emsaline bakılarak takdir edilen mihre ise mihr-i misil denir. Mihrin miktarının belirlenmesinde günün şartları ve ailelerin ekonomik açıdan yer aldıkları tabakanın yanı sıra; kadınların yaş, güzellik, servet, akıl, dindarlık, bekârlık-dulluk, güzel ahlak, çocuklu veya çocuksuz olmak gibi özellikleri de belirleyici olmaktadır¹⁰⁵.

Sicilde mehirle ilgili üçadet belge bulunmaktadır. Bu belgelerden birinde Selma binti Ahmed, zevcesi İsmail’e verdiği mehrini geri istemektedir. Belge şu şekildedir:

*“Oldur ki mahalle-i Eyubdan Selma binti El-HacAhmed mahfil-i kazada oğlu Tanrıverdi bin İsmail mahzarında ikrâr idub mezbûrun müteveffa babası İsmail benim zevcem olub yirmi altun mihr-i mehirim olub hala hayatında iken kenduye hibe ve temlik etmiş idim min ba‘de husus-ı mezbûr müteallik da‘vam ve niza‘m yokdur didikde mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı‘l lehü‘l-mezkûr Tanrıverdi tasarrıf idub sıhhate ikrâr ve kati‘ niza‘ hükm olundu”*¹⁰⁶.

4.1.4. Talak

Talak, kocanın tek taraflı iradesiyle evlilik birliğine son vermesidir¹⁰⁷. Boşanmayı gerçekleştiren koca iddet nafakasını ve kadının mehir-i müeccelini ödemek zorundadır. Sebepsiz boşanmalar dinen hoş görülmemekle birlikte koca, talâk için bir sebep ileri sürmek mecburiyetinde değildir. Aynı zamanda tek taraflı bir

¹⁰⁴ M. Akif Aydın. (2003). “Mehir”, *DİA*, XXVIII, s.398.

¹⁰⁵ İsmail Kıvrım. (2005). Şer‘iyye Sicillerine Göre XVII. Yüzyılda Konya ve Ayntâb Şehirlerinde Gündelik Hayat (1610-1680). Doktora Tezi, s.158.

¹⁰⁶ A.Ş.S.,nr 42, belge 94.

¹⁰⁷ Saadet Maydaer. (2007). “Klasik Dönem Osmanlı Toplumunda Boşanma”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.16, S.1, s. 303.

işlem olması dolayısıyla talâkın geçerli olabilmesi için hâkimin kararına da ihtiyaç yoktur¹⁰⁸.

Sonuçları itibariyle talak, ric'î talak-bâin talak olarak ikiye ayrılmaktadır. Ric'î talak; kocaya iddet süresi içinde yeni bir nikâha ihtiyaç duymaksızın boşadığı eşine geri dönme imkânı veren boşanma türüdür. Bâin talak ise kocaya boşamış olduğu eşine yeni bir nikâh kısılmaksızın dönme imkânı vermeyen boşanma türüdür. Bu boşanma türünde eğer üçüncü boşanma hakkı kullanılmamışsa koca, kadının razı olması ve yeni bir nikâh kıyılıp ikinci defa mehir ödenmesi şartıyla karısına geri dönebilir. Bu türde mutlaka kadının rızası arandığından buna ayırıcı boşanma denilmiştir¹⁰⁹.

Tarafların aralarında anlaşarak evlilik birliğine son vermelerine de muhaâlaa denilmektedir. Koca karısını ister ric'i isterse bâin olsun üç kere boşayabilir. Üç boşama hakkını kullanan koca tekrar karısını nikâhla alamazdı. Tekrar evlenebilmesi için o kadının bir başka kocaya varıp ondan dul kalması veya ayrılması lazımdı¹¹⁰. Ebussud Efendi'nin fetvalarına göre hülleyle başvurmadan karısı ile cinsi münasebete giren koca şiddetle cezalandırılırdı¹¹¹.

42 Numaralı Sicilde boşanma ile ilgili toplam 12 adet belge bulunmaktadır. Bu belgelerden yedi tanesinde talak-ı selase yani geri dönüşü olmayan boşanma, iki tanesinde de bâin-i talak yapılmıştır. Örnek olarak şu belgeyi verebiliriz;

“Oldur ki mahalle-i Amudan Mehmed bin Hüseyin mahfil-i kazada zevcesi Kamer binti Abdi tarafından vekil olan mezbûrun karındaşı Ali mahzarında ikrâr idub bundan akdem dört aydır mezbûr Kameri bayin-i talak boşadım min ba'de da'vam yokdur deyucek mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırrı'l-mezkûr Ali tasarrıf idub kayd-ı sicil olundı tahriren elf 9 zilkade sene erbaa ve elf”¹¹².

Şer'îye mahkemelerinde bazı davalarda kadıların dava konusuyla ilgili fetvalara başvurduğu görülmüştür. 42 Numaralı Sicilde de boşanmayla ilgili bir dava da fetvaya başvurulmuştur. Aişe binti Ali kocasından üç talak ile boşanmış ancak kalacak yeri olmadığından yer bulana kadar kocasının evinde ikamet etmek istediğini

¹⁰⁸ Gül Akyılmaz. (2002). “Osmanlı Aile Hukukunda Kadın”. *Türkler*, Ankara, C.X. s.371.

¹⁰⁹ Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, s.289.

¹¹⁰ Mehmet Akif Ünal. (2013). *Osmanlı Sosyal ve Ekonomik Tarihi*, Paradigma Yayıncılık, İstanbul, s. 54.

¹¹¹ Halil Cin. (1988). *Eski Hukukumuzda Boşanma*. Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Konya, s. 122.

¹¹² A.Ş.S, nr 42, belge 136.

mahkemeye bildirmiştir. Bu konudaki bir fetvaya başvurularak karar alınmıştır. Belge şu şekildedir:

“Oldur ki Aişe binti Ali meclis-i şer’i gelub takrir-i kelâm kılub zevcim Ramazan beni üç talak boşayub nefsi-i Ayntâbda sakın olcuk meskenim olmayub adetim münkaziye oluncaya değin yine sakın olduğum evde sakın olunmasın taleb iderim deyûcek zevci zikr olunan evde durmayub mezbûrun yanında bir ...hatun ile olmak üzre ahren virildi tahriren elf 18 Zilkade sene erbaa ve elf”¹¹³.

4.1.5. Nafaka

Nafaka, aile hukuku veya mülkiyet ilişkisinden doğan bakım yükümlülüğü ve bu kapsamda yapılan harcamalar anlamına gelmektedir¹¹⁴. İslam hukukunda eşin bütün masrafları kocaya aittir. Nafakanın kapsamına yiyecek, içecek, tedavi, ilaç ve bazı durumlarda hizmetçi masrafları girer. Koca karısına olan nafaka yükümlülüğünü yerine getirmez ve evinin ihtiyaçlarını karşılamazsa kadın mahkemeye başvurarak kendisi ve varsa çocukları için nafaka takdir ettirir. Bu takdir sırasında karı kocanın durumu birlikte dikkate alınır. Sadece kocanın durumu dikkate alınır diyen hukukçular da mevcuttur. Takdir edildiği halde karısının ve çocuklarının nafakasını temin etmeyen kocanın hakim varsa görünen mallarını satmak ve kocayı ödemeye zorlamak için hapsedme hakkına sahiptir. Şayet koca fakirse hakim bu durumda kocanın hapsedilmesine karar vermez¹¹⁵.

Sicilde nafaka istemiyle ilgili toplam 17 adet belge bulunmaktadır. Genel olarak belgelerde nafaka ve kisve (giysi) birlikte geçmektedir. Bu belgelerden birinde eşi vefat eden Bağdat binti İskender yetim kalan çocukları için nafaka istemiştir. Belge şu şekildedir:

“Oldur ki mahalle-i Hayık-ı Müslümandan Bağdat binti İskender mahfil-i şer’ide takrîr-i kelâm kılub zevcem İskender fevt olub İskender ve Süleyman nâm yetimleri kalub hala benim mecrimdedir nafaka ve kisveye muhtaclardır kibel-i şer’iden takdir nafaka ve kisve olunmasın taleb iderim deyûcek müteveffâ-yı

¹¹³ A.Ş.S. nr 42, belge 166. Fetva şu şekildedir; Zeyd zevci Hindi talak-ı selase ile tatlik eylediğinde Hind mezbûr aherden sakın olacak mesken bulmağın adet-i münkaziye oluncaya değin Zeyd mezbûrun evinde sakın olrum derse şeran Zeyd men’e kadir olur mu bey’an buyurula
El-cevab

Kadir olmaz ...olmaz ise aheri çıkub avreti adet-i mükaziye oluncaya değin evveliki sakın olduğu yerde olmak gerekdir

Abdurrahman afa anhüma

¹¹⁴ Celal Erbay. (2006). “Nafaka”, *DİA*, XXXII. s. 282.

¹¹⁵ Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, s. 285.

mezbûrun malından her birisine yevmi bir buçuk pare cem'an üç pare olur nafaka ve kisve takdir ve ta'yin olunub istidabına ahren birle ketb olundu"¹¹⁶.

4.1.6. Vesâyet (Vasilik)

Anne ve babasından birisi veya her ikisi vefat eden, ergenlik yaşına girmemiş çocukların kendilerine kalan malları idareden aciz oldukları ve bu malları nasıl koruyacağı veya nasıl çalıştırarak üretim ve ticâret hayatına katkı sağlayacağını bilmediklerinden bu tür çocukların sorunlarını çözmek için vesayet kurumu teşekkül etmiştir. Vasî, bir kimsenin mallarını veya çocuklarının işlerini tasarruf etmek üzere nasb edilen kimsedir. Kendisine “musâ ileyh” denildiği gibi sahip olduğu sığata da vesâyet denir. Bir kimsenin vasi olabilmesi için, akıllı, baliğ, hür, müstakim, tasarrufundaki yetkilerini kullanmaya haiz ve Müslüman olması gerekmektedir. Vesâyetin geçerli olabilmesi için de bir kimsenin veya hâkimin, bir kimseyi vasi tayin etmesi, onun da sözle veya fiilen kabul etmesi gerekir¹¹⁷.

Sicilde vasi tayini ile ilgili toplam 11 adet belge bulunmaktadır. Bu belgelerde yetim kalan çocuklara vasi tayin edilmesi talep edilmiştir. Sicilden bir örnek vermek konuyu daha açıklayıcı kılacaktır.

“Oldur ki mahalle-i Şehreküstüden vefat eden Hacı Hasanın eytam-ı sigârına müteveffâ-yı mezbûrdan intikal idüb hissesin ahz ve kabz etmek için vasi levazım olmağın işbu hamil El-Hac Abdullah salih ve müstakim kimesne olduğu ecelden kibel-i şer'iden vasi nasb ve üzerine müteveffâ-yı mezbûrun büyük oğlu Hacı İbrahim nazır ta'yin olmağın mezbûr Abdullah vesayite mezkûrı ve merkûm El-Hac İbrahim nezareti mezbûrı kabul etdiklerinden mâ vaka' kayd-ı sicil olundu"¹¹⁸. Vasi tayininin haricinde belgelerden birinde de Abdalbaki Çelebi vasisi olduğu yetimlerin borçlarını talep etmektedir¹¹⁹.

4.1.7. Alacak Verecek Davaları (Deyn)

Borç, kişileri birbirine karşı bir şey yapmak yahut vermekle yükümlü kılan hukuki ilişki veya bu ilişkinin doğurduğu yükümlülük anlamında kullanılan hukuki

¹¹⁶ A.Ş.S, nr 42, belge 242.

¹¹⁷ Kıvrım, s. 194.

¹¹⁸ A.Ş.S, nr 42, belge 93.

¹¹⁹ bk belge 128 belgenin transkripsiyonu

Oldur ki müteveffâ El-Hac Uğurlunun eytamına vasi olan müteveffâ-yı mezbûrun büyük oğlu Abdalbaki Çelebi meclis-i şer'i gelub Hüseyin bin Hamza mahzarında takrir-i kelâm kılub ve vasi olduğum eytamın mezbûrda yüz on altını vardır taleb iderim deyucek bi'l-muvacehe mezbûr Hüseyinden sual olundukda ikrâr idub velakin on altını verdim deyub mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu

bir terimdir. Borç terimi Türkçe'de birbirinden farklı üç manada kullanılmaktadır. En geniş kapsamıyla borç (veya borç ilişkisi), iki veya daha fazla kişi arasında birini diğerine veya her ikisini birbirine karşı bir edimde (eda) bulunmakla yükümlü kılan hukuki bağıdır. Sadece bir tarafın edimde bulunmakla yükümlü olduğu borç ilişkisine tek taraflı, her iki tarafın yükümlü olduğu borç ilişkisine de iki taraflı borç denir¹²⁰.

Sicilde borçlarla ilgili toplam 61 adet belge bulunmaktadır. Bu belgelerde genellikle kişiler borcunu talep etmektedirler. Borç, deyn kelimesi ile ifade edilmektedir. Borçlarla ilgili örnek vermek konuyu daha anlaşılır kılacaktır. “Oldur ki Süleyman bin Veli mahfil-i şer’i gelub Mirza bin İskender mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûrda iki altun hakkım vardır taleb ederim deyûcek bi’l-muvacehe mezbûrdan sual olundukda ikrâr edüb edasına hükm olunub kayd-ı sicil olundu¹²¹. Bir başka belgede ise şu şekildedir;

“Oldur ki mahalle-i Şehreküstiden Mehmed bin Hacı Ramazan mahfil-i şer’ide Kasım bin Tahir mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûrda on kile buğday hakkım vardır taleb iderim deyûcek gibbe’s-sual ve’l-inkâr ve taleb udul-ı müsliminden Ali bin Mahmud ve diğer Ali bin Yunus hazıran olub mezbûr Kasım bizim huzurumuzda mezkûr Mehmede on kile buğday deyn ikrâr eyledi hasbinallah şahidlerin didiklerinden şehadetleri hin-i kabulde vaki’ olub mâ vaka’ kayd-ı sicil olundu¹²².

4.1.8. Kira (İcâre) Davaları

İcâre, İslam borçlar hukukunda menfaatin ücret karşılığında temlik edilmesini konu alan, günümüzde kira, iş ve kısmen de istisna akdine tekabül eden akiddir. Daha çok dünyevi karşılıklar için kullanılan ücret ve uhrevi karşılıklar için kullanılan ecir kelimeleriyle eş anlamlı olan icâre sözlükte "iş karşılığı verilen şey, amelin ivazı" demektir. Bununla birlikte daha yaygın biçimde "kiralamak" anlamında masdar olarak da kullanılır¹²³.

Sicilde kira talebiyle ilgili toplam 16 adet dava bulunmaktadır. Bu belgelerde genellikle kişiler mallarını kiraya (icâre) verdiklerini beyan etmişlerdir. Ya da mal sahipleri kiralarnı talep etmişlerdir. Sicilde geçen kira talebiyle ilgili bir belge şu şekildedir;

¹²⁰ M. Akif Aydın. (1992). “Borç”, *DİA*, VI, s. 285.

¹²¹ A.Ş.S., nr 42, belge 1.

¹²² A.Ş.S., nr 4, belge 31.

¹²³ Ali Bardakoğlu. (2000). “İcare”, *DİA*, XXI, s.379.

“Oldur ki dergâh-ı ali müteferrikalarından kıdvetü’l-emacid ve’l-ekârim Handan ağa dame mecdühü tarafından vekil olan dergâh-ı ali çavuşlarından Mehmed Çavuş tarafından Hacı Mehmed bin Ramazan mahfil-i şer’ide Hacı Mehmed bin Hacı Ali mahzarında ikrâr idub muma ileyh Handan ağanın nefsi-i Ayntâbda Sarrac bazarının kurbinde olan kahvehanesinin sene erbaa ve elf zilkadesinin gurresinde ayda beş altuna icâre virdim deyûcek mezbûr dahi tasarrıf idub kayd-ı sicil olundı¹²⁴.

4.1.9. Hırsızlık, Yaralama ve Katl Olayları

Başkasına ait olan koruma altındaki belli değerde bir malı mülk edinme kasdıyla gizlice almaya hırsızlık denir. Suçun umumi unsurları dışında hırsızlığa has olan unsurlar vardır. Bu unsurlar şunlardır; çalınan mal belli bir değerde, başkasına ait, gizlice alınmış ve koruma altında iken alınmış olmalıdır. Hırsızlık suçunun bu unsurları gerçekleştiğinde suçluya verilecek olan ceza sağ elin bilekten kesilmesidir¹²⁵.

Sicilde hırsızlıkla ilgili toplam altı adet belge bulunmaktadır. Bu belgelerden birinde Sıddık bin Ahi, evine gündüz hırsız girdiğini ve şahitlerin hırsızın koltuğunda bir bohça esbab ile çıktığını gördüklerini belirterek mahkemeden konunun araştırılmasını talep etmiştir¹²⁶.

Sicilde hırsızlıktan başka dokuz tane yaralama, bir tane de adam öldürme ile ilgili dava bulunmaktadır. Yaralama ile ilgili bir belgede ise Güreniz köyünden Ali bin Bayram Hoca bir kavgayı aralarken yaralandığını belirtip konunun tespiti için mahkemeye başvurmuştur. Belge şu şekildedir;

“Oldur ki karye-i Görenizden Bayram Hoca bin Sultan tarafından nehy-i şer’i üzre vekalet-i sabite olan Ali bin Bayram Hoca mahfil-i kazaya gelub nefsi-i Ayntâb sükkânından odabaşı bin Abdullah muvacehesinde edâ kılub bundan akdem bir gündür mezbûr odabaşı müvekkilim mezbûr Bayram Hocanın böğrüne bir kılinc ile vurub mecrûh edüb hala sahib-i firaşdır şer’i ali sual olunub muceb ecri

¹²⁴ A.Ş.S, nr 42, belge 105.

¹²⁵ Aydın, a.g.e, s. 184-186.

¹²⁶ Bk belge 49 belgenin transkripsiyonu

Oldur ki mahalle-i Kanalcıdan Sıddık b. Ahi mahfil-i kazaya gelub Osman bin Cuma mahzarında edâ kılub dünki gün gündüz evime hırsız girub külli esbabım sereka olunub – mezbûr Osmandan şer’i ali sual olunub muceb edâ olunmasın taleb iderim deyûcek mezbûr Osmandan sual olundukda işbu meclisde hazır olan Hacı Ahmed bin Ebubekir ve Mahmud bin Burak mezbûr Sıddıkın evinden çıkub gider iken görüb mezbûr Hacı Ahmedin koltuğunda bir bohça esbab var idi benim haberim yokdur didikde mezbûrân Mahmud ve Hacı Ahmedden sual olundukda inkâr edüb hala şehir subaşı olan Mehmed subaşı tarafından Mehmed ve İbrahim mahzarında ketb olundı.

olunmasın taleb ederum deyûcek bi'l-muvacehe mezbûr odabaşidan sual olundukda bir aher kimesneye kılinc çekub vururken mezbûr Bayram Hoca aracı olmağla bôrküne rast gelub itdim deyû bi't-tai ve'r-rıza ikrâr ve itiraf etdikden sonra bi'l-fiil kaim makam mir liva-i Ayntâb fahrü'l-akran Ömer kethüda zide kadruhu tarafından ta'yin olunan Ferhad Çavuş mahzarında bi-taleb ketb olundu"¹²⁷.

Davalardan biri de Polad bin Polad'ın Mehmed bin Osman'ın eşeğini taş ile vurup öldürmesi ile ilgilidir. Davalı suçunu kabul ederek eşeği evine girdiği için öldürdüğünü ifade etmiştir. Belge şu şekildedir; *"Oldur ki karye-i İbrahimiden Mehmed bin Osman mahfil-i şer'i gelub karye-i mezbûrdan Polad bin Polad mahzarında takrir-i da'va kılub mezbûr Polad bir merkebi taş ile vurub öldürdi şer'i ali sual olunmasın taleb iderim deyub bi'l-muvacehe mezbûrdan sual olundukda mezbûrun merkebi evime girub oğlu...edüb ben dahi taş ile vurub öldürdüm deyû ikrâr edüb mutasarrıf ağa mahzarında ketb olundu*"¹²⁸.

4.2. 42 NUMARALI SİCİLDE TESPİT EDİLEN DİĞER BELGELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sicilde mahkeme kayıtlarından başka ferman, berat, mürasele, hüccet, vakfiye ve tezkire türünden belgeler de bulunmaktadır. Bu belgeler aşağıda değerlendirilmiştir.

4.2.1. Hüccetler

Öncelikle sicilde çokça geçen hüccet kayıtlarından bahsetmek doğru olacaktır. Sicilde toplam 35 adet hüccet bulunmaktadır. Bu hüccetler alım-satım işlemleri ile ilgilidir. Bey'i kat'i denilen kesin satış hüccetlerinde satış konusu olan mülkün yeri, sınırı, satış bedeli gibi hususları belirtilmektedir. Sicildeki hüccetlerin genelinde tarih bulunmamaktadır. Sicilden hüccet örnekleri vermek konuyu daha anlaşılır kılacaktır.

"Vech-i tahrir-i sicil budur ki nefis-i Ayntâbda İbni Kôr mahallesinden Mehmed Ali bin Alaaddin mahfil-i kazada bi'l-fiil Ayntâb Efendisi olan fahrü'l-kuzatü'l-müslimin vülâdeti'l-muvahhidin Mevlana Yakub Efendi zide fazluhû mahzarında ikrâr ve itiraf edüb müşarün-ileyh Efendi hazretlerine elli altuna bey-i bât-ı sahih ile bey' edüb meblağ-ı mezkûrun bi't-tamam ve'l-kemal yedlerinde ahz ve kabz itdim didikde

¹²⁷ A.Ş.S, nr 42, belge 17.

¹²⁸ A.Ş.S, nr 42, belge 60.

*mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhun mukırr-ı mumâ ileyh tasarrıf ve tahkik edüb sıhhate bey' ve şer'aye hükm olunduktan sonra bi taleb kayd-ı sicil olundu*¹²⁹.

Bir başka belge ise şöyledir; “Oldur ki mahalle-i Eyübden Zeynelarab ve Fatıma tarafından Hacı Halil bin Ebu Bekir ve Cuma bin Pervane nam kimesneler şehadetleriyle bi-hasb-i şer'i üzre vekâleti sabite olan Satılmış bin Hacı Şaban meclis-i şer'i gelub Halil bin Abdullatif mahzarında takrîr-i kelâm kılub mezbûr Halil'in Leylencik türabında vaki' tasarrıf etdiği bir kıta' tut bahçesi büyük bahçe dimekle marûf kıblesi cebele ve şarkı Hacı Satı bahçesi ve şimali Hacı babalu bahçesi ve garbi Furuş oğlu bahçesi ile mahdûd olan bahçe mezbûr Fatıma'nın zevci müteveffa İsmail ile mezbûr Halil'in babalarından intikâl edüb ber vech-i iştirâk-i ali vech-i nısf zabt edüb mezbûr İsmail fevt olduktan sonra yedi sene uslûb-ı sâbık üzre zabt olunub bade zikr olunan bahçe ile bölünüb nısf-ı mezbûr Halile ta'yin olunub ve nısfı aheri kıblesi ve şarkı cebel ve şimali mezbûr Halil ve garbi tarik ile mahdûd olan bahçenin yirmi dört kıratın on altı kıratı müteveffa-yı mezbûrun kızları Aişe ve Zeynelarab ta'yin olunub ve üç kıratı mezbûr Fatıma'ya ve beş kıratı mezbûr Halil ile Hadice binti Mehmed nam hatuna ta'yin olunub vakitle niza' olundukda herkesin hissesi ta'yin olunub hüccet-i şer'ıye dahi olmuşdır deyû bir hüccet-i şer'ıye ibrâz edüb nazır olundukda minvâl-i meşrû üzre olduğu mestur bulunub mezbûr Halilden sual olundıkda ikrâr ve mazmûn-ı hüccet tasarrıf etdikden sonra zikr olunan beş kıratı mezbûr Halil ile mezbûr Hadiceye ve ma'ada on altı sehmdir mezbûrdan Aişe ve Zeynelarab ve üç kıratı mezbûr Fatıma'nın olduğu taahhid olmağın mâ vaka' ketb olundu¹³⁰.

4.2.2. Vakfiyeler

42 Numaralı Şer'iyye Sicilinde bir adet vakfiyekaydıbulunmaktadır.Hasan bin Hacı Yusuf'un evini ve bağını vakf ettiğine dair vakfiyesi şu şekildedir:

Bismillahirrahmanirrahim

Elhamdülillah vakfû'l-zemair ve alimü's-sair ... olmağın işbu hayrât ve'l-hasenât mahmiye-i Ayntâb mahallatından İbn Şeker mahallesi sükkanından el-hâc Hasan bin el-hâc Yusuf el-meşhur meclis-i şer'i gelub sulbi oğlu el-hâc Mahmud muvacehesinde ikrâr ve şer'i ve itirâf meri kılub mahalle-i mezkûrda vaki mülk-i meşrûm olan kıblesi tarîk-i âmm ve şarkı el-hâc Ebubekir bin Ömer evi ve şimali elkici evi ve garbi mescid-i hoşkadem ile mahdûd olan bir büyük ve bir küçük ev ve

¹²⁹ A.Ş.S, nr 42, belge 34.

¹³⁰ A.Ş.S, nr 42, belge 18.

iki tabaka ve bir matbah ve müştemiledarın ve İbn K r mahallesinde vaki m  k-i meşrûm olan bir ... dimekle mevkûf kiblesi el-hâc Muhsin ibn el-hâc Yusuf mülki ve şarkı tarik ve   imali vakf-ı mezbûr mülki ve garbi sevtunlu vaki bir kıta‘ e    r-ı m  sem mire-i muhtelif e    r  m iki yüz aded e    r ve içinde ceviz e    r   ile kiblesi ve   imali tarîk-i   mm ve   ark   Terkiz oğlu bahçesi ve garbi   aban Bey oğlu bahçesi ile mahdûd olan bahçe ve s  b  k  ’z-zikr dar ve mevziyi vakf itdim   ol şartla kendiye verdim oldıkca kabz-ı tasarr  fda olub evlad  mdan kimesne taarruz etmeye vefatımdan sonra sulbi oğullarım sâkin ve tasarrıf ideler ba‘de vefatımdan sonra oğulları sâkin ve tasarrıf kılalar ve batın-ı evvel mevcud iken batıl-ı sani dahl etmeye evlâd-ı zuk  r m  ina‘r  z oldıktan sonra inasa vakf olub anlar dahi vech-i meşrûh üzre batın-ı evvelde olanlar mutasarrıf olub sani dahl ve niza‘ itmeyeler evlâd-ı zuk  r ve inâs mütearrız oldıktan sonra haremeyn-i   erifeyne vakf itdim zabiti evkâf-ı haremeyn olan kimesne zabt edemedim sıyanet oldıkca evkâf-ı mezbûre mütevellî nasb etdiğim merkûm el-hâc Mahmudun tevliyetine evladım taarruz etmeye mütevellî-i mezbûrun vefatından sonra mevcud olan evladan ba‘de evlad-ı evladdan hangısı erşed ise evel mütevellî ola deyub mezbûr el-hâc Mahmud tevliyeti kabul edüb vaki mezbûrun cemi‘ kelamın tasarrıf etdikden sonra imam-ı azam k  f   aliye‘r-rahmmet  ’r-rafi hazretlerinin rey-i şerifleri üzre hükm-i hakim olmadıkca mücerred vakfın dimekle vakf lüzum olmayub vakf-ı mezbûr vakıfdan r  c  ’ olma  n tekrar vakıfdan r  c  ’ edüb vesair emlakına ilhâk etdikde imameyn-i him  ameyn hazretlerinin yanında lüzum vakıf sıhhate ve vakıfdan münfek olmayub mücerred ve ... vakf-ı mezbûr lüzum olub fi zamanına m  nkar  b olan kul dahi ikisinin zâhib oldukları mezheb olma  n mütevellî-i mezbûr imameyn hazretlerinin mezheb-i şerifleri üzre sadr kitabda tevki‘ m  stekab   vaki olan hakim  ’      ’ide luzum vakf-ı mezbûr hükm taleb itdikde hakim m       n ileyh dahi vakf-ı merk  munve   artvakf ... mucebince   urut s  b  k  ’z-zikr sıhhatine hükm etdi hükmen sahihen şer‘an ...muhalif hazalkitab ve ba‘del hükm vakf-ı mezbûr itmeye selase hazretlerinin ittifakı üzre lüzum ve muhakkak ve   urut   dahi sahih ve muteber oldu min ba‘de ma vakf-ı Alaeddin...fi elyevmü’l-erbaa   evv  l-i mükerrem sene erbaa ve elf¹³¹.

¹³¹ A.  .S. nr 42, belge 40.

4.2.3. Fermanlar

Bilindiği üzere Şer'iyye Sicillerinin sonuna merkezden gönderilen belgeler de kaydedilmekteydi. Bu bağlamda 42 Numaralı Şer'iyye Sicilinde bu türden belgelerin işlendiği görülmektedir.

Sicilde toplam 26 adet ferman bulunmaktadır. Fermanların bir kısmı dağınık halde bulunan halkın yerleştirilmesi için¹³², bir kısmı harap olan cami, mescidlerin tamiri için¹³³ bir kısmı da sefere katılmayanlardan tımarlarının ellerinden alınmasını için gönderilmiştir¹³⁴. Sicil tarihi 1595 yılı III. Mehmed dönemine denk gelmektedir. Sultan III. Mehmed, babası III. Murad döneminde başlayan Osmanlı–Avusturya Savaşı devam ederken tahta çıkmıştır. 1595 yılında Avusturya kuvvetleri Estergon Kalesi'ni kuşatmıştır. Sicilde geçen bir belgede Estergon muharebesine katılmayan Ali Çavuş ile Katib Hasan'ın hasta oldukları için sefere katılmadıklarının veziriazam Sinan Paşa tarafından teyit edilmesi üzerine ellerindeki tımara karışılmamasını emredilmiştir. Belge şu şekildedir;

“Kıdvet'ül ümerai'l-kirâm ümdeti'l-küberai'l-fihhâm zul-kadir ve'l-ihtirâm bi-mezîd-i inayeti'l-meliki'l-a'lâ Ayntâb sancağı beyi dame izzuhu ve kıdvetü'l-kuzatü'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlühü tevki-i ref-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki dergâh-ı ma'lum çavuşlarından Darende-i ferman vacibü'l-iz'an kıdvetü'l-emâsîl İsmail Çavuş zide kadrihu gelub Ayntâb ve şehir sancaklarda mutasarrıf olduğuna cümle zeameti geçen sene sefer-i hümayuna gelmedi deyû katib Hasan ve dergâh-ı ma'lum çavuşlarından Ali Çavuş alub hasta olmağla sefer etmediği ecelden cümle zeameti destur-i ekrem müşir-i efram serdarım olub veziriazam olan Sinan Paşa edâma'llahu te'âlâ tarafından ibtida-i tarihden takrîr kılınub kat'i emr-i şerifim verilmişken Esterğon muharebesinde mevcud bulunmadı deyû mezkûr Ali Çavuş emr alub niza' etmekle Budin serhadinde serdarım olub vezirim olan destur mükerrem müşir-i efram Mehmed Paşa edama'llahü te'âlâ iclâlehûnun huzurunda müdafaa olunduklarından mezkûr Ali Çavuş dahi Esterğon muharebesinde mevcud bulunmuş olmamağla zeamet-i mezburun cümlesi mukataa verilen izinnâme mucebince yine kenduye takrîr kılınub kati' emr-i şerifim verildiğin bildirub elinde olan izinnâmeleri muktezasınca taht kazada olan tımarın zabt ve tasarrıf fi-içun emr-i şerifim verilmek babında inayet

¹³² A.Ş.S., nr 42, belge 368.

¹³³ A.Ş.S., nr 42, belge 361.

¹³⁴ A.Ş.S., nr 42, belge 383.

rica etmeğin buyurdum ki taht kazada olan tımarın elinde olan beratı ve mukarrer nameleri mucebince müşârûn ileyh kemâkah zabt ve tasarrıff ettirub mezbûran katib Hasan ve Ali Çavuş dahl ve taarruz etdirmeyesiz da‘vanın tarihine düşen hukuk ve rusumuna nesnesin almış ise bade’s-subut hükm edüb bi’l-kusur aliveresiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i’timâd kılasız tahriren elf evâil-i saferü’l-muzaffer sene erbaa‘ ve elf¹³⁵.

Bir diğer ferman kaydı ise Budin muhafazasına gelmeyen Halil’in elinden tımarının alınması hakkındadır. Belge şu şekildedir;

Emîrû’l-ümerâil-kirâm, kebîr’ül-küberâi’l-fihâm zül-kadr ve’l-ihirâm sahibü’l-izzî ve’l-ihîşâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti’l-meliki’l-a‘lâ Zulkadriye beylerbeyisi dame ikbalü ve kıdvetü’l-kuzât ve’l-hükkâm ma’denü’l-fazl ve’l-keâm Ayntâb kadısı zide fazlühü tevki’-i refi’-i hümayûn vâsıl olıcak ma’lûm ola ki dergâh-ı ma’lûm çavuşlarından Darende-i fermân vacibü’l iz’an kıdvetü’l-emâsil ve’l-akran Zeynel Çavuş zide kadruhu dergâh-ı ma’lûma gelub Ayntâb sancağında Kefer Cebel nam karye ve gayrinde yirmi bin akçe zeamete mutasarrıf olan Halil Budin muhafazasına memur iken varmayub zeameti mahlûl oldukda serdarım tarafından kenduye verilub berat ettirub tasarrıf etmek istedikde mezbûr Halil Halebde sakın olub mukaddem adamlarım zeametim ferağat etmişdim benim üzerimde tımar yokdur deyû tasarrıfına mani‘ olub lakin Budin muhafzasına ve Eflak seferine mezbûr gelmedikden ma’ada adamları dahi gelmeyub ve olan seferlerin cümlesinde kendusi mevcud olub sefer üzerinde ferağat memnu‘ olub hakkı kendunun olmağla beratı mucebince zabt hükm-i hümayûnum rica etmeğin buyurdum ki tımar-ı mezbûrî mezkûrın elinde olan beratı mucebince kemakâh zabt ve tasarrıf etdirub mezburları ol-vechile min ba‘de dahl ve niza‘ etdirmeyesiz dahl edüb mahsulunden nesnesinin almış ise bade’s-subut hükm edüb aliveresiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i’timâd kılasız tahriren elf evâhir-i cemaziyelevvel sene erbaa ve elf

Be makam-ı Konstantiniyye¹³⁶.

Savaşlara katılmayanların cezalandırılmasının dışında dağınık halde bulunan halkın yerlerine bayındır edilmesi hakkında da ferman gönderilmiştir.

Ayntâbda dağınık halde olan halkın yerlerine yerleştirmesi için Zeynel Çavuş’a gönderilen ferman şu şekildedir;

¹³⁵ A.Ş.S, nr 42, belge 377.

¹³⁶ A.Ş.S, nr 42, belge 380.

“Kıdvetü’l kuzâti’l-islâm umdet-i vülâti’l-enâm Mevlana Ayntâb kadısı zide fazlû tezkire verilcek ma’lum ola ki Ayntâb hasları reayası umumendir devlete varub imna ve i’mal hukuk ve rusumumuzı hilaf defter ve kanun külli ziyade alub zulm ve teaddileri hadden mütecaviz olmağla ekserimiz cila-yı vatan eylemişdir şöyle ki bu hal üzre kale-i havas-ı hümayûn bi’l-küllîye harab ü yebab olmak mukarrerdir deyû tezallüm etdiklerinden her karyenin malı ahalisi üzerlerine deruhde olunmak babında fermân-ı ali varid olmağın bu canibde bulunan bazı kurra ahalisi üzerlerine tahmil ile deruhde olunub maada perâkende olan ahalisi yerlu yerine getirulub ve cümlesi gelub karyelerini bir mucceb emr-i ali maktuatıyla üzerlerine deruhde etdirilmesi lüzum olmağın tezkire ile kıdvetü’l-emâsil ve’l-akran dergâh-ı ma’lum çavuşlarından Kemal Çavuş zide kadruhu irsal olundı vardukda gerekdir ki havâs-ı mezbûrun göçüb perâkende olan reayasın istimaleti geru yerlu yerine götürüb havâs-ı hümayûn ma’mur ve abadan etdiresiz ve reayayı bu canibe gönderesiz ki gelub her karyenin malını reayası tahmil ile uhdelerine maktu’ kayd etdireler lakin mukataa-i mezbûrun kiste’l-yevm muccebince bir sene malı mikdar ettiği hazine defterinden yazdırılub gönderilmişdir reaya meblağ-ı mezbûrı kendu mabeyyinelerinden her karyenin tahmiline göre tevzi ve takdir etdirub ona göre yazub bildiresiz ki ol-vechile ahalisi üzerlerine maktû’ kayd olunub mir-i aliye gadr ve reayaya teaddi olmak lüzum gelmeyub havâs-ı hümayûn ma’mur ve abadan ola reayanın maktu’alarına dahil tevessülenin hakkına ve bazı rusumuna emin dahl ediüb ihata verduğun bildirdiler imdi malı ahali-i karye üzerine maktu’ kayd olunanların suret-i maktu’ tezkireleri muccebince maktu’alarına dahil rusuma medhali olmadıkça dahl etdirmeyub nihayet tahviline raci’ şer’i ali ve kanun müteveccih olur hakkı var ise alıverub bir hilaf-ı şer’i kadim ve mugayir-i nehci mustakim bir vech-i iş etdirmeyesiz tahriren elf el-yevmü’s-sabi şehr-i şabanü’l-muazzam sene erbaa ve elf

137.

Sicilde dikkatimizi çeken bir diğer ferman da “Ekrad”taifesinden vergilerin alınmasına dair gönderilen fermandır. Ekrad, kürdün çoğulu Kürtler¹³⁸ anlamına gelmektedir. Ekrad Taifesi, Kilis Sancağında konar-göçerler olarak bilinmektedir¹³⁹. Ekrad halkından vergilerinin alınmasına dair Halep ve Zulkadriye kadılarına gönderilen ferman şöyledir;

¹³⁷ A.Ş.S, nr 42, belge 368.

¹³⁸ Devellioğlu, s. 241.

¹³⁹ Metin Akis. (2004). “Tahrir Defterlerine Göre 16. Yüzyılda Kilis Sancağındaki Aşiretlerin İdareleri, Nüfusları ve Yaşam Tarzları”, *Tarih Araştırmaları Dergisi*, s. 11.

Emîr'ül-ümerâil-kirâm, kebîr'ül- küberâi'l- fihâm zül-kadr ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzî ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Haleb ve Zulkadriye beylerbeyleri dame ikbâluhum Mefahirü'l-kuzât ve'l-hükkâm, ma'denü'l-fazl ve'l- kelâm Haleb ve Zulkadriye kadıları dame fazluhum tevki-i ref-i hümayun vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hala Kilis sancağı beyi iftiharü'l ümerai'l-kirâm muhtarü'l küberai'l- fihhâm Habib sütte-i sa'âdetime adam gönderub sancağına müteallik olan Ekrad taifesinin rusumatıyla cürm-cinayetleri defter-i atik ve cedide raiyet yazılı olub öşr ve rusumatın zabt edesiz deyû emir olunub tarafının ahvali görülmekle muhtacdır deyû arz olundukda müşârün ileyh sancağında saklu olub defter-i atik ve cedide yazılan Ekradın kendu oğulları Ekrad-ı mezkûre görüldükde çıkmaz aharın toprağına varub raiyyet dahi yazılsa zirâ'at etdikleri itibariyle yazılmak olur nihayet tutdukları yerlerin öşrün ve resm-i çiftin mukayyed olan bir resm-i çiftin verirler başka cürümlerine vesair bad-ı heva ve cürm cinayetlerine ve cürm-i ğaliz sadr olub şeri ali ... kati' müstehak olanları siyasetlerine toprak sahibleri dahil ve tevzi' etmek ta'yin değildir kendu sancağın beyidir Kürd taifesi toprağına yazılmağla Kürde dahl ve taarruz etmek caiz olmaz bir tarikle yazılmış dahi olsa gerü Kürdün müşârün- ileyh sancağına mütealık olub defter-i atikte ve cedide hasları müşârü'l-ileyh mukayyed olan Ekrad kenduler Ekrad oğullarıdır şunların bir yerde temkin olmağla veya tarik-i ahr ile kimesneye riâ'yet yazılmış olan ... mumaileyhe aid olan rusumâtına vesair cürm ve cinayetlerine ve cürm-i ğaliz sadr olub hükm-i kadı lahık olub hüccet verildikten sonra veya ... müstehak olanları siyasetlerine toprak kadıların dahil ve tevzi' etdirmeyub mumaileyhin adamlarına zabt ve tasarrıf etdi oturdukları yerlerde zirâ'at ve hırsat ederler ise toprak sahibine şer'i ve ve me'mur üzre aid olur hukuku alıveresiz zirâ'at etmeyüb bir toprakda kalmışlar ise sahibine resm-i duhân alıveresiz vesair rusumuna yazılmışdır deyû dahl etdirmeyesiz ve yaylağa çıkan Ekradın rusumuna dahl ederler ise müşârü'l-ileyh tevciye olur rusuma dahl etdirmeyesiz deyû müteveffa karındaşı Cafer Bey liva-i mezbûre mutasarrıf iken merhum müteferrik babam Nurullah zamanında emr-i şerif verilub hala kenduye vech-i meşrûh üzre emr-i şerifin verilmek babında inayet rica etmeğın buyurdum ki müteveffâ-yı mezbûra verilen hükm-i şerif mucibince müşârü'l-ileyh sancağına mütealık olan Ekradın vech-i meşrûh üzre mumaileyhe dame ulluvühuya aid ve raci' olan rusumatına ve siyasetlerine ve toprak haslarına ve dahl ve taarruz etdirmeyub hükm-i şerife amel edüb ...ve kanun muhallık kimesneye bir iş etdirmeyesiz ismiyanı yazub kapuya bildirersiz şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i'timad kılasız

Tahriren elf evesait şehri-i receb 'il-merceb sene erbaa ve elf¹⁴⁰

Sicilde geçen fermanların belge numaraları;

263	264	273	278	283	288	296	298	301	313	314	318	320
321	332	341	344	345	350	351	353	361	367	377	380	381

4.2.4. Beratlar

Fermanlardan başka sicilde 14 adet berat kaydı bulunmaktadır. Bu beratlardan dördü tımar beratı olup diğerleri görev tayinleri ile ilgili belgelerdir. Bu beratlar nişan formülü ile başlayıp, “şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i’timad kılasız” şeklindeki tehdit rüknü ile son bulmaktadır. Belgelerin sonunda tarih verilmiş olup tarihten sonra belgenin yazıldığı yer “Be-makam-ı Konstantiniyye” ibaresi yer almaktadır. Aynı zamanda belgenin sicile kayıt edildiği tarih de mahall-i tahrirden sonra yer almaktadır.

Ayntâb’da Mihaliye Medresesi mütevelililiğine Mevlana Mehmed’in atandığına dair berat şu şekildedir;

Nişân-ı şerif-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki

Nefs-i Ayntâbda vaki Mihaliye Medresesi evkafına Haleb defterdarı tezkiresiyle mah bi-mâh bir tarikte tecdid müteveli ta'yin olunmasın mal vakfı zâyî ve telef edüb külli ilhak gelmişken işbu Darende-i ferman-ı şerif Yusuf bin Hoca Seydi vakfına tabi her vechile mahaldır deyû sabika müteveli olanlar mutasarrıf oldukları üzre evkâf-ı mezbûre müteveli olup berat-i şerif ricasına kadısı Mevlana Mehmed arz etmeğin sadaka edüb bu berat-ı hümayûnı virdim ve buyurdum ki varub müteveli olup hidmet-i lazimesin eda etdikden sonra sabika müteveli olanlarına ve cümle tasarrıf etmek ise bu defa ol-vechile mutasarrıf olup vakfın ruhu için ve benim devam-ı devletim için duaya müdavemet göstere ol-babda kimesne mani olmaya şöyle bileler alamet-i şerifeye i’timad kılasız tahriren elf gurre-i recebü'l-mürecceb sene erbaa ve elf

Kayd fi 23 ramazanü'l-mübarek sene erbaa ve elf

Be-makam-ı Konstantiniyye¹⁴¹.

¹⁴⁰ A.Ş.S, nr 42, belge 320.

Sicilde geçen beratların büyük çoğunluğu görevini suistimal edenlerin görevden alınarak başkalarının o göreve getirilmesi ya da o görevi ifa edebilecek kabiliyette olmamasından dolayı görevden alınıp başkasının atanması ile ilgilidir. Ayntâb'da Cabibaba zaviyesinin mütevellisinin hizmetini aksattığı için azledilmesi ve yerine Derviş Abdulkaki'nin atandığına dair berat şu şekildedir;

*Nişân-ı şerif-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkanî hükmü oldur ki Ayntâbda vaki' cabi baba zaviyesi dimekle ma'ruf medresenin mütevellisi olan kimesne kendu havasına tabi' olub eda-i hidmet etmediğinden gayri mahsul vakfi ekel ve bey' edüb medrese harabeye müteveccih olmağın yerine râfi'-i tevki'-i refi'-i sa'âdet-i şah Derviş Abdulkaki yevmi bir akçe ile muhaldir deyû kadı Mevlana Mehmed arzetmeğın ...sabit ise sadaka edüb bu berat-ı hümayûnı verdum ve buyurdum ki varub mezbûrun yerine müteveli olub hidmet lüzumesin müeddi kaldıktan sonra yevmi bir akçeye mutasarrıf olub vakfın ruhu için ve benim davamı devletim için duaya müdavemet göstere şöyle bileler alamet-i şerifeye i'timad kılalar fi elyevmü's-sani şehri şabanü'l muazzam sene erbaa ve elf
Be makam-ı Konstantiniye¹⁴²*

Sicilde geçen beratların belge numaraları;

275 293 294 297 315 319 328 336 348 354 357 336 371

4.2.5. Fetvalar

Sicilde ayrıca üç adet fetva tespit edilmiştir¹⁴³. Sicilde geçen fetvalardan birisi Zeyd'in boş bıraktığı toprağını başka biri ekip biçerse bu toprağın kime ait olduğu hakkındadır. Fetva şu şekildedir:

“Zeyd tasarrıfında olan yeri sürüb bizrun ilka edüb ... sürüb gitdikden sonra haricden Amr dahi mezkûr yeri kendi yeri ile ekib ve sürüb ziraat eder kendunun bu hal üzre şeran haric kangısının olur Amra ne lazım olur beyan buyrula

El-Cevab

Sonra ilka-i bizr eden Amr kendi haric lakin Amr ve evvela ilka-i bizr eden Zeydindir lakin kıymetin verir (silik)”¹⁴⁴.

¹⁴¹ A.Ş.S, nr 42, belge 336.

¹⁴² A.Ş.S, nr 42, belge 294.

¹⁴³ Fetva örnekleri için bk. Belge 166, 268, 379.

Sicilde geçen bir diğer fetva da eşinden boşanan Hind'in kalacak yeri olmadığına yer buluncaya değin eşinin evinde kalabileceğini belirten fetvadır.

Zeyd zevci Hindi talak-ı selase ile tatlik eylediğinde Hind mezbûr aherden sakın olacak mesken bulmağın adet-i münkaziye oluncaya değin Zeyd mezbûrun evinde sakın oldurdum dese şeran Zeyd kadir olur mu bey'an buyurula

El-cevab

Kadir olmaz ...olmaz ise aheri çıkub avreti adet-i mükaziye oluncaya değin evveliki sakın olduğu yerde olmak gerekdir

Abdurrahman afa anhüma¹⁴⁵

4.2.6. Temessükler

Sicilde dört adet temessükkaydı bulunmaktadır¹⁴⁶. Bu belgelerden birini örnek olarak vermek konuyu daha anlaşılır kılacaktır. Hacı Hasan ve Hacı Ömer'in Hızır İlyas'dan aldığı bir kıta yerin parasını ödediğine dair temessükü şu şekildedir:

Vech-i tahrir-i defter budur ki işbu hamili'l-huruf havas-ı Ayntâb karyelerinden Arabgir nam karye devletlulerinden El-Hac Hasan ve Hacı Ömer karye-i mezbûr ikincilerinden muhy-i veledi Hızır İlyasdan bir kıta' yerin kıblesi Dülük oğlu bağıdır ve şimali Hacı Hasan yeri ve garbi Receb oğlu Muhsin yeri mezbûr sacur bu hudud ile mahdud mevsuf olan yeri sene 989 vacibinde kırk dört altuna mezkûr Hacı Hasan mezkûr ...hatun alub ve bu mikdar akçesin gurusı tamam getirub teslim edüb arazi-i mezbûrı Hacı Hasan ziraat ve hırsat etmek için tezkire olunub yedine verilmiştir vakt-i hacette ihticab edesiz tahriren elf şehir-i cemaziyelevvel sene 991¹⁴⁷.

4.2.7. Arzlar

Sicilde üç adet arz bulunmaktadır¹⁴⁸. Belgelerin birinde Ömer kethüda Mahmut Subaşıyı mahkeme hizmetine atadığını bildirmiştir. Belge şu şekildedir;

"Sa'âdetlü ve mürüvetlü hazretlerinin mübarek hakan-ı şeriflerine İnha-i bende-i ... budur ki işbu erbaa ve elf şevvali'l-mükerreminin gurrende nefsi-i şehrin adet-i kadim üzre subaşılık bais varaka-i ubudiyet Mahmudsubaşı ... olunub mahkeme-i şerife hizmetkâr ta'yin olunmuştur üzerlerinden hüsn-i nazar-ı şerifinizi diriğ buyrula baki emr-i ferman sultanımındır"

¹⁴⁴ A.Ş.S., nr 42 belge 379.

¹⁴⁵ A.Ş.S., nr 42, belge 166.

¹⁴⁶ Temessük için bk. belgenin transkripsiyonu, belge 370, 374, 375, 376.

¹⁴⁷ A.Ş.S. nr 42 belge 370.

¹⁴⁸ Arz için bk. belgenin transkripsiyonu, belge, 258, 271, 343.

*Bende-i Ömer Kethüda*¹⁴⁹.

4.2.8. Tezkireler

Sicilde iki adet tezkere¹⁵⁰ bulunmaktadır. Tezkirelerden biri Ayntâb kadısının mektubu üzerine Sübhan medresesi nazırı Mevlana Yahya Efendi'nin azledilmesi ve yerine başka birinin atanması gerektiği ile ilgilidir. Belge şu şekildedir.

“Sebeb-i tahrir-i kalem ve muceb-i tastir-i rakam oldur ki:

Ayntâb kadısı Mevlana Mehmed zide fazluhu mektub gönderüb nefs-i Ayntâbda vaki Sübhan medresesine yevmi sekiz akçe ile nazır ale'n-nazır olan Mevlana Yahya hizmet-i levazimesinde mecd ü sâ'î iken vakfın müzyakasının vardır deyu merkum Mevlana Yahyanın cehdinde ref itdürdükden sonra ahval-i vakfı tettebbu olunub yoklandıkda vüsat-ı izaf muzaaf ziyade bulunmağın merkum Monla Yahya için kemakan nazır ale'n-nazır tayin olunması babında arz itmeğın sene Erbaa ve elf şabanının on sekizinci gününden girü yevmi on sekiz akçe ile Mevlana Yahya nazır ale'n-nazır tayin olunub hazine defterlerine kayd ü berat-ı şerif için ibka tezkeresi virildi gerekdir ki bu babda virilen tezkere der-devletden berat-ı şerif-i ali şan itdirilüb gelinceye değin hizmet-i lazimesin meri ve müeddi kıldıkdan sonra yevmi sekiz akçe vazifesin evkaf-ı mezbure mahsulünden alub mutasarrıf ola tahriren fî el-yevmü's-sani ve'l-ışrin min şehr-i şabanü'l-muazzam min şuhur-i sene erbaa ve elf Bi Medine-i Haleb el-mahrusa

el-fakir Mehmed

*Kayd fî 3 Ramazan sene Erbaa ve elf*¹⁵¹”.

4.3.1. Sicilde Geçen Görevliler

4.3.1.1. Kâdı

Şer'î hukukun uygulayıcısı olan kâdının yargı görevlerinin yanında naip, mütevellî, imam, hatip vs. tayini, miras ve evlilik akdi tanzimi, noterlik görevleri, tapu sicil muhafızlığı, sanatkâr ve esnafın kontrolü, lonca düzeninin, yönetiminin ve bununla ilgili kuralların gözetimi, şehrin ekonomik hayatıyla yakından ilgili olarak fiyat tespit ve kontrolü, diğer yandan şehirlerin alt yapı tesislerinin denetimi, imar nizamının korunmasını gözetmek, vakıfların yöneticilerini denetlemek, bu konudaki atamalarla ilgili olarak arzda bulunmak gibi çeşitli görevleri vardı¹⁵².

¹⁴⁹ A.Ş.S. nr 42 belge 343.

¹⁵⁰ A.Ş.S., nr 42, belge 306, 365.

¹⁵¹ A.Ş.S., nr 42, belge 365.

¹⁵² İlber Ortaylı. (1976). “Osmanlı Kadı'sının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, Amme İdaresi Dergisi, S.IX. s.95.

Sicilde iki kadı ismine rastlanmıştır. Ayntab kadısı Mevlana Yakup Efendi¹⁵³ ile Maraş kadısı Abdullah bin Mehmed¹⁵⁴ olarak geçmektedir. Bazı belgelerde isim belirtmeden Mevlana Ayntab kadısı şeklinde geçmektedir.

4.3.1.2. Beylerbeyi

Beylerbeyi, Osmanlı taşra teşkilatında en büyük idari birim olan eyaletin askeri ve idari amiridir¹⁵⁵. Sicilde, Zulkadriye Beylerbeyi¹⁵⁶ Mehmed Paşa, Maraş Beylerbeyi Mehmed Paşa¹⁵⁷ olarak geçmektedir.

4.3.1.3. Dizdar

Dizdarlar, Türk-İslam devletlerinde kale muhafızı ve idaresinden sorumlu görevlilerdir¹⁵⁸. Sicilde Ayntab dizdarı olarak Mustafa bin Abdullah¹⁵⁹, Hacı İbrahim¹⁶⁰, Mehmed Ağa¹⁶¹, Abdullah oğlu Mehmed¹⁶² isimleri geçmektedir.

4.3.1.4. Kethüda

Kethüda tabiri, Osmanlı devlet teşkilatında XV. yüzyıldan itibaren "bazı devlet görevlilerinin işlerini yürüten yardımcı" anlamında kullanılmıştır¹⁶³. Sicilde üç adet kethüda ismi geçmektedir.

Halil Kethüda¹⁶⁴

Ahmed Kethüda¹⁶⁵

Ömer Kethüda¹⁶⁶.

4.3.1.5. Subaşı

Osmanlılar'da şehirlerin güvenliğini sağlayan görevlilerdir¹⁶⁷. Sicilde, Mehmed Subaşı¹⁶⁸, İbrahim Subaşı¹⁶⁹, Zekeriyya Subaşı¹⁷⁰ ve Hasan Subaşı¹⁷¹ olmak üzere dört adet subaşı ismi geçmektedir.

¹⁵³ A.Ş.S, nr 42, belge 253-254-255-270.

¹⁵⁴ A.Ş.S, nr 42, belge 280.

¹⁵⁵ Mehmet İpşirli. (1992). "Beylerbeyi". *DİA*, VI, s. 69.

¹⁵⁶ A.Ş.S, nr 42, belge 216.

¹⁵⁷ A.Ş.S, nr 42, belge 318.

¹⁵⁸ Yusuf Oğuzoğlu. (1994). "Dizdar". *DİA*, IX, s. 480.

¹⁵⁹ A.Ş.S, nr 42, belge 277.

¹⁶⁰ A.Ş.S, nr 42, belge 313.

¹⁶¹ A.Ş.S, nr 42, belge 323.

¹⁶² A.Ş.S, nr 42, belge 366.

¹⁶³ Mehmet Canatar. (2002). "Kethüdâ". *DİA*, XXV, s. 332.

¹⁶⁴ A.Ş.S, nr 42, belge 145.

¹⁶⁵ A.Ş.S, nr 42, belge 272-275.

¹⁶⁶ A.Ş.S, nr 42, belge 151-234-299.

¹⁶⁷ İlgürel, s. 447.

¹⁶⁸ A.Ş.S, nr 42, belge 8.

¹⁶⁹ A.Ş.S, nr 42, belge 92.

¹⁷⁰ A.Ş.S, nr 42, belge 187.

¹⁷¹ A.Ş.S, nr 42, belge 234.

4.4. Sicilde Geçen İsimler

4.4.1. Sicilde Geçen Köy Adları

Sicilde geçen köyler (karyeler) şunlardır;

Aladığın	Arabgir	Arabkend	Babilge
Burç	Cubba	Çağdığın	Doğancık
Dülük	Güreniz	Hacar	Hıltanlı
Hıyam	Hümanız	Isbatrun	İbrahimi
Kamer	Kantara	Karacaören	Karacatiyek
Kayacık	Kayapınar	Kefercebel	Keret
Kılavuz	Kızılhisar	Kızılhisar-1	Kiliscik
		Tahtani	
Kürkçü	Kürt	Mervane	Müraki
Olluca	Orul	Sam	Sarut
Sazgun	Simavun	Şekerlu	Tılfar
Tirmiz	Tüffah	Ulumasara	Zenbur
Zerenbu	Zulkadir	Zülfikar	

Tablo 1: Köy Adları

4.4.2. Sicilde Geçen Mahalle Adları

Şehirleri meydana getiren mahalleler sosyal yaşamın önemli unsurlarından birisidir. Osmanlı şehirlerinde mahallenin en önemli özelliği temel yönetim birimi olmasıdır. Vergi yükümlüsü reaya tahrir defterlerine ve diğer vergi ayıtlarına bulundukları mahallelere göre ismen yazılmış, oturdukları binaların hangi mahalle sınırları içinde bulunduğu belirlenmiştir. Mahalle halkı birbirine kefildir, yani mahallelerinde meydana gelen bir olayın aydınlığa kavuşturulmasında ve doğan bir zararın karşılanmasında ortaklaşa sorumludur¹⁷².

42 Numaralı Sicilde geçen mahalle adları şunlardır;

Akyol	Ali Nacar	Amu
Beğ	Bekir	Bostancı

¹⁷² Ali Murat Yel-Mustafa Sabri Küçükbaşcı. (2003). “Mahalle”, *DİA*, XXVII, s. 323.

Boyacı	Cabi	Cevizlice
Cubul	Çukur	Eblehan
Eyüb	Hayık	Hayk-ı Müslüman
İbn Cabi	İbn Kör	İbn Şeker
Kanalıcı	Kayacık	Kaysar
Kızılca Mescid	Köroğlu	Kurddepesi
Kürkciyan	Kürtünciyan	Seng
Seng-i Hoşkadem	Sengoğlu	Şehreküstü
Şeker	Tarla-i Cedid	Tevbe
Tışlaki	Yazıcık	

Tablo 2: Mahalle Adları

4.4.3. Sicilde Geçen Müslüman Erkek Adları

Abdi	Abdulalim	Abdulgani	Abdulfani
Abdulhalim	Abdulkadir	Abdulkerim	Abdullatif
Abdolvahab	Abdurrahman	Ahmed	Ali
Allahverdi	Arslan	Bali	Bayezid
Bayram	Behman	Bektaş	Cafer
Canpolad	Cuma	Davud	Derviş
Durdu	Durmuş	Ebubekir	Emin
Fazıl	Ferhad	Fethi	Halil
Hamza	Hasan	Hızır	Hüdaverdi
Hüseyin	İbadullah	İbrahim	İdris
İlyas	İsa	İskender	İsmail
Kasım	Kaya	Mahmud	Mehmed
Mikail	Mirza	Muhsin	Murad
Musa	Mustafa	Osman	Ömer
Polad	Ramazan	Receb	Rıdvan
Salih	Satılmış	Sefer	Selim
Seyfeddin	Sıddık	Süleyman	Şaban
Şah Velid	Tahir	Tanrıverdi	Timur
Üveys	Veli	Yakub	Yunus

Zekeriyya

Zeynel

Zeynel Abidin

Tablo 3: Müslüman Erkek Adları

Sicilde en çok Ali, Ahmed, Mehmed, Mahmud, Mustafa ve Ömer isimleri geçmektedir. Mehmed 900, Mahmud 279, Ahmed 250, Ömer 150 defa kullanılmıştır.

4.4.4. Sicilde Geçen Müslüman Kadın İsimleri

Ahsen	Aişe
Cemile	Cennet
Döndü	Elif
Emine	Esmâ
Fatıma	Gülef
Habibe	Hatice
İfhan	Kamer
Melek	Meryem
Rabia	Rahime
Sabbah	Selma
Sultan	Ümmügülsüm
Ümmühan	Zeliha
Zeyneb	

Tablo 4:Müslüman Kadın İsimleri

Sicilde en çok Fatıma ismi geçmektedir. Fatıma ismi 60 defa kullanılmaktadır.

4.4.5. Sicilde Geçen Gayrimüslim Erkek İsimleri

Ağob	Harutanel
İvaz	Pehvedi
Serkez	Şemis
Vartan	

Tablo 5: Gayrimüslim Erkek İsimleri

Sicilde gayrimüslim isimlerine çok rastlanmamaktadır. Yukarıda belirtilen isimler yalnızca birer defa geçmektedir.

4.4.6. Sicilde Geçen Medreseler

İslam eğitim sisteminin temel kurumu olan medreseler, Osmanlılar döneminde fiziki şartları, mimari özellikleri, programı ve temsil ettiği zihniyetle önemli gelişmeler göstermiştir. Medrese bu dönemde sıbyan mektebinden sonra orta, lise, yüksek okul ve üniversite eğitime tekabül eden, İslami kimliği sebebiyle sadece müslümanların devam ettiği bir eğitim kurumu özelliği taşımaktadır¹⁷³.

Sicilde geçen medrese isimleri şu şekildedir:

Dülükbaba	Hacıbaba
Mihaliye	Sübhan

Tablo 6: Medreseler

¹⁷³Mehmet İpşirli. (2003). “Medrese”, *DİA*, XXVIII, s. 327.

SONUÇ

Osmanlı hukuk kuralları hakkında mevcut olan çelişkili görüşler arasından doğruyu tesbit etmemize yarayacak en önemli delil, Şer'îye mahkemelerince tutulan ve bize kadar intikal eden Şer'îye Sicilleridir. Şer'i mahkeme sicilleri, Şer'i mahkemelerin tarih sırasıyla tutulan kayıtlarına verilen addır. Şer'îye mahkemeleri Osmanlı Devletinin başlangıcından Tanzimat dönemine kadar uzun asırlar her türlü hukuki ihtilafların çözüldüğü bir yer olmuştur.

Türk tarihinin hukukunu, siyasi, sosyal ve kültürel hayatını anlatan birinci elden kaynaklar olan Şer'îye Sicilleri kadıların verdikleri kararları, tuttukları zabıtları, hukuki ve siyasi münasebetlerine ait kaynakları ihtiva eden belgelerdir. Şer'îye mahkemeleri Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren Tanzimat dönemine kadar yüzyıllar boyu hukuki uyuşmazlıkların çözüldüğü temel birim olmuştur. Kadılar görev yaptıkları mahkemelerde birer sicil defteri tutarlar ve gördükleri bütün davalara dair hükümleri en az iki şahit tutarak buraya tescil ederlerdi.

XV. yüzyıl sonlarından başlayarak günümüze ulaşmış mahkeme kayıtları mahkeme gözetimde olağanüstü çeşitlilikte işin yürütüldüğünü ortaya koymuştur. Osmanlı tarihi kaynakları arasında bulunan şer'îye sicillerine mahkemede görülen davaların kaydedilmesinin dışında merkezle yapılan yazışmaların da işlenmesi sicile ayrı bir önem katmaktadır. Siciller aynı zamanda ait olduğu dönemin sosyal ve siyasal yapısını yansıtmaktadır.

Bu bağlamda üzerinde çalıştığımız 42 Numaralı Sicilde XVI. yüzyıl sonunda Ayntâb şehrinde evlenme, boşanma, miras taksimi, alacak-verecek davaları, görevli tayini gibi konuları içeren belgelerden şehrin o dönemdeki idari, sosyal ve ekonomik tarihi açısından değerlendirmeye çalışıldı. Sicillere yalnızca görülen davaların değil merkezden gönderilen belgelerin de kaydedildiği görüldü. Sicilde geçen isim ve ünvanlara bakıldığında nüfusun çoğunun Müslüman olduğu anlaşılmaktadır. Sicilde yalnızca yedi adet gayrimüslim ismi geçmektedir. Buradan gayrimüslimlerin de

mahkemeye başvurabildiğini öğrenmekteyiz. Ayrıca halkın geçim kaynağının tarım ve hayvancılık olduğu anlaşılmaktadır.

Sicilde toplam 383 adet mahkeme kaydı bulunmaktadır. Bu kayıtlarda en çok alacak verecek davaları geçmektedir. Borçlar deyn kelimesiyle ifade edilmektedir. Borcunu alamayan kişiler mahkemeye başvurarak borçlarını talep etmişlerdir. Kadıların çözemediği hukuki meseleler için konuyla ilgili fetvaya başvurduğunu bilmekteyiz. Bu bağlamda 42 Numaralı Sicilde üç adet fetva kaydı bulunmaktadır. Sicilde geçen diğer dava türleri ise miras, vasi tayini, boşanma, mehir ve adli olaylarla ilgili belgelerdir.

Bu belgelerin dışında yirmi altı adet ferman, on üç adet berat, iki adet tezkire, dört adet temessük, üç adet arz, bir adet vakfiye ve çok sayıda hüccet kaydı bulunmaktadır. Sicilde geçen fermanların bir kısmı dağınık halde bulunan halkın yerleştirilmesi için, bir kısmı harap olan cami, mescidlerin tamiri için bir kısmı da sefere katılmayanlardan tımarlarının ellerinden alınmasını için gönderilmiştir. Savaşlara katılmayanların cezalandırılmasının dışında dağınık halde bulunan halkın yerlerine bayındır edilmesi hakkında da ferman gönderilmiştir.

Fermanlardan başka sicilde 14 adet berat kaydı bulunmaktadır. Bu beratlardan dördü tımar beratı olup diğerleri görev tayinleri ile ilgili belgelerdir. Bu beratlar nişan formülü ile başlayıp, “şöyle bilesiz alamet-i şerifeye i’timad kılasız” şeklindeki tehdit rüknü ile son bulmaktadır. Belgelerin sonunda tarih verilmiş olup tarihten sonra belgenin yazıldığı yer “Be-makam-ı Konstantiniyye” ibaresi yer almaktadır. Aynı zamanda belgenin sicile kayıt edildiği tarih de mahall-i tahrirden sonra yer almaktadır.

Sicilde geçen muhtelif konulardan birisi de vergilerin usulsüzce toplanması hakkındadır. Halktan fazladan vergi alan yöneticilerin cezalandırılması hakkında birçok belge gönderilmiştir. Bu durumun Celali İsyanlarına sebep olacağı aşikârdır. Yine savaşa gelmeyenlerin cezalandırılması da isyana sebep olabilecek olaylardan birisidir.

Sonuç itibarıyla 42 Numaralı Ayntâb Şer’iyye Sicili’ndeki belgeler aracılığıyla XVI. yüzyılın sonunda, Ayntâb bölgesinin idari ve sosyo-ekonomik yapısıyla birlikte Osmanlı Devleti’nin bu süreçte yaşadığı siyasi hayatıyla ilgili tespitler ortaya koymaya çalışıldı.

KAYNAKÇA

- AFYONCU Erhan -Recep Ahıskalı. (2002). “Kâtip”,*DİA*, XXV, s.53.
- AHISKALI Recep. (2006). “Muhzır”,*DİA*,XXXI, s.85.
- AKGÜNDÜZ Ahmed. (2002). İslâm Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'îye Mahkemeleri ve Şer'îye Sicilleri, *Türkler*,C.X. s.58
- _____. (1988). *Şer'îyye Sicilleri Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, C.I.
- _____. (2000). “İ'lâm”,*DİA*, XXII, s.73.
- _____. (2002). “İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki; Şer'îye Mahkemeleri ve Şer'îye Sicilleri”.*Türkler*, C.X, s.65.
- _____. Zül-Kadriye Kanunnameleri ve Şer'î Tahlilleri. Kahramanmaraş Sempozyumu, s.474.
- AKİSMetin. (2004). “Tahrir Defterlerine Göre 16. Yüzyılda Kilis Sancağındaki Aşiretlerin İdareleri, Nüfusları ve Yaşam Tarzları”, *Tarih Araştırmaları Dergisi*, s. 11.
- AKYILMAZ Gül. (2002). “Osmanlı Aile Hukukunda Kadın”,*Türkler*, Ankara, C.X. s.371.
- ASLAN Nâsi. (1999). *İslâm Yargılama Hukukunda Şühûdü'l-Hal Jürî Osmanlı Devri Uygulaması*, Beyan yay, İstanbul.
- ATAR Fahrettin. (1995). “Fetva”,*DİA*, XII, s.495.
- _____. (2001). “Kadı”,*DİA*, XXIV, s. 66.
- ATLAR Münir. “Şer'îye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe”, *dergiler.ankara.edu.tr*, s.309.
- AVCI Casim. (2006).“Nâib”, *DİA*, III, s.311.
- AYDIN M. Akif. (1992). “Borç”,*DİA*, VI, s.285.
- _____. (2003). “Mehir”,*DİA*, XXVIII, s.398.
- _____. (2009).*Türk Hukuk Tarihi*.Beta yay, İstanbul.
- _____. (2002). “Osmanlı Hukukunun Genel Yapısı ve İşleyişi”.*Türkler*, C.X, s.15.
- BARDAKOĞLU Ali. (1992). “Bey””,*DİA*, VI, s.13.

- _____. (2000). “İcare”, *DİA*, XXI, s.379.
- CANATARMehmet. (2002). “Kethüdâ”. *DİA*, XXV, s. 332
- CHAN Claude. (1979). *Osmanlılardan Önce Anadolu’da Türkler*. Yıldız M. (Çev), E Yayınları, İstanbul.
- _____. (2000). *Osmanlılardan Önce Anadolu*. Erol Ü. (Çev), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.
- CİN Halil-Gül Akyılmaz. (2011). *Türk Hukuk Tarihi*, Sayram Yayınları, Konya.
- ÇAKIR İbrahim Ethem. (2010). *XVI. Yüzyılda Ayntâb Şehri*. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Erzurum.
- ÇETİN Altan. (2009). *Memlûk Devleti’nin Kuzey Sınırı*. Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.
- DARKOT Besim - Hikmet Turhan Dağlıoğlu. (1979). “Ayıntab”, *İA*, C.II, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, s.64.
- DİA. (2004). “Menşur”, *DİA*, XXIX, s.150.
- EKİNCİ Ekrem Buğra. (2008). *Osmanlı Hukuku Adalet ve Mülk*, Arı yay, İstanbul.
- _____. “Osmanlı Hukukunda Mahkeme Kararlarının Kontrolü (Klasik Devir)” *Belleten*, C.64, S.244, s.976.
- El-Belâzurî. (1987). *Fütuhu’l Buldan*. Mustafa F. (Çev), Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- El-Bundârî. (1943). *Irak ve Horasan Selçukluları Tarihi*. Kıvameddin B. (Çev), Türk Tarih Kurumu Yayınları, İstanbul.
- ERBAY Celal. (2006). “Nafaka”. *D.İ.A*, XXXII, s.282.
- GÖK Nejdî. (2001). “Osmanlı Diplomatiğinde Ferman ve Berat Arasındaki Benzerlik ve Farklar”, *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, S.XI, s.211.
- _____. (2002). “Osmanlı Diplomatiğinde Berat Formu ve Berat Anlamında Kullanılan Diğer Terimler”. *Türkler*, C.IX, Ankara.
- GÖKBİLGİN M.Tayyib. (1992). *Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlmî*, Enderun Kitabevi, İstanbul.
- GÜNAY Ramazan. (2012). “Şer’îye Sicillerinde Mülk Alışverişleri: Kullanılan Usul ve Dil”, *SDÜ FenEdebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.27, s.17.
- İLGÜREL Mücteba. (2009). “Subaşı”, *DİA*, İstanbul, C.37, s.447.
- _____. (2002). “Zirveden Dönüş: II. Selim’den III. Mehmed’e”, *Türkler*, C.9, s.671.

- İPŞİRLİ Mehmet. (1992). “Beylerbeyi”. *DİA*, VI. s. 69.
- _____. (2003). “Medrese”, *DİA*, XXVIII, s. 327.
- KAFESOĞLU İbrahim. (1972). *Selçuklu Tarihi*. Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Kültür Yayınları, İstanbul.
- KAZICI Ziya. (2010). *Osmanlı'da Toplum Yapısı*, Bilge yay, İstanbul.
- KIVRIM İsmail. (2005). Şer’iyye Sicillerine Göre XVII. Yüzyılda Konya ve Ayntâb Şehirlerinde Gündelik Hayat (1610-1680). Doktora Tezi, s.158.
- KURT Yılmaz. *Vakıf Müessesesi XV ve XVI. Asır Vakıfları*, s.504.
- KÜTÜKOĞLU Mübahat. (2011). “Temessük”, *DİA*, XL, s.413.
- _____. (1994). *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*. Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı, İstanbul.
- _____. (1992). “Berat”, *DİA*, V, s.472.
- MAYDAER Saadet. (2007). “Klasik Dönem Osmanlı Toplumunda Boşanma”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.XVI, S.1, s.303.
- MOĞOL Hasan. (1997). *Şer’iyye Sicilleri Sözlüğü*, Mehter yay, Ankara.
- OĞUZ Mustafa - Ahmet Akgündüz. (1998). “Hüccet”, *DİA*, XVIII, s.445.
- OĞUZOĞLU Yusuf. (1994). “Dizdar”. *DİA*, IX, s. 480.
- ORTAYLI İlber. (1976). “Osmanlı Kadı’sının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, *Amme İdaresi Dergisi*, S.IX. s.95.
- ÖZCAN Abdülkadir. (1991). “Ases”, *DİA*, III, s.464.
- ÖZDEĞER Hüseyin. (1988). *On Altıncı Asırda Ayntâb Livası*. C.I, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Türk İktisat ve İctimaiyet Tarihi Araştırmaları Merkezi Yayınları, İstanbul, s.1.
- _____. (1996). “Gaziantep”, *DİA*, XIII, s.466.
- ÖZGÜDENLİ Osman Gazi. (2012). “Vakfiye”, *DİA*, XLII, s.465.
- ÖZLÜ Zeynel. (2006). “XVIII. ve XIX. Yüzyılda Göynük’te Fiyatlar”. *Bilgi*, S:39, s.136.
- ÖZTÜRK Nazif. (1995). *Türk Yenileşme Tarihi Çerçevesinde Vakıf Müessesesi*. Türkiye Diyanet Vakfı yay, Ankara.
- _____. (2002). “Osmanlı Döneminde Vakıflar”. *Türkler*, Ankara, C,X, s.434.
- ÖZTÜRK Sait. (2001). “Kassâm”, *DİA*, XXIV, s.579.
- PAKALIN Zeki. (1983). *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, c.3, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, s.343.

- PAMUK Bilgehan. (2009). *Bir Şehrin Direnişi Antep Savunması*. IQ Kültür Sanat Yayınları, İstanbul.
- _____. (2014). XVI. Yüzyılda Ayntâb Şehri ve Ermeniler. C.IV, *Tarihte Türkler ve Ermeniler Birlikte Yaşama Kültürü*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, s.188.
- PEİRCE Leslie.(2005).*Ahlak Oyunları 1540-1541 Osmanlı'da Ayntâb Mahkemesi ve ToplumsalCinisyet*. Ülkün Tansel (çev) Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.
- RAMSAY W. M. (1960). *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası*. Mihri P. (Çev), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- REYCHMAN Jan -Ananiasz Zajaczkowski. (1993).*Osmanlı-Türk Diplomatikası El Kitabı*, (düz, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü), İstanbul.
- RIFAT Ahmet. (2004). *Lügât-i Tarihiyye ve Coğrafıyye*. C. 5-6-7, Keygar Neşriyat, Ankara.
- SAİB Ali. (1304). *Coğrafya-ı Mufasssal Memalik-i Devlet-i Osmaniyye*, Def'a-i Evvel, Matba-i Ebu'l Ziya, Kostantiniyye.
- SEVİM Ali – Erdoğan Merçil. (1995). *Selçuklu Devletleri Tarihi (Siyaset, Teşkilât ve Kültür)*.Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.
- SEZEN Tahir. (2006). *Osmanlı Yer Adları (Alfabetik Sırayla)*. T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Yayın Nu:21, Ankara.
- TABAKOĞLU Ahmet. (2009). *Türkiye İktisat Tarihi*. Dergah Yayınları, İstanbul.
- Urfalı Mateos. (2000). *Urfalı Mateos Vekai-namesi (952-1136) ve Papaz Grigor'un Zeyli*. Hrant D. A. (Çev), Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.
- UZUNÇARŞILI İsmail Hakkı. (1988). *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*.TTK, Ankara.
- _____.(2011). *Osmanlı Tarihi III. Cilt I. Kısım II. Selim'in Tahta Çıkışından 1699 Karlofça Anlaşmasına Kadar*, TTK, Ankara.
- _____. (1964). Ferman. *İ.A*, C.IV, s.572.
- ÜNAL Mehmet Akif.(2013).*Osmanlı Sosyal ve Ekonomik Tarihi*, Paradigma Yayıncılık, İstanbul.
- YEDİYILDIZ Bahaeddin. (2002).“Klasik Dönem Osmanlı Toplumuna Genel Bir Bakış”.*Türkler*, Ankara, C.X. s.359.
- _____. (2012).“Vakıf”,*DİA*,XLII, s.479.
- YÜKSEL Hasan. (2012). “Vakfiye”,*DİA*,XLII, s.469.

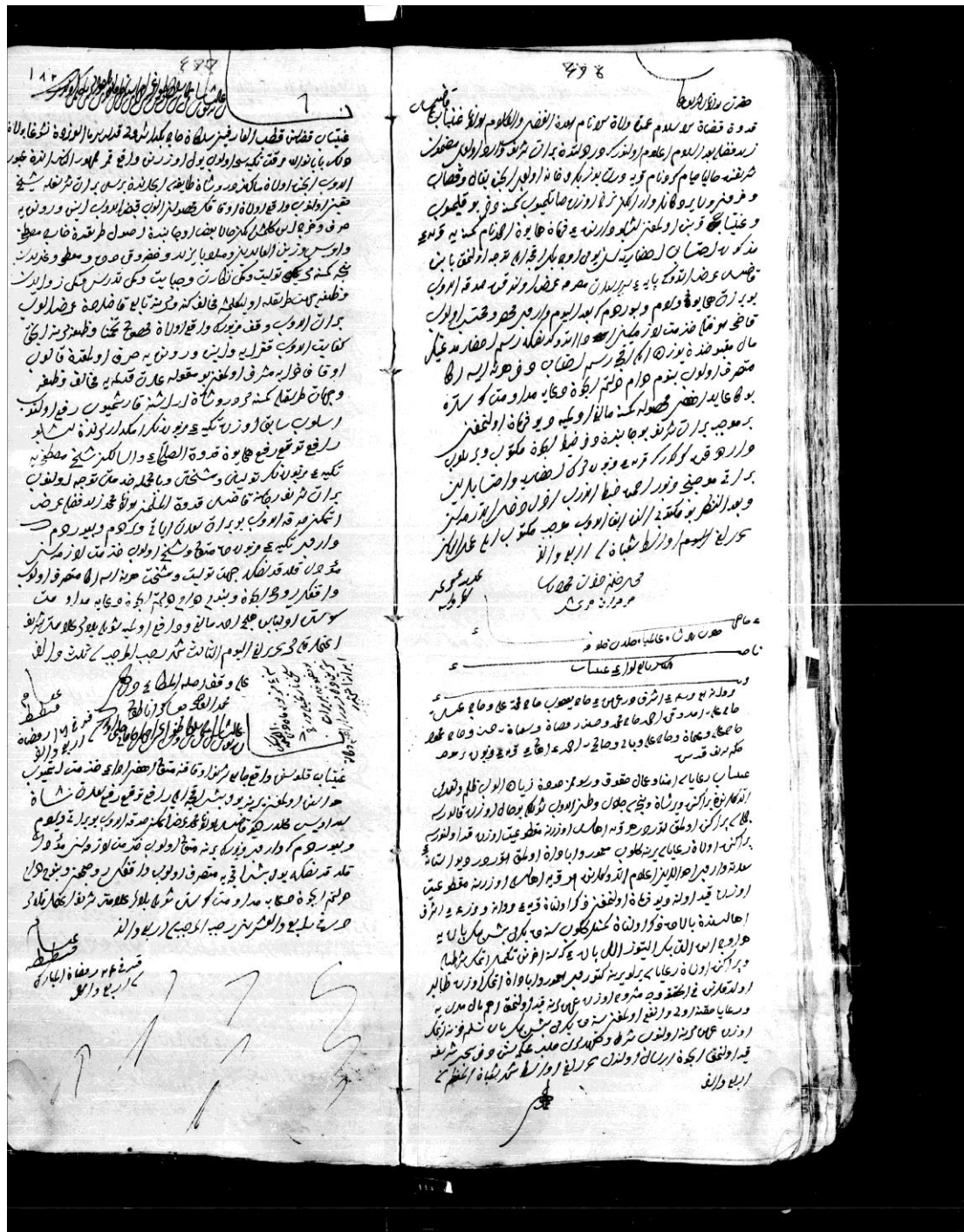
EKLER

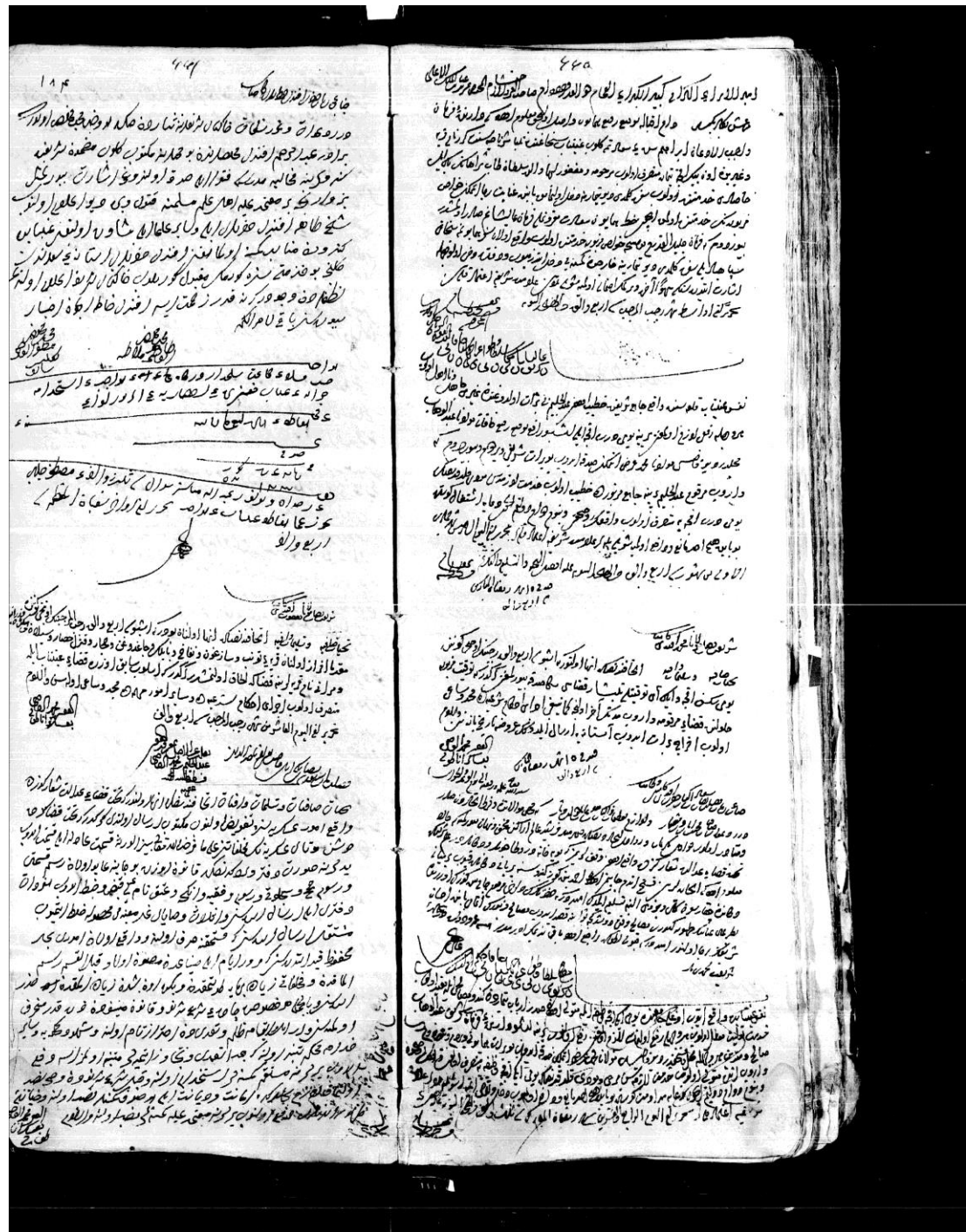
Ek 1: 42 Numaralı A.Ş.S, sayfa: 340-341

Ek 2: 42 Numaralı A.Ş.S, sayfa: 406-407

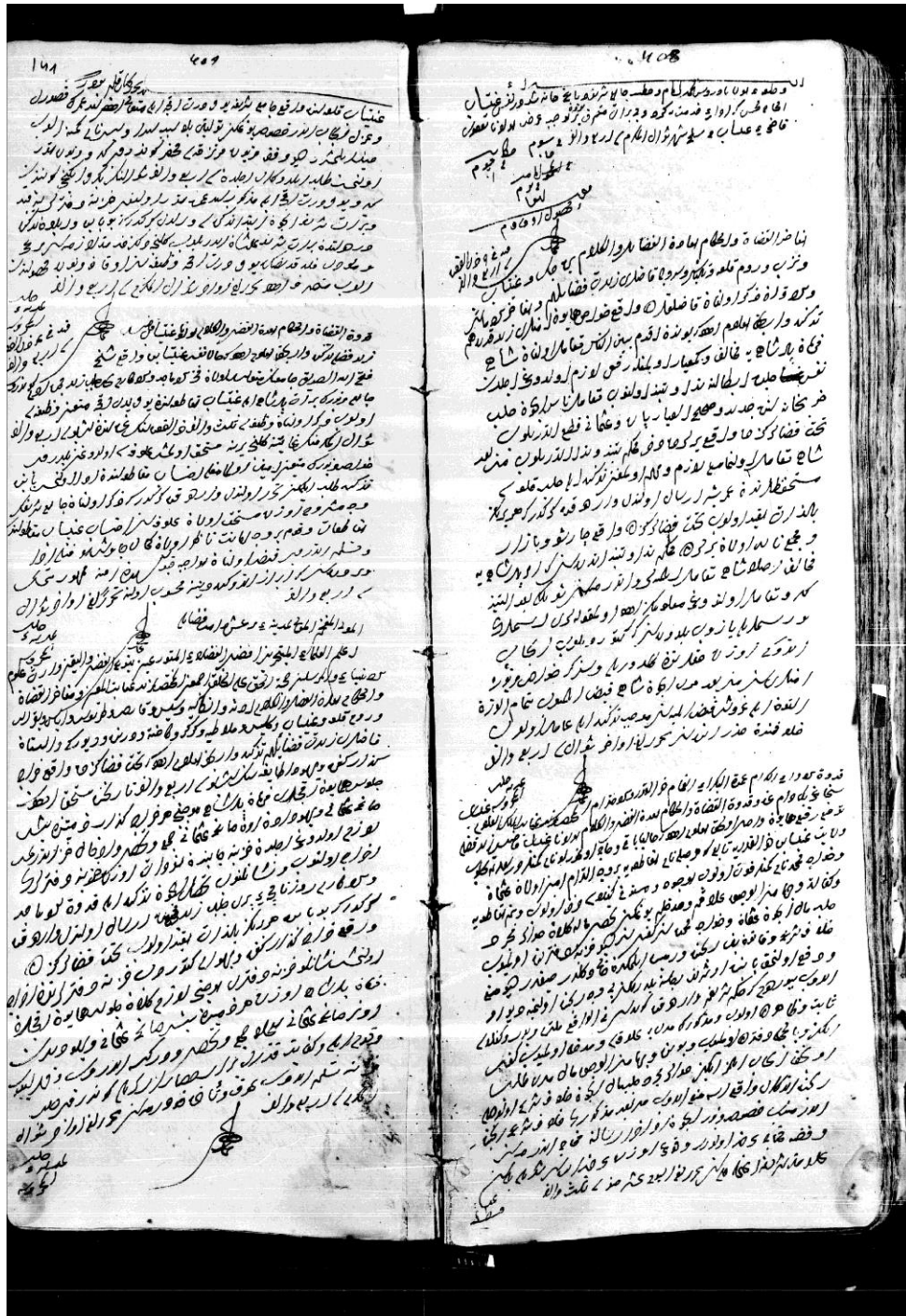
Ek 3: 42 Numaralı A.Ş.S, sayfa: 436-437

Ek 4: 42 Numaralı A.Ş.S, sayfa: 440-441

Ek 5: 42 Numaralı A.Ş.S, sayfa: 400-401

Ek 6: 42 Numaralı A.Ş.S, sayfa: 408-409

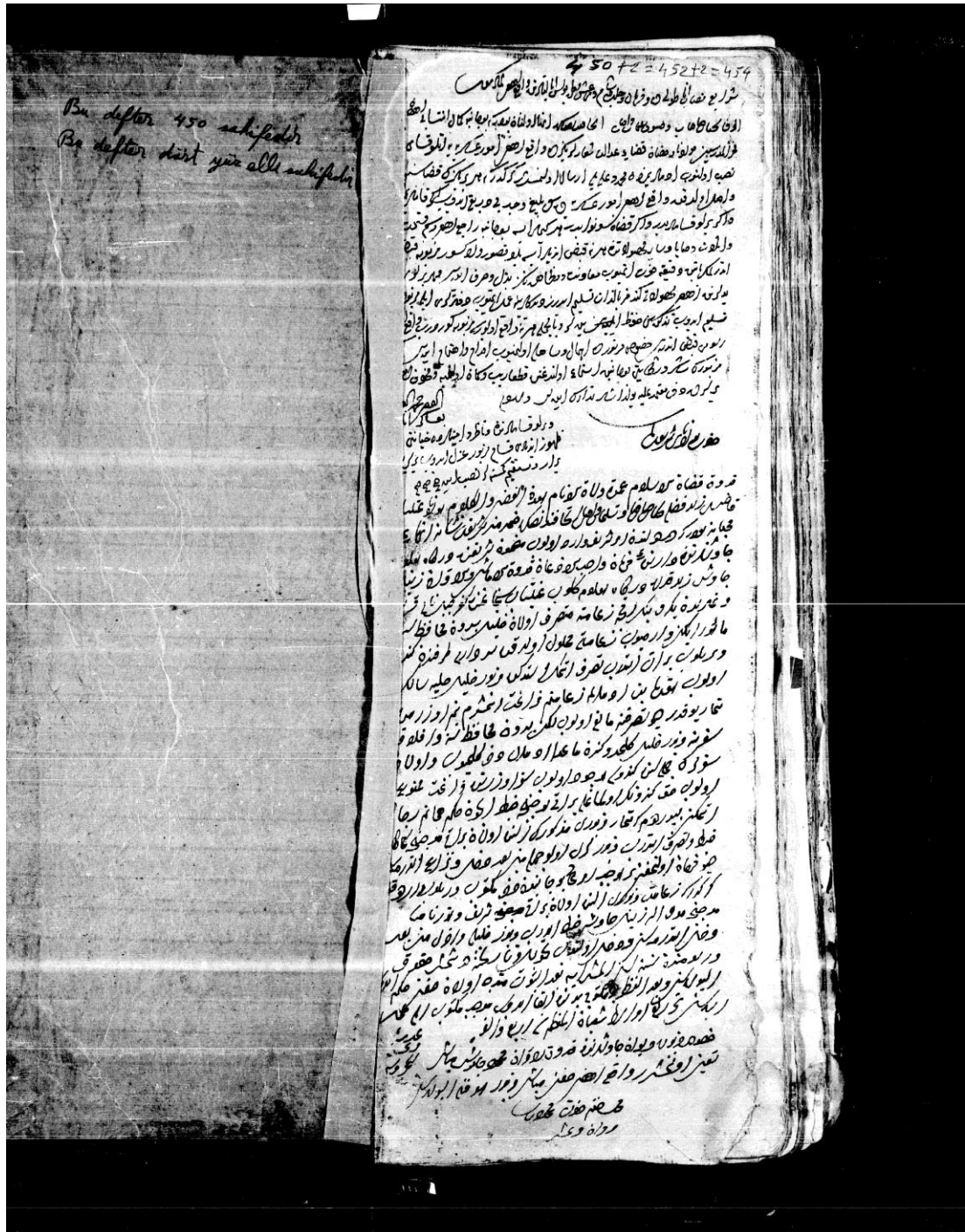
Ek 7: 42 Numaralı A.Ş.S, sayfa: 398-399

Ek 8: 42 Numaralı A.Ş.S, sayfa: 346-347

Ek 9: 42 Numaralı A.Ş.S, sayfa: 394-395

Ek 10: 42 Numaralı A.Ş.S, sayfa: 450

BELGE ÖZETLERİ

Sayfa 339 Belge 1

Süleyman bin Veli'nin Mirza bin İskender'den bocunu talep etmesi hakkında

Sayfa 339 Belge 2

Ahmed bin Mahmud'un İsmail bin Ömer'den borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 339 Belge 3

Hüseyin bin Hasan'ın Ramazan bin Bayram'dan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 339 Belge 4

Osman bin Ahmed'in babasından kendisine kalan hissesini talep etmesi hakkında

Sayfa 339 Belge 5

Kızılca Mescid mahallesinden Hatun'un kızı için nafaka istemesi ve yevmi iki parenafaka tayin edilmesi hakkında

Sayfa 339 Belge 6

Hacı Osman bin Ali'nin zevcesi Aişe'yi şahidler huzurunda talak-ı selase ile boşaması hakkında

Sayfa 339 Belge 7

Cüneyd bin İbrahim ve Hasan bin Bayındır'ın Hacı Mahmud'a kalaylamak için verdikleri test ve kazganın çalınması ile mahkemeye başvurmaları hakkında

Sayfa 340 Belge 8

Mehmed Subaşı'nın Akyol mahallesinden Cüneyd bin İbrahimden borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 340 Belge 9

Hayık mahallesinden Hacı Osman bin Mehmed'in İbrahim Çelebi bin Hamza Bey'de olan yüz otuz altın borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 340 Belge 10

İbrahim Çelebi bin Hamza'nın tımarını zabt eden Ali Çelebi ile davalarında anlaşmaları hakkında

Sayfa 341 Belge 11

Zeynep binti Mehmed'in çocukları için mahkemeden nafaka talep etmesi hakkında

Sayfa 341 Belge 12

Mehmed bin Molla Ali'nin Yusuf oğlu Osman'dan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 341 Belge 13

Sainaaddin bin Ramazan'ın bahçesini elli altına Musullu Çelebi'ye sattığına dair hüccet

Sayfa 341 Belge 14

Mehmed Çavuş bin Timur'un bostanını sattığına dair hüccet

Sayfa 342 Belge 15

Hacı Mehmed Çavuş'un bostanını sattığına dair hüccet

Sayfa 342 Belge 16

Ali Çelebi bin Hamza'nın bahçesini sattığına dair hüccet

Sayfa 342 Belge 17

Bayram Hoca bin Sultan'ın müvekkilinin yaralanması üzerine mahkemeden konunun araştırılmasını istemesi hakkında

Sayfa 343 Belge 18

Hacı Halil bin Ebubekir'in Leylencik çevresindeki tut bahçesini sattığına dair hüccet

Sayfa 343 Belge 19

Mehmed bin Mustafa'nın Dülük çevresindeki bir kıta altı yüz tiğek bağını Ali bin Mehmed'e sattığına dair hüccet

Sayfa 343 Belge 20

Mehmed Çelebi bin Gazi'nin beş bin yedi yüz seksen dokuz akçe tımarını kiraya verdiği hakkında

Sayfa 344 Belge 21

Hüseyin bin Hacı Mustafa'nın Hacı Mehmed'de olan on altınını talep etmesi hakkında

Sayfa 344 Belge 22

Hacı Mehmed Tanrıverdi'nin Mehmed bin Sinandan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 344 Belge 23

El-Hac Emin bin Süleyman'ın İbrahim Çelebi'den beş buçuk altın borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 344 Belge 24

Ahmed bin Adulhalim'in Hasan bin Mahmud'dan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 344 Belge 25

Ahmed bin İsmail'in Cuma bin Pervane'den borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 344 Belge 26

Şami ve Tamam binti Hacı Yusuf hatunların amcalarının davlarına vekil olması hakkında

Sayfa 344 Belge 27

Mehmed Ali bin Alaaddin'in Pervane Beşe'de olan dört re's devesini istemesi hakkında

Sayfa 344 Belge 28

Pervane Beşe bin İbrahim'in Mehmed Ali bin Alaaddin'den borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 345 Belge 29

Ali bin Abdullatif'in tımarını seksen altına kiraya vermesi hakkında

Sayfa 345 Belge 30

Veli bin Halil'in ilaç yapmak için on altına ihtiyacının olduğunu belirtmesi hakkında

Sayfa 345 Belge 31

Mehmed bin Hacı Ramazan'ın Kasım bin Tahir'den borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 345 Belge 32

Canpolad bin Hamza'nın Hızır bin Hızır'dan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 345 Belge 33

Eşi vefat eden Zeliha binti ali'nin mahkemeden çocukları için nafaka talep etmesi hakkında

Sayfa 346 Belge 34

İbn-i Kör mahallesinden Mehmed Ali bin Alaaddin'in malını sattığına dair hüccet

Sayfa 346 Belge 35

Aişe binti Ali Ayntâb'da kalacak yeri olmadığından Hayık mahallesinden Süleyman'ın evinde kalmak istemesi hakkında

Sayfa 346 Belge 36

Eşinden boşanan Habibe binti Mehmed'in çocuğu için mahkemeden nafaka talep etmesi hakkında

Sayfa 346 Belge 37

Şaban bin Abdullah ile Hacı Mehmed bin Elengör'ün borçları hususunda anlaşmaları hakkında

Sayfa 347 Belge 38

Satılmış bin Hacı Şaban'ın bir kıta tut bahçesini sattığına dair hüccet

Sayfa 347 Belge 39

Hacı Mehmed bin Hacı Mahmud kasap dükkanını kiraya verdiği hakkında

Sayfa 347 Belge 40

Hasan bin Hacı Yusuf'un evini ve bağını vakf ettiğine dair vakfiyesi

Sayfa 348 Belge 41

Hacı İsmail bin Mehmed'in bir kıta bin yüz tiğek bağını sattığına dair hüccet

Sayfa 349 Belge 42

Ömer Çelebi'ye borcu olanların borçlarını ödedikleri hakkında

Sayfa 349 Belge 43

Molla Ali bin Eyüb'un yedi yüz tiğek bağını sattığına dair hüccet

Sayfa 349 Belge 44

Hacı Mustafa bin Karagöz'ün Muhsin bin Mehmed'den borcunu talep etmesihakkında

Sayfa 350 Belge 45

Zeliha binti Hacı Hasan'ın davasına Cuma bin Bali'yi şahid tuttuğu hakkında

Sayfa 350 Belge 46

Babası vefat eden Emine binti Ramazan'ın babasından intikal eden malları alması hakkında

Sayfa 350 Belge 47

Eşinden boşanan Aişe binti Hacı Mustafa'nın mahkemeden çocukları için nafaka talep etmesi hakkında

Sayfa 350 Belge 48

Hacı Hasan bin Halil'in Ferhad Ağa'ya borcunu ödemesi hakkında

Sayfa 351 Belge 49

Sıddık bin Ahi'nin evine hırsız girmesi hakkında

Sayfa 351 Belge 50

Ayntâb ihzariyesinin Mehmed bin Ali Çelebi'nin üzerine kayd olunması hakkında

Sayfa 351 Belge 51

İbrahim Çelebi bin Hacı Mehmed'in üç yüz altmış adet tiğek bağını sattığına dair hüccet

Sayfa 351 Belge 52

Hacı Cuma bin Hamza'nın Ferhad Ağa'ya kırk altın borcu olması hakkında

Sayfa 352 Belge 53

Belge yarım

Sayfa 352 Belge 54

Hacı Kasım bin Halil'in evini sattığına dair hüccet

Sayfa 352 Belge 55

Hacı Cuma bin Abdi'nin Hacı Ahmed'den otuz altı altınını talep etmesi hakkında

Sayfa 352 Belge 56

Mustafa bin Mehmed'in Hacı Hamza'dan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 352 Belge 57

Zevcesi tarafından terk edilen Elif binti İskender'in mahkemeden nafaka istemesihakkında

Sayfa 352 Belge 58

Hacı Bali'nin babasından kalan yüz otuz beş altında hakkının olmadığına dair

Sayfa 352 Belge 59

Fatıma binti Ramazan'ın yetim kalan çocuklarına nafaka talep etmesi hakkında

Sayfa 353 Belge 60

Mehmed bin Osman'ın evine giren bir eşiği öldürmesi hakkında

Sayfa 353 Belge 61

Ayntâb dizdarınınKantaraköyündeki mahsülünü kiraya vermesi hakkında

Sayfa 353 Belge 62

Cuma bin Derviş'in zevcesi Habibeyle üç talak ile boşanması hakkında

Sayfa 353 Belge 63

Mehmed bin Bali'nin bağını Radvan Ağa'ya kiraya vermesi hakkında

Sayfa 353 Belge 64

Mehmed Çelebi bin İbrahim'in Mustafa Beşe'ye katırını sattığı hakkında

Sayfa 354 Belge 65

Ali bin Hacı Ahmed'in dükkânını kiraya vermesi hakkında

Sayfa 354 Belge 66

Abdurrahman bin İbrahim'in dükkânını altmış altına sattığına dair hüccet

Sayfa 354 Belge 67

Kasım bin Minnet ile HacıAhmed'in bostanlarının ayrılması hakkında

Sayfa 354 Belge 68

Ramazan bin Şaban'ın evine hırsız girdiği hakkında

Sayfa 354 Belge 69

HacıMehmed bin Tanrıverdi'nin değirmenini kiraya verdiği hakkında

Sayfa 355 Belge 70

Behram bin Abdullah'ın Fatıma bin Abdullah'dan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 355 Belge 71

Hacı Mehmed bin Hacı Ramazan'ın araziyi Mehmed Ali ile paylaşımları hakkında

Sayfa 355 Belge 72

Bali bin Emin'in zevcesi Meryem'i bain-i talak ile boşadığı hakkında

Sayfa 355 Belge 73

Derviş Bey'in Hüseyin bin Ahmed'den borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 355 Belge 74

Ali bin Mehmed'in zevcesi Selma binti Ömer'i nafakasız bırakıp gitmesi hakkında

Sayfa 355 Belge 75

Selma binti Ömer'in zevcesinde olan nafakasını talep etmesi hakkında

Sayfa 355 Belge 76

Vefat eden Murtaza'nın yetimlerine Ahmed bin Yusuf'un vasi tayin edildiği hakkında

Sayfa 356 Belge 77

Ömer bin İvaz'ın kahvehanesinden bir fincanın çalınması ile mahkemeye başvurması hakkında

Sayfa 356 Belge 78

Hacı Emin bin Fazıl'ın Hacı İbrahim'den borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 356 Belge 79

Vefat eden Mehmed'in yetimlerine vasi tayin edilmesi hakkında

Sayfa 356 Belge 80

Halil Çelebi'nin Mehmed'den borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 356 Belge 81

Bekir bin Ramazan'ın evine hırsız girmesi hakkında

Sayfa 357 Belge 82

Yaramış bin Halil'in Solak veled-i Hubuyan'dan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 357 Belge 83

Hacı İbrahim bin Hasan'ın Mehmed bin Abdullah'tan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 357 Belge 84

Gülef binti Bayram'ın eşinden boşanması hakkında

Sayfa 357 Belge 85

Mehmed bin Hoşkadem'in Musa bin Cafer'den iki altın borcunu istemesi hakkında

Sayfa 357 Belge 86

El-Hac Ebubekir bin Zekeriya'nın Musa bin Ali'ye dükkanını sattığına dair hüccet

Sayfa 357 Belge 87

İbrahim bin Mehmed'in Hasan'dan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 358 Belge 88

Emin bin Hüseyin'in Ahmed bin Veli'yi kürekle vurup yaralaması hakkında

Sayfa 358 Belge 89

İdris bin Mehmed'in Hacı Hüseyin'de olan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 358 Belge 90

Han Bey'in Muharrem kızı Cemile'ye verdiği nafaka hakkında

Sayfa 358 Belge 91

Fatıma binti Ahmed'in babasından intikal eden yerleri belirtmesi hakkında

Sayfa 359 Belge 92

İbrahim subaşının eşi Gülef'i üç talak ile boşadığı hakkında

Sayfa 359 Belge 93

Vefat eden Hacı Hasan'ın yetimlerine Hacı İbrahim'in vasi tayin edildiği hakkında

Sayfa 359 Belge 94

Selma binti Hacı Ahmed'in babasından kalan mallarını talep etmesi hakkında

Sayfa 359 Belge 95

Abdülkadir bin İbn'ül Arab evine hırsız girdiğini belirterek mahkemeden konunun araştırılmasını istemesi hakkında

Sayfa 359 Belge 96

Tanrıverdi bin İsmail'in Selma binti Hacı Ahmed'e mehrini verdiği hakkında

Sayfa 360 Belge 97

Süleyman ve Mehmed'in babalarından kalan mallar için mahkemeden şahit talep etmeleri hakkında

Sayfa 360 Belge 98

Burak bin Sinan'ın Hacı Ali bin Osman'dan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 360 Belge 99

Eşinin öldürülen Ahsen bin Hacı Cuma'nın mahkemeden konunun araştırılmasını istemesi hakkında

Sayfa 360 Belge 100

Burç köyünden Uğurlu bin Mehmed'in iki bin yüz tiğek bağını sattığına dair hüccet

Sayfa 361 Belge 101

Zulkadriye'den Mehmed'in babası Ali'nin borçlarını aldığı hakkında

Sayfa 361 Belge 102

Vefat eden Ramazan'ın yetim kalan oğlu için mahkemedен nafaka talep etmesi hakkında

Sayfa 361 Belge 103

Abdulaziz bin Ali'nin üç yüz tiğek bağını sattığına dair hüccet

Sayfa 362 Belge 104

Ramazan bin Ramazan'ın yetimlerine vasi olan Abdi'nin vefat etmesi üzerine yeni vasi tayin edilmesi hakkında

Sayfa 362 Belge 105

Hacı Mehmed bin Ramazan'ın kahvehanesini kiraya verdiği hakkında

Sayfa 362 Belge 106

Vefat eden Abdi bin Mehmed'in yetimlerine vasi talep edilmesi hakkında

Sayfa 362 Belge 107

Seyyid bin Üveys'in yetimlerine vasi tayin edilmesi hakkında

Sayfa 362 Belge 108

Mehmed bin Hacı Osman'ın dört yüz aded tiğek bağını sattığına dair hüccet

Sayfa 362 Belge 109

Hüseyin bin Hüseyin'in bir kıta dört yüz tiğek bağını sattığına dair hüccet

Sayfa 363 Belge 110

Eşi vefat eden Döndü'nün yetim kalan çocuklarına mahkemedен nafaka talep etmesi hakkında

Sayfa 363 Belge 111

Yakup bin Cuma'nın Ramazan bin Şaban'a eşeğini sattığına dair hüccet

Sayfa 363 Belge 112

Hüseyin bin Ali'nin Ali bin Kalender'e bir siyah buzağı ve merkebini sattığına dair hüccet

Sayfa 363 Belge 113

Vefat eden İbrahim bin Cuma'nın yetim kalan çocuklarına vasi talep edilmesi hakkında

Sayfa 363 Belge 114

Derviş bin Hacı Kayz'ın İbrahim bin Cuma'dan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 364 Belge 115

Derviş Ali bin Hacı Mustafa'nın Abdalbaki bin Mahmud'da olan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 364 Belge 116

Elif binti İsmail'in Ahsen'le olan davasında anlaşlıkları hakkında

Sayfa 364 Belge 117

Molla Lütfullah'ın Yusuf'dan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 364 Belge 118

İsmail bin Nur'un hizmetlisinin firar etmesi üzerine mahkemeden konunun araştırılmasını talep etmesi hakkında

Sayfa 364 Belge 119

Hasan Beşe, Ali Hoca'nın atını çaldığını iddia ederek mahkemeden konunun araştırılmasını istemesi hakkında

Sayfa 365 Belge 120

Eşinden boşanan Fatıma binti Arslan'ın mahkemeden nafaka talep etmesi hakkında

Sayfa 365 Belge 121

Fatıma binti Arslan'ın Hacı Hamza'da olan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 365 Belge 122

Halil bin Abdi'nin Ali bin Mehmed'den eşek satın aldığına dair hüccet

Sayfa 365 Belge 123

Hacı Ömer bin Zekerriyya'nın Hacı Hüseyin'de olan on yedi altın borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 365 Belge 124

Hacı Ömer bin Zekerriya'nın Hacı Mahmud bin Şaban'da olan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 365 Belge 125

Fatıma binti Hacı Hamza'nın davasına kardeşi Ömer'in vekil olduğu hakkında

Sayfa 365 Belge 126

Babilge köyünden Mustafa bin Hasan'ın değirmenini kiraya verdiği hakkında

Sayfa 366 Belge 127

Recep bin Hacı Bayındır'ın Mustafa ve Hamza'dan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 366 Belge 128

Ömer bin Ali'nin müvekkili olan Fatıma'nın dükkanını zabt eden Cuma bin Ramazan'ı mahkemeye bildirmesi hakkında

Sayfa 366 Belge 129

Abdülbaki Çelebi'nin vasi olduğu yetimlere borcu olan Hüseyin bin Hamza'dan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 366 Belge 130

Mansur bin Hacı Mehmed'in mahsulunu Kafir Kendi'ye kiraya verdiği hakkında

Sayfa 367 Belge 131

Ömer Çelebi'nin ekmekçi Bayram'a borcunu ödediği hakkında

Sayfa 367 Belge 132

Hacı Mustafa bin Ali ve Hüseyin bin Hamza'nın babasından kalan malları talep etmesi hakkında

Sayfa 367 Belge 133

Hacı Mehmed'in Osman bin Şaban'da olan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 367 Belge 134

Mahkeme mütevellisinin görevden alınması hakkında

Sayfa 367 Belge 135

Hacı Nuh bin Hacı Hasan'ın Hacı Ömer'de olan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 367 Belge 136

Mehmed bin Hüseyin'in zevcesi Kamer'i bayin-i talak ile boşadığı hakkında

Sayfa 367 Belge 137

Timur bin Mehmed'in kardeşi Ömer'in dövüldüğünü bildirerek mahkemeden konunun araştırılmasını istemesi hakkında

Sayfa 368 Belge 138

Vefat eden Ali'nin yetim kalan çocuklarına Ramazan bin Hüseyin'in vasi tayin edilmesi hakkında

Sayfa 368 Belge 139

Fatıma binti Ramazan'ın vefat eden babasından kalan malları satmak için mahkemeden vekil istemesi hakkında

Sayfa 368 Belge 140

Timur bin Mehmed'in kardeşinin yaralaması üzerine konunun araştırılmasını istemesi hakkında

Sayfa 368 Belge 141

Hacı Abdulfani bin Hacı Sıddık'ın Emin bin Nahırcıda olan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 368 Belge 142

Halil bin Davud Fakih'in üç bin iki yüz adet tiğek bağını kardeşi İbrahim'in sattığına dair hüccet

Sayfa 368 Belge 143

Akyol mahallesinden Halil bin Davud'un evini elli dört altına sattığına dair hüccet

Sayfa 369 Belge 144

Ali bin Mehmed'in yanından kaçan hizmetkarı için mahkemeye başvurması hakkında

Sayfa 369 Belge 145

Halil kethüdanın Selma binti Ahmed'e evlenmek için verdiği nafakayı Selma'nın evlenmekten vazgeçmesi üzerine geri istemesi hakkında

Sayfa 369 Belge 146

Hasan bin Abdullah'in kendisine ait olan hamamı yevmi sekiz pareye kiraya verdiği hakkında

Sayfa 369 Belge 147

Ahsen binti İsmail'in vefat eden babasının borcunu mezbûra ödediği hakkında

Sayfa 369 Belge 148

Ahsen binti İsmail'in kardeşi Hüseyin'in vefat eden Ahsen'in babasında olan borcunu metrukasından talep etmesi hakkında

Sayfa 370 Belge 149

Hüseyin bin İbrahim'in Ahsen binti İsmail'de olan on beş altın borcunu istemesi hakkında

Sayfa 370 Belge 150

Cevizlice mahallesinden Ahmed bin Mehmed'in evini on altına sattığına dair hüccet

Sayfa 370 Belge 151

Mihal bin Hacı Mehmed'in davası için kefil talep etmesi hakkında

Sayfa 370 Belge 152

Vefat eden Tanrıverdi bin İbrahim'in yetim kalan çocuklarına vasi tayin edilmesi hakkında

Sayfa 370 Belge 153

Hasan Çelebi bin Molla Ali'nin dükkanını günlük üç buçuk pareye kiraya verdiği hakkında

Sayfa 370 Belge 154

Satılmış'ın Mehmed bin Bali'ye kefil olması hakkında

Sayfa 370 Belge 155

Kalender bin Yusuf'un yüz adet merkebini dört buçuk altına sattığına dair hüccet

Sayfa 371 Belge 156

Kanalıcı mahallesinden Ali bin Hacı Şaban'ın Tefteğinde öldürülen oğlunun katillerinin araştırılmasını istemesi hakkında

Sayfa 371 Belge 157

Kızılhisar köyünden Hüseyin bin Cuma'nın bir kıta bin tiğek bağını sattığına dair hüccet

Sayfa 371 Belge 158

Kızılhisar-ı Tahtaniden İbrahim bin Seyyid'in babasından intikal eden bağı sattığına dair hüccet

Sayfa 371 Belge 159

Hacı Cuma bin Hamza'nın Ahmed bin Hasan'da olan borcunu aldığı ve anlaştıkları hakkında

Sayfa 372 Belge 160

Mehmed bin Yusuf'un zevcesi Can Beşe binti Mehmed'i bayin-i talak ile boşadığı hakkında

Sayfa 372 Belge 161

Şeyh Abdullah Efendi'nin Mevlana Yakup Efendi'den borcunu aldığına dair hüccet

Sayfa 372 Belge 162

Ali bin Hacı Şaban'ın Tefteğinde öldürülen oğlu Ramazan'ın katillerinin araştırılması için mahkemeye başvurması hakkında

Sayfa 372 Belge 163

Hasan bin Mehmed'in Hamza bin Hacı Süleyman'da olan on altın borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 372 Belge 164

Mustafa bin Ahmed'in Ahmed bin Hacı Hüseyin'de olan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 372 Belge 165

Eşinden boşanan Hind'in kalacak yeri olmadığına yer buluncaya değin eşinin evinde kalabileceğini belirten fetva

Sayfa 372 Belge 166

Eşinden boşanan Aişe binti Ali'nin kalacak yeri olmadığından yer buluncaya kadar eşinin evinde kalmak istemesi hakkında

Sayfa 373 Belge 167

Keyvan bin Abdullah'ın Hızır bin Bali'ye evini sattığına dair hüccet

Sayfa 373 Belge 168

Ayntâb mukataasına tabi Karataş nahiyesinde hububat ve bağların iltizama verileceklerin hesaplanması hakkında

Sayfa 373 Belge 169

Mehmed bin Hasan'ın yüz adet eşeğini Hacı Hüseyin bin Cemal'e sattığına dair hüccet

Sayfa 373 Belge 170

Kasım bin Mehmed'in Ali bin Ahmet'den borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 373 Belge 171

Ali bin Hacı Hamza'nın Osman bin Mihalde olan yetmiş beş altınını talep etmesi hakkında

Sayfa 374 Belge 172

Kanalıcı mahallesinden Cennet binti Mehmed, oğlu Ramazan'ı Hacı Hamza'nın katlettiğini beyan ederek mahkemeden konunun araştırılmasını istemesi hakkında

Sayfa 374 Belge 173

Kayapınar köyünden Ebubekir bin Osman'ın Cüneyd bin Eyüb'ün babasında olan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 374 Belge 174

Şeker mahallesinden Mehmed bin Yusuf'un babasından kalan evi mahkemeden talep etmesi hakkında

Sayfa 375 Belge 175

Kayapınar köyünden Ebubekir bin Osman'ın bir kıta altı yüz tiğek bağını Hacı Halil'e sattığına dair hüccet

Sayfa 375 Belge 176

Hasan bin Hasan ve İbrahim Avcı'ya bıçak çeken Alaeddin ve Hüseyin'i mahkemeye şikayet etmeleri hakkında

Sayfa 375 Belge 177

Ayntâb'da Ahmed bin Fahreddin Tıslaki mahallesindeki Tabak hamamının kendilerinin vakfı olduğunu beyan etmesi hakkında

Sayfa 376 Belge 178

Mehmed bin Mihal'in iki ev ve bir matbahını seksen altına Pehvedi Ağoba sattığına dair hüccet

Sayfa 376 Belge 179

Harutanel'in Vartan'dan boyamak için aldıklarını verdiği hakkında

Sayfa 376 Belge 180

Mehmed bin Şeyh'in Hacı Ali bin Recep'den borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 376 Belge 181

Mahmud bin Mahmud'un bağını sattığına dair hüccet

Sayfa 376 Belge 182

Yazıcık mahallesinden Ahmed bin Abdurrahman'ın baliğ olduğu hakkında

Sayfa 376 Belge 183

Yazıcık mahallesinden Ahmed bin Abdurrahman'ın baliğ olup babasından kalan evi sattığına dair hüccet

Sayfa 377 Belge 184

Emine binti Mehmed'in evini on sekiz altına sattığına dair hüccet

Sayfa 377 Belge 185

Hacı İbrahim bin Hasan'ın Hüseyin'den borcunu aldığına dair

Sayfa 377 Belge 186

Ali bin Ramazanı öldürenlerin araştırılması hakkında

Sayfa 377 Belge 187

Hacı Kasım bin Mehmed, Zekeriyya subaşının kendi bağından üzüm çaldığını bildirip mahkemeden konunun araştırılmasını istemesi hakkında

Sayfa 377 Belge 188

Süleyman bin Seyyid Ahmed'in etmek dükkanını ayda elli pareye kiraya verdiği hakkında

Sayfa 377 Belge 189

Sam köyünden Hacı Tursun bin Tanrıverdi'nin sekiz yüz adet tiğek bağını Hacı İbrahim'e sattığına dair hüccet

Sayfa 378 Belge 190

Ali Neccar mahallesinden Osman Çelebi bin Halil'in babasından kendisine kalan değirmeni sattığına dair hüccet

Sayfa 378 Belge 191

Amu mahallesinden Cemile binti Mehmed'in babasından kalan yerin satışı için Davud Beşe'yi vekili nasb ettiği hakkında

Sayfa 378 Belge 192

Cemile binti Mehmed ve kardeşi Ömer'in babalarından kalan bağın paylaşımı için mahkemeye başvurmaları hakkında

Sayfa 378 Belge 193

Abdulfani bin Hasan'ın dükkanlarını kiraya vermesi hakkında

Sayfa 379 Belge 194

Yazıcık mahallesinden Seyfeddin'in on beş yaşında olup baliğ olduğunu belirtmesi hakkında

Sayfa 379 Belge 195

Yazıcık mahallesinden Kalender bin Hacı Korkmaz'ın babasından kendisine kalan mirası aldığı hakkında

Sayfa 379 Belge 196

Ayntâb'dan Emine, Fatıma ve Hacı Halil'in tasarrufunda olan Tabak Hamamının otuz pareye kiraya verilmesi hakkında

Sayfa 379 Belge 197

Mehmed Çelebi bin Hüseyin'in dergah-ı ali bevvablarından Bedreddin ile üç aylık ihzariyelerinde anlaştıkları hakkında

Sayfa 379 Belge 198

Mehmed Çelebi bin Hüseyin'in dergah-ı ali bevvablarından Bedreddin borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 379 Belge 199

Bostancı mahallesinden Hacı Hamza'nın oğlu Ramazan'ın Tefteğinde bir bahçede ölü bulunması üzerine mahkemeden konunun araştırılmasının talep edilmesi hakkında

Sayfa 380 Belge 200

Vefat eden Kara Ahmed'in yetim kalan çocuklarına Cumabin Mehmed'in vasi tayin edilmesi hakkında

Sayfa 380 Belge 201

Ahmed bin Cuma'nın Halil bin Mehmed'de olan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 380 Belge 202

Halil bin Mehmed'in evini Mahmud Ağa'ya sattığına dair hüccet

Sayfa 380 Belge 203

Abdülhak bin Abdülsamed'in akrabasından kalan malları talep etmesi hakkında

Sayfa 381 Belge 204

Gürenizden Ahmed bin Şaban'ın altı adet eşeğini Seyyid bin Ahmed'e sattığına dair hüccet

Sayfa 381 Belge 205

Ayntâb'da vefat eden Ferc'in akrabası olmadığı halde Rıdvan'ın mirasına nasb tayin edilmesi hakkında

Sayfa 381 Belge 206

Vefat eden Ferdi'nin yetimlerine akrabası olmadığı halde Rıdvan'ın mahkemede vasi tayin edilmesi hakkında

Sayfa 381 Belge 207

Saruhan evkafından Mihal Ağa'nın ve Ramazan Çelebi'de olan borcunu aldığı hakkında

Sayfa 381 Belge 208

Zeliha binti Mahmud'un yetim kalan çocukları için nafaka istemesi hakkında

Sayfa 382 Belge 209

Mahmud Çelebi'nin Ali bin Sulvi'de olan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 382 Belge 210

Abdullah bin İbrahim'in Hüseyin bin Ali'de olan dokuz altın borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 382 Belge 211

Rıdvan Bey'in vefat eden Ferhad'ın yetimlerine vasi olduğu hakkında

Sayfa 382 Belge 212

Ramazan Çelebi'nin Ali bin Selvi'ye dükkanını kiraladığı hakkında

Sayfa 383 Belge 213

Abdulfani bin Hasan'ın Yakub bin Süleyman'a verdiği borç için mahkemeden şahit talep etmesi hakkında

Sayfa 383 Belge 214

Saruhan evkafından Mahmud Çelebi'nin Hacı Bedir bin Hasan'dan değirmeninin kirasını aldığı hakkında

Sayfa 383 Belge 215

Hacı Kasım bin Mihal'in Hüseyin bin Mehmed'de olan beş altın borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 384 Belge 216

Kaimmakam Hizan Ağa ve Turak Bey'in aralarındaki husumette anlaştıkları hakkında

Sayfa 384 Belge 217

Fazıl bin Ali'nin eşeğini Hasan bin Ahmed'e sattığına dair hüccet

Sayfa 384 Belge 218

Keret köyünden Habit binti Abdülgaaffar'ın babalarından kalan bağı ve evi istemeleri hakkında

Sayfa 384 Belge 219

Hayık mahallesinden Zekeriyya bin Bedir'in evini Pir Ahmed'e sattığına dair hüccet

Sayfa 385 Belge 220

Cevizlice mahallesinden Aişe binti Halil'in vefat eden zevcesine borcu olan Cuma bin Ahmed'den borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 385 Belge 221

Cuma bin Mehmed'in evini Aişe binti Halil'e sattığına dair hüccet

Sayfa 385 Belge 222

Emin bin Abdülkadir'in Mehmed bin Kara Cuma'dan satın aldığı inek ve buzağıyı temessükle aldığı hakkında

Sayfa 385 Belge 223

Sinan bin Abdullah'ın Yusuf Ağa'ya altmış iki şitil buğday sattığına dair hüccet

Sayfa 385 Belge 224

Mehmed bin Hüseyin'in Şemseddin bin Ömer'den borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 385 Belge 225

Tevbe mahallesinden Kurd Subaşı'nın hizmetkarının firar etmesi üzerine mahkemeye başvurması hakkında

Sayfa 386 Belge 226

Recep bin Ahmed ve Ali'ye Hacı Receb'in kefil olması hakkında

Sayfa 386 Belge 227

Burç köyünden Şeyh Ali bin Ahmed'in altmış altın borcunu ödediği hakkında

Sayfa 386 Belge 228

Ali bin Ahmed'in beş adet eşeğini Zekeriyya bin Hacı Hamza'ya sattığına dair hüccet

Sayfa 386 Belge 229

Hacı Halil'in zevcesi Fatıma binti Salih'i üç talak ile boşadığı hakkında

Sayfa 386 Belge 230

Hoca Ahmed'in Hasan'dan on dört guruş borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 387 Belge 231

Mehmed bin Mehmed'in Veli bin Hasandan borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 387 Belge 232

Ömer bin Hacı Halil'in Osman bin Salih'den on üç guruş borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 387 Belge 233

Fazlı bin Hüseyin'in Hacı Şahab bin Mustafa'dan otuzbeş pare borcunu istemesi hakkında

Sayfa 387 Belge 234

Ayntâb'da Kısriye sancağı beyi olan Hasan subaşının sefere gitmemesi üzerine cezalandırılması hakkında

Sayfa 388 Belge 235

İbrahim bin Kalender'in Mustafa bin Mehmed'e eşeğini sattığına dair hücceti

Sayfa 388 Belge 236

Vefat eden İskender bin Mehmed'in yetimlerinin babalarından kalan yüz tiğek bağı talep etmeleri hakkında

Sayfa 388 Belge 237

Ali bin Ahmed'in Musa bin Ali'ye eşeğini sattığına dair hüccet

Sayfa 388 Belge 238

Hüseyin bin Mehmed'in Hamza bin Kaya'da olan kırk dört altın bocunu talep etmesi hakkında

Sayfa 389 Belge 239

Vefat eden Süleyman bin Abdülkadir'in yetim kalan kızlarına vasi talep edilmesi hakkında

Sayfa 389 Belge 240

Ömer Çelebi bin Hamza'nın Hasan bin Müslüm'den borcunu talep etmesi hakkında

Sayfa 389 Belge 241

Gülefbinti İlyas'ın ile eşi Mirza bin Mirza'nın şartlı boşanması hakkında

Sayfa 389 Belge 242

Bağdad binti İskender'in eşinin ölmesi üzerine yetim kalan çocukları için mahkemeden nafaka istemesi hakkında

Sayfa 389 Belge 243

Ali bin Kulu'nun Bağdat binti İskender'den otuz altın borcunu istemesi hakkında

Sayfa 389 Belge 244

n

Sayfa 390 Belge 245

Ayntâb'da Nasreddin mescidine günlük yarım akçe ile Mevlana Yahya Efendi'nin atanması hakkında

Sayfa 390 Belge 246

İfhan binti İsmail'in iki yetim kızı için boşandığı zevcesi Abdurrahmandan nafaka istemesi hakkında

Sayfa 390 Belge 247

Şehreküstüden Ali bin Ahmed'in Hacı Efşar'ın amcası olduğunu iddia etmesi hakkında

Sayfa 390 Belge 248

Hüsreviye evkafına cabi olan Ahmed Çelebi'nin Halil bin Hüseyinde olan dört yıllık kira borcunu istemesi hakkında

Sayfa 390 Belge 249

Belge yarım

Sayfa 391 Belge 250

Ayntâb dizdarının azledilip yerine mezbûrun atanmasına dair ferman

Sayfa 391 Belge 251

Ayntâb dizdarının yetersiz olmasından dolayı azledilip yerine Mehmed Ağa'nın atanması hakkında

Sayfa 391 Belge 252

Özet anlaşılamadı

Sayfa 392 Belge 253

Ayntâb'da reayadan haddinden fazla vergi alındığı ve halkın perişan olduğunun bildirilmesi üzerine konuyla ilgilenmesi ve halktan alınan fazla vergilerin geri ödenmesi için Hasan Çavuş'un görevlendirilmesi hakkında

Sayfa 393 Belge 254

Ayntâb'da reayadan haddinden fazla vergi alındığı ve halkın perişan olduğunun bildirilmesi üzerine konuyla ilgilenmesi ve halktan alınan fazla vergilerin geri ödenmesi için Hasan Çavuş'un görevlendirilmesi hakkında

Sayfa 393 Belge 255

Mehmed Çelebi bin Hüseyin'in Mehmed Ağaya borcunu ödediğine dair temessük

Sayfa 394 Belge 256

Ayntâb'da reayadan haddinden fazla vergi alındığı ve halkın perişan olduğunun bildirilmesi üzerine konuyla ilgilenmesi ve halktan alınan fazla vergilerin geri ödenmesi için Kemal Çavuş'un görevlendirilmesi

Sayfa 395 Belge 257

Ayntâb'da reayadan haddinden fazla vergi alındığı ve halkın perişan olduğunun bildirilmesi üzerine halktan alınan fazla vergilerin geri ödenmesi ve yerlerini terk eden halkın yerleştirilmesi için Hasan Çavuş ve Kemal Çavuş'un görevlendirilmesi hakkında

Sayfa 395 Belge 258

Ayntâb'da Bey mahallesi emekdarlarının tayin olduğuna dair Muhlis Ömer'in arzı

Sayfa 396 Belge 259

Ayntâb'da reayadan haddinden fazla vergi alındığı ve halkın perişan olduğunun bildirilmesi üzerine konuyla ilgilenmesi ve halktan alınan fazla vergilerin geri ödenmesi için Hasan Çavuş'un görevlendirilmesi hakkında

Sayfa 397 Belge 260

Ayntâb'da bulunan cami-i şerifin mütevelliliğinin es-seyyid Ömer'e ait olduğuna dair tezkere

Sayfa 397 Belge 261

Haleb'den kaçan ulufecibaşının görüldüğü an yakalanıp Haleb'e gönderilmesi hakkında Ayntâb kadısına gönderilen mektub

Sayfa 397 Belge 262

Ayntâb'da Keret köyü ahalisinin hazineye yüz guruş teslim etmeleri hakkında

Sayfa 398 Belge 263

Ayntâb'dan Safiye Hatun ile Ali oğlu Hüseyin'in arasındaki anlaşmazlığın çözülmesi için Ayntâb kadısına gönderilen ferman

Sayfa 398 Belge 264

Kazım oğulları ve kız kardeşlerinin Tefteğin'deki bir bostanın ecdadlarının vakfı olduğunu bildirmesi üzerine vakfın Kazım oğullarına teslim edilmesi hakkında ferman

Sayfa 399 Belge 265

Ayntâb mukataasının idaresinin dört yıllığına Abdullah bin Emin ve Yusuf bin Abdullah'a verilmesi hakkında

Sayfa 400 Belge 266

Mültezim Mehmed Ali'nin zarara uğrayan malı için mahkemeden kefil talep etmesi üzerine Veli Hızır ve Mehmed Ali'nin kefil olması hakkında

Sayfa 400 Belge 267

Ayntâb kalesindeki camiye günlük dört akçe ile müteveli olan es-seyyid Ömer'in azledilip yerine es-seyyid Üveys'in atanması hakkında

Sayfa 400 Belge 268

Fetva anlaşılamadı

Sayfa 401 Belge 269

Altı yüz otuz altı bin yedi yüz sekiz akçelik iltizamın Ayntâb sâkinlerinden Derviş bin Hasan ve Hacı İbrahim'e verilmesi hakkında

Sayfa 401 Belge 270

Ayntâb'a koyun ve zahire nakil edenlerden vergilerinin alınması hakkında

Sayfa 401 Belge 271

Bayat köyü mukataaları hususunda İbrahim Çelebi ile Mahmud Çelebi'nin anlaşlıklarına dair Mahmud Çelebi'nin arzı

Sayfa 402 Belge 272

Ayntâb mukâtasına sekiz bin altın dahil edilmesi hakkında

Sayfa 403 Belge 273

Elli bir bin akçe zeameti olan Kara naib oğlu Süleyman Çavuş'un ölmesi üzerine boşalan zeametinin Ahmed kethüdaya verildiğine dair ferman

Sayfa 403 Belge 274

Vergilerin vaktiyle tahsil edilip hazineye dahil ettirilmesi için hazineye dergah-ı ma'lum bevvalarından Bedreddin Bey'in atandığına dair tezkire

Sayfa 404 Belge 275

Debre, Selanik ve Cermin'de yirmi bin akçelik tımarı noksan olan Ahmet kethüdanın isteğiyle Doğancık köyünde vefat eden Süleyman Çavuş'un boşalan tımarının Ahmet kethüdaya verildiğine dair berat

Sayfa 405 Belge 276

Zulkadriye, Sivas, Diyarbekir ve Kars sancağı beylerine hitaben Gühercile mukaatasına tabi olan reayadan her sene ikişer guruş toplanması hakkında

Sayfa 405 Belge 277

Ayntâb kalesi dizdarı Mustafa bin Abdullah'ın dizdarlık hususunda Seydi Ağa ile anlaşlıkları hakkında

Sayfa 406 Belge 278

Gühercile mukaatasına tabi olan reayadan her sene ikişer guruş toplanması hakkında Maraş, Sivas, Diyarbekir, ve Kars sancağı beylerine gönderilen ferman

Sayfa 406 Belge 279

Ayntâb haslarına tabi Karataş nahiyesinde Kara Dede üzerindeki iltizamın Ramazan Çelebi'ye verilmesi hakkında

Sayfa 407 Belge 280

Gühercile mukataası

Sayfa 407 Belge 281

Ayntâb istisabı mukataasının Mahmud Ali'nin üzerine kayd olunub Halep hazinesine götürülmesi hakkında

Sayfa 408 Belge 282

Halep darphanesine Halep kalesi mustahfizlarından Ömer Beşe'inin atanması hakkında

Sayfa 408 Belge 283

Ayntâb'da Gühercile mukataalarına zarar verenlerin tespit edilip def olunması hakkında ferman

Sayfa 409 Belge 284

Ayntâb'da cami-i şerifin mütevelliliğini zabt eden Üveys'in elinden alınıp önceki müteveli Es-seyyid Ömer'e verilmesi hakkında ibtida tezkeresi

Sayfa 409 Belge 285

Ayntâb'da bulunan Şeyh Fethullah El-Sıddık camiinin mütevelliliğine Mihal Çelebi'nin atanması hakkında

Sayfa 409 Belge 286

Adana, Antakya, Sis, Kars, Tunus, Ayas, Rumkale, Ayntâb, Kilis, Malatya, Gerger, Kahta, Darende, Divriği ve Elbistan kadılarına hitaben kazalarındaki Yahudi taifesinden her harcgüzar zimmetinden beş sah-ı Osmani veya on sah-ı Osmani tahsil edilmesine dair

Sayfa 410 Belge 287

Ayntâb haslarından Tılfar köyünde yetmiş dokuz altınlık mal-ı maktûnun Hasan Çavuşa teslim olunması hakkında

Sayfa 410 Belge 288

Ayntâb'da Hıyam ve Kürd köyleri ihtisabının Ahmed Bey'e verildiğine dair ferman

Sayfa 411 Belge 289

Ayntâb'da Kana Nehri sularının kirli olmasından dolayı temizlenmesi için Musa subaşının görevlendirilmesi hakkında

Sayfa 411 Belge 290

Ayntâb'da akan kana nehri suyunun az olmasından dolayı şehrin bahçelerinin telef olması üzerine konunun araştırılması için muallim Mehmed ve yoldaşlarının tayin olunması hakkında

Sayfa 411 Belge 291

Fazilet Efendi Hazretlerinin kazasındaki hasların Şerif Bey'e verilmesi hakkında

Sayfa 412 Belge 292

Ayntâb'da Kayacık köyünde yirmi üç bin beş yüz doksan dokuz akçe zeameti olan dergah-ı malum çavuşlarından Kaya Çavuş'un seferde vefat etmesi üzerine boş kalan zeametinin Emir Çavuş'a verildiği hakkında

Sayfa 412 Belge 293

Ayntâb'da Hacer köyü camisinin mütevellisinin azledilip yerine günlük bir akçe ile Mevlana Hasan'ın atandığına dair berat

Sayfa 412 Belge 294

Ayntâb'da Cabibaba zaviyesinin mütevellisinin hizmetini aksattığı için azledilip yerine Derviş Abdalbaki'nin atandığına dair berat

Sayfa 413 Belge 295

Ayntâb kalesi dizdarı İbrahim'in kalede bulunan alet ve esbaba hıyanet ettiği için görevinden azledilip yerine Mahmud ve Hamza'nın atanması hakkında

Sayfa 413 Belge 296

Kayacık köyünde yirmi üç bin beş yüz doksan dokuz akçe zeameti olan dergâh-ı ma'lum çavuşlarından Kaya Çavuş'un seferde vefat etmesi ile boş kalan zeametinin Behman Çavuş'a verilmesine dair ferman

Sayfa 414 Belge 297

Ayntâb kalesi dizdarı İbrahim'in kalede bulunan alet ve esbaba hıyanet ettiği için görevinden azledilip yerine Ferhad Paşa'nın adamlarından birinin atandığına dair berat

Sayfa 414 Belge 298

Ayntâb kalesi dizdarı İbrahim'in kalede bulunan alet ve esbaba hıyanet ettiği için görevinden azledilip yerine Mahmud ve Mihal'in atanması hakkında ferman

Sayfa 415 Belge 299

Ayntâb'da cami hizmetinde olan görevlinin halkına iyi davranmadığı için görevinden defedilip yerine Ömer kethüdanın kardeşi Halil'in atanmasına dair

Sayfa 415 Belge 300

Ayntâb hasları mukataasına Rıdvan Emin, Yusuf Katib ve züemadan Mustafa Çelebi'nin kefil olmaları hakkında

Sayfa 416 Belge 301

Zenbur köyünde 20.000 akçe tımarı olan İbrahim'in şark seferinde ölmesi üzerine boş kalan tımarın Mehmed'e verilmesi hakkındaki ferman

Sayfa 417 Belge 302

Zenbur köyünde 20.000 akçe tımarı olan İbrahim'in şark seferinde ölmesi üzerine boş kalan tımarın Mehmed'e verilmesi hakkında mektub

Sayfa 418 Belge 303

Haleb defterdarı Ahmed Bey'in zimmetinde olan altı bin dört yüz parenin tahsil edilmesinin gerektiğinin bildirilmesi ile tahsil için İbrahim Çavuş'un görevlendirilmesi hakkında

Sayfa 418 Belge 304

Rum, Diyarbekir, Arzurum, Revan ve Kars'da bulunan kasaba ve köylere İbrahim Çavuş ve tüfenkci Hüseyin'in ta'yin olunması hakkında

Sayfa 418 Belge 305

Tılfar köyünde olan sekiz altın maktû akçenin Ahmed Efendi'ye verildiğine dair temessük

Sayfa 418 Belge 306

Ayntâb mukataasına Ahmed Efendi'nin atanması hakkında

Sayfa 419 Belge 307

Sefere katılan Hasan ve Mehmed sipahilerin sefer harçlığı istemeleri üzerine istedikleri harçlığın verilmesi hakkında

Sayfa 419 Belge 308

Birecik, Ayntâb, Kilis, Ruha, Nizib ve Hısn-ı Mansur kadılarına reayayı yerli yerine bayındır ettirmeleri için gönderilen emir

Sayfa 419 Belge 309

Özet anlaşılamadı

Sayfa 420 Belge 310

Sevindi köyünde beş bin sekiz yüz altmış sekiz akçe tımarı olan Halil'in Yanık ve Eflak seferlerine gelmediği için tımarının elinden alınıp Mehmed'e verilmesi hakkında

Sayfa 420 Belge 311

Ayntâb Sancağı Ulumasa köyünde üç bin akçe tımarı olan Mehmed'in vefatıyla boş kalan tımarın Sipahi Mehmed'e verilmesi hakkında

Sayfa 421 Belge 312

Ayntâb'da reayaya zulmeden subaşları def etmek üzere Şam yeniçerilerinden Ahmed Beşe'nin tayin olmasına dair

Sayfa 422 Belge 313

Kantara köyünde altı bin akçe tımar ile Ayntâb kalesi dizdarı olan Hacı İbrahim'in azledilip yerine Mahmud'un atanmasına dair ferman

Sayfa 422 Belge 314

Rum, Diyarbekir, Arzurum, Revan ve Kars kadılarına, kazalarındaki yeniçerileri sefer için merkeze göndermeleri hakkında ferman

Sayfa 422 Belge 315

Ayntâb kazasına tabi Dülûkbaba Medresesinin mütevellisinin azledilip yerine yirmi beş akçe ile Seyyid Salih'in atanmasına dair berat

Sayfa 423 Belge 316

Ayntâb hasları iltizamlarının dört beş gün içinde yazılıp Haleb hazinesine teslim edilmesi hakkında

Sayfa 423 Belge 317

Ayntâb mukataasının Tanbakzade Ahmed Bey'e verilmesi hakkında

Sayfa 424 Belge 318

Ayntâb sancağı Telbaşer nahiyesinde on altı bin yedi yüz yirmi dokuz akçelik tımarı olan Bali'nin vefat etmesi üzerine boş kalan tımarının Çavuş'a verilmesine dair ferman

Sayfa 424 Belge 319

Ayntâb kazasında Isbatrun köyündeki caminin mütevelliliğine yirmi akçe ile Mevlana Mehmed'in atandığına dair berat

Sayfa 425 Belge 320

Ekrad taifesinden vergilerinin alınmasına dair Haleb ve Zulkadriye kadılarına gönderilen ferman

Sayfa 425 Belge 321

Ayntâb dizdarlığının Hacı İbrahim'e verildiğine dair ferman

Sayfa 425 Belge 322

Hacı İbrahim'e temessük verildiğine dair

Sayfa 426 Belge 323

Ayntâb dizdarlığının Mehmed Ağa'ya tevci olunduğu hakkında

Sayfa 426 Belge 324

Ayntâb ve Birecik kazalarında bulunan dağınık haldeki subaşılık vazifesinin Faik Subaşıya tefviz olunduğu hakkında

Sayfa 427 Belge 325

Ayntâb hasları mukaatasına Mustafa bin Hacı Mahmud'un nazır olmak üzere kefil olması hakkında

Sayfa 428 Belge 326

Ayntâb'da bulunan her köy halkının bayındır edilmesine dair emr-i şerif

Sayfa 428 Belge 327

Kilis kazasına bağlı Revanda nahiyesinden Hacı Hasan bin Hacı Ali'nin değirmenini satın alan Keyvan Bey'in borcunu ödediğine dair hüccet

Sayfa 428 Belge 328

Ayntâbdaki kastelin mütevellisi olan Tahir'in görevini yerine getirmediği için azledilip yerine Mevlana Mehmed'in atandığına dair berat

Sayfa 429 Belge 329

Ayntâb kalesinde yıkılan yerlerin tamiri için Ayntâb mültezimleri Hüseyin ve Mahmud'un görevlendirilmesi hakkında

Sayfa 429 Belge 330

Ayntâb'da Tevrib köyüne tabi mahsulatın Himmet bölükbaşına kiraya verilmesi ve kiradan bir mikdarının hazineye teslim olunmasına dair

Sayfa 429 Belge 331

Ayntâb'da Burç ve Telbaşer nahiyesine Hasan Subaşı'nın tayin olunduğu hakkında

Sayfa 430 Belge 332

Avarız-ı divaniyye ve tekâlif-i örfiyyeden muaf olan Müslümanlardan vergilerin alınmamasına dair Ayntâb, Kilis, Antakya ve Haleb kadılarına gönderilen ferman

Sayfa 430 Belge 333

Balcı Cuma'nın Ahmed Ağa'dan otuz altın borcunu istemesi hakkında

Sayfa 431 Belge 334

Ayntâb'da bin altı yüz akçelik tımara sahip olan Abdi'nin vefat etmesi üzerine boş kalan tımarının Cafer'e verilmesi hakkında

Sayfa 431 Belge 335

Ağcakoyunlu Cemaatinin resm-i yutaklarının ellerinden alınması hakkında

Sayfa 432 Belge 336

Ayntâb'daki Mihaliye Medresesinin mütevellililiğine Mevlana Mehmed'in atandığına dair berat

Sayfa 432 Belge 337

Ayntâb'da Akyol mahallesinde üç kıta yerin seksen altına Hacı Mehmed'e satıldığına dair hüccet

Sayfa 432 Belge 338

Ayntâb haslarına tabi Hıyam ve Keretköylerindeki vakıf hisselerinin Yahya Çelebi'ye verilmesi hakkında

Sayfa 433 Belge 339

Haleb'e bağlı Çakırlı, Beğilli, Şeci, Evşer, Şeyhlü'de beş bin altınlık araziye yağma edenlerin cezalandırılması için Ayntâb ve Birecik kadılarına gönderilen tezkire

Sayfa 433 Belge 340

Haleb ve Zulkadriye mukataası eminleri İsmail ve Ali Beylerin vefat etmesiyle zimmetlerinde olan malların evladlarından talep edilmesine dair

Sayfa 434 Belge 341

Sürük köyünde beş bin beş yüz akçe tımara sahib olan Allahverdi'nin vefat etmesi üzerine boş kalan tımarının Abdulfani Çavuş'a verilmesine dair ferman

Sayfa 434 Belge 342

Mevlana Mehmet Efendi'ye Hacıba Medresesinin tevliyetinin verilmesi hakkında

Sayfa 434 Belge 343

Mahmut Subaşı'nın mahkemeye hizmetkar tayin edildiğini bildiren, Ömer Kethüda'nın arzı

Sayfa 435 Belge 344

Vefat eden Kaya Çavuş'un yirmi bir bin akçelik zeametinin Yanık Seferine katılan Emin Halil'e verilmesine dair ferman

Sayfa 435 Belge 345

Aladiğin köyü ahalisinin arzıhali üzerine Gühercile karhanesine atanmadıkları halde halkın malını yağma eden eminlerin kovulması için Maraş kadısına gönderilen ferman

Sayfa 436 Belge 346

Ayntâb'da Hıyam ve Kürd köylerinde bulunan hane bakkal ve kasabları denetleyecek memurun olmaması üzerine Ahmed'in bölgenin muhtesipliğine atanmasına dair berat

Sayfa 436 Belge 347

Murvane karyesinde dağınık halde bulunan Eşref taifesinin yerlerine bayındır edilmesine dair

Sayfa 437 Belge 348

Dülükba tekkesinin tevliyetinin Şeyh Mustafa'ya verilmesine dair berat

Sayfa 437 Belge 349

Ayntâb camisi mütevellisinin görevini yerine getirmedığı için görevden alınıp yerine Seyyid Üveys'in atandığını bildiren berat

Sayfa 438 Belge 350

Gühercile kârhanesi hizmeti için yirmişer günlük ırğadiye akçelerinin Ali'ye verilmesi hakkında

Sayfa 438 Belge 351

Hizmet akçelerini vermeyenlerden vergilerin toplanması için Maraş beylerbeyliğindeki kadılara gönderilen ferman

Sayfa 439 Belge 352

Güherçile mukataasına Ali'nin atandığı hakkında

Sayfa 440 Belge 353

Ayntâb sancağı Kürd köyünde sefere katılmayan İbrahim'in tımarının validesinin olduğunu belirtmesi üzerine tımarının elinden alınmamasına dair ferman

Sayfa 440 Belge 354

Ayntâb camisinde hatip olan Abdulhalim'in görevden alınıp yerine Mevlana Abdulvahab'ın atanmasına dair berat

Sayfa 440 Belge 355

Mevlana Mehmed Efendi'nin Telbaşer kazasına tayin olduğu hakkında

Sayfa 440 Belge 356

Ahmed Bendegöz'ün dükkanını boyahane yapması hakkında

Sayfa 440 Belge 357

Abdulvahab Salih Efendi'nin Eyuboğlu Camisinin mütevelliliğine atandığına dair berat

Sayfa 441 Belge 358

Abdurrahman Efendi'ye Mihaliye Medresesi'nin sadaka olunması hakkında

Sayfa 441 Belge 359

... karyesinin Ayntâb karyelerine ilhak edilmesi hakkında

Sayfa 441 Belge 360

Kazalara gönderilen askerlerin müfredat defterlerine kayd olunması hakkında

Sayfa 442 Belge 361

Bölgelerinde harab olan cami, mescid, çeşme ve hayratların düzenli olarak tamir edilmesi için Halep, Maraş kadıları ve beylerbeylerine gönderilen ferman

Sayfa 443 Belge 362

Diyarbakir'e tabi olan Bozuluş taifesi kethüdalarına vergilerini düzenli ödemeleri için gönderilen belge hakkında

Sayfa 443 Belge 363

Hacı Ahmed'in iki bin yedi yüz yetmiş guruş kirasını verdiğiine dair temessük

Sayfa 443 Belge 364

El-fakir İsmail'in oğluna gönderdiği mektub

Sayfa 443 Belge 365

Ayntâb kadısının mektubu üzerine Sübhan medresesi nazırı Mevlana Yahya Efendi'nin azledilmesine dair tezkire

Sayfa 444 Belge 366

Ayntâb sancağı Telbaşer nahiyesinde altı bin akçe tımar ile dizdar olan Mahmud'un dizdarlık görevinin elinden alınıp Abdullah oğlu Mehmed'e verilmesine dair berat

Sayfa 444 Belge 367

Sefere katılmayanların ellerinden dirliklerinin alınmasına dair dergah-ı ma'lum çavuşlarından Ali Çavuş'a gönderilen ferman

Sayfa 445 Belge 368

Ayntâbda dağınık halde olan halkın bayındır edilmesi için dergah-ı ma'lum çavuşlarından Zeynel Çavuş'a gönderilen ferman

Sayfa 445 Belge 369

Vergilerin hakkıyla toplanması hakkında

Sayfa 445 Belge 370

Hacı Hasan ve Hacı Ömer'in Hızır İlyas'dan aldığı bir kıta yerin parasını ödediğine dair temessük

Sayfa 446 Belge 371

Telbaşer nahiyesindeki yirmi üç bin beş yüz doksan dokuz akçelik tımarın Şeyh Emin Çavuş'a verildiğine dair berat

Sayfa 447 Belge 373

Bazaristan dellallarının tezkire talep etmeleri hakkında

Sayfa 447 Belge 374

Emin Mustafa Çelebi'nin yüz guruş borcunu Hacı Ahmed'e ödediğine dair temessük

Sayfa 447 Belge 375

Ayntâb muhassılı Ahmed'in Ali Bey'den aldığı altmış guruş borcunu geri verdiğiine dair temessük

Sayfa 447 Belge 376

Ayntâb mukataası emini olan Hacı Ahmed'e verilen temessük

Sayfa 448 Belge 377

Estergon muharebesine katılmayan Ali Çavuş ile Katib Hasan'ın hasta oldukları için sefere katılmadıklarının teyit edilmesi üzerine ellerindeki tımara karışılmaması hakkındaki ferman

Sayfa 448 Belge 378

Ayntâb kazası Burç nahiyesinde iki bin akçe tımarı olan Hasan'ın ölmesi üzerine boş kalan tımarın Ali'ye verilmesi hakkında

Sayfa 448 Belge 379

Zeyd'in boş bıraktığı toprağını başka biri ekip biçerse toprağın bu toprağın kime ait olduğu hakkında fetva

Sayfa 449 Belge 380

Budin muhafazasına gelmeyen Halil'in elinden tımarının alınması hakkında ferman

Sayfa 449 Belge 381

Budin muhafazasına gelmeyen Halil'in cezalandırılması hakkında ferman

Sayfa 450 Belge 382

Umur-ı askeriyyeye atlı gönderilmesi hakkında Mevlana Mehmed'e gönderilen mektup

Sayfa 450 Belge 383

Ayntâb sancağı Kefercebel karyesinden Halil ve adamlarının Budin muhafazasına gelmedikleri için ellerinden tımarlarının alınması hakkında ferman

İNDEKS

A

Abbasi, 3
 adaletname, 5
 Afşin, 3
 ahkam-ı şer'iyye, 5
 Ahmed Akgündüz, 6, 229
 Akdeniz, 1
 Akkoyunlu, 4
 Akyol, 19, 70, 74, 118, 179, 224, 244, 254, 270
 alacak-verecek davaları, i, iii, 227
 Aladiğin, 184, 224, 271
 Ali Nacar, 224
 Alparslan, 3
 Amanos, 1
 Amu, 93, 94, 95, 99, 142, 224, 257
 Antakya, 2, 3, 146, 176, 265, 270
 Antep, 1, 2, 4, 5, 13, 14, 15, 16, 231
 Anthaph, 2
 Arabgir, 118, 199, 224
 Arabkend, 86, 224
 arz, iii, 8, 11, 22, 23, 95, 119, 129, 130, 143, 144,
 150, 151, 153, 156, 157, 165, 166, 168, 169,
 170, 174, 177, 178, 179, 185, 186, 187, 189,
 191, 192, 194, 196, 197, 221, 222, 228
 Arzlar, v, 221
 Ases, 10, 231
 Ayn'ı Calut, 4
 Ayntâb, iv, v, 1, 2, 3, 4, 5, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 22,
 23, 24, 28, 30, 33, 35, 36, 39, 40, 42, 43, 44, 45,
 46, 52, 57, 59, 60, 63, 65, 69, 70, 72, 75, 78, 79,
 82, 84, 90, 91, 92, 93, 94, 96, 97, 100, 101, 102,
 103, 105, 112, 116, 118, 119, 120, 122, 123,
 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 133, 134, 135,
 136, 138, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146,
 147, 148, 149, 151, 152, 153, 154, 156, 157,
 159, 160, 162, 163, 164, 166, 167, 168, 170,
 171, 172, 173, 175, 176, 178, 180, 183, 185,
 186, 187, 190, 196, 197, 198, 199, 200, 201,
 202, 203, 205, 206, 207, 213, 214, 218, 230,
 231, 264, 265, 266, 268, 269, 270
 AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLLERİ, v, 13

B

Babiğü, 2
 Babilge, 68, 192, 224, 252
 Beğ, 38, 224
 Behisni, 4
 Bekir, 24, 28, 50, 142, 213, 224, 249

berat, i, iii, 5, 6, 12, 118, 127, 134, 138, 143, 145,
 147, 149, 150, 151, 152, 154, 156, 158, 160,
 161, 162, 163, 165, 166, 167, 168, 171, 174,
 178, 179, 182, 185, 186, 187, 189, 190, 191,
 192, 196, 199, 203, 205, 219, 220, 222, 228,
 264, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273
 Beylerbeyi Beratı, v, 220
 Bilabhi, 2
 Bostancı, 97, 142, 224, 258
 boşanma, i, iii, 206, 208, 221, 227
 Boyacı, 224
 Burç, 57, 59, 109, 176, 202, 224, 250, 260, 270,
 274
 buyrultu, 11
 Buyrultu, iv, 11

C

Cabi, 22, 35, 85, 86, 224
 Cevizlice, 77, 107, 224, 254, 260
 Cubba, 224
 Cubul, 180, 224
 Cuma, 15

Ç

Çağdıgın, 22, 23, 192, 224
 Çukur, 75, 142, 224

D

delil, 6
 Deyn, v, 211
 Doğancık, 138, 224, 264
Dolichenus, 2
 Doluk, 2
 Doulichia, 2
 Dulkadir Beyliği, 4
 Dülük, 2, 3, 25, 36, 61, 199, 224, 245
 Dülükbaba, 165, 166, 186, 226, 268, 271

E

Eblehan, 23, 54, 84, 100, 142, 224
 Emlek, 224
 Entab, 2
 Ermeni, 2
 evlilik, i, iii, 206, 208
 Evlilik, v, 206
 Eyüb, 36, 86, 224, 247, 256

F

ferman, i, iii, 6, 11, 118, 120, 121, 123, 126, 129, 130, 136, 137, 139, 140, 143, 144, 147, 152, 153, 156, 158, 159, 164, 165, 167, 169, 170, 176, 179, 182, 183, 184, 188, 189, 190, 192, 193, 197, 198, 201, 203, 204, 205, 217, 218, 222, 228, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274

Ferman, i, iv, 5, 11, 12, 216, 217, 230

fetva, 10

Fetvalar, v, 220

G

Gaziantep, iii, 1, 5, 13, 14, 15, 16, 231, 4, 5

Göksun, 4

Güneydoğu Anadolu, 1

Güneydoğu Anadolu Bölgesi, 1

Güreniz, 214, 224

H

Hacar, 80, 150, 192, 224

Hacıbaba, 183, 226, 271

Haçlı Seferleri, 4

Halep, 1, 2, 4, 143, 265

Hamtab, 2

Hantab, 2

Harun er-Reşid, 3

Hatab, 2

Hayık, 20, 31, 107, 115, 210, 224, 244, 246, 260

Hayk-ı Müslüman, 224

Hılтанlu, 224

Hıyam, 147, 180, 185, 224, 266, 270, 271

hüccet, i, iii, 10, 11, 21, 22, 23, 24, 25, 30, 32, 34, 36, 39, 40, 45, 52, 57, 59, 61, 62, 66, 74, 77, 80, 82, 83, 85, 87, 89, 90, 91, 93, 94, 99, 100, 106, 107, 108, 110, 114, 127, 129, 169, 174, 175, 176, 177, 179, 180, 192, 212, 213, 228, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 269, 270

Hüccet, i, iv, v, 10, 212, 231

hüküm, 5

Hümânız, 37, 224

I

I. Mesud, 4

Isbatrun, 224

Iyad B. Ğanm, 3

İ

İ'lam, iv, 10

İbn K r, 33, 100, 224

İbn Şeker, 33, 142, 224

İbrahimi, 90, 224

İcâre, v, 212

İpek Yolu, 1

irade, 208

İslam hukuku, 5

K

kadı, 7, 8, 9, 10, 11, 120, 121, 123, 124, 126, 139, 142, 150, 152, 157, 168, 169, 174, 185, 187, 191, 193, 206, 212, 216, 221

kâdı, 7

kadılar, 10

kadılık, 11

Kamer, 71, 72, 208, 224, 226, 253

Kanalıcı, 45, 79, 84, 86, 129, 142, 224, 255, 256

Kantara, 43, 151, 153, 164, 165, 197, 224, 248, 268

kanun, 5

kanunname, 5

Karacaören, 224

Karacatiyek, 197, 224

karar yetkisi, 9

Kassam, 9

kavan-i örfiyye, 5

Kayacık, 118, 149, 151, 152, 199, 224, 266

Kayapınar, 224

Kaysar, 84, 224

Kazasker, 9

Keferceb l, 205, 224, 274

Keret, 26, 128, 129, 180, 224, 263, 270

Kılavuz, 224

Kılıç Arslan, 4

Kızılca Mescid, 18, 36, 87, 142, 224, 244

Kızılhisar, 80, 111, 142, 192, 224, 255

Kızılhisar-ı Tahtani, 224

Kiliscik, 224

kira akidleri, iii

klasik İslam hukuk, 6

Köroğlu, 15, 224

Kurddepesi, 142, 224

Kürkciyan, 224

K rk , 86, 224

Kürt, 224

K rt nciyan, 142, 224

M

Ma'ruz, iv, 11

Mahkeme kâtipleri, 8

Mahkemeye celbi, 11

Maraş, 2, 4, 118, 119, 139, 140, 141, 143, 149, 151, 159, 161, 163, 164, 167, 171, 178, 179, 182, 184, 185, 187, 188, 190, 193, 199, 204, 205, 265, 271, 272

medrese, 7

Mehir, v, 207, 229

Meml k, 4

Menşur, v, 220, 230

Mervane, 224

Mezopotamya, 1, 2, 3

Mihaliye, 179, 192, 226, 270, 272

Miri arazi, 221

muahede, 221

Muhzır, iv, 9, 229

müftü, 10

Müraki, 192, 224
müraselat, 11
mürasele, 11
Mürâsele, iv, 11
Müraseleler, 11

N

Nafaka, v, 209, 230
nâib, 7, 8
Nikâh, 207
Nureddin, 4

O

Olluca, 183, 224
Orul, 224
Osmanlı, i, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 206, 208,
212, 216, 217, 219, 220, 222, 227, 229, 230,
231, 232
Osmanlı Devleti, 5, 6, 12
Osmanlı hukuk belgeleri, 5
Osmanlı hukuk nizâmı, 6
Osmanlı hükümdarları, 5
Osmanlı padişahları, 5

Ö

örf, 5
örfî hukuk, 6

R

Raban, 3

S

Sam, 93, 224, 257
Sarut, 102, 126, 127, 224
Sazgun, 192, 224
Selçuklular, 2
Seng, 224
Seng-i Hoşkadem, 224
Sengoğlu, 116, 224
Seyfî'd-Devle, 3
Simavun, 224
siyasetname, 5
Subaşı, 10, 19, 109, 111, 112, 113, 176, 183, 230,
244, 260, 270, 271
sulhname, 221
Sultan, 14
Sübhan, 196, 222, 226, 273
Süleyman Şah, 3

Ş

Şehreküstü, 42, 224
Şeker, 22, 89, 110, 142, 224
Şekerlu, 65, 224

şer, 5
şer', 5
Şer'iyye, i, iii, v, iv, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 207,
216, 222, 223, 227, 229, 231
Şer'iyye Sicilleri, 12
Şer'iye mahkemeleri, 6
Şer'iye Sicilleri, 6, 11
Şühûdü'l-Hal, v, 9, 223, 229
Şühûdü'l-Hâl, iv, 9

T

Talak, v, 208
Tarla-i Cedit, 224
temessük, iii, 75, 81, 104, 123, 129, 133, 145, 160,
161, 162, 170, 180, 189, 199, 201, 207, 221,
262, 267, 268, 269, 273
Temessük, 13, 221, 231
Temessükler, v, 13, 221
Tevbe, 21, 73, 109, 224, 260
tezkire, i, iii, 84, 127, 131, 133, 134, 135, 136, 138,
139, 141, 143, 145, 146, 148, 155, 159, 160,
161, 162, 164, 166, 167, 172, 173, 175, 179,
180, 181, 196, 198, 199, 200, 222, 228, 264,
271, 273
Tezkire, 13
Tılfar, 146, 159, 160, 224, 265, 267, 268
Tımar Beratı, v, 220
tımar tefvizi, 12
Tıslaki, 88, 89, 95, 96, 224, 256
ticaret beratı, 12
Timur, 4, 22, 23, 72, 73, 225, 245, 253
Tirmiz, 174, 224
Tolonbh, 2
Tüffah, 192, 224

U

Ulumasara, 161, 163, 224
Urfa Haçlı Kontluğu, 4

V

vakfiye, i, iii, 193, 216, 228
Vakfiye, 12, 215, 216, 231, 232
Vakfiyeler, v, 12, 215, 216
Vakıf sistemi, 12
vasi tayinleri, iii
Vasilik, v, 210
vazife tevcihi, 12
Vesâyet, v, 210

Y

yaralama-katl davaları, iii
Yavuz Sultan Selim, 4
Yazıcık, 91, 96, 131, 224, 257, 258
yazılı delil, 11
Yürütme, 9

Z

Zemzem, 15

Zenbur, 156, 157, 224, 267

Zerenbu, 224

Zulkadir, 137, 224

Zülfikar, 26, 224

ÖZGEÇMİŞ

Fatma YILDIZ 1989 yılında Gaziantep’te doğdu. İlkokul, ortaokul ve liseyi Gaziantep’te okudu. 2009 yılında Gaziantep Üniversitesi Tarih bölümünde eğitime başladı. Üniversitenin aynı bölümünden 2013 yılında mezun oldu. 2013 yılında Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim dalında yüksek lisans eğitimine başlamıştır. Kendisi iyi düzeyde Osmanlıca ve İngilizce bilmektedir.

CURRICULUM VITAE (CV)

Fatma YILDIZ was born in Gaziantep in 1989. She has attended Primary,Secondary schools and High School in Gaziantep. She started educating the Department of History in University of Gaziantep in 2009. She was graduated from same department in University of Gaziantep, in 2013. She started his master at Gaziantep University Social Sciences Institute of History Department in 2013. She has known Ottoman Language and English at good level.

